Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

អង្គុត្តរនិកាយោ

ចតុក្កនិបាតបាឡិ

១. បឋមបណ្ណាសកំ

១. ភណ្ឌគាមវគ្គោ

១. អនុពុទ្ធសុត្តំ

១. ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ ភគវា វជ្ជីសុ វិហរតិ ភណ្ឌគាមេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ។ “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“ចតុន្នំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ កតមេសំ ចតុន្នំ? អរិយស្ស, ភិក្ខវេ, សីលស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ អរិយស្ស, ភិក្ខវេ, សមាធិស្ស អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ អរិយាយ, ភិក្ខវេ, បញ្ញាយ អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច ។ អរិយាយ, ភិក្ខវេ, វិមុត្តិយា អននុពោធា អប្បដិវេធា ឯវមិទំ ទីឃមទ្ធានំ សន្ធាវិតំ សំសរិតំ មមញ្ចេវ តុម្ហាកញ្ច។ តយិទំ, ភិក្ខវេ, អរិយំ សីលំ អនុពុទ្ធំ បដិវិទ្ធំ, អរិយោ សមាធិ អនុពុទ្ធោ បដិវិទ្ធោ, អរិយា បញ្ញា អនុពុទ្ធា បដិវិទ្ធា, អរិយា វិមុត្តិ អនុពុទ្ធា បដិវិទ្ធា, ឧច្ឆិន្នា ភវតណ្ហា, ខីណា ភវនេត្តិ, នត្ថិ ទានិ បុនព្ភវោ”តិ។

ឥទមវោច ភគវា។ ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា –

“សីលំ សមាធិ បញ្ញា ច, វិមុត្តិ ច អនុត្តរា;

អនុពុទ្ធា ឥមេ ធម្មា, គោតមេន យសស្សិនា។

“ឥតិ ពុទ្ធោ អភិញ្ញាយ, ធម្មមក្ខាសិ ភិក្ខុនំ;

ទុក្ខស្សន្តករោ សត្ថា, ចក្ខុមា បរិនិព្ពុតោ”តិ។ បឋមំ;

២. បបតិតសុត្តំ

២. “ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ អសមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា បបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។ កតមេហិ ចតូហិ? អរិយេន, ភិក្ខវេ, សីលេន អសមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា បបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។ អរិយេន, ភិក្ខវេ, សមាធិនា អសមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា បបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។ អរិយាយ, ភិក្ខវេ, បញ្ញាយ អសមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា បបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។ អរិយាយ, ភិក្ខវេ, វិមុត្តិយា អសមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា បបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ អសមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា បបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។

“ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា អបបតិតោ’តិ [អប្បបតិតោតិ (ក។)] វុច្ចតិ។ កតមេហិ ចតូហិ? អរិយេន, ភិក្ខវេ, សីលេន សមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា អបបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។ អរិយេន, ភិក្ខវេ, សមាធិនា សមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា អបបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។ អរិយាយ, ភិក្ខវេ, បញ្ញាយ សមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា អបបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។ អរិយាយ, ភិក្ខវេ, វិមុត្តិយា សមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា អបបតិតោ’តិ វុច្ចតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ‘ឥមស្មា ធម្មវិនយា អបបតិតោ’តិ វុច្ចតី”តិ។

“ចុតា បតន្តិ បតិតា, គិទ្ធា ច បុនរាគតា;

កតំ កិច្ចំ រតំ រម្មំ, សុខេនាន្វាគតំ សុខ”ន្តិ។ ទុតិយំ;

៣. បឋមខតសុត្តំ

៣. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ [អវ្យត្តោ (សី។ បី។)] អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេហិ ចតូហិ? អននុវិច្ច អបរិយោគាហេត្វា អវណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសតិ, អននុវិច្ច អបរិយោគាហេត្វា វណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, អននុវិច្ច អបរិយោគាហេត្វា អប្បសាទនីយេ ឋានេ បសាទំ ឧបទំសេតិ, អននុវិច្ច អបរិយោគាហេត្វា បសាទនីយេ ឋានេ អប្បសាទំ ឧបទំសេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ

សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ។

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ [ព្យត្តោ (សី។ បី។), វ្យត្តោ (ស្យា។ កំ។)] សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេហិ ចតូហិ? អនុវិច្ច បរិយោគាហេត្វា អវណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ , អនុវិច្ច បរិយោគាហេត្វា វណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសតិ, អនុវិច្ច បរិយោគាហេត្វា អប្បសាទនីយេ ឋានេ អប្បសាទំ ឧបទំសេតិ, អនុវិច្ច បរិយោគាហេត្វា បសាទនីយេ ឋានេ បសាទំ ឧបទំសេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតី”តិ។

[សុ។ និ។ ៦៦៣; សំ។ និ។ ១។១៨០] “យោ និន្ទិយំ បសំសតិ,

តំ វា និន្ទតិ យោ បសំសិយោ;

វិចិនាតិ មុខេន សោ កលិំ,

កលិនា តេន សុខំ ន វិន្ទតិ។

[សុ។ និ។ ៦៦៣; សំ។ និ។ ១។១៨០] “អប្បមត្តោ អយំ កលិ,

យោ អក្ខេសុ ធនបរាជយោ;

សព្ពស្សាបិ សហាបិ អត្តនា,

អយមេវ មហន្តតរោ កលិ;

យោ សុគតេសុ មនំ បទោសយេ។

“សតំ សហស្សានំ និរព្ពុទានំ,

ឆត្តឹសតី បញ្ច ច អព្ពុទានិ;

យមរិយគរហី [យមរិយំ គរហិយ (ស្យា. ក.)] និរយំ ឧបេតិ,

វាចំ មនញ្ច បណិធាយ បាបក”ន្តិ. តតិយំ;

៣. ទុតិយខតសុត្ត

៣. “ចតូសុ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆា បដិបជ្ជមានោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ. កតមេសុ ចតូសុ? មាតរិ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆា បដិបជ្ជមានោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ. បិតរិ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆា បដិបជ្ជមានោ...បេ... តថាគតេ , ភិក្ខវេ, មិច្ឆា បដិបជ្ជមានោ...បេ... តថាគតសាវកេ, ភិក្ខវេ, មិច្ឆា បដិបជ្ជមានោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ. ឥមេសុ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូសុ មិច្ឆា បដិបជ្ជមានោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ.

“ចតូសុ, ភិក្ខវេ, សម្មា បដិបជ្ជមានោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ. កតមេសុ ចតូសុ? មាតរិ, ភិក្ខវេ, សម្មា បដិបជ្ជមានោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ. បិតរិ, ភិក្ខវេ, សម្មា បដិបជ្ជមានោ...បេ... តថាគតេ, ភិក្ខវេ, សម្មា បដិបជ្ជមានោ...បេ... តថាគតសាវកេ, ភិក្ខវេ, សម្មា បដិបជ្ជមានោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ. ឥមេសុ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូសុ សម្មា បដិបជ្ជមានោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ ច វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតី”តិ.

“មាតរិ បិតរិ ចាបិ, យោ មិច្ឆា បដិបជ្ជតិ;

តថាគតេ វា សម្ពុទ្ធេ, អថ វា តស្ស សាវកេ;

ពហុញ្ច សោ បសវតិ, អបុញ្ញំ តាទិសោ នរោ។

“តាយ នំ អធម្មចរិយាយ [តាយ អធម្មចរិយាយ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], មាតាបិតូសុ បណ្ឌិតា;

ឥធេវ នំ គរហន្តិ, បេច្ចាបាយញ្ច គច្ឆតិ។

“មាតរិ បិតរិ ចាបិ, យោ សម្មា បដិបជ្ជតិ;

តថាគតេ វា សម្ពុទ្ធេ, អថ វា តស្ស សាវកេ;

ពហុញ្ច សោ បសវតិ, បុញ្ញំ ឯតាទិសោ [បុញ្ញម្បិ តាទិសោ (សី។ ស្យា។ កំ។)] នរោ។

“តាយ នំ ធម្មចរិយាយ, មាតាបិតូសុ បណ្ឌិតា;

ឥធេវ [ឥធ ចេវ (សី។)] នំ បសំសន្តិ, បេច្ច សគ្គេ បមោទតី”តិ [សគ្គេ ច មោទតីតិ (សី។)]។ ចតុត្ថំ;

៥។ អនុសោតសុត្តំ

៥។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? អនុសោតគាមី បុគ្គលោ, បដិសោតគាមី បុគ្គលោ, ឋិតត្តោ បុគ្គលោ, តិណ្ណោ បារង្គតោ [បារគតោ (សី។ ស្យា។ កំ។)] ថលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អនុសោតគាមី បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ កាមេ ច បដិសេវតិ, បាបញ្ច កម្មំ ករោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អនុសោតគាមី បុគ្គលោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បដិសោតគាមី បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ កាមេ ច នប្បដិសេវតិ, បាបញ្ច កម្មំ ន ករោតិ, សហាបិ ទុក្ខេន សហាបិ ទោមនស្សេន អស្សុមុខោបិ រុទមានោ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បដិសោតគាមី បុគ្គលោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, ឋិតត្តោ បុគ្គលោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឱបបាតិកោ ហោតិ, តត្ថ បរិនិព្ពាយី, អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ឋិតត្តោ បុគ្គលោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ តិណ្ណោ បារង្គតោ ថលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ តិណ្ណោ បារង្គតោ ថលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។

“យេ កេចិ កាមេសុ អសញ្ញតា ជនា,

អវីតរាគា ឥធ កាមភោគិនោ;

បុនប្បុនំ ជាតិជរូបគាមិ តេ [ជាតិជរូបគាមិនោ (សី។), ជាតិជរូបគា ហិ តេ (ស្យា។ កំ។)],

តណ្ហាធិបន្នា អនុសោតគាមិនោ។

“តស្មា ហិ ធីរោ ឥធុបដ្ឋិតស្សតិ,

កាមេ ច បាបេ ច អសេវមានោ;

សហាបិ ទុក្ខេន ជហេយ្យ កាមេ,

បដិសោតគាមីតិ តមាហុ បុគ្គលំ។

“យោ វេ កិលេសានិ បហាយ បញ្ច,

បរិបុណ្ណសេខោ អបរិហានធម្មោ;

ចេតោវសិប្បត្តោ សមាហិតិន្ទ្រិយោ,

ស វេ ឋិតត្តោតិ នរោ បវុច្ចតិ។

“បរោវរា យស្ស សមេច្ច ធម្មា,

វិធូបិតា អត្ថគតា ន សន្តិ;

ស វេ យុតិ [ស វេទគូ (សី. ស្យា. ក. បី.)] វុសិតព្រហ្មចរិយោ,

លោកន្តគូ បារគតោតិ វុច្ចតី”តិ. បឋមំ;

៦. អប្បស្សុតសុត្តំ

៦. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ. កតមេ ចត្តារោ? អប្បស្សុតោ សុតេន អនុបបន្នោ, អប្បស្សុតោ សុតេន ឧបបន្នោ, ពហុស្សុតោ សុតេន អនុបបន្នោ, ពហុស្សុតោ សុតេន ឧបបន្នោ. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បស្សុតោ ហោតិ សុតេន អនុបបន្នោ ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស អប្បកំ សុតំ ហោតិ – សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថា ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លំ. សោ តស្ស អប្បកស្ស សុតស្ស ន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ [ន ធម្មមញ្ញាយ (បី. ក.)] ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បស្សុតោ ហោតិ សុតេន អនុបបន្នោ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បស្សុតោ ហោតិ សុតេន ឧបបន្នោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស អប្បកំ សុតំ ហោតិ – សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថា ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លំ. សោ តស្ស អប្បកស្ស សុតស្ស អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បស្សុតោ ហោតិ សុតេន ឧបបន្នោ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតេន អនុបបន្នោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស ពហុកំ សុតំ ហោតិ – សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថា ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លំ. សោ តស្ស ពហុកស្ស សុតស្ស ន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ [ន ធម្មមញ្ញាយ (បី.)] ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតេន អនុបបន្នោ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតេន ឧបបន្នោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស ពហុកំ សុតំ ហោតិ – សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ គាថា ឧទានំ ឥតិវុត្តកំ ជាតកំ អព្ភុតធម្មំ វេទល្លំ. សោ តស្ស ពហុកស្ស សុតស្ស អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតេន ឧបបន្នោ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ.

“អប្បស្សុតោបិ ចេ ហោតិ, សីលេសុ អសមាហិតោ;

ឧភយេន នំ គរហន្តិ, សីលតោ ច សុតេន ច។

“អប្បស្សុតោបិ ចេ ហោតិ, សីលេសុ សុសមាហិតោ;

សីលតោ នំ បសំសន្តិ, តស្ស សម្បជ្ជតេ សុតំ។

“ពហុស្សុតោបិ ចេ ហោតិ, សីលេសុ អសមាហិតោ;

សីលតោ នំ គរហន្តិ, នាស្ស សម្បជ្ជតេ សុតំ។

“ពហុស្សុតោបិ ចេ ហោតិ, សីលេសុ សុសមាហិតោ;

ឧភយេន នំ បសំសន្តិ, សីលតោ ច សុតេន ច។

“ពហុស្សុតំ ធម្មធរំ, សប្បញ្ញំ ពុទ្ធសាវកំ;

នេក្ខំ ជម្ពោនទស្សេវ, កោ តំ និន្ទិតុមរហតិ;

ទេវាបិ នំ បសំសន្តិ, ព្រហ្មុនាបិ បសំសិតោ”តិ។ ឆដ្ឋំ;

៧។ សោភនសុត្តំ

៧។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា សង្ឃំ សោភេន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? ភិក្ខុ, ភិក្ខវេ, វិយត្តោ វិនីតោ វិសារទោ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ សង្ឃំ សោភេតិ។ ភិក្ខុនី, ភិក្ខវេ, វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា សង្ឃំ សោភេតិ។ ឧបាសកោ, ភិក្ខវេ, វិយត្តោ វិនីតោ វិសារទោ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ សង្ឃំ សោភេតិ។ ឧបាសិកា, ភិក្ខវេ, វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា សង្ឃំ សោភេតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ វិយត្តា វិនីតា វិសារទា ពហុស្សុតា ធម្មធរា ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នា សង្ឃំ សោភេន្តី”តិ។

“ឃោ ហោតិ ចិឃត្តោ [ច្យត្តោ (សី॰ បី॰), ញ្យត្តោ (ស្យា॰ កំ॰)] ច ចិសារទោ ច,

ពាហុស្សុតោ ឆម្មធរោ ច ហោតិ;

ឆម្មស្ស ហោតិ អនុឆម្មចារី,

ស តាឌិសោ ចុច្ចតិ សង្ឃសោភនោ [សំឃសោភនោ (ក॰)]॰

“ភិក្ខុ ច សីលសម្បន្នោ, ភិក្ខុនី ច ពាហុស្សុតា;

ឧបាសកោ ច ឃោ សទ្ធោ, ឃា ច សទ្ធា ឧបាសិកា;

ឯតេ ខោ សង្ឃំ សោភេន្តិ, ឯតេ ហិ សង្ឃសោភនា”តិ॰ សត្តមំ;

ប៉॰ ចេសារជ្ជសុត្តំ

ប៉॰ “ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, តថាគតស្ស ចេសារជ្ជានិ, ឃេហិ ចេសារជ្ជេហិ សមន្នាគតោ តថាគតោ អាសភំ ឋានំ បដិជានាតិ , បរិសាសុ សីហនាទំ នទតិ, ព្រហ្មចក្កំ បចត្តេតិ॰ កតមានិ ចត្តារិ? ‘សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស តេ បដិជានតោ ឥមេ ឆម្មា អនភិសម្ពុទ្ធា’តិ តត្រ ចត មំ សមណោ ចា ព្រាហ្មណោ ចា ទេចោ ចា មារោ ចា ព្រហ្មា ចា កោចិ ចា លោកស្មិំ សហឆម្មេន បដិចោទេស្សតីតិ និមិត្តមេតំ, ភិក្ខវេ, ន សមនុបស្សាមិ ៎ ឯតមហំ [ឯតម្បហំ (សី॰ ស្យា॰ កំ॰ បី॰)], ភិក្ខវេ, និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ អភយប្បត្តោ ចេសារជ្ជប្បត្តោ ចិហរាមិ॰

“‘ខីណាសចស្ស តេ បដិជានតោ ឥមេ អាសចា អបរិក្ខីណា’តិ តត្រ ចត មំ សមណោ ចា ព្រាហ្មណោ ចា ទេចោ ចា មារោ ចា ព្រហ្មា ចា កោចិ ចា លោកស្មិំ សហឆម្មេន បដិចោទេស្សតីតិ និមិត្តមេតំ, ភិក្ខវេ, ន សមនុបស្សាមិ॰ ឯតមហំ, ភិក្ខវេ, និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ អភយប្បត្តោ ចេសារជ្ជប្បត្តោ ចិហរាមិ॰

“‘ឃេ ខោ បន តេ អន្តរាឃិកា ឆម្មា ចុត្តា តេ បដិសេចតោ នាលំ អន្តរាឃាឃា’តិ តត្រ ចត មំ សមណោ ចា ព្រាហ្មណោ ចា ទេចោ ចា មារោ ចា ព្រហ្មា ចា កោចិ ចា លោកស្មិំ សហឆម្មេន បដិចោទេស្សតីតិ និមិត្តមេតំ, ភិក្ខវេ, ន សមនុបស្សាមិ॰ ឯតមហំ, ភិក្ខវេ, និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ អភយប្បត្តោ ចេសារជ្ជប្បត្តោ ចិហរាមិ॰

‘‘‘យស្ស ខោ បន តេ អត្ថាយ ធម្មោ ទេសិតោ សោ ន និយ្យាតិ តក្ករស្ស សម្មា ទុក្ខក្ខយាយា’តិ តត្រ វត មំ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិំ សហធម្មេន បដិចោទេស្សតីតិ និមិត្តមេតំ, ភិក្ខវេ, ន សមនុបស្សាមិ។ ឯតមហំ, ភិក្ខវេ, និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ អភយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហរាមិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ តថាគតស្ស វេសារជ្ជានិ, យេហិ វេសារជ្ជេហិ សមន្នាគតោ តថាគតោ អាសភំ ឋានំ បដិជានាតិ, បរិសាសុ សីហនាទំ នទតិ, ព្រហ្មចក្កំ បវត្តេតី’’តិ។

‘‘យេ កេចិមេ វាទបថា បុថុស្សិតា,

យំ និស្សិតា សមណព្រាហ្មណា ច;

តថាគតំ បត្វា ន តេ ភវន្តិ,

វិសារទំ វាទបថាតិវត្តំ [វាទបថាតិវត្តិនំ (សី.), វាទបថាតិ វុត្តំ (បី. ក.)]។

‘‘យោ ធម្មចក្កំ អភិភុយ្យ កេវលី [កេវលិ (ស្យា.), កេវលំ (ក.)],

បវត្តយី សព្ពភូតានុកម្បី;

តំ តាទិសំ ទេវមនុស្សសេដ្ឋំ,

សត្តា នមស្សន្តិ ភវស្ស បារគុ’’ន្តិ។ អដ្ឋមំ;

៩. តណ្ហុប្បាទសុត្តំ

៩. ‘‘ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, តណ្ហុប្បាទា យត្ថ ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ។ កតមេ ចត្តារោ? ចីវរហេតុ វា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ; បិណ្ឌបាតហេតុ វា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ; សេនាសនហេតុ វា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ; ឥតិភវាភវហេតុ វា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ តណ្ហុប្បាទា យត្ថ ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតី’’តិ។

“តណ្ហាទុតិយោ បុរិសោ, ទីឃមទ្ធាន សំសរំ;

ឥត្ថភាវញ្ញថាភាវំ, សំសារំ នាតិវត្តតិ។

“ឯតមាទីនវំ ញត្វា, តណ្ហំ ទុក្ខស្ស សម្ភវំ;

វីតតណ្ហោ អនាទានោ, សតោ ភិក្ខុ បរិព្ពជេ”តិ [ឥតិវុ។ ១៥, ១០៥]។ នវមំ;

១០។ យោគសុត្តំ

១០។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, យោគា។ កតមេ ចត្តារោ? កាមយោគោ, ភវយោគោ, ទិដ្ឋិយោគោ, អវិជ្ជាយោគោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កាមយោគោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ កាមានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច [អត្ថគមញ្ច (សី។ បី។)] អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ តស្ស កាមានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ អប្បជានតោ [នប្បជានតោ (ស្យា។ កំ។ ក។)] យោ កាមេសុ កាមរាគោ កាមនន្ទី [កាមនន្ទិ (សី។ ស្យា។ កំ។)] កាមស្នេហោ កាមមុច្ឆា កាមបិបាសា កាមបរិឡាហោ កាមជ្ឈោសានំ កាមតណ្ហា សានុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កាមយោគោ។ ឥតិ កាមយោគោ។

“ភវយោគោ ច កថំ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ភវានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ តស្ស ភវានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ អប្បជានតោ យោ ភវេសុ ភវរាគោ ភវនន្ទី ភវស្នេហោ ភវមុច្ឆា ភវបិបាសា ភវបរិឡាហោ ភវជ្ឈោសានំ ភវតណ្ហា សានុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភវយោគោ។ ឥតិ កាមយោគោ ភវយោគោ។

“ទិដ្ឋិយោគោ ច កថំ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ទិដ្ឋីនំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ តស្ស ទិដ្ឋីនំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ អប្បជានតោ យោ ទិដ្ឋីសុ ទិដ្ឋិរាគោ ទិដ្ឋិនន្ទី ទិដ្ឋិស្នេហោ ទិដ្ឋិមុច្ឆា ទិដ្ឋិបិបាសា ទិដ្ឋិបរិឡាហោ ទិដ្ឋិជ្ឈោសានំ [ទិដ្ឋិអជ្ឈោសានំ (សី។ បី។)] ទិដ្ឋិតណ្ហា សានុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិយោគោ។ ឥតិ កាមយោគោ ភវយោគោ ទិដ្ឋិយោគោ។

“អវិជ្ជាយោគោ ច កថំ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ តស្ស ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ

អប្បជានតោ យា ឆសុ ផស្សាយតនេសុ អវិជ្ជា អញ្ញាណំ សានុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អវិជ្ជាយោគោ។ ឥតិ កាមយោគោ ភវយោគោ ទិដ្ឋិយោគោ អវិជ្ជាយោគោ, សំយុត្តោ បាបកេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ សំកិលេសិកេហិ បោនោភវិកេហិ [បោនោព្ភវិកេហិ (ស្យា. ក.)] សទរេហិ ទុក្ខវិបាកេហិ អាយតិំ ជាតិជរាមរណិកេហិ។ តស្មា អយោគក្ខេមីតិ វុច្ចតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ យោគា។

“ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, វិសំយោគា។ កតមេ ចត្តារោ? កាមយោគវិសំយោគោ, ភវយោគវិសំយោគោ, ទិដ្ឋិយោគវិសំយោគោ, អវិជ្ជាយោគវិសំយោគោ។ កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កាមយោគវិសំយោគោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ កាមានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ តស្ស កាមានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានតោ យោ កាមេសុ កាមរាគោ កាមនន្ទី កាមស្នេហោ កាមមុច្ឆា កាមបិបាសា កាមបរិឡាហោ កាមជ្ឈោសានំ កាមតណ្ហា សា នានុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កាមយោគវិសំយោគោ។ ឥតិ កាមយោគវិសំយោគោ។

“ភវយោគវិសំយោគោ ច កថំ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ភវានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ តស្ស ភវានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានតោ យោ ភវេសុ ភវរាគោ ភវនន្ទី ភវស្នេហោ ភវមុច្ឆា ភវបិបាសា ភវបរិឡាហោ ភវជ្ឈោសានំ ភវតណ្ហា សា នានុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភវយោគវិសំយោគោ។ ឥតិ កាមយោគវិសំយោគោ ភវយោគវិសំយោគោ។

“ទិដ្ឋិយោគវិសំយោគោ ច កថំ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ទិដ្ឋីនំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ តស្ស ទិដ្ឋីនំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានតោ យោ ទិដ្ឋីសុ ទិដ្ឋិរាគោ ទិដ្ឋិនន្ទី ទិដ្ឋិស្នេហោ ទិដ្ឋិមុច្ឆា ទិដ្ឋិបិបាសា ទិដ្ឋិបរិឡាហោ ទិដ្ឋិជ្ឈោសានំ ទិដ្ឋិតណ្ហា សា នានុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទិដ្ឋិយោគវិសំយោគោ។ ឥតិ កាមយោគវិសំយោគោ ភវយោគវិសំយោគោ ទិដ្ឋិយោគវិសំយោគោ។

“អវិជ្ជាយោគវិសំយោគោ ច កថំ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានាតិ។ តស្ស ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច អស្សាទញ្ច អាទីនវញ្ច និស្សរណញ្ច យថាភូតំ បជានតោ យា ឆសុ ផស្សាយតនេសុ អវិជ្ជា អញ្ញាណំ សា នានុសេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អវិជ្ជាយោគវិសំយោគោ ។ ឥតិ កាមយោគវិសំយោគោ ភវយោគវិសំយោគោ ទិដ្ឋិយោគវិសំយោគោ អវិជ្ជាយោគវិសំយោគោ, វិសំយុត្តោ បាបកេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ សំកិលេសិកេហិ បោនោភវិកេហិ សទរេហិ ទុក្ខវិបាកេហិ អាយតិំ ជាតិជរាមរណិកេហិ។ តស្មា យោគក្ខេមីតិ វុច្ចតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ វិសំយោគា”តិ។

“កាមយោគេន សំយុត្តា, ភវយោគេន ចូភយំ;

ទិដ្ឋិយោគេន សំយុត្តា, អវិជ្ជាយ បុរក្ខតា។

“សត្តា គច្ឆន្តិ សំសារំ, ជាតិមរណគាមិនោ;

យេ ច កាមេ បរិញ្ញាយ, ភវយោគញ្ច សព្វសោ។

“ទិដ្ឋិយោគំ សមូហច្ច, អវិជ្ជញ្ច វិរាជយំ;

សព្វយោគវិសំយុត្តា, តេ វេ យោគាតិគា មុនី”តិ។ ឥទំ;

ភណ្ឌកាយចេក្កា បទេយា។

តស្សុទ្ទានំ –

អត្ថញ្ញុត្ថិ បបតិតំ ទ្វេ, លតា អត្ថទោសបញ្ចាយំ;

អប្បស្សុតោ ច សោភតំ, ចេតសាទដ្ឋំ តណ្ហាយោគេន តេ ទសាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪂. ᨧᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁. ᨧᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪁. [ᩍᨲᩥᩅᩩ. ᪁᪁᪀] "ᨧᩁᨲᩮᩣ ᨧᩮᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩤᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ. ᨲᩴ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨵᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩥ, ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩉᨲᩥ ᨶ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᨶ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ [ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩥ (ᨷᩦ.), ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ (ᨠ.)] ᨶ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ, ᨧᩁᨾ᩠ᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᩅᩴᨽᩪᨲᩮᩣ 'ᩋᨶᩣᨲᩣᨷᩦ ᩋᨶᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨷᩦ ᩈᨲᨲᩴ ᩈᨾᩥᨲᩴ ᨠᩩᩈᩦᨲᩮᩣ ᩉᩦᨶᩅᩦᩁᩥᨿᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ.

"ᨮᩥᨲᩔ ᨧᩮᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩤᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ. ᨲᩴ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨵᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩥ, ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩉᨲᩥ ᨶ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᨶ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ, ᨮᩥᨲᩮᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᩅᩴᨽᩪᨲᩮᩣ 'ᩋᨶᩣᨲᩣᨷᩦ ᩋᨶᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨷᩦ ᩈᨲᨲᩴ ᩈᨾᩥᨲᩴ ᨠᩩᩈᩦᨲᩮᩣ ᩉᩦᨶᩅᩦᩁᩥᨿᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ.

"ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨧᩮᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩤᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ. ᨲᩴ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨵᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩥ, ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩉᨲᩥ ᨶ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᨶ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ, ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᩅᩴᨽᩪᨲᩮᩣ 'ᩋᨶᩣᨲᩣᨷᩦ ᩋᨶᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨷᩦ ᩈᨲᨲᩴ ᩈᨾᩥᨲᩴ ᨠᩩᩈᩦᨲᩮᩣ ᩉᩦᨶᩅᩦᩁᩥᨿᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ.

"ᩈᨿᩣᨶᩔ ᨧᩮᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨩᩣᨣᩁᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩤᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ. ᨲᩴ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨵᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩥ, ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩉᨲᩥ ᨶ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᨶ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ, ᩈᨿᩣᨶᩮᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨩᩣᨣᩁᩮᩣ ᩑᩅᩴᨽᩪᨲᩮᩣ 'ᩋᨶᩣᨲᩣᨷᩦ ᩋᨶᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣᨷᩦ ᩈᨲᨲᩴ ᩈᨾᩥᨲᩴ ᨠᩩᩈᩦᨲᩮᩣ ᩉᩦᨶᩅᩦᩁᩥᨿᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ.

"ᨧᩁᨲᩮᩣ ᨧᩮᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩤᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ. ᨲᩴ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩣᨵᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩥ, ᨷᨩᩉᨲᩥ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ, ᨧᩁᨾ᩠ᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᩅᩴᨽᩪᨲᩮᩣ 'ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩒᨲ᩠ᨲᩣᨷᩦ ᩈᨲᨲᩴ ᩈᨾᩥᨲᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩦᩁᩥᨿᩮᩣ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ.

"ᨮᩥᨲᩔ ᨧᩮᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩤᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩅᩣ. ᨲᩴ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩣᨵᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩥ, ᨷᨩᩉᨲᩥ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ, ᨮᩥᨲᩮᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᩅᩴᨽᩪᨲᩮᩣ 'ᩋᩣᨲᩣᨷᩦ ᩒᨲ᩠ᨲᩣᨷᩦ ᩈᨲᨲᩴ ᩈᨾᩥᨲᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩦᩁᩥᨿᩮᩣ ᨷᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ.

“និសិន្នស្ស ចេបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ឧប្បជ្ជតិ កាមវិតក្កោ វា ព្យាបាទវិតក្កោ វា វិហិំសាវិតក្កោ វា។ តំ ចេ ភិក្ខុ នាធិវាសេតិ, បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ, និសិន្នោបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯវំភូតោ ‘អាតាបី ឱត្តាបី សតតំ សមិតំ អារទ្ធវីរិយោ បហិតត្តោ’តិ វុច្ចតិ។

“សយានស្ស ចេបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ជាគរស្ស ឧប្បជ្ជតិ កាមវិតក្កោ វា ព្យាបាទវិតក្កោ វា វិហិំសាវិតក្កោ វា។ តំ ចេ ភិក្ខុ នាធិវាសេតិ, បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ, សយានោបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជាគរោ ឯវំភូតោ ‘អាតាបី ឱត្តាបី សតតំ សមិតំ អារទ្ធវីរិយោ បហិតត្តោ’តិ វុច្ចតី”តិ។

“ចរំ វា យទិ វា តិដ្ឋំ, និសិន្នោ ឧទ វា សយំ;

យោ វិតក្កំ វិតក្កេតិ, បាបកំ គេហនិស្សិតំ។

“កុម្មគ្គប្បដិបន្នោ សោ, មោហនេយ្យេសុ មុច្ឆិតោ;

អភព្វោ តាទិសោ ភិក្ខុ, ផុដ្ឋុំ សម្ពោធិមុត្តមំ។

“យោ ច ចរំ វា តិដ្ឋំ វា, និសិន្នោ ឧទ វា សយំ;

វិតក្កំ សមយិត្វាន, វិតក្កូបសមេ រតោ;

ភព្វោ សោ តាទិសោ ភិក្ខុ, ផុដ្ឋុំ សម្ពោធិមុត្តម”ន្តិ។ បឋមំ;

២. សីលសុត្តំ

១២. “សម្បន្នសីលា, ភិក្ខវេ, វិហរថ សម្បន្នបាតិមោក្ខា, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតា វិហរថ អាចារគោចរសម្បន្នា អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវិនោ។ សមាទាយ សិក្ខថ សិក្ខាបទេសុ។ សម្បន្នសីលានំ វោ, ភិក្ខវេ, វិហរតំ សម្បន្នបាតិមោក្ខានំ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតានំ វិហរតំ អាចារគោចរសម្បន្នានំ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវីនំ សមាទាយ សិក្ខតំ សិក្ខាបទេសុ កិមស្ស ឧត្តរិ ករណីយំ?

“ចរតោ ចេបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អភិជ្ឈាព្យាបាទោ វិគតោ ហោតិ, ថិនមិទ្ធំ... ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ... វិចិកិច្ឆា បហីនា ហោតិ, អារទ្ធំ ហោតិ

វីរិយំ អសល្លីនំ, ឧបដ្ឋិតា សតិ អសម្មុដ្ឋា, បស្សទ្ធោ កាយោ អសារទ្ធោ, សមាហិតំ ចិត្តំ ឯកគ្គំ, ចរម្បិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯវំភូតោ ‘អាតាបី ឱត្តាបី សតតំ សមិតំ អារទ្ធវីរិយោ បហិតត្តោ’តិ វុច្ចតិ។

“ឋិតស្ស ចេបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អភិជ្ឈាព្យាបាទោ វិគតោ ហោតិ, ថិនមិទ្ធំ... ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ... វិចិកិច្ឆា បហីនា ហោតិ, អារទ្ធំ ហោតិ វីរិយំ អសល្លីនំ, ឧបដ្ឋិតា សតិ អសម្មុដ្ឋា, បស្សទ្ធោ កាយោ អសារទ្ធោ, សមាហិតំ ចិត្តំ ឯកគ្គំ, ឋិតោបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯវំភូតោ ‘អាតាបី ឱត្តាបី សតតំ សមិតំ អារទ្ធវីរិយោ បហិតត្តោ’តិ វុច្ចតិ។

“និសិន្នស្ស ចេបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អភិជ្ឈាព្យាបាទោ វិគតោ ហោតិ, ថិនមិទ្ធំ... ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ... វិចិកិច្ឆា បហីនា ហោតិ, អារទ្ធំ ហោតិ វីរិយំ អសល្លីនំ, ឧបដ្ឋិតា សតិ អសម្មុដ្ឋា, បស្សទ្ធោ កាយោ អសារទ្ធោ, សមាហិតំ ចិត្តំ ឯកគ្គំ, និសិន្នោបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯវំភូតោ ‘អាតាបី ឱត្តាបី សតតំ សមិតំ អារទ្ធវីរិយោ បហិតត្តោ’តិ វុច្ចតិ។

“សយានស្ស ចេបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ជាគរស្ស អភិជ្ឈាព្យាបាទោ វិគតោ ហោតិ, ថិនមិទ្ធំ... ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ... វិចិកិច្ឆា បហីនា ហោតិ, អារទ្ធំ ហោតិ វីរិយំ អសល្លីនំ, ឧបដ្ឋិតា សតិ អសម្មុដ្ឋា, បស្សទ្ធោ កាយោ អសារទ្ធោ, សមាហិតំ ចិត្តំ ឯកគ្គំ, សយានោបិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជាគរោ ឯវំភូតោ ‘អាតាបី ឱត្តាបី សតតំ សមិតំ អារទ្ធវីរិយោ បហិតត្តោ’តិ វុច្ចតី”តិ។

“យតំ [យតា (ក.) ឥតិវុ. ១១១] ចរេ យតំ [យតា (ក.) ឥតិវុ. ១១១] តិដ្ឋេ, យតំ [យតា (ក.) ឥតិវុ. ១១១] អច្ឆេ យតំ [យតា (ក.) ឥតិវុ. ១១១] សយេ;

យតំ [យតា (ក.) ឥតិវុ. ១១១] សមិញ្ជយេ [សម្មិញ្ជយេ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] ភិក្ខុ, យតមេនំ [យតមេវ នំ (សី.), យតមេតំ (ស្យា. កំ.), យតមេវ (?)] បសារយេ។

“ឧទ្ធំ តិរិយំ អបាចីនំ, យាវតា ជគតោ គតិ;

សមវេក្ខិតា ច ធម្មានំ, ខន្ធានំ ឧទយព្ពយំ។

“ចេតោសមថសាមីចិំ, សិក្ខមានំ សទា សតំ;

សតតំ បហិតត្តោតិ, អាហុ ភិក្ខុំ តថាវិធ”ន្តិ។ ទុតិយំ;

໓. ປຘານສຸຕ຺ຕໍ

໑໓. “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມປ຺ປຘານານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປາທາຍ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນານໍ ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ຐິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ຠິຍ຺ໂຍຠາວາຍ ເວປຸລ຺ລາຍ ຠາວນາຍ ປາຣິປູຣິຍາ ຉນ຺ທໍ ຊເນຕິ ວາຍມຕິ ວີຣິຍໍ ອາຣຠຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາຕິ ປທຫຕິ. ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ສມ຺ມປ຺ປຘານານີ”ຕິ.

“ສມ຺ມປ຺ປຘານາ ມາຣເຘຍ຺ຍາຠິຠູຕາ,

ເຕ ອສິຕາ ຊາຕິມຣຓຠຍສ຺ສ ປາຣຄູ;

ເຕ ຕຸສິຕາ ເຊຕ຺ວາ ມາຣໍ ສວາຫິນິໍ [ສວາຫນໍ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ. ກ.)] ເຕ ອເນຊາ,

ສພ຺ພໍ ນມຸຈິພລໍ ອຸປາຕິວຕ຺ຕາ ເຕ ສຸຂິຕາ”ຕິ. ຕຕິຍໍ;

໔. ສໍວຣສຸຕ຺ຕໍ

໑໔. “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ , ຠິກ຺ຂເວ, ປຘານານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ສໍວຣປ຺ປຘານໍ, ປຫານປ຺ປຘານໍ, ຠາວນາປ຺ປຘານໍ, ອນຸຣກ຺ຂຓາປ຺ປຘານໍ. ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍວຣປ຺ປຘານໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ. ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຌ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ, ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ຈກ຺ຂຸນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ໂສເຕນ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ… ຆາເນນ ຄນ຺ຘໍ ຆາຍິຕ຺ວາ… ຊິວ຺ຫາຍ ຣສໍ ສາຍິຕ຺ວາ… ກາເຍນ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພໍ ຜຸສິຕ຺ວາ… ມນສາ ຘມ຺ມໍ ວິຎ຺ຎາຍ ນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫີ ໂຫຕິ ນານຸພ຺ຍຎ຺ຊນຄ຺ຄາຫີ, ຍຕ຺ວາຘິກຣຓເມນໍ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ ອສໍວຸຕໍ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຠິຌ຺ຌາໂທມນສ຺ສາ ປາປກາ ອກຸສລາ ຘມ຺ມາ ອນ຺ວາສ຺ສເວຍ຺ຍຸໍ, ຕສ຺ສ ສໍວຣາຍ ປຏິປຊ຺ຊຕິ, ຣກ຺ຂຕິ ມນິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ມນິນ຺ທ຺ຣິເຍ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍວຣປ຺ປຘານໍ.

“ກຕມຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຫານປ຺ປຘານໍ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາມວິຕກ຺ກໍ ນາຘິວາເສຕິ ປຊຫຕິ ວິໂນເທຕິ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ ອນຠາວໍ ຄເມຕິ; ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ…ເປ… ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິຫິໍສາວິຕກ຺ກໍ…ເປ… ອຸປ຺ປນ຺ນຸປ຺ປນ຺ເນ ປາປເກ ອກຸສເລ ຘມ຺ເມ ນາຘິວາເສຕິ ປຊຫຕິ ວິໂນເທຕິ ພ຺ຍນ຺ຕີກໂຣຕິ ອນຠາວໍ ຄເມຕິ. ອິທໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຫານປ຺ປຘານໍ.

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩣᩅᨶᩣᨸ᩠ᨷᨵᩣᨶᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ, ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᩅᩦᩁᩥᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᨷᩦᨲᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᨷᩔᨴ᩠ᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ… ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ ᩅᩥᩅᩮᨠᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩥᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩣᩅᨶᩣᨸ᩠ᨷᨵᩣᨶᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨱᩣᨸ᩠ᨷᨵᩣᨶᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᩩᩊᩅᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩥᨶᩦᩃᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨴ᩠ᨴᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨱᩣᨸ᩠ᨷᨵᩣᨶᩴ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨷᨵᩣᨶᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᨧ ᨷᩉᩣᨶᨬ᩠ᨧ, ᨽᩣᩅᨶᩣ ᩋᨶᩩᩁᨠ᩠ᨡᨱᩣ;

ᩑᨲᩮ ᨷᨵᩣᨶᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨴᩮᩈᩥᨲᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᨻᨶ᩠ᨵᩩᨶᩣ;

ᨿᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩍᨵᩣᨲᩣᨷᩦ, ᨡᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨷᩣᨷᩩᨱᩮ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ;

᪕᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪨ “ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨣ᩠ᨣᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ? ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩦᨶᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩁᩣᩉᩩ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ᪨ ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩦᨶᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᩁᩣᨩᩣ ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩣ᪨ ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ – ᨾᩣᩁᩮᩣ ᨷᩣᨷᩥᨾᩣ᪨ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨷᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᩁᩣᩉᩩᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩦᨶᩴ, ᨾᨶ᩠ᨵᩣᨲᩣ ᨠᩣᨾᨽᩮᩣᨣᩥᨶᩴ;

ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩋᩣᨵᩥᨷᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨿᩈᩈᩣ ᨩᩃᩴ᪨

“ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨷᩣᨧᩦᨶᩴ, ᨿᩣᩅᨲᩣ ᨩᨣᨲᩮᩣ ᨣᨲᩥ;

ᩈᨴᩮᩅᨠᩔ ᩃᩮᩣᨠᩔ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ;

᪉᪨ ᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲ

᪁᪉᪨ "ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩁᩪᨷᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᨾᩮᨶ; ᨲᩮᨶ ᨧ ᩁᩪᨷᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩁᩪᨷᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ; ᨲᩮᨶ ᨧ ᩁᩪᨷᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩁᩪᨷᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨶ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᨾᩮᨶ; ᨲᩮᨶ ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ; ᨲᩮᨶ ᨧ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨶ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᨾᩮᨶ; ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ; ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨶ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᨾᩮᨶ; ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ; ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᨱᩦᨲᨲᩁᩴ ᩅᩣ ᨶ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦ"ᨲᩥ᪨

"ᩁᩪᨷᩈᩮᩣᨡᩩᨾ᩠ᨾᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ;

ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᩮᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨧ;

ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨷᩁᨲᩮᩣ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ᪨

"ᩈ ᩅᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᨴᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨷᨴᩮ ᩁᨲᩮᩣ;

ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩴ ᨴᩮᩉᩴ, ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩴ ᩈᩅᩣᩉᩥᨶᩥ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ;

᪁᪀᪨ ᨷᨮᨾᩋᨣᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲ

᪂᪀᪨ "ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨣᨲᩥᨣᨾᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨴᩮᩣᩈᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨾᩮᩣᩉᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨽᨿᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨣᨲᩥᨣᨾᨶᩣᨶᩦ"ᨲᩥ᪨

"ᨨᨶ᩠ᨴᩣ ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨽᨿᩣ ᨾᩮᩣᩉᩣ, ᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ;

ᨶᩥᩉᩦᨿᨲᩥ ᨲᩔ ᨿᩈᩮᩣ, ᨠᩣᩊᨷᨠ᩠ᨡᩮᩅ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ;

໘. ທຸຕິຍອຄຕິສຸຕ຺ຕໍ

໑໘. “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນາຄຕິຄມນານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ນ ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ໂທສາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ໂມຫາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ຠຍາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ – ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ນາຄຕິຄມນານີ”ຕິ.

“ຉນ຺ທາ ໂທສາ ຠຍາ ໂມຫາ, ໂຍ ທມ຺ມໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕິ;

ອາປູຣຕິ ຕສ຺ສ ຍໂສ, ສຸກ຺ກປເກ຺ຂວ ຈນ຺ທິມາ”ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ;

໙. ຕຕິຍອຄຕິສຸຕ຺ຕໍ

໑໙. “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອຄຕິຄມນານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ໂທສາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ໂມຫາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຠຍາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ – ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ອຄຕິຄມນານິ.

“ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ນາຄຕິຄມນານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ນ ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ໂທສາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ໂມຫາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ຠຍາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ – ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ນາຄຕິຄມນານີ”ຕິ.

“ຉນ຺ທາ ໂທສາ ຠຍາ ໂມຫາ, ໂຍ ທມ຺ມໍ ອຕິວຕ຺ຕຕິ;

ນິຫີຍຕິ ຕສ຺ສ ຍໂສ, ກາຬປເກ຺ຂວ ຈນ຺ທິມາ.

“ຉນ຺ທາ ໂທສາ ຠຍາ ໂມຫາ, ໂຍ ທມ຺ມໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕິ;

ອາປູຣຕິ ຕສ຺ສ ຍໂສ, ສຸກ຺ກປເກ຺ຂວ ຈນ຺ທິມາ”ຕິ. ນວມໍ;

໑໐. ຠຕ຺ຕຸເທ຺ທສກສຸຕ຺ຕໍ

໒໐. “ຈຕູຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ທເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠຕ຺ຕຸເທ຺ທສໂກ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ຉນ຺ທາຄຕິໍ ຄຈ຺ຉຕິ,

ᨴᩮᩣᩈᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨾᩮᩣᩉᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨽᨿᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩁᨿᩮ᪨

“ᨧᨲᩪᩉᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ? ᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨾᩮᩣᩉᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨽᨿᩣᨣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ – ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩮ ᨠᩮᨧᩥ ᨠᩣᨾᩮᩈᩩ ᩋᩈᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᨩᨶᩣ,

ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨣᩣᩁᩅᩣ;

ᨨᨶ᩠ᨴᩣ ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨾᩮᩣᩉᩣ ᨧ ᨽᨿᩣ ᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ [ᨨᨶ᩠ᨴᩣ ᨧ ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨧ ᨽᨿᩣ ᨧ ᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ)],

ᨷᩁᩥᩈᩣᨠᩈᩮᨭᩣ [ᨷᩁᩥᩈᨠ᩠ᨠᩈᩣᨭᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᨧ ᨷᨶᩮᩈ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

“ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᨱᩮᨶ ᨩᩣᨶᨲᩣ,

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩥ ᨲᩮ ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᨷᩈᩴᩈᩥᨿᩣ;

ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᨿᩮ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨷᨠᩴ,

ᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨶ ᨾᩮᩣᩉᩣ ᨶ ᨽᨿᩣ ᨧ ᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ [ᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᨴᩮᩣᩈᩣ ᨶ ᨽᨿᩣ ᨧ ᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)];

“ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᨾᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨧ ᨷᨶᩮᩈ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ,

ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᨱᩮᨶ ᨩᩣᨶᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ;

ᨧᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

តស្សុទ្ទានំ –

ឆរំ សីលំ បឆាភាតិ, សំឆរំ បញ្ញាត្តិ បញ្ចាមំ;

ខេសាលុយុំ តខេឃា អកតិ, កត្តុខេទ្ទេសក ខេត ខសាតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪃. ᩏᩁᩩᩅᩮᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁. ᨷᨮᨾᩏᩁᩩᩅᩮᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪁. ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ [ᩈᩴ. ᨶᩥ. ᪁.᪁᪇᪃] – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᩋᨶᩣᨳᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ. ᨲᨲᩕ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ”ᨲᩥ. “ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ. ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᩑᨠᨾᩥᨴᩣᩉᩴ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᨿᩴ ᩏᩁᩩᩅᩮᩃᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ ᨶᨩ᩠ᨩᩣ ᨶᩮᩁᨬ᩠ᨩᩁᩣᨿ ᨲᩦᩁᩮ ᩋᨩᨷᩣᩃᨶᩥᨣᩕᩮᩣᨵᩮ ᨷᨮᨾᩣᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ. ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩉᩮᩣᨣᨲᩔ ᨷᨭᩥᩈᩃ᩠ᩃᩦᨶᩔ ᩑᩅᩴ ᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᨷᩁᩥᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ – ‘ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨲᩥᩔᩮᩣ. ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ [ᨣᩁᩩᨠᨲ᩠ᩅᩣ (ᩈᩦ. ᨷᩦ.)] ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ’”ᨶ᩠ᨲᩥ?

“ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ᩋᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩔ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᩈᩦᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ. ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᩉᩴ ᨷᩔᩣᨾᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨷᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲᩁᩴ, ᨿᨾᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ.

“ᩋᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩔ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ. ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᩉᩴ ᨷᩔᩣᨾᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨷᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲᩁᩴ, ᨿᨾᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ.

“ᩋᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩔ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ. ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᩉᩴ ᨷᩔᩣᨾᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨷᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲᩁᩴ, ᨿᨾᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ.

“ᩋᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩔ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔ ᨷᩣᩁᩥᨷᩪᩁᩥᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ. ᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᩉᩴ ᨷᩔᩣᨾᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨷᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲᩁᩴ, ᨿᨾᩉᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

“ᨲᩔ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩥ – ‘ᨿᩴᨶᩪᨶᩣᩉᩴ ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ [ᨿᩮᩣᨿᩴ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠᩴ. ᨷᩦ.)] ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᨾᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ

ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫເຣຍ຺ຍ’”ນ຺ຕິ.

“ອຖ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ ມມ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ – ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ພລວາ ປຸຣິໂສ ສມິຎ຺ຊິຕໍ [ສມ຺ມິຎ຺ຊິຕໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ວາ ພາຫໍ ປສາເຣຍ຺ຍ, ປສາຣິຕໍ ວາ ພາຫໍ ສມິຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ເອວເມວ – ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ມມ ປຸຣໂຕ ປາຕຸຣໂຫສິ. ອຖ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ ເອກໍສໍ ອຸຕ຺ຕຣາສງ຺ຄໍ ກຣິຕ຺ວາ ເຍນາຫໍ ເຕນຎ຺ຊລິໍ ປຓາເມຕ຺ວາ ມໍ ເອຕທໂວຈ – ‘ເອວເມຕໍ ຠຄວາ, ເອວເມຕໍ ສຸຄຕ! ເຍປິ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ອເຫສຸໍ ອຕີຕມທ຺ທານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທາ ເຕປິ ຠຄວນ຺ໂຕ ທມ຺ມຎ຺ເຎວ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣິໍສຸ; ເຍປິ ເຕ, ຠນ຺ເຕ, ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ອນາຄຕມທ຺ທານໍ ອຣຫນ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ທາ ເຕປິ ຠຄວນ຺ໂຕ ທມ຺ມຎ຺ເຎວ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ; ຠຄວາປິ, ຠນ຺ເຕ, ເອຕຣຫິ ອຣຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ທມ຺ມຎ຺ເຎວ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫຣຕຸ’”ຕິ. ອິທມໂວຈ ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ. ອິທໍ ວຕ຺ວາ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ –

“ເຍ ຈ ອຕີຕາ [ເຍ ຈພ຺ຠຕີຕາ (ສີ. ປີ. ກ.)] ສມ຺ພຸທ຺ທາ, ເຍ ຈ ພຸທ຺ທາ ອນາຄຕາ;

ໂຍ ເຈຕຣຫິ ສມ຺ພຸທ຺ໂທ, ພຫຸນ຺ນໍ [ພຫູນໍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.) ສໍ. ນິ. ໑.໑໗໓] ໂສກນາສໂນ.

“ສພ຺ເພ ສທ຺ທມ຺ມຄຣຸໂນ, ວິຫໍສຸ [ວິຫຣິໍສຸ (ສ຺ຍາ. ກໍ.)] ວິຫຣນ຺ຕິ ຈ;

ອໂຖປິ ວິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ເອສາ ພຸທ຺ທານ ທມ຺ມຕາ.

“ຕສ຺ມາ ຫິ ອຕ຺ຕກາເມນ [ອຕ຺ຖກາເມນ (ສີ. ກໍ.)], ມຫຕ຺ຕມຠິກງ຺ຂຕາ;

ສທ຺ທມ຺ໂມ ຄຣຸກາຕພ຺ໂພ, ສຣໍ ພຸທ຺ທານ ສາສນ”ນ຺ຕິ.

“ອິທມໂວຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ສຫມ຺ປຕິ. ອິທໍ ວຕ຺ວາ ມໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣຘາຍິ. ອຖ ຂ຺ວາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ຈ ອຊ຺ເຌສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຕິຣູປໍ ໂຍ [ໂຍປາຍໍ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)] ທມ຺ໂມ ມຍາ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂທ ຕເມວ ທມ຺ມໍ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວິຫາສິໍ. ຍໂຕ ຈ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ສງ຺ໂຆປິ ມຫຕ຺ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອຖ ເມ ສງ຺ເຆປິ ຄາຣໂວ”ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ທຸຕິຍອຸຣຸເວລສຸຕ຺ຕໍ

໒໒. “ເອກມິທາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມຍໍ ອຸຣຸເວລາຍໍ ວິຫຣາມິ ນຊ຺ຊາ ເນຣຎ຺ຊຣາຍ ຕີເຣ ອຊປາລນິໂຄ຺ຣເຘ ປຐມາຠິສມ຺ພຸທ຺ໂທ. ອຖ ເຂາ,

ភិក្ខវេ, សម្ពហុលា ព្រាហ្មណា ជិណ្ណា វុឌ្ឍា មហល្លកា អទ្ធគតា វយោអនុប្បត្តា យេនាហំ តេនុបសង្កមឹសុ; ឧបសង្កមិត្វា មយា សទ្ធិំ សម្មោទឹសុ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ, ភិក្ខវេ, តេ ព្រាហ្មណា មំ ឯតទវោចុំ – ‘សុតំ នេតំ [មេតំ (សី។ ស្យា។ កំ។ ក។)], ភោ គោតម – ន សមណោ គោតមោ ព្រាហ្មណេ ជិណ្ណេ វុឌ្ឍេ មហល្លកេ អទ្ធគតេ វយោអនុប្បត្តេ អភិវាទេតិ វា បច្ចុដ្ឋេតិ វា អាសនេន វា និមន្តេតីតិ។ តយិទំ, ភោ គោតម, តថេវ។ ន ហិ ភវំ គោតមោ ព្រាហ្មណេ ជិណ្ណេ វុឌ្ឍេ មហល្លកេ អទ្ធគតេ វយោអនុប្បត្តេ អភិវាទេតិ វា បច្ចុដ្ឋេតិ វា អាសនេន វា និមន្តេតិ។ តយិទំ, ភោ គោតម, ន សម្បន្នមេវា’”តិ។

“តស្ស មយ្ហំ ភិក្ខវេ, ឯតទហោសិ – ‘នយិមេ [ន ចន មេ (សី។ បី។), ន ចយិមេ (ស្យា។ កំ។), ន ចិមេ (?)] អាយស្មន្តោ ជានន្តិ ថេរំ វា ថេរករណេ វា ធម្មេ’តិ។ វុឌ្ឍោ ចេបិ, ភិក្ខវេ, ហោតិ អាសីតិកោ វា នាវុតិកោ វា វស្សសតិកោ វា ជាតិយា។ សោ ច ហោតិ អកាលវាទី អភូតវាទី អនត្ថវាទី អធម្មវាទី អវិនយវាទី, អនិធានវតិំ វាចំ ភាសិតា អកាលេន អនបទេសំ អបរិយន្តវតិំ អនត្ថសំហិតំ។ អថ ខោ សោ ‘ពាលោ ថេរោ’ត្វេវ [តេវ (សី។ បី។)] សង្ខំ គច្ឆតិ។

“ទហរោ ចេបិ, ភិក្ខវេ, ហោតិ យុវា សុសុកាឡកេសោ ភទ្រេន យោព្ពនេន សមន្នាគតោ បឋមេន វយសា ។ សោ ច ហោតិ កាលវាទី ភូតវាទី អត្ថវាទី ធម្មវាទី វិនយវាទី និធានវតិំ វាចំ ភាសិតា កាលេន សាបទេសំ បរិយន្តវតិំ អត្ថសំហិតំ។ អថ ខោ សោ ‘បណ្ឌិតោ ថេរោ’ត្វេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។

“ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, ថេរករណា ធម្មា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ, ពហុស្សុតោ ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និចយោ, យេ តេ ធម្មា អាទិកល្យាណា មជ្ឈេកល្យាណា បរិយោសានកល្យាណា សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ [សាត្ថា សព្យញ្ជនា (សី។ បី។)] កេវលបរិបុណ្ណំ [កេវលបរិបុណ្ណា (សី។)] បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ អភិវទន្តិ, តថារូបាស្ស ធម្មា ពហុស្សុតា ហោន្តិ ធាតា [ធតា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] វចសា បរិចិតា មនសានុបេក្ខិតា, ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា, ចតុន្នំ ឈានានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី ហោតិ អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី, អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ថេរករណា ធម្មា”តិ។

“យោ ឧទ្ធតេន ចិត្តេន, សម្ផញ្ច ពហុ ភាសតិ;

អសមាហិតសង្កប្បោ, អសទ្ធម្មរតោ មគោ;

អារា សោ ថាវរេយ្យម្ហា, បាបទិដ្ឋិ អនាទរោ។

“យោ ច សីលេន សម្បន្នោ, សុតវា បដិភានវា;

សញ្ញតោ ធីរោ ធម្មេសុ [សញ្ញតោ ធីរធម្មេសុ (សី.), សំយុត្តោ ធីរធម្មេសុ (ស្យា. ក.)], បញ្ញាយត្តំ វិបស្សតិ.

“បារគូ សព្ពធម្មានំ, អខិលោ បដិភានវា;

បហីនជាតិមរណោ, ព្រហ្មចរិយស្ស កេវលី.

“តមហំ វទាមិ ថេរោតិ, យស្ស នោ សន្តិ អាសវា;

អាសវានំ ខយា ភិក្ខុ, សោ ថេរោតិ បវុច្ចតី”តិ. ទុតិយំ;

៣. លោកសុត្តំ

២៣. “លោកោ , ភិក្ខវេ, តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធោ. លោកស្មា តថាគតោ វិសំយុត្តោ. លោកសមុទយោ, ភិក្ខវេ, តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធោ. លោកសមុទយោ តថាគតស្ស បហីនោ. លោកនិរោធោ, ភិក្ខវេ, តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធោ. លោកនិរោធោ តថាគតស្ស សច្ឆិកតោ. លោកនិរោធគាមិនី បដិបទា, ភិក្ខវេ, តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា. លោកនិរោធគាមិនី បដិបទា តថាគតស្ស ភាវិតា.

“យំ, ភិក្ខវេ, សទេវកស្ស លោកស្ស សមារកស្ស សព្រហ្មកស្ស សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ ទិដ្ឋំ សុតំ មុតំ វិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេសិតំ អនុវិចរិតំ មនសា, សព្ពំ តំ តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធំ. តស្មា ‘តថាគតោ’តិ វុច្ចតិ.

“យញ្ច, ភិក្ខវេ, រត្តិំ តថាគតោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុជ្ឈតិ យញ្ច រត្តិំ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតិ, យំ ឯតស្មិំ អន្តរេ ភាសតិ លបតិ និទ្ទិសតិ សព្ពំ តំ តថេវ ហោតិ, នោ អញ្ញថា. តស្មា ‘តថាគតោ’តិ វុច្ចតិ.

“យថាវាទី, ភិក្ខវេ, តថាគតោ តថាការី, យថាការី តថាវាទី. ឥតិ យថាវាទី តថាការី, យថាការី តថាវាទី. តស្មា ‘តថាគតោ’តិ វុច្ចតិ.

“សទេវកេ, ភិក្ខវេ, លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ តថាគតោ អភិភូ អនភិភូតោ

អញ្ញទត្ថុ ទសោ វសវត្តី តស្មា ‘តថាគតោ’តិ វុច្ចតី”តិ។

“សព្វំ លោកំ អភិញ្ញាយ, សព្វំ លោកេ យថាតថំ;

សព្វំ លោកំ [សព្វលោក (សី॰ ស្យា॰ កំ॰ បី॰)] វិសំយុត្តោ, សព្វលោកេ អនូបយោ។

“ស វេ សព្វាភិភូ ធីរោ, សព្វគន្ថប្បមោចនោ;

ផុដ្ឋ’ស្ស បរមា សន្តិ, និព្វានំ អកុតោភយំ។

“ឯស ខីណាសវោ ពុទ្ធោ, អនីឃោ ឆិន្នសំសយោ;

សព្វកម្មក្ខយំ បត្តោ, វិមុត្តោ ឧបធិសង្ខយេ។

“ឯស សោ ភគវា ពុទ្ធោ, ឯស សីហោ អនុត្តរោ;

សទេវកស្ស លោកស្ស, ព្រហ្មចក្កំ បវត្តយិ។

“ឥតិ ទេវា មនុស្សា ច, យេ ពុទ្ធំ សរណំ គតា;

សង្គម្ម តំ នមស្សន្តិ, មហន្តំ វីតសារទំ។

“ទន្តោ ទមយតំ សេដ្ឋោ, សន្តោ សមយតំ ឥសិ;

មុត្តោ មោចយតំ អគ្គោ, តិណ្ណោ តារយតំ វរោ។

“ឥតិ ហេតំ នមស្សន្តិ, មហន្តំ វីតសារទំ;

សទេវកស្មិំ លោកស្មិំ, នត្ថិ តេ [នត្ថិ តេ (សី॰ ស្យា॰ កំ॰ បី॰)] បដិបុគ្គលោ”តិ។ តតិយំ;

៣៓ ពាញអការាយឃុត្ត

១៣៓ ឲកំ ឃយយំ ភពចា ឃារពេត ចិហរតិ ពាញអការាយេ [ពោញឌ្ឍការាយេ (ក៓)]៓ តេត ខោ ភពចា ភិក្ខូ អាយេន្តឃិ – “ភិក្ខវចា”តិ៓ “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភពចតោ បច្ចស្សោឃុំ៓ ភពចា ឲតទវោច –

“យំ , ភិក្ខវេ, ឃទេវកស្ស លោកស្ស ឃមារកស្ស ឃព្រហ្មកស្ស ឃស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ ឃទេវមនុស្សាយ ទិដ្ឋំ ឃុតំ មុតំ ចិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេឃិតំ អនុចិចរិតំ មនឃា, តមហំ ជានាមិ៓

“យំ, ភិក្ខវេ, ឃទេវកស្ស លោកស្ស ឃមារកស្ស ឃព្រហ្មកស្ស ឃស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ ឃទេវមនុស្សាយ ទិដ្ឋំ ឃុតំ មុតំ ចិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេឃិតំ អនុចិចរិតំ មនឃា, តមហំ អព្ភញ្ញាសិ៓ តំ តថាគតស្ស ចិទិតំ, តំ តថាគតោ ន ឧបដ្ឋាសិ៓

“យំ , ភិក្ខវេ, ឃទេវកស្ស លោកស្ស ឃមារកស្ស ឃព្រហ្មកស្ស ឃស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ ឃទេវមនុស្សាយ ទិដ្ឋំ ឃុតំ មុតំ ចិញ្ញាតំ បត្តំ បរិយេឃិតំ អនុចិចរិតំ មនឃា, តមហំ ន ជានាមីតិ វទេយ្យំ, តំ មមស្ស មុឃា៓

“យំ, ភិក្ខវេ...បេ... តមហំ ជានាមិ ច ន ច ជានាមីតិ វទេយ្យំ, តំបស្ស [តំ បិស្ស (ស្យា៓ កំ៓), តំ មមស្ស (ក៓)] តាទិឃមេវ៓

“យំ, ភិក្ខវេ...បេ... តមហំ នេវ ជានាមិ ន ន ជានាមីតិ វទេយ្យំ, តំ មមស្ស ពលិ៓

“ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ ទដ្ឋា ទដ្ឋព្វំ, ទិដ្ឋំ ន មញ្ញតិ, អទិដ្ឋំ ន មញ្ញតិ, ទដ្ឋព្វំ ន មញ្ញតិ, ទដ្ឋារំ ន មញ្ញតិ; ឃុត្វា ឃោតព្វំ, ឃុតំ ន មញ្ញតិ, អឃុតំ ន មញ្ញតិ, ឃោតព្វំ ន មញ្ញតិ, ឃោតារំ ន មញ្ញតិ; មុត្វា មោតព្វំ, មុតំ ន មញ្ញតិ, អមុតំ ន មញ្ញតិ, មោតព្វំ ន មញ្ញតិ, មោតារំ ន មញ្ញតិ; ចិញ្ញាត្វា ចិញ្ញាតព្វំ, ចិញ្ញាតំ ន មញ្ញតិ, អចិញ្ញាតំ ន មញ្ញតិ, ចិញ្ញាតព្វំ ន មញ្ញតិ, ចិញ្ញាតារំ ន មញ្ញតិ៓ ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ ទិដ្ឋឃុតមុតចិញ្ញាតព្វេឃុ ធម្មេឃុ តាទីយេវ តាទី [តាទិឃោវ តាទី (ស្យា៓ កំ៓), តាទិឃោ យេវ តាទី (បី៓), តាទីយេវ តាទីយេវចកា (ក៓)]៓ តម្ហា ច តាទិម្ហា[តាទិតម្ហា(ឃី៓ បី៓)] អញ្ញោ តាទី ឧត្តរិតរោ វា បណីតតរោ វា នត្ថីតិ វទាមី”តិ៓

“យំ ពិញ្ចិ ទិដ្ឋំច ឃុតំ មុតំ វា,

អជ្ឈោឃិតំ ឃច្ចមុតំ បរេឃំ;

ន តេសុ តាទី សយសំវុតេសុ,

សច្ចំ មុសា វាបិ បរំ ទហេយ្យ។

“ឯតញ្ច សល្លំ បដិកច្ច [បដិគច្ច (សី។ បី។)] ទិស្វា,

អជ្ឈោសិតា យត្ថ បជា វិសត្តា;

ជានាមិ បស្សាមិ តថេវ ឯតំ,

អជ្ឈោសិតំ នត្ថិ តថាគតាន”ន្តិ។ ចតុត្ថំ;

៥។ ព្រហ្មចរិយសុត្តំ

២៥។ “នយិទំ , ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ជនកុហនត្ថំ, ន ជនលបនត្ថំ, ន លាភសក្ការសិលោកានិសំសត្ថំ, ន ឥតិវាទប្បមោក្ខានិសំសត្ថំ, ន ‘ឥតិ មំ ជនោ ជានាតូ’តិ។ អថ ខោ ឥទំ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ សំវរត្ថំ បហានត្ថំ វិរាគត្ថំ និរោធត្ថ”ន្តិ។

“សំវរត្ថំ បហានត្ថំ, ព្រហ្មចរិយំ អនីតិហំ;

អទេសយិ សោ ភគវា, និព្ពានោគធគាមិនំ;

ឯស មគ្គោ មហន្តេហិ [មហត្តេភិ (ក។) ឥតិវុ។ ៣៥], អនុយាតោ មហេសិភិ។

“យេ ច តំ បដិបជ្ជន្តិ, យថា ពុទ្ធេន ទេសិតំ;

ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តិ, សត្ថុសាសនការិនោ”តិ។ បញ្ចមំ;

៦។ កុហសុត្តំ

១៩. [ឱ្លតិក្ខ ១០ប័ ឱ្លតិក្ខត្ថរោបិ] “ទេ្វ មេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ គុហា ឆន្នា លបិ និក្កំ ក្ខត្តញអា អរឃាហិតា, ត ទេ្វ មេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ យាយកា អបកតា ច មេ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខូ ឱ្លយន្តា ឆយ្ចិតឃា, ត ច មេ ឱ្លយន្តិ ឆយ្ចិតទេ្វ ចុដ្ឋិ ចិន្ទូញហិ ទេចប្ចុល្លិ អាបដ្ជត្តិ ទេ្វ ច ទោ មេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ តិក្កុហា តិល្លបិ ឆិទា អត្ថន្តា ស្ទរយាហិតា, មេ ទោ ទេ្វ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ យាយកា អតបកតា ច មេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ឱ្លយន្តា ឆយ្ចិតឃា មេ ច ឱ្លយន្តិ ឆយ្ចិតទេ្វ ចុដ្ឋិ ចិន្ទូញហិ ទេចប្ចុល្លិ អាបដ្ជត្តិ”តិ.

[ឱ្លតិក្ខ ១០ប័ ឱ្លតិក្ខត្ថរោបិ] “គុហា ឆន្នា លបិ និក្កំ, ក្ខត្តញអា អរឃាហិតា;

ត មេ ឆយ្ចិ ចិន្ទូហត្តិ, រយ្វាឃឥត្តទេឆិមេ.

“តិក្កុហា តិល្លបិ ឆិទា, អត្ថន្តា ស្ទរយាហិតា;

មេ ទេច ឆយ្ចិ ចិន្ទូហត្តិ, រយ្វាឃឥត្តទេឆិមេ”តិ. ៧ដ្ឋំ;

៧. រត្ថដ្ឋិ ស្ទត្តំ

១៧. “ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, អប្បានិ ច [ទេចច (ក.)] ស្ទុលកានិ ច, តានិ ច អតចជ្ជានិ. កតមានិ ចត្តារិ? បំស្វុកូលំ, ភិក្ខវេ, ឌិចរាតំ អប្បញ្ចា ស្ទុលកញ្ចា , តញ្ចា អតចជ្ជំ. បិណ្ឌិយាលោទេបិ, ភិក្ខវេ, ទោកាឌតាតំ អប្បញ្ចា ស្ទុលកញ្ចា, តញ្ចា អតចជ្ជំ. ទូក្ខមូលំ, ភិក្ខវេ, ទេសតាសតាតំ អប្បញ្ចា ស្ទុលកញ្ចា, តញ្ចា អតចជ្ជំ. បូតិមុត្តំ, ភិក្ខវេ, ទេករជ្ជាតំ អប្បញ្ចា ស្ទុលកញ្ចា, តញ្ចា អតចជ្ជំ. ឱ្លមានិ ទោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អប្បានិ ច ស្ទុលកានិ ច, តានិ ច អតចជ្ជានិ. យទោ ទោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ អទេប្បត ច តុដ្ឋោ ហោតិ ស្ទុលទេកត ច, ឱ្លទេយស្សាហំ អញ្ញតរំ រាមញ្ញាដត្តិ [រាមញ្ញត្តិ (ក.)] ចទាមិ”តិ.

“អតចទេជ្ជត តុដ្ឋស្ស, អទេប្បត ស្ទុលទេកត ច;

ត ទេសតាសតយាទេត្ត, ឌិចរំ បិតទោកាឌតំ;

ចិឃាទោ ហោតិ ចិត្តស្ស, ឌិសា តប្បដិហញ្ញតិ.

“ទេ្វ ចស្ស ឆយ្វា អក្ខាតា, រាមញ្ញស្សាតុទោមិកា;

ອຘິຄ຺ຄຫິຕາ ຕຸຏ຺ຐສ຺ສ, ອປ຺ປມຕ຺ຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸເນາ"ຕິ. ສຕ຺ຕມໍ;

໘. ອຣິຍວໍສສຸຕ຺ຕໍ

໒໘. "ຈຕ຺ຕາເຣາເມ , ຠິກ຺ຂເວ, ອຣິຍວໍສາ ອຄ຺ຄຎ຺ຎາ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎາ ວໍສຎ຺ຎາ ເປາຣາຓາ ອສໍກິຓ຺ຓາ ອສໍກິຓ຺ຓປຸພ຺ພາ, ນ ສໍກີຍນ຺ຕິ ນ ສໍກີຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ຐາ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕຸຏ຺ເຐາ ເຫາຕິ ອິຕຣີຕເຣນ ຈີວເຣນ, ອິຕຣີຕຣຈີວຣສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ, ນ ຈ ຈີວຣເຫຕຸ ອເນສນໍ ອປ຺ປຕິຣູປໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອລທ຺ຘາ ຈ ຈີວຣໍ ນ ປຣິຕສ຺ສຕິ, ລທ຺ຘາ ຈ ຈີວຣໍ ອຄຘິເຕາ [ອຄຖິເຕາ (ສີ. ປີ.)] ອມຸຈ຺ຉິເຕາ ອນຊ຺ຌາປນ຺ເນາ ອາທີນວທສ຺ສາວີ ນິສ຺ສຣຓປຎ຺ເຎາ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ; ຕາຍ ຈ ປນ ອິຕຣີຕຣຈີວຣສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ເນາ [ນ (ຈີ. ກີ. ໑.໑໐໕)] ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ເຍາ ຫິ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ເຂາ ອນລເສາ ສມ຺ປຊາເນາ ປຕິສ຺ສເຕາ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເປາຣາເຓ ອຄ຺ຄຎ຺ເຎ ອຣິຍວໍເສ ຏິເຕາ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕຸຏ຺ເຐາ ເຫາຕິ ອິຕຣີຕເຣນ ປິຓ຺ຑປາເຕນ, ອິຕຣີຕຣປິຓ຺ຑປາຕສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ, ນ ຈ ປິຓ຺ຑປາຕເຫຕຸ ອເນສນໍ ອປ຺ປຕິຣູປໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອລທ຺ຘາ ຈ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ນ ປຣິຕສ຺ສຕິ, ລທ຺ຘາ ຈ ປິຓ຺ຑປາຕໍ ອຄຘິເຕາ ອມຸຈ຺ຉິເຕາ ອນຊ຺ຌາປນ຺ເນາ ອາທີນວທສ຺ສາວີ ນິສ຺ສຣຓປຎ຺ເຎາ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ; ຕາຍ ຈ ປນ ອິຕຣີຕຣປິຓ຺ຑປາຕສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ , ເນາ ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ເຍາ ຫິ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ເຂາ ອນລເສາ ສມ຺ປຊາເນາ ປຕິສ຺ສເຕາ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເປາຣາເຓ ອຄ຺ຄຎ຺ເຎ ອຣິຍວໍເສ ຏິເຕາ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສນ຺ຕຸຏ຺ເຐາ ເຫາຕິ ອິຕຣີຕເຣນ ເສນາສເນນ, ອິຕຣີຕຣເສນາສນສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ຈ ວຓ຺ຓວາທີ, ນ ຈ ເສນາສນເຫຕຸ ອເນສນໍ ອປ຺ປຕິຣູປໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອລທ຺ຘາ ຈ ເສນາສນໍ ນ ປຣິຕສ຺ສຕິ, ລທ຺ຘາ ຈ ເສນາສນໍ ອຄຘິເຕາ ອມຸຈ຺ຉິເຕາ ອນຊ຺ຌາປນ຺ເນາ ອາທີນວທສ຺ສາວີ ນິສ຺ສຣຓປຎ຺ເຎາ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕິ; ຕາຍ ຈ ປນ ອິຕຣີຕຣເສນາສນສນ຺ຕຸຏ຺ຐິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ເນາ ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ເຍາ ຫິ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ເຂາ ອນລເສາ ສມ຺ປຊາເນາ ປຕິສ຺ສເຕາ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເປາຣາເຓ ອຄ຺ຄຎ຺ເຎ ອຣິຍວໍເສ ຏິເຕາ.

"ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຠາວນາຣາເມາ ເຫາຕິ ຠາວນາຣເຕາ, ປຫານາຣາເມາ ເຫາຕິ ປຫານຣເຕາ; ຕາຍ ຈ ປນ ຠາວນາຣາມຕາຍ ຠາວນາຣຕິຍາ ປຫານາຣາມຕາຍ ປຫານຣຕິຍາ ເນວຕ຺ຕານຸກ຺ກໍເສຕິ, ເນາ ປຣໍ ວມ຺ເຠຕິ. ເຍາ ຫິ ຕຕ຺ຖ ທກ຺ເຂາ ອນລເສາ ສມ຺ປຊາເນາ ປຕິສ຺ສເຕາ, ອຍໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເປາຣາເຓ ອຄ຺ຄຎ຺ເຎ ອຣິຍວໍເສ ຏິເຕາ. ອິເມ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາເຣາ ອຣິຍວໍສາ ອຄ຺ຄຎ຺ຎາ ຣຕ຺ຕຎ຺ຎາ ວໍສຎ຺ຎາ ເປາຣາຓາ ອສໍກິຓ຺ຓາ ອສໍກິຓ຺ຓປຸພ຺ພາ, ນ ສໍກີຍນ຺ຕິ ນ ສໍກີຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ອປ຺ປຏິກຸຏ຺ຐາ ສມເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ.

"ອິເມຫິ ຈ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ອຣິຍວໍເສຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາ ຠິກ຺ຂຸ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ເຈປິ ທິສາຍ ວິຫຣຕິ ສ຺ເວວ ອຣຕິໍ ສຫຕິ, ນ ຕໍ ອຣຕິ ສຫຕິ; ປຈ຺ຉິມາຍ ເຈປິ ທິສາຍ ວິຫຣຕິ ສ຺ເວວ ອຣຕິໍ ສຫຕິ, ນ ຕໍ ອຣຕິ ສຫຕິ; ອຸຕ຺ຕຣາຍ ເຈປິ ທິສາຍ ວິຫຣຕິ ສ຺ເວວ ອຣຕິໍ ສຫຕິ, ນ ຕໍ

អរតិ សហតិ; ទក្ខិណាយ ចេបិ ទិសាយ វិហរតិ ស្វេវ អរតិំ សហតិ, ន តំ អរតិ សហតិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? អរតិរតិសហោ ហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធីរោ”តិ។

“នារតិ សហតិ ធីរំ [វីរំ (ស្យា.)], នារតិ ធីរំ សហតិ;

ធីរោច អរតិំ សហតិ, ធីរោ ហិ អរតិស្សហោ។

“សព្ពកម្មវិហាយីនំ, បនុណ្ណំ [បនុន្នំ (?)] កោ និវារយេ;

នេក្ខំ ជម្ពោនទស្សេវ, កោ តំ និន្ទិតុមរហតិ;

ទេវាបិ នំ បសំសន្តិ, ព្រហ្មុនាបិ បសំសិតោ”តិ។ អដ្ឋមំ;

៩. ធម្មបទសុត្តំ

២៩. “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, ធម្មបទានិ អគ្គញ្ញានិ រត្តញ្ញានិ វំសញ្ញានិ បោរាណានិ អសំកិណ្ណានិ អសំកិណ្ណបុព្ពានិ, ន សំកីយន្តិ ន សំកីយិស្សន្តិ, អប្បដិកុដ្ឋានិ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។ កតមានិ ចត្តារិ? អនភិជ្ឈា, ភិក្ខវេ, ធម្មបទំ អគ្គញ្ញំ រត្តញ្ញំ វំសញ្ញំ បោរាណំ អសំកិណ្ណំ អសំកិណ្ណបុព្ពំ, ន សំកីយតិ ន សំកីយិស្សតិ, អប្បដិកុដ្ឋំ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។

“អព្យាបាទោ, ភិក្ខវេ, ធម្មបទំ អគ្គញ្ញំ រត្តញ្ញំ វំសញ្ញំ បោរាណំ អសំកិណ្ណំ អសំកិណ្ណបុព្ពំ, ន សំកីយតិ ន សំកីយិស្សតិ, អប្បដិកុដ្ឋំ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។

“សម្មាសតិ, ភិក្ខវេ, ធម្មបទំ អគ្គញ្ញំ រត្តញ្ញំ វំសញ្ញំ បោរាណំ អសំកិណ្ណំ អសំកិណ្ណបុព្ពំ, ន សំកីយតិ ន សំកីយិស្សតិ, អប្បដិកុដ្ឋំ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។

“សម្មាសមាធិ, ភិក្ខវេ, ធម្មបទំ អគ្គញ្ញំ រត្តញ្ញំ វំសញ្ញំ បោរាណំ អសំកិណ្ណំ អសំកិណ្ណបុព្ពំ, ន សំកីយតិ ន សំកីយិស្សតិ, អប្បដិកុដ្ឋំ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ ធម្មបទានិ អគ្គញ្ញានិ រត្តញ្ញានិ វំសញ្ញានិ បោរាណានិ អសំកិណ្ណានិ អសំកិណ្ណបុព្ពានិ, ន សំកីយន្តិ ន សំកីយិស្សន្តិ, អប្បដិកុដ្ឋានិ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហី”តិ។

“អនភិជ្ឈាលុ វិហរេយ្យ, អព្យាបន្នេន ចេតសា;

សតោ ឯកគ្គចិត្តស្ស [ឯកគ្គចិត្តាយំ (ក.)], អជ្ឈត្តំ សុសមាហិតោ”តិ. នវមំ;

១០. បរិព្ពាជកសុត្តំ

៣០. ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្ពតេ. តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា បរិព្ពាជកា សិប្បិនិកាតីរេ [សប្បិនិកា តីរេ (សី. បី.), សិប្បិនិកា តីរេ (ស្យា. កំ.), សិប្បិនិកា នទិយា តីរេ (ក.)] បរិព្ពាជការាមេ បដិវសន្តិ, សេយ្យថិទំ អន្នភារោ វរធរោ សកុលុទាយី ច បរិព្ពាជកោ អញ្ញេ ច អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា បរិព្ពាជកា. អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេន សិប្បិនិកាតីរំ បរិព្ពាជការាមោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ. និសជ្ជ ខោ ភគវា តេ បរិព្ពាជកេ ឯតទវោច –

“ចត្តារិមានិ, បរិព្ពាជកា, ធម្មបទានិ អគ្គញ្ញានិ រត្តញ្ញានិ វំសញ្ញានិ បោរាណានិ អសំកិណ្ណានិ អសំកិណ្ណបុព្ពានិ, ន សំកីយន្តិ ន សំកីយិស្សន្តិ, អប្បដិកុដ្ឋានិ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ. កតមានិ ចត្តារិ? អនភិជ្ឈា, បរិព្ពាជកា, ធម្មបទំ អគ្គញ្ញំ រត្តញ្ញំ វំសញ្ញំ បោរាណំ អសំកិណ្ណំ អសំកិណ្ណបុព្ពំ, ន សំកីយតិ ន សំកីយិស្សតិ, អប្បដិកុដ្ឋំ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ. អព្យាបាទោ, បរិព្ពាជកា, ធម្មបទំ...បេ... សម្មាសតិ, បរិព្ពាជកា, ធម្មបទំ...បេ... សម្មាសមាធិ, បរិព្ពាជកា, ធម្មបទំ អគ្គញ្ញំ រត្តញ្ញំ វំសញ្ញំ បោរាណំ អសំកិណ្ណំ អសំកិណ្ណបុព្ពំ, ន សំកីយតិ ន សំកីយិស្សតិ, អប្បដិកុដ្ឋំ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ. ឥមានិ ខោ , បរិព្ពាជកា, ចត្តារិ ធម្មបទានិ អគ្គញ្ញានិ រត្តញ្ញានិ វំសញ្ញានិ បោរាណានិ អសំកិណ្ណានិ អសំកិណ្ណបុព្ពានិ, ន សំកីយន្តិ ន សំកីយិស្សន្តិ, អប្បដិកុដ្ឋានិ សមណេហិ ព្រាហ្មណេហិ វិញ្ញូហិ.

“យោ ខោ, បរិព្ពាជកា, ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហមេតំ អនភិជ្ឈាធម្មបទំ បច្ចក្ខាយ អភិជ្ឈាលុំ កាមេសុ តិព្ពសារាគំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា បញ្ញាបេស្សាមី’តិ, តមហំ តត្ថ ឯវំ វទេយ្យំ – ‘ឯតុ វទតុ ព្យាហរតុ បស្សាមិស្សានុភាវ’ន្តិ. សោ វត, បរិព្ពាជកា, អនភិជ្ឈាធម្មបទំ បច្ចក្ខាយ អភិជ្ឈាលុំ កាមេសុ តិព្ពសារាគំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា បញ្ញាបេស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ.

“យោ ខោ, បរិព្ពាជកា, ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហមេតំ អព្យាបាទំ ធម្មបទំ បច្ចក្ខាយ ព្យាបន្នចិត្តំ បទុដ្ឋមនសង្កប្បំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា បញ្ញាបេស្សាមី’តិ, តមហំ តត្ថ ឯវំ វទេយ្យំ – ‘ឯតុ វទតុ ព្យាហរតុ បស្សាមិស្សានុភាវ’ន្តិ. សោ វត, បរិព្ពាជកា, អព្យាបាទំ ធម្មបទំ បច្ចក្ខាយ ព្យាបន្នចិត្តំ បទុដ្ឋមនសង្កប្បំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា បញ្ញាបេស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ.

“យោ ខោ, បរិព្ពាជកា, ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហមេតំ សម្មាសតិំ ធម្មបទំ បច្ចក្ខាយ មុដ្ឋស្សតិំ អសម្បជានំ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា

បញ្ញាបេយ្យាឋី'តិ, ឋាយឋំ ឋត្វ ឲ្ចំ ចឧេឃ្ង – 'ឲ្យ ចឧត្យ ញ្យាហេរ្យ បយ្យាមិយ្យាត្យកាច'ត្តិ៍ ឥឃា ចៗ, បរិព្ពាជកា, ឋយ្ញាឋតិ៍ ឆយ្ញបង៌ បច្ចក្ខាឃ យុដ្ឋយ្យតិ៍ អឋយ្យបាត៌ ឋយណំ ចា ច្រាហ្វណំ ចា បញ្ញាបេយ្យតីតិ ខតំ ធាត៌ ចិន្តូតិ៍

"ខឃា ខៗា, បរិព្ពាជកា, ឲ្ចំ ចឧេឃ្ង – 'អហខេយតំ ឋយ្ញាឋយាឆិ៍ ឆយ្ញបង៌ បច្ចក្ខាឃ អឋយាហិតំ ចិត្តក្ខចិត្តំ ឋយណំ ចា ច្រាហ្វណំ ចា បញ្ញាបេយ្យាឋី'តិ, ឋាយឋំ ឋត្វ ឲ្ចំ ចឧេឃ្ង – 'ឲ្យ ចឧត្យ ញ្យាហេរ្យ បយ្យាមិយ្យាត្យកាច'ត្តិ៍ ឥឃា ចៗ, បរិព្ពាជកា, ឋយ្ញាឋយាឆិ៍ ឆយ្ញបង៌ បច្ចក្ខាឃ អឋយាហិតំ ចិត្តក្ខចិត្តំ ឋយណំ ចា ច្រាហ្វណំ ចា បញ្ញាបេយ្យតីតិ ខតំ ធាត៌ ចិន្តូតិ៍

"ខឃា ខៗា, បរិព្ពាជកា, ព្ពយាតិ ចត្តារិ ឆយ្ញបកាតិ ករហិតត្តំ បដិខេក្កាសិតត្តំ យខេញ្ញាឃ្យ, ឋយ្យ ឌិខេដ្ឋច ឆខេយ្យ ចត្តារេរា ឋហឆយ្យិកា ចាឌាត្យបិតា ការឃ្យា ធាតា [ចាឌាត្យចាឌា ការឃ្យាធាត៌ (យ៉ តិ៍ ១៉ប័)] អាកច្ឆត្តិ៍ ពតេយ ចត្តារេរា? អតកិត្តិ្យខេច កចំ ឆយ្ញបង៌ ករហតិ បដិខេក្កាឋតិ, ខឃ ច ហិ [ខឃ ច (យ៉ តិ៍ ១៉៨១៦-៨១៦)] អកិត្តិ្យាល្ខ ពាខេយហ្ម តិព្ពឋាខាកា ឋយណច្រាហ្វណា ខៗ ខកាខេតា ឋុត្ថា ខៗ ខកាខេតា បិឝំឋា៉ អញ្យាបិឌំ ខេច កចំ ឆយ្ញបង៌ ករហតិ បដិខេក្កាឋតិ, ខឃ ច ហិ ញ្យាបត្តចិត្តា បច្ចដ្ឋយតឋក្កប្បា ឋយណច្រាហ្វណា ខៗ ខកាខេតា ឋុត្ថា ខៗ ខកាខេតា បិឝំឋា៉ ឋយ្ញាឋតិ៍ ខេច កចំ ឆយ្ញបង៌ ករហតិ បដិខេក្កាឋតិ, ខឃ ច ហិ យុដ្ឋយ្យតី អឋយ្យបាតា ឋយណច្រាហ្វណា ខៗ ខកាខេតា ឋុត្ថា ខៗ ខកាខេតា បិឝំឋា៉ ឋយ្ញាឋយាឆិ៍ ខេច កចំ ឆយ្ញបង៌ ករហតិ បដិខេក្កាឋតិ, ខឃ ច ហិ អឋយាហិតា ចិត្តក្ខចិត្តា ឋយណច្រាហ្វណា ខៗ ខកាខេតា ឋុត្ថា ខៗ ខកាខេតា បិឝំឋា៉

"ខឃា ខៗា, បរិព្ពាជកា, ព្ពយាតិ ចត្តារិ ឆយ្ញបកាតិ ករហិតត្តំ បដិខេក្កាសិតត្តំ យខេញ្ញាឃ្យ, ឋយ្យ ឌិខេដ្ឋច ឆខេយ្យ ព្ពខេយ ចត្តារេរា ឋហឆយ្យិកា ចាឌាត្យបិតា ការឃ្យា ធាតា អាកច្ឆត្តិ៍ ៉ ខឃបិ ខៗ បរិព្ពាជកា អខេហឝ្យំ ដ្ឋក្កលិ ចយ្យកញ្ញា [ចយ្យកិញ្ញា (៣៉) ឝំ៉ តិ៍ ១៉៤១ បយ្យិតត្តំ] អខេហត្យកចាឌា អកិរិយចាឌា តត្តិកចាឌា, ខៗបិ ព្ពយាតិ ចត្តារិ ឆយ្ញបកាតិ ត ករហិតត្តំ ត បដិខេក្កាសិតត្តំ អយត្ថិញ្ញឃ្យ៉ ឋំ កិយ្យ ខេហត្យ? តិត្ថាញ្យាខេរាឋខិតាបិខេយ្ហកឃា"តិ [ដ្ឋបចាឌកឃាតិ (៣៉) យ៉ តិ៍ ១៉៨៥០; ឝំ៉ តិ៍ ១៉៤១ បយ្យិតត្តំ]៉

"អញ្យាបត្តោ ឋឌា ឋខេតា, អដ្ឋញ្ញំ ឋុឋយាហិខេតា;

អកិត្តិ្យាចិតខេឃ ឋិក្ខុ, អប្បយខេត្តាតិ ចុច្ចតី"តិ៍ ឆឋយំ;

ដ្ឋរុខេចលចក្កោ ឋតិខេឃា៉

ឋយ្យុទ្ទាត៌ –

ខេទ្ធ ដ្ឋរុខេចលិ ខលិខេកា កាញ្យអខេកា [ខេកាញ្យព្ពខេកា (៣៉)], ច្រាហ្វចរិខេឃត បញ្ចាមំ;

ᨣᩕᩉ᩠ ᩈᨲ᩠ᨲᩕᩪᩢ ᨧᩴᨻᩮᩣ᩠ᨿ ᨨ, ᨪᨿ᩠ᨿᨷᩢ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨴᩮᨣᨽ ᨩᩣᨲᩥ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪃᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨧᨠ᩠ᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪃᪁᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨶᩥ, ᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩮᩣᨣᩮᩈᩩ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᨷᨲᩥᩁᩪᨷᨴᩮᩈᩅᩣᩈᩮᩣ, ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩣᩅᩔᨿᩮᩣ [ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩪᨷᩔᨿᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨾᩣᨷᨱᩥᨵᩥ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨧ ᨠᨲᨷᩩᨬ᩠ᨬᨲᩣ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨶᩥ, ᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ, ᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣ ᨶᨧᩥᩁᩔᩮᩅ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩮᩣᨣᩮᩈᩪ”ᨲᩥ᪨

“ᨷᨲᩥᩁᩪᨷᩮ ᨧᩁᩮ ᨴᩮᩈᩮ, ᩋᩁᩥᨿᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᩁᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ;

ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨷᨱᩥᨵᩥᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠᨲᩮᩣ ᨶᩁᩮᩣ;

ᨵᨬ᩠ᨬᩴ ᨵᨶᩴ ᨿᩈᩮᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᨡᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴᨵᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ;

᪂᪨ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪃᪂᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᨴᩣᨶᩴ, ᨷᩮᨿ᩠ᨿᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᨧᩁᩥᨿᩣ, ᩈᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨲᩣ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᨴᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᩮᨿ᩠ᨿᩅᨩ᩠ᨩᨬ᩠ᨧ [ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮ (ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᩣᨮᨶ᩠ᨲᩁᩴ) ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃.᪂᪇᪃ ᨷᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ], ᩋᨲ᩠ᨳᨧᩁᩥᨿᩣ ᨧ ᨿᩣ ᩍᨵ;

ᩈᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ;

ᩑᨲᩮ ᨡᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ, ᩁᨳᩔᩣᨱᩦᩅ ᨿᩣᨿᨲᩮᩣ᪨

“ᩑᨲᩮ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣ ᨶᩣᩔᩩ, ᨶ ᨾᩣᨲᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩣ;

ᩃᨽᩮᨳ ᨾᩣᨶᩴ ᨸᩪᨩᩴ ᩅᩣ, ᨸᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩣ᪨

“ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣ [ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮ (ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨸᩣᨮᨶ᩠ᨲᩁᩴ) ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪒᪗᪓ ᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ] ᩑᨲᩮ, ᩈᨾᩅᩮᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ;

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨸ᩠ᨸᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩣᩈᩴᩈᩣ ᨧ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ;

᪓᪨ ᩈᩦᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪓᪓᪨ “ᩈᩦᩉᩮᩣ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩥᨣᩁᩣᨩᩣ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᩉᩈᨾᨿᩴ ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩈᨿᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨩᨾ᩠ᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩣ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨲᩥ᪨ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩣᨧᩁᩣᨿ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣ ᨸᩣᨱᩣ ᩈᩦᩉᩔ ᨾᩥᨣᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᨴᨲᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨽᨿᩴ ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩥᩃᩴ ᨻᩥᩃᩣᩈᨿᩣ ᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨴᨠᩴ ᨴᨠᩣᩈᨿᩣ [ᩏᨴᨠᩴ ᩏᨴᨠᩣᩈᨿᩣ (ᨠ᪨) ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪗᪘; ᨸᨭᩥ᪨ ᨾ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪨᪓᪗ ᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ] ᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨶᩴ ᩅᨶᩣᩈᨿᩣ ᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨠᩣᩈᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨶᩮᩣ ᨽᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᨸᩥ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨶᩣᨣᩣ ᨣᩤᨾᨶᩥᨣᨾᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩦᩈᩩ ᨴᩊ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᩅᩁᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨻᨴ᩠ᨵᩣ, ᨲᩮᨸᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨶᩥ ᩈᨬ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩦᨲᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩁᩦᩈᩴ ᨧᨩᨾᩣᨶᩣ ᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩃᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩦᩉᩮᩣ ᨾᩥᨣᩁᩣᨩᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣᨶᩴ ᨸᩣᨱᩣᨶᩴ, ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᩣ᪨

“ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᨴᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨧᩁᨱᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩅᩥᨴᩪ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᨴᨾ᩠ᨾᩈᩣᩁᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ, ᩈᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ – ‘ᩍᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ [ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ (ᩋᨭ᩠ᨮ᪨, ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪗᪘) “ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᩣᩊᩥ], ᩍᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨿᩮᨸᩥ ᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᩣ ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᨻᩉᩩᩃᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ ᩅᩥᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩣ, ᨲᩮᨸᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨽᨿᩴ ᩈᩴᩅᩮᨣᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩅᨲ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᨾᨿᩴ ᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨾ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩋᨾᨬ᩠ᨬᩥᨾ᩠ᩉ; ᩋᨴ᩠ᨵᩩᩅᩣ ᩅᨲ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᨾᨿᩴ ᩈᨾᩣᨶᩣ ᨵᩩᩅᨾ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩋᨾᨬ᩠ᨬᩥᨾ᩠ᩉ; ᩋᩈᩔᨲᩣ ᩅᨲ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᨾᨿᩴ ᩈᨾᩣᨶᩣ ᩈᩔᨲᨾ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᩋᨾᨬ᩠ᨬᩥᨾ᩠ᩉ᪨ ᨾᨿᩴ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᩋᨴ᩠ᨵᩩᩅᩣ ᩋᩈᩔᨲᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᨴᩮᩅᨠᩔ ᩃᩮᩣᨠᩔ, ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᨿᨴᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᨵᨾ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨿᩥ;

ᩈᨴᩮᩅᨠᩔ ᩃᩮᩣᨠᩔ, ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ᪨

“សក្កាយញ្ច និរោធញ្ច, សក្កាយស្ស ច សម្ភវំ;

អរិយញ្ចដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

“យេបិ ទីឃាយុកា ទេវា, វណ្ណវន្តោ យសស្សិនោ;

ភីតា សន្តាសមាបាទុំ, សីហស្សេវិតរេ មិគា។

“អវីតិវត្តា សក្កាយំ, អនិច្ចា កិរ ភោ មយំ;

សុត្វា អរហតោ វាក្យំ, វិប្បមុត្តស្ស តាទិនោ”តិ [សំ។ និ។ ៣។៧៨]។ ចតុត្ថំ;

៤។ អគ្គប្បសាទសុត្តំ

៣៤។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អគ្គប្បសាទា។ កតមេ ចត្តារោ? យាវតា, ភិក្ខវេ, សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា [ទិបទា (សី។ បី។) អ។ និ។ ៤។៣៤; ឥតិវុ។ ៩០] វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិនោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវសញ្ញិនាសញ្ញិនោ វា, តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ។ យេ, ភិក្ខវេ, ពុទ្ធេ បសន្នា, អគ្គេ តេ បសន្នា។ អគ្គេ ខោ បន បសន្នានំ អគ្គោ វិបាកោ ហោតិ។

“យាវតា, ភិក្ខវេ, ធម្មា សង្ខតា, អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ។ យេ, ភិក្ខវេ, អរិយេ អដ្ឋង្គិកេ មគ្គេ បសន្នា, អគ្គេ តេ បសន្នា។ អគ្គេ ខោ បន បសន្នានំ អគ្គោ វិបាកោ ហោតិ។

“យាវតា, ភិក្ខវេ, ធម្មា សង្ខតា វា អសង្ខតា វា, វិរាគោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ មទនិម្មទនោ បិបាសវិនយោ អាលយសមុគ្ឃាតោ វដ្ដុបច្ឆេទោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ។ យេ, ភិក្ខវេ, វិរាគេ ធម្មេ បសន្នា, អគ្គេ តេ បសន្នា។ អគ្គេ ខោ បន បសន្នានំ អគ្គោ វិបាកោ ហោតិ។

“យាវតា , ភិក្ខវេ, សង្ឃា វា គណា វា, តថាគតសាវកសង្ឃោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ, យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុគានិ អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា ឯស ភគវតោ សាវកសង្ឃោ អាហុនេយ្យោ បាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស។ យេ , ភិក្ខវេ, សង្ឃេ បសន្នា , អគ្គេ តេ បសន្នា។ អគ្គេ ខោ បន បសន្នានំ អគ្គោ វិបាកោ ហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អគ្គប្បសាទា”តិ។

“អគ្គតោ វេ បសន្នានំ, អគ្គំ ធម្មំ វិជានតំ;

អគ្គេ ពុទ្ធេ បសន្នានំ, ទក្ខិណេយ្យេ អនុត្តរេ។

“អគ្គេ ធម្មេ បសន្នានំ, វិរាគូបសមេ សុខេ;

អគ្គេ សង្ឃេ បសន្នានំ, បុញ្ញក្ខេត្តេ អនុត្តរេ។

“អគ្គស្មិំ ទានំ ទទតំ, អគ្គំ បុញ្ញំ បវឌ្ឍតិ;

អគ្គំ អាយុ ច វណ្ណោ ច, យសោ កិត្តិ សុខំ ពលំ។

“អគ្គស្ស ទាតា មេធាវី, អគ្គធម្មសមាហិតោ;

ទេវភូតោ មនុស្សោ វា, អគ្គប្បត្តោ បមោទតី”តិ [ឥតិវុ. ៩០]។ ចតុត្ថំ;

៥. វស្សការសុត្តំ

៣៥. ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ អថ ខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“ចតូហិ ខោ មយំ, ភោ គោតម, ធម្មេហិ សមន្នាគតំ មហាបញ្ញំ មហាបុរិសំ បញ្ញាបេម។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភោ គោតម, ពហុស្សុតោ ហោតិ តស្ស តស្សេវ សុតជាតស្ស តស្ស តស្សេវ ខោ បន ភាសិតស្ស អត្ថំ ជានាតិ – ‘អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ, អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ’តិ។ សតិមា ខោ បន ហោតិ ចិរកតម្បិ ចិរភាសិតម្បិ សរិតា អនុស្សរិតា។ យានិ ខោ បន តានិ គហដ្ឋកានិ កិំករណីយានិ, តត្ថ ទក្ខោ ហោតិ អនលសោ, តត្រុបាយាយ វីមំសាយ សមន្នាគតោ អលំ កាតុំ អលំ សំវិធាតុំ។ ឥមេហិ ខោ មយំ, ភោ គោតម, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ មហាបញ្ញំ មហាបុរិសំ បញ្ញាបេម។ សចេ មេ [សចេ បន មេ (សី. ក.), សចេ មេ បន (បី.)], ភោ គោតម, អនុមោទិតព្ពំ អនុមោទតុ មេ ភវំ គោតមោ; សចេ បន មេ, ភោ គោតម, បដិក្កោសិតព្ពំ បដិក្កោសតុ មេ ភវំ

គោតមោ”តិ។

“នេវ ខោ ត្យាហំ, ព្រាហ្មណ, អនុមោទាមិ ន បដិក្កោសាមិ ។ ចតូហិ ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, ធម្មេហិ សមន្នាគតំ មហាបញ្ញំ មហាបុរិសំ បញ្ញាបេមិ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ព្រាហ្មណ, ពហុជនហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ ពហុជនសុខាយ; ពហុស្ស ជនតា អរិយេ ញាយេ បតិដ្ឋាបិតា, យទិទំ កល្យាណធម្មតា កុសលធម្មតា។ សោ យំ វិតក្កំ អាកង្ខតិ វិតក្កេតុំ តំ វិតក្កំ វិតក្កេតិ, យំ វិតក្កំ នាកង្ខតិ វិតក្កេតុំ ន តំ វិតក្កំ វិតក្កេតិ; យំ សង្កប្បំ អាកង្ខតិ សង្កប្បេតុំ តំ សង្កប្បំ សង្កប្បេតិ, យំ សង្កប្បំ នាកង្ខតិ សង្កប្បេតុំ ន តំ សង្កប្បំ សង្កប្បេតិ។ ឥតិ ចេតោវសិប្បត្តោ ហោតិ វិតក្កបថេ។ ចតុន្នំ ឈានានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី ហោតិ អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី។ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ នេវ ខោ ត្យាហំ, ព្រាហ្មណ, អនុមោទាមិ ន បន បដិក្កោសាមិ។ ឥមេហិ ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ មហាបញ្ញំ មហាបុរិសំ បញ្ញាបេមី”តិ។

“អច្ឆរិយំ, ភោ គោតម, អព្ភុតំ, ភោ គោតម! យាវ សុភាសិតំ ចិទំ ភោតា គោតមេន។ ឥទមេវ ច មយំ, ភោ គោតម, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតំ ភវន្តំ គោតមំ ធារេម; ភវញ្ហិ គោតមោ ពហុជនហិតាយ បដិបន្នោ ពហុជនសុខាយ; ពហុ តេ [ពហុស្ស (ស្យា. កំ. ក.)] ជនតា អរិយេ ញាយេ បតិដ្ឋាបិតា, យទិទំ កល្យាណធម្មតា កុសលធម្មតា។ ភវញ្ហិ គោតមោ យំ វិតក្កំ អាកង្ខតិ វិតក្កេតុំ តំ វិតក្កំ វិតក្កេតិ, យំ វិតក្កំ នាកង្ខតិ វិតក្កេតុំ ន តំ វិតក្កំ វិតក្កេតិ, យំ សង្កប្បំ អាកង្ខតិ សង្កប្បេតុំ តំ សង្កប្បំ សង្កប្បេតិ, យំ សង្កប្បំ នាកង្ខតិ សង្កប្បេតុំ ន តំ សង្កប្បំ សង្កប្បេតិ។ ភវញ្ហិ គោតមោ ចេតោវសិប្បត្តោ វិតក្កបថេ។ ភវញ្ហិ គោតមោ ចតុន្នំ ឈានានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី ។ ភវញ្ហិ គោតមោ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតី”តិ។

“អទ្ធា ខោ ត្យាហំ, ព្រាហ្មណ, អាសជ្ជ ឧបនីយ វាចា ភាសិតា។ អបិ ច, ត្យាហំ ព្យាករិស្សាមិ – ‘អហញ្ហិ ព្រាហ្មណ, ពហុជនហិតាយ បដិបន្នោ ពហុជនសុខាយ; ពហុ មេ [ពហុស្ស (ស្យា. កំ. ក.)] ជនតា អរិយេ ញាយេ បតិដ្ឋាបិតា, យទិទំ កល្យាណធម្មតា កុសលធម្មតា។ អហញ្ហិ ព្រាហ្មណ, យំ វិតក្កំ អាកង្ខាមិ វិតក្កេតុំ តំ វិតក្កំ វិតក្កេមិ, យំ វិតក្កំ នាកង្ខាមិ វិតក្កេតុំ ន តំ វិតក្កំ វិតក្កេមិ , យំ សង្កប្បំ អាកង្ខាមិ សង្កប្បេតុំ តំ សង្កប្បំ សង្កប្បេមិ, យំ សង្កប្បំ នាកង្ខាមិ សង្កប្បេតុំ ន តំ សង្កប្បំ សង្កប្បេមិ។ អហញ្ហិ ព្រាហ្មណ, ចេតោវសិប្បត្តោ វិតក្កបថេ។ អហញ្ហិ ព្រាហ្មណ, ចតុន្នំ ឈានានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី។ អហញ្ហិ ព្រាហ្មណ, អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរាមី’”តិ។

“យោ វេទិ សព្ពសត្តានំ, មច្ចុបាសប្បមោចនំ;

ហិតំ ទេវមនុស្សានំ, ញាយំ ធម្មំ បកាសយិ;

យំ វេ ទិស្វា ច សុត្វា ច, បសីទន្តិ ពហូ ជនា [បសីទតិ ពហុជ្ជនោ (សី. ស្យា. កំ. បី.)].

“មគ្គាមគ្គស្ស កុសលោ, កតកិច្ចោ អនាសវោ;

ពុទ្ធោ អន្តិមសារីរោ [អន្តិមធារីរោ (ក.)], “(មហាបញ្ញោ) [( ) ស្យា. បោត្ថកេ នត្ថិ] មហាបុរិសោតិ វុច្ចតី”តិ. បញ្ចមំ;

៦. ទោណសុត្ត

៣៦. ឯកំ សមយំ ភគវា អន្តរា ច ឧក្កដ្ឋំ អន្តរា ច សេតព្យំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ. ទោណោបិ សុទំ ព្រាហ្មណោ អន្តរា ច ឧក្កដ្ឋំ អន្តរា ច សេតព្យំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ. អទ្ទសា ខោ ទោណោ ព្រាហ្មណោ ភគវតោ បាទេសុ ចក្កានិ សហស្សារានិ សនេមិកានិ សនាភិកានិ សព្ពាការបរិបូរានិ; ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – “អច្ឆរិយំ វត, ភោ, អព្ភុតំ វត, ភោ! ន វតិមានិ មនុស្សភូតស្ស បទានិ ភវិស្សន្តី”តិ!! អថ ខោ ភគវា មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសីទិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា. អថ ខោ ទោណោ ព្រាហ្មណោ ភគវតោ បទានិ អនុគច្ឆន្តោ អទ្ទស ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ បាសាទិកំ បសាទនីយំ សន្តិន្ទ្រិយំ សន្តមានសំ ឧត្តមទមថសមថមនុប្បត្តំ ទន្តំ គុត្តំ សំយតិន្ទ្រិយំ [យតិន្ទ្រិយំ (មហាវ. ១៩៧)] នាគំ. ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“ទេវោ នោ ភវំ ភវិស្សតី”តិ? “ន ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, ទេវោ ភវិស្សាមី”តិ. “គន្ធព្ពោ នោ ភវំ ភវិស្សតី”តិ? “ន ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, គន្ធព្ពោ ភវិស្សាមី”តិ. “យក្ខោ នោ ភវំ ភវិស្សតី”តិ? “ន ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, យក្ខោ ភវិស្សាមី”តិ. “មនុស្សោ នោ ភវំ ភវិស្សតី”តិ? “ន ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, មនុស្សោ ភវិស្សាមី”តិ.

“‘ទេវោ នោ ភវំ ភវិស្សតី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘ន ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, ទេវោ ភវិស្សាមី’តិ វទេសិ. ‘គន្ធព្ពោ នោ ភវំ ភវិស្សតី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘ន ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, គន្ធព្ពោ ភវិស្សាមី’តិ វទេសិ. ‘យក្ខោ នោ ភវំ ភវិស្សតី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘ន ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, យក្ខោ ភវិស្សាមី’តិ វទេសិ. ‘មនុស្សោ នោ ភវំ ភវិស្សតី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘ន ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, មនុស្សោ ភវិស្សាមី’តិ វទេសិ. អថ កោ ចរហិ ភវំ ភវិស្សតី”តិ?

“យេសំ ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, អាសវានំ អប្បហីនត្តា ទេវោ ភវេយ្យំ, តេ មេ អាសវា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា. យេសំ ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, អាសវានំ អប្បហីនត្តា គន្ធព្ពោ ភវេយ្យំ… យក្ខោ ភវេយ្យំ… មនុស្សោ ភវេយ្យំ,

តេ មេ អាសវា បហីនា ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវំកតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា។ សេយ្យថាបិ, ព្រាហ្មណ, ឧប្បលំ វា បទុមំ វា បុណ្ឌរីកំ វា ឧទកេ ជាតំ ឧទកេ សំវឌ្ឍំ ឧទកា អច្ចុគ្គម្ម ឋាតិ អនុបលិត្តំ ឧទកេន; ឯវមេវ ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, លោកេ ជាតោ លោកេ សំវឌ្ឍោ លោកំ អភិភុយ្យ វិហរាមិ អនុបលិត្តោ លោកេន។ ពុទ្ធោតិ មំ, ព្រាហ្មណ, ធារេហី”តិ។

“យេន ទេវូបបត្យស្ស, គន្ធព្វោ វា វិហង្គមោ;

យក្ខត្តំ យេន គច្ឆេយ្យំ, មនុស្សត្តញ្ច អព្ពជេ;

តេ មយ្ហំ អាសវា ខីណា, វិទ្ធស្តា វិនឡីកតា។

“បុណ្ឌរីកំ យថា វគ្គុ, តោយេន នុបលិប្បតិ [នុបលិម្បតិ (ក។)];

នុបលិប្បាមិ [នុបលិម្បាមិ (ក។)] លោកេន, តស្មា ពុទ្ធោស្មិ ព្រាហ្មណា”តិ។ ឆដ្ឋំ;

៧។ អបរិហានិយសុត្តំ

៣៧។ “ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អភព្ពោ បរិហានាយ និព្ពានស្សេវ សន្តិកេ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលសម្បន្នោ ហោតិ, ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារោ ហោតិ, ភោជនេ មត្តញ្ញូ ហោតិ, ជាគរិយំ អនុយុត្តោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ វិហរតិ អាចារគោចរសម្បន្នោ អណុមត្តេសុ វជ្ជេសុ ភយទស្សាវី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលសម្បន្នោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារោ ហោតិ ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី។ យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ; រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ; ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី។ យត្វាធិករណមេនំ មនិន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ; រក្ខតិ មនិន្ទ្រិយំ; មនិន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភោជនេ មត្តញ្ញូ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បដិសង្ខា យោនិសោ អាហារំ អាហារេតិ – ‘នេវ ទវាយ ន មទាយ ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ; យាវទេវ ឥមស្ស កាយស្ស ឋិតិយា យាបនាយ វិហិំសូបរតិយា ព្រហ្មចរិយានុគ្គហាយ. ឥតិ បុរាណញ្ច វេទនំ បដិហង្ខាមិ, នវញ្ច វេទនំ ន ឧប្បាទេស្សាមិ, យាត្រា ច មេ ភវិស្សតិ, អនវជ្ជតា ច ផាសុវិហារោ ចា’តិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ភោជនេ មត្តញ្ញូ ហោតិ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជាគរិយំ អនុយុត្តោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទិវសំ ចង្កមេន និសជ្ជាយ អាវរណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បរិសោធេតិ; រត្តិយា បឋមំ យាមំ ចង្កមេន និសជ្ជាយ អាវរណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បរិសោធេតិ; រត្តិយា មជ្ឈិមំ យាមំ ទក្ខិណេន បស្សេន សីហសេយ្យំ កប្បេតិ, បាទេ បាទំ អច្ចាធាយ, សតោ សម្បជានោ ឧដ្ឋានសញ្ញំ មនសិ ករិត្វា; រត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ បច្ចុដ្ឋាយ ចង្កមេន និសជ្ជាយ អាវរណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បរិសោធេតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជាគរិយំ អនុយុត្តោ ហោតិ. ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អភព្ពោ បរិហានាយ, និព្ពានស្សេវ សន្តិកេតិ.

“សីលេ បតិដ្ឋិតោ ភិក្ខុ, ឥន្ទ្រិយេសុ ច សំវុតោ;

ភោជនម្ហិ ច មត្តញ្ញូ, ជាគរិយំ អនុយុញ្ជតិ.

“ឯវំ វិហារី អាតាបី, អហោរត្តមតន្ទិតោ;

កុសលំ ភាវយំ ធម្មំ, យោគក្ខេមស្ស បត្តិយា.

“អប្បមាទរតោ ភិក្ខុ, បមាទេ ភយទស្សិ វា [ភយទស្សិវា (ក.) ធ. ប. ៣២ ធម្មបទេបិ];

អភព្ពោ បរិហានាយ, និព្ពានស្សេវ សន្តិកេ”តិ. អដ្ឋមំ;

៨. បដិលីនសុត្តំ

៣៨. “បនុណ្ណបច្ចេកសច្ចោ [បណុន្នបច្ចេកសច្ចោ (?)], ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ‘សមវយសដ្ឋេសនោ បស្សទ្ធកាយសង្ខារោ បដិលីនោ’តិ វុច្ចតិ. កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បនុណ្ណបច្ចេកសច្ចោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ យានិ តានិ បុថុសមណព្រាហ្មណានំ បុថុបច្ចេកសច្ចានិ, សេយ្យថិទំ – សស្សតោ លោកោតិ វា, អសស្សតោ លោកោតិ វា, អន្តវា លោកោតិ វា, អនន្តវា លោកោតិ វា, តំ ជីវំ តំ សរីរន្តិ វា, អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរន្តិ វា, ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា, ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ វា, ហោតិ ច ន ច ហោតិ

តថាគតោ បរំ មរណាតិ បិ, នេវ ហោតិ ន ន ហោតិ តថាគតោ បរំ មរណាតិ បិ; សព្ពានិ តានិ នុណ្ណានិ ហោន្តិ បនុណ្ណានិ ចត្តានិ វន្តានិ មុត្តានិ បហីនានិ បដិនិស្សដ្ឋានិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បនុណ្ណបច្ចេកសច្ចោ ហោតិ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សមវយសដ្ឋេសនោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ កាមេសនា បហីនា ហោតិ, ភវេសនា បហីនា ហោតិ, ព្រហ្មចរិយេសនា បដិប្បស្សទ្ធា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សមវយសដ្ឋេសនោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បស្សទ្ធកាយសង្ខារោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បស្សទ្ធកាយសង្ខារោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បដិលីនោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អស្មិមានោ បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បដិលីនោ ហោតិ។ បនុណ្ណបច្ចេកសច្ចោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ‘សមវយសដ្ឋេសនោ បស្សទ្ធកាយសង្ខារោ បដិលីនោ’តិ វុច្ចតី”តិ។

[ឥតិវុ. ៥៥ ឥតិវុត្តកេបិ] “កាមេសនា ភវេសនា, ព្រហ្មចរិយេសនា សហ;

ឥតិ សច្ចបរាមាសោ, ទិដ្ឋិដ្ឋានា សមុស្សយា។

[ឥតិវុ. ៥៥ ឥតិវុត្តកេបិ] “សព្ពរាគវិរត្តស្ស, តណ្ហក្ខយវិមុត្តិនោ;

ឯសនា បដិនិស្សដ្ឋា, ទិដ្ឋិដ្ឋានា សមូហតា។

“ស វេ សន្តោ សតោ ភិក្ខុ, បស្សទ្ធោ អបរាជិតោ;

មានាភិសមយា ពុទ្ធោ, បដិលីនោតិ វុច្ចតី”តិ។ អដ្ឋមំ;

៩. ឧជ្ជយសុត្តំ

៣៩. អថ ខោ ឧជ្ជយោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ

ចិតិឞានេទ្ធា ឲ្យកាយន្តិ គិឞីជិ៍ ឲ្យកាយន្តិ គិឞិនេ្តា ពោ ភ្ជួនេឃា ទ្រាហូលោ ភកចន្តិ ឲ្យតឝនចោឆ – “ភចយ្យិ នេភា នេកាតនេយា ឃដ្ឋាំ ចនេណ្ឌាតី”តិ ? “ភ ពោ អហំ, ទ្រាហូលា, ឞដ្ឋំ ឃដ្ឋាំ ចនេណ្ឌាយិ; ភ បភាហំ, ទ្រាហូលា, ឞដ្ឋំ ឃដ្ឋាំ ភ ចនេណ្ឌាយិ៍ ឃឆាទ្ទនេប ពោ, ទ្រាហូលា, ឃនេដ្ឋា កានេចា ហដ្ឋាត្តិ, អនេឌច្ចអកា ហដ្ឋាត្តិ, ក្យក្កុដឞ្វកទា ហដ្ឋាត្តិ, ចិចិឝា បិលា ឞឈ្ឈាតំ អាបជ្ជត្តិ; ឲ្យចទ្វបំ ពោ អហំ, ទ្រាហូលា, ឞាទេឞ្កុំ ឃដ្ឋាំ ភ ចនេណ្ឌាយិ៍ តំ កិឞ្ស នេហតុ? ឲ្យចទ្វបតិក្យ ទ្រាហូលា, ឞាទេឞ្កុំ ឃដ្ឋាំ ភ ភ្ជួបឞក្កាយត្តិ អទហនេត្តា ចា អទហត្តាយក្កុំ ចា ឞយាបន្តា៍

“ឃឆាទ្ទនេប ឆ ពោ, ទ្រាហូលា, ឃនេដ្ឋា នេភច កានេចា ហដ្ឋាត្តិ, ភ អនេឌច្ចអកា ហដ្ឋាត្តិ, ភ ក្យក្កុដឞ្វកទា ហដ្ឋាត្តិ, ភ ចិចិឝា បិលា ឞឈ្ឈាតំ អាបជ្ជត្តិ; ឲ្យចទ្វបំ ពោ អហំ, ទ្រាហូលា, គិទាទេឞ្កុំ ឃដ្ឋាំ ចនេណ្ឌាយិ, ឃជិជំ គិច្ចឝាគំ អត្យក្យលឃដ្ឋាំ៍ តំ កិឞ្ស នេហតុ? ឲ្យចទ្វបតិក្យ ទ្រាហូលា, គិទាទេឞ្កុំ ឃដ្ឋាំ ភ្ជួបឞក្កាយត្តិ អទហនេត្តា ចា អទហត្តាយក្កុំ ចា ឞយាបន្តា”តិ៍

“អឞ្យុនេយឆំ បុទិឞនេយឆំ, ឞយ្វាបិឞំ ចាឌនេបឃ្យំ គិទក្កាច្ចអំ ;

យហាឃដ្ឋា យហាទេឞ្កា [ឞយ្វាបិឞំ ចាឌនេបឃ្យំ; គិទក្កាច្ចអំ យហាទេឞ្កា (បី៍) ឞំ៍ គិ៍ ១៍១១០], ភ ពេ នេហាត្តិ យហប្យលិ៍

“អនេឌច្ចអកា ឆ កានេចា ឆ, ចិចិឝា ឃត្តុ ហដ្ឋានេទ;

ភ តំ ឞយ្វក្កុតា ឃដ្ឋាំ, ភ្ជួបឃត្តិ យនេហឞិនេភា៍

“នេឃ ឆ ឃដ្ឋា គិទាទេឞ្កា, ឃឌត្តិ អត្យក្យលិ ឞឝា;

អនេឌច្ចអកា ឆ កានេចា ឆ, ចិចិឝា នេភត្តុ ហដ្ឋានេទ [ភានេឌច្ចអកា ឆ កានេចា ឆ, ចិចិឝា ឃត្តុ ហដ្ឋានេទ (ឞ្យា៍ កំ៍)];

តច្ចា ឞយ្វក្កុតា ឃដ្ឋាំ, ភ្ជួបឃត្តិ យនេហឞិនេភា៍

“ឲ្យតំ [ឲ្យចំ (ឞ្យា៍ កំ៍)] ឃនេឌឆ នេយឝាចិ, ឲ្យនេឞា ឃនេដ្ឋា យហប្យនេលិ;

ឲ្យតំ [ឲ្យចំ (ឞ្យា៍ កំ៍ កា៍)] ហិ ឃឌយាភឞ្យ, នេឞនេឃ្យា នេហាតិ ភ បិបិនេឃា;

ឃនេដ្ឋា ឆ ចិបុនេលិ នេហាតិ, បឞីឝត្តិ ឆ នេឌចតា”តិ៍ ភចយំ;

១០។ ឧទាយីសុត្ត

៤០។ អថ ខោ ឧទាយី [ឧទាយិ (សព្ពត្ថ)] ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា ...បេ... ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ឧទាយី ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "ភវម្បិ នោ គោតមោ យញ្ញំ វណ្ណេតី"តិ? "ន ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ យញ្ញំ វណ្ណេមិ; ន បនាហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ យញ្ញំ ន វណ្ណេមិ។ យថារូបេ ខោ, ព្រាហ្មណ, យញ្ញេ គាវោ ហញ្ញន្តិ, អជេឡកា ហញ្ញន្តិ, កុក្កុដសូករា ហញ្ញន្តិ, វិវិធា បាណា សង្ឃាតំ អាបជ្ជន្តិ; ឯវរូបំ ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, សារម្ភំ យញ្ញំ ន វណ្ណេមិ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឯវរូបញ្ហិ, ព្រាហ្មណ, សារម្ភំ យញ្ញំ ន ឧបសង្កមន្តិ អរហន្តោ វា អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នា។

"យថារូបេ ច ខោ, ព្រាហ្មណ, យញ្ញេ នេវ គាវោ ហញ្ញន្តិ, ន អជេឡកា ហញ្ញន្តិ, ន កុក្កុដសូករា ហញ្ញន្តិ, ន វិវិធា បាណា សង្ឃាតំ អាបជ្ជន្តិ; ឯវរូបំ ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, និរារម្ភំ យញ្ញំ វណ្ណេមិ , យទិទំ និច្ចទានំ អនុកុលយញ្ញំ។ តំ កិស្ស ហេតុ? ឯវរូបញ្ហិ, ព្រាហ្មណ, និរារម្ភំ យញ្ញំ ឧបសង្កមន្តិ អរហន្តោ វា អរហត្តមគ្គំ វា សមាបន្នា"តិ។

"អភិសង្ខតំ និរារម្ភំ, យញ្ញំ កាលេន កប្បិយំ;

តាទិសំ ឧបសំយន្តិ, សញ្ញតា ព្រហ្មចារយោ។

"វិវដច្ឆទា [វិវត្តច្ឆទា (សី។ បី។), វិវដ្ដច្ឆទា (ក។)] យេ លោកេ, វីតិវត្តា កុលំ គតិំ;

យញ្ញមេតំ បសំសន្តិ, ពុទ្ធា យញ្ញស្ស [បុញ្ញស្ស (ស្យា។ កំ។ បី។)] កោវិទា។

"យញ្ញេ វា យទិ វា សទ្ធេ, ហព្យំ [ហវ្យំ (សី។ បី។), ហុញ្ញំ (ស្យា។ កំ។)] កត្វា យថារហំ;

បសន្នចិត្តោ យជតិ [បសន្នចិត្តា យជន្តិ (ក។)], សុខេត្តេ ព្រហ្មចារិសុ។

"សុហុតំ សុយិដ្ឋំ សុប្បត្តំ [សម្បត្តំ (ស្យា។ កំ។ ក។)], ទក្ខិណេយ្យេសុ យំ កតំ;

យញ្ញោ ច វិបុលោ ហោតិ, បសីទន្តិ ច ទេវតា។

"ឯវំ [ឯតំ (ក។) អ។ និ។ ៤។៣៩] យជិត្វា មេធាវី, សទ្ធោ មុត្តេន ចេតសា;

អញ្ញាណន្ធស្សិតំ លោកេ, បណ្ឌិតោ ឧបបជ្ជតី”តិ ទសមំ;

ចក្កវគ្គោ ចតុត្ថោ

តស្សុទ្ទានំ –

ចក្កំ សង្គហំ សីហោ, បសាទោ វស្សការេន បញ្ចមំ;

ទោណោ អបរិហានិយោ បតិលីនោ, ឧជ្ជយោ ឧទាយិនា តេ ទសាតិ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᪅᪨ ᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩈ᩠ᩈᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪄᪁᪨ “ᨧᨲᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩈ᩠ᩈᩮᩣ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨬᩣᨱᨴᩈ᩠ᩈᨶᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᩅᩥᨧ᩠ᨧᩮᩅ ᨠᩣᨾᩮᩉᩥ… ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩈᩩᨡᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨬᩣᨱᨴᩈ᩠ᩈᨶᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩥᩅᩣᩈᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ – ᨿᨳᩣ ᨴᩥᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ, ᨿᨳᩣ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨲᨳᩣ ᨴᩥᩅᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩋᨸᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩈᨸ᩠ᨸᨽᩣᩈᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᨬᩣᨱᨴᩈ᩠ᩈᨶᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ; ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ…ᨸᩮ… ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨴᩥᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᩣᨶᩩᨸᩈ᩠ᩈᩦ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ – ‘ᩍᨲᩥ ᩁᩪᨸᩴ, ᩍᨲᩥ ᩁᩪᨸᩈ᩠ᩈ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩁᩪᨸᩈ᩠ᩈ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ [ᩋᨲ᩠ᨳᨣᨾᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨)]; ᩍᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᩍᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ; ᩍᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩍᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ; ᩍᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ, ᩍᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ; ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ, ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈ᩠ᩈ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ, ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈ᩠ᩈ ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ ᨽᩣᩅᩥᨲᩣ ᨻᩉᩩᩃᩦᨠᨲᩣ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣ᪨ ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᨸᨶ ᨾᩮᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᨸᩣᩁᩣᨿᨶᩮ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᨠᨸᨬ᩠ᩉᩮ–

“ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨿ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ ᨸᩁᩮᩣᨸᩁᩣᨶᩥ,

យស្សិញ្ជិតំ នត្ថិ កុហិញ្ចិ លោកេ;

សន្តោ វិធូមោ អនីឃោ និរាសោ,

អតារិ សោ ជាតិជរន្តិ ព្រូមី”តិ [សុ. និ. ១០៥៤; ចូឡនិ. បុណ្ណកមាណវបុច្ឆា ៧២]. បឋមំ;

២. បញ្ហព្យាករណសុត្តំ

៤២. “ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, បញ្ហព្យាករណានិ [បញ្ហាព្យាករណានិ (ក.)]. កតមានិ ចត្តារិ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បញ្ហោ ឯកំសព្យាករណីយោ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បញ្ហោ វិភជ្ជព្យាករណីយោ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បញ្ហោ បដិបុច្ឆាព្យាករណីយោ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, បញ្ហោ ឋបនីយោ. ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ បញ្ហព្យាករណានី”តិ.

“ឯកំសវចនំ ឯកំ, វិភជ្ជវចនាបរំ;

តតិយំ បដិបុច្ឆេយ្យ, ចតុត្ថំ បន ឋាបយេ.

“យោ ច នេសំ [តេសំ (សី. ស្យា. កំ.)] តត្ថ តត្ថ, ជានាតិ អនុធម្មតំ;

ចតុបញ្ហស្ស កុសលោ, អាហុ ភិក្ខុំ តថាវិធំ.

“ទុរាសទោ ទុប្បសហោ, គម្ភីរោ ទុប្បធំសិយោ;

អថោ អត្ថេ អនត្ថេ ច, ឧភយស្ស ហោតិ កោវិទោ [ឧភយត្ថស្ស កោវិទោ (ស្យា. កំ.)].

“អនត្ថំ បរិវជ្ជេតិ, អត្ថំ គណ្ហាតិ បណ្ឌិតោ;

អត្ថាភិសមយា ធីរោ, បណ្ឌិតោតិ បវុច្ចតី”តិ. ទុតិយំ;

៣។ បឋមកោធគរុសុត្តំ

៤៣។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? កោធគរុ ន សទ្ធម្មគរុ, មក្ខគរុ ន សទ្ធម្មគរុ, លាភគរុ ន សទ្ធម្មគរុ, សក្ការគរុ ន សទ្ធម្មគរុ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។

“ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? សទ្ធម្មគរុ ន កោធគរុ, សទ្ធម្មគរុ ន មក្ខគរុ, សទ្ធម្មគរុ ន លាភគរុ , សទ្ធម្មគរុ ន សក្ការគរុ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។

“កោធមក្ខគរូ ភិក្ខូ, លាភសក្ការគារវា;

ន តេ ធម្មេ វិរូហន្តិ, សម្មាសម្ពុទ្ធទេសិតេ។

“យេ ច សទ្ធម្មគរុនោ, វិហំសុ វិហរន្តិ ច;

តេ វេ ធម្មេ វិរូហន្តិ, សម្មាសម្ពុទ្ធទេសិតេ”តិ។ តតិយំ;

៤។ ទុតិយកោធគរុសុត្តំ

៤៤។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, អសទ្ធម្មា។ កតមេ ចត្តារោ? កោធគរុតា ន សទ្ធម្មគរុតា, មក្ខគរុតា ន សទ្ធម្មគរុតា, លាភគរុតា ន សទ្ធម្មគរុតា, សក្ការគរុតា ន សទ្ធម្មគរុតា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អសទ្ធម្មា។

“ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, សទ្ធម្មា។ កតមេ ចត្តារោ? សទ្ធម្មគរុតា ន កោធគរុតា, សទ្ធម្មគរុតា ន មក្ខគរុតា, សទ្ធម្មគរុតា ន លាភគរុតា, សទ្ធម្មគរុតា ន សក្ការគរុតា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សទ្ធម្មា”តិ។

“កោធមក្ខគរូ ភិក្ខូ, លាភសក្ការគារវោ;

សុខេត្តេ បូតិពីជំវ, សទ្ធម្មេ ន វិរូហតិ។

“យេ ច សទ្ធម្មគរុនោ, វិហំសុ វិហរន្តិ ច;

តេ វេ ធម្មេ វិរូហន្តិ, សម្មាសម្ពុទ្ធទេសិតេ”តិ [សម្មាសម្ពុទ្ធទេសិតេតិ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]. ចតុត្ថំ;

៥. រោហិតស្សសុត្តំ

៤៥. ឯកំ សមយំ ភគវា [សំ. និ. ១.១០៧] សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ. អថ ខោ រោហិតស្សោ ទេវបុត្តោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ ជេតវនំ ឱភាសេត្វា យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ. ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ រោហិតស្សោ ទេវបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“យត្ថ នុ ខោ, ភន្តេ, ន ជាយតិ ន ជីយតិ ន មីយតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតិ, សក្កា នុ ខោ សោ, ភន្តេ, គមនេន លោកស្ស អន្តោ ញាតុំ វា ទដ្ឋុំ វា បាបុណិតុំ វា”តិ? “យត្ថ ខោ, អាវុសោ, ន ជាយតិ ន ជីយតិ ន មីយតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតិ, នាហំ តំ គមនេន លោកស្ស អន្តំ ញាតេយ្យំ ទដ្ឋេយ្យំ បត្តេយ្យន្តិ វទាមី”តិ.

“អច្ឆរិយំ , ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ! យាវ សុភាសិតមិទំ, ភន្តេ, ភគវតា – ‘យត្ថ ខោ, អាវុសោ, ន ជាយតិ ន ជីយតិ ន មីយតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតិ, នាហំ តំ គមនេន លោកស្ស អន្តំ ញាតេយ្យំ ទដ្ឋេយ្យំ បត្តេយ្យន្តិ វទាមី’”តិ.

“ភូតបុព្វាហំ, ភន្តេ, រោហិតស្សោ នាម ឥសិ អហោសិំ ភោជបុត្តោ ឥទ្ធិមា វេហាសង្គមោ. តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯវរូបោ ជវោ អហោសិ, សេយ្យថាបិ នាម ទឡ្ហធម្មា [ទឡ្ហធម្មោ, អ. និ. ៩.៣៨; ម. និ. ១.១៦១ (សព្ពត្ថ) ដីកា ច មោគ្គល្លានព្យាករណំ ច ឱលោកេតព្ពំ] ធនុគ្គហោ សិក្ខិតោ កតហត្ថោ កតូបាសនោ លហុកេន អសនេន អប្បកសិរេន តិរិយំ តាលច្ឆាយំ អតិបាតេយ្យ. តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯវរូបោ បទវីតិហារោ អហោសិ, សេយ្យថាបិ នាម បុរត្ថិមា សមុទ្ទា បច្ឆិមោ សមុទ្ទោ. តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯវរូបេន ច ជវេន សមន្នាគតស្ស ឯវរូបេន ច បទវីតិហារេន ឯវរូបំ ឥច្ឆាគតំ ឧប្បជ្ជិ – ‘អហំ គមនេន លោកស្ស អន្តំ បាបុណិស្សាមី’តិ. សោ ខោ អហំ, ភន្តេ, អញ្ញត្រេវ អសិតបីតខាយិតសាយិតា អញ្ញត្រ ឧច្ចារបស្សាវកម្មា អញ្ញត្រ និទ្ទាកិលមថបដិវិនោទនា វស្សសតាយុកោ វស្សសតជីវី វស្សសតំ គន្ត្វា អប្បត្វាវ លោកស្ស អន្តំ អន្តរាយេវ កាលង្កតោ.

“អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ! យាវ សុភាសិតមិទំ, ភន្តេ, ភគវតា – ‘យត្ថ ខោ, អាវុសោ, ន ជាយតិ ន ជីយតិ ន មីយតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតិ, នាហំ តំ គមនេន លោកស្ស អន្តំ ញាតេយ្យំ ទដ្ឋេយ្យំ បត្តេយ្យន្តិ វទាមី’”តិ.

“‘យត្ថ ខោ, អាវុសោ, ន ជាយតិ ន ជីយតិ ន មីយតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតិ, នាហំ តំ គមនេន លោកស្ស អន្តំ ញាតេយ្យំ ទដ្ឋេយ្យំ បត្តេយ្យ’ន្តិ វទាមិ. ន ចាហំ, អាវុសោ, អប្បត្វាវ លោកស្ស អន្តំ ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយំ វទាមិ. អបិ ចាហំ, អាវុសោ, ឥមស្មិំយេវ

ព្យាមមត្តេ កឡេវរេ [កឡេពរេ (សី. បី.)] សសញ្ញិម្ហិ សមនកេ លោកញ្ច បញ្ញបេមិ លោកសមុទយញ្ច លោកនិរោធញ្ច លោកនិរោធគាមិនិញ្ច បដិបទ”ន្តិ.

“គមនេន ន បត្តព្ពោ, លោកស្សន្តោ កុទាចនំ;

ន ច អប្បត្វា លោកន្តំ, ទុក្ខា អត្ថិ បមោចនំ.

“តស្មា ហវេ លោកវិទូ សុមេធោ,

លោកន្តគូ វុសិតព្រហ្មចរិយោ;

លោកស្ស អន្តំ សមិតាវិ ញត្វា,

នាសីសតី [នាសិំសតី (សី.)] លោកមិមំ បរញ្ចា”តិ. បញ្ចមំ;

៦. ទុតិយរោហិតស្សសុត្តំ

៤៦. អថ ខោ ភគវា តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ឥមំ, ភិក្ខវេ, រត្តិំ រោហិតស្សោ ទេវបុត្តោ អភិក្កន្តាយ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ ជេតវនំ ឱភាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ. ឯកមន្តំ ឋិតោ ខោ , ភិក្ខវេ, រោហិតស្សោ ទេវបុត្តោ មំ ឯតទវោច – ‘យត្ថ នុ ខោ, ភន្តេ [សំ. និ. ១.១០៧], ន ជាយតិ ន ជីយតិ ន មីយតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតិ, សក្កា នុ ខោ សោ, ភន្តេ, គមនេន លោកស្ស អន្តោ ញាតុំ វា ទដ្ឋុំ វា បាបុណិតុំ វា’តិ? ឯវំ វុត្តេ អហំ, ភិក្ខវេ, រោហិតស្សំ ទេវបុត្តំ ឯតទវោចំ – ‘យត្ថ ខោ, អាវុសោ, ន ជាយតិ ន ជីយតិ ន មីយតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតិ, នាហំ តំ គមនេន លោកស្ស អន្តំ ញាតេយ្យំ ទដ្ឋេយ្យំ បត្តេយ្យន្តិ វទាមី’តិ. ឯវំ វុត្តេ, ភិក្ខវេ, រោហិតស្សោ ទេវបុត្តោ មំ ឯតទវោច – ‘អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ! យាវ សុភាសិតមិទំ, ភន្តេ, ភគវតា – យត្ថ ខោ, អាវុសោ, ន ជាយតិ ន ជីយតិ ន មីយតិ ន ចវតិ ន ឧបបជ្ជតិ, នាហំ តំ គមនេន លោកស្ស អន្តំ ញាតេយ្យំ ទដ្ឋេយ្យំ បត្តេយ្យន្តិ វទាមី”’.

“ភូតបុព្ពាហំ, ភន្តេ, រោហិតស្សោ នាម ឥសិ អហោសិំ ភោជបុត្តោ ឥទ្ធិមា វេហាសង្គមោ. តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯវរូបោ ជវោ អហោសិ, សេយ្យថាបិ នាម ទឡ្ហធម្មា ធនុគ្គហោ សិក្ខិតោ កតហត្ថោ កតូបាសនោ លហុកេន អសនេន អប្បកសិរេន តិរិយំ តាលច្ឆាយំ អតិបាតេយ្យ . តស្ស មយ្ហំ, ភន្តេ, ឯវរូបោ បទវីតិហារោ អហោសិ, សេយ្យថាបិ នាម បុរត្ថិមា សមុទ្ទា បច្ឆិមោ សមុទ្ទោ. តស្ស មយ្ហំ

ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᨶ ᨩᩅᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩈ᩠ᩈ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᨶ ᨧ ᨸᨴᩅᩦᨲᩥᩉᩣᩁᩮᨶ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨣᨲᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ – ᩋᩉᩴ ᨣᨾᨶᩮᨶ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᩈ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁᩮᩅ ᩋᩈᩥᨲᨸᩦᨲᨡᩣᨿᩥᨲᩈᩣᨿᩥᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᨸᩈ᩠ᩈᩣᩅᨠᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩁ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᨠᩥᩃᨾᨳᨸᨭᩥᩅᩥᨶᩮᩣᨴᨶᩣ ᩅᩈ᩠ᩈᩈᨲᩣᨿᩩᨠᩮᩣ ᩅᩈ᩠ᩈᩈᨲᨩᩦᩅᩦ ᩅᩈ᩠ᩈᩈᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᩈ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩅ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ᪨

“ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ! ᨿᩣᩅ ᩈᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨾᩥᨴᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩣ – ‘ᨿᨲ᩠ᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ ᨶ ᨩᩦᨿᨲᩥ ᨶ ᨾᩦᨿᨲᩥ ᨶ ᨧᩅᨲᩥ ᨶ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶᩣᩉᩴ ᨲᩴ ᨣᨾᨶᩮᨶ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᩈ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᨬᩣᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᩣᨾᩦ’”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩈ᩠ᩈᩴ ᨴᩮᩅᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧᩴ –

“‘ᨿᨲ᩠ᨳ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨶ ᨩᩣᨿᨲᩥ ᨶ ᨩᩦᨿᨲᩥ ᨶ ᨾᩦᨿᨲᩥ ᨶ ᨧᩅᨲᩥ ᨶ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶᩣᩉᩴ, ᨲᩴ ᨣᨾᨶᩮᨶ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᩈ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᨬᩣᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᩣᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨧᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᩈ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨬᩮᩅ ᨻ᩠ᨿᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩊᩮᩅᩁᩮ ᩈᩈᨬ᩠ᨬᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᨾᨶᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᨬ᩠ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᨾᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈᨾᩩᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᨸᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨣᨾᨶᩮᨶ ᨶ ᨸᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩩᨴᩣᨧᨶᩴ;

ᨶ ᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᨾᩮᩣᨧᨶᩴ᪨

“ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩅᩮ ᩃᩮᩣᨠᩅᩥᨴᩪ ᩈᩩᨾᩮᨵᩮᩣ,

ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᨣᩪ ᩅᩩᩈᩥᨲᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩮᩣ;

ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᩈ ᩋᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩥᨲᩣᩅᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ,

ᨶᩣᩈᩦᩈᨲᩦ ᩃᩮᩣᨠᨾᩥᨾᩴ ᨸᩁᨬ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ;

᪗᪨ ᩈᩩᩅᩥᨴᩪᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪔᪗᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᩅᩥᨴᩪᩁᩅᩥᨴᩪᩁᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᨶᨽᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨳᩅᩦ ᨧ; ᩍᨴᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᩈᩩᩅᩥᨴᩪᩁᩅᩥᨴᩪᩁᩮ᪨ ᩒᩁᩥᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩦᩁᩴ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩈ᩠ᩈ ᨸᩣᩁᩥᨾᨬ᩠ᨧ; ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩈᩩᩅᩥᨴᩪᩁᩅᩥᨴᩪᩁᩮ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩮᩁᩮᩣᨧᨶᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨴᩮᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᩮᨲᩥ [ᩋᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᨾᩮᨲᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨), ᨧᩮᨲᩥ (ᨠ᪨)]; ᩍᨴᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩈᩩᩅᩥᨴᩪᩁᩅᩥᨴᩪᩁᩮ᪨ ᩈᨲᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᩈᨲᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ; ᩍᨴᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩩᩅᩥᨴᩪᩁᩅᩥᨴᩪᩁᩮ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ

សុវិទូរវិទូរានី”តិ·

[ជា· ២·២១·៤១៤, ៤៤៨] “នភញ្ច ទូរេ បថវី ច ទូរេ,

បារំ សមុទ្ទស្ស តទាហុ ទូរេ;

យតោ ច វេរោចនោ អព្ភុទេតិ,

បភង្ករោ យត្ថ ច អត្ថមេតិ;

តតោ ហវេ ទូរតរំ វទន្តិ,

សតញ្ច ធម្មំ អសតញ្ច ធម្មំ·

“អញ្ញាយិកោ ហោតិ សតំ សមាគមោ,

យាវាបិ [យាវម្បិ (សី· ស្យា· កំ· បី·)] តិដ្ឋេយ្យ តថេវ ហោតិ;

ខិប្បញ្ហិ វេតិ អសតំ សមាគមោ,

តស្មា សតំ ធម្មោ អសព្ភិ អារកា”តិ· សត្តមំ;

៨· វិសាខសុត្តំ

៤៨· ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ· តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា វិសាខោ បញ្ចាលបុត្តោ [បញ្ចាលិបុត្តោ (សី· ស្យា· កំ· បី·)] ឧបដ្ឋានសាលាយំ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេតិ សមាទបេតិ សមុត្តេជេតិ សម្បហំសេតិ, បោរិយា វាចាយ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគលាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា បរិយាបន្នាយ អនិស្សិតាយ· អថ ខោ ភគវា សាយន្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេន ឧបដ្ឋានសាលា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ· និសជ្ជ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ –

“កោ នុ ខោ, ភិក្ខវេ, ឧបដ្ឋានសាលាយំ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេតិ សមាទបេតិ សមុត្តេជេតិ សម្បហំសេតិ បោរិយា វាចាយ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគលាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា បរិយាបន្នាយ អនិស្សិតាយា”តិ ? “អាយស្មា, ភន្តេ, វិសាខោ បញ្ចាលបុត្តោ ឧបដ្ឋានសាលាយំ ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេតិ សមាទបេតិ សមុត្តេជេតិ សម្បហំសេតិ បោរិយា វាចាយ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគលាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា បរិយាបន្នាយ អនិស្សិតាយា”តិ។

អថ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ វិសាខំ បញ្ចាលបុត្តំ អាមន្តេសិ – “សាធុ សាធុ, វិសាខ! សាធុ ខោ ត្វំ, វិសាខ, ភិក្ខូ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ បោរិយា វាចាយ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគលាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា បរិយាបន្នាយ អនិស្សិតាយាតិ។

“នាភាសមានំ ជានន្តិ, មិស្សំ ពាលេហិ បណ្ឌិតំ;

ភាសមានញ្ច ជានន្តិ, ទេសេន្តំ អមតំ បទំ។

“ភាសយេ ជោតយេ ធម្មំ, បគ្គណ្ហេ ឥសិនំ ធជំ;

សុភាសិតធជា ឥសយោ, ធម្មោ ហិ ឥសិនំ ធជោ”តិ។ អដ្ឋមំ;

៩. វិបល្លាសសុត្តំ

៤៩. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, សញ្ញាវិបល្លាសា ចិត្តវិបល្លាសា ទិដ្ឋិវិបល្លាសា ។ កតមេ ចត្តារោ? អនិច្ចេ, ភិក្ខវេ, និច្ចន្តិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ; ទុក្ខេ, ភិក្ខវេ, សុខន្តិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ; អនត្តនិ, ភិក្ខវេ, អត្តាតិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ; អសុភេ, ភិក្ខវេ, សុភន្តិ សញ្ញាវិបល្លាសោ ចិត្តវិបល្លាសោ ទិដ្ឋិវិបល្លាសោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សញ្ញាវិបល្លាសា ចិត្តវិបល្លាសា ទិដ្ឋិវិបល្លាសា។

“ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, នសញ្ញាវិបល្លាសា នចិត្តវិបល្លាសា នទិដ្ឋិវិបល្លាសា។ កតមេ ចត្តារោ? អនិច្ចេ, ភិក្ខវេ, អនិច្ចន្តិ នសញ្ញាវិបល្លាសោ នចិត្តវិបល្លាសោ នទិដ្ឋិវិបល្លាសោ; ទុក្ខេ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខន្តិ នសញ្ញាវិបល្លាសោ នចិត្តវិបល្លាសោ នទិដ្ឋិវិបល្លាសោ; អនត្តនិ, ភិក្ខវេ, អនត្តាតិ នសញ្ញាវិបល្លាសោ នចិត្តវិបល្លាសោ នទិដ្ឋិវិបល្លាសោ; អសុភេ, ភិក្ខវេ, អសុភន្តិ នសញ្ញាវិបល្លាសោ នចិត្តវិបល្លាសោ នទិដ្ឋិវិបល្លាសោ ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ នសញ្ញាវិបល្លាសា នចិត្តវិបល្លាសា នទិដ្ឋិវិបល្លាសា”តិ។

“អនិច្ចេ និច្ចសញ្ញិនោ, ទុក្ខេ ច សុខសញ្ញិនោ;

អនត្តនិ ច អត្តាតិ, អសុភេ សុភសញ្ញិនោ;

មិច្ឆាទិដ្ឋិហតា សត្តា, ខិត្តចិត្តា វិសញ្ញិនោ។

“តេ យោគយុត្តា មារស្ស, អយោគក្ខេមិនោ ជនា;

សត្តា គច្ឆន្តិ សំសារំ, ជាតិមរណគាមិនោ។

“យទា ច ពុទ្ធា លោកស្មិំ, ឧប្បជ្ជន្តិ បភង្ករា;

តេ ឥមំ ធម្មំ [តេមំ ធម្មំ (សី. ស្យា. កំ.)] បកាសេន្តិ, ទុក្ខូបសមគាមិនំ។

“តេសំ សុត្វាន សប្បញ្ញា, សចិត្តំ បច្ចលទ្ធា តេ;

អនិច្ចំ អនិច្ចតោ ទក្ខុំ, ទុក្ខមទ្ទក្ខុ ទុក្ខតោ។

“អនត្តនិ អនត្តាតិ, អសុភំ អសុភតទ្ទសុំ;

សម្មាទិដ្ឋិសមាទានា, សព្ពំ ទុក្ខំ ឧបច្ចគុ”ន្តិ [បដិ. ម. ១.២៣៦]។ នវមំ;

១០. ឧបក្កិលេសសុត្តំ

៥០. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ [ចូឡវ. ៤៤៧], ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? អព្ភា, ភិក្ខវេ, ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសា, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។

“មហិកា, ភិក្ខវេ, ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។

“ធូមរជោ, ភិក្ខវេ, ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។

“រាហុ , ភិក្ខវេ, អសុរិន្ទោ ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។ ឥមេ ខោ , ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ចន្ទិមសូរិយានំ ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ចន្ទិមសូរិយា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោមេ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសា, យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? សន្តិ, ភិក្ខវេ , ឯកេ សមណព្រាហ្មណា សុរំ បិវន្តិ មេរយំ, សុរាមេរយបានា អប្បដិវិរតា។ អយំ, ភិក្ខវេ, បឋមោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។

“សន្តិ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តិ, មេថុនស្មា ធម្មា អប្បដិវិរតា។ អយំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។

“សន្តិ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ជាតរូបរជតំ សាទិយន្តិ, ជាតរូបរជតបដិគ្គហណា អប្បដិវិរតា។ អយំ, ភិក្ខវេ, តតិយោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។

“សន្តិ, ភិក្ខវេ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា មិច្ឆាជីវេន ជីវន្តិ, មិច្ឆាជីវា អប្បដិវិរតា។ អយំ, ភិក្ខវេ, ចតុត្ថោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសោ, យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ សមណព្រាហ្មណានំ ឧបក្កិលេសា , យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋា ឯកេ សមណព្រាហ្មណា ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ ន វិរោចន្តី”តិ។

“រាគទោសបរិក្កិលិដ្ឋា, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា;

អវិជ្ជានិវុតា បោសា, បិយរូបាភិនន្ទិនោ។

“សុរំ បិវន្តិ មេរយំ, បដិសេវន្តិ មេថុនំ;

រជតំ ជាតរូបញ្ច, សាទិយន្តិ អវិទ្ទសូ;

មិច្ឆាជីវេន ជីវន្តិ, ឯកេ សមណព្រាហ្មណា។

“ឯតេ ឧបក្កិលេសា វុត្តា, ពុទ្ធេនាទិច្ចពន្ធុនា;

យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ [ឧបក្កិលិដ្ឋា (សី។ បី។)], ឯកេ សមណព្រាហ្មណា;

ន តបន្តិ ន ភាសន្តិ, អសុទ្ធា សរជា មគា។

“អន្ធការេន ឱនទ្ធា, តណ្ហាទាសា សនេត្តិកា;

វឌ្ឍេន្តិ កដសិំ ឃោរំ, អាទិយន្តិ បុនព្ភវ”ន្តិ។ ទសមំ;

រោហិតស្សវគ្គោ បញ្ចមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សមាធិបញ្ហា ទ្វេ កោធា, រោហិតស្សាបរេ ទុវេ;

សុវិទូរវិសាខវិបល្លាសា, ឧបក្កិលេសេន តេ ទសាតិ។

បឋមបណ្ណាសកំ សមត្តំ។

២។ ទុតិយបណ្ណាសកំ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(៦) ១. បុញ្ញាភិសន្ទវគ្គោ

១. បឋមបុញ្ញាភិសន្ទសុត្តំ

៥១. សាវត្ថិនិទានំ . ‘‘ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា សោវគ្គិកា សុខវិបាកា សគ្គសំវត្តនិកា ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ. កតមេ ចត្តារោ? យស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចីវរំ បរិភុញ្ជមានោ អប្បមាណំ ចេតោសមាធិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អប្បមាណោ តស្ស បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ.

‘‘យស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជមានោ អប្បមាណំ ចេតោសមាធិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អប្បមាណោ តស្ស បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ.

‘‘យស្ស , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សេនាសនំ បរិភុញ្ជមានោ អប្បមាណំ ចេតោសមាធិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អប្បមាណោ តស្ស បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ.

‘‘យស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បរិភុញ្ជមានោ អប្បមាណំ ចេតោសមាធិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អប្បមាណោ តស្ស បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា សោវគ្គិកា សុខវិបាកា សគ្គសំវត្តនិកា ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ.

‘‘ឥមេហិ ច បន, ភិក្ខវេ, ចតូហិ បុញ្ញាភិសន្ទេហិ កុសលាភិសន្ទេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស ន សុករំ បុញ្ញស្ស បមាណំ គហេតុំ [គណេតុំ (ក.)] – ‘ឯត្តកោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតី’តិ. អថ ខោ អសង្ខេយ្យោ [អសង្ខ្យេយ្យោ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] អប្បមេយ្យោ មហាបុញ្ញក្ខន្ធោត្វេវ សង្ខំ [សង្ខ្យំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] គច្ឆតិ.

‘‘សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, មហាសមុទ្ទេ ន សុករំ ឧទកស្ស បមាណំ គហេតុំ – ‘ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកានីតិ វា, ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកសតានីតិ វា, ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកសហស្សានីតិ វា, ឯត្តកានិ ឧទកាឡ្ហកសតសហស្សានីតិ វា’, អថ ខោ អសង្ខេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាឧទកក្ខន្ធោត្វេវ សង្ខំ គច្ឆតិ; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥមេហិ ចតូហិ បុញ្ញាភិសន្ទេហិ កុសលាភិសន្ទេហិ សមន្នាគតស្ស អរិយសាវកស្ស

ន សុករំ បុញ្ញស្ស បមាណំ គហេតុំ – ‘ឯត្តកោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតី’តិ។ អថ ខោ អសង្ខ្យេយ្យោ អប្បមេយ្យោ មហាបុញ្ញក្ខន្ធោត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតី”តិ។

“មហោទធិំ អបរិមិតំ មហាសរំ,

ពហុភេរវំ រតនគណានមាលយំ [រតនវរានមាលយំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)];

នជ្ជោ យថា នរគណសង្ឃសេវិតា [មច្ឆគណសង្ឃសេវិតា (ស្យា។ កំ។)],

បុថូ សវន្តី ឧបយន្តិ សាគរំ។

“ឯវំ នរំ អន្នទបានវត្ថទំ [អន្នបានវត្ថទំ (ក។)],

សេយ្យានិសជ្ជត្ថរណស្ស ទាយកំ;

បុញ្ញស្ស ធារា ឧបយន្តិ បណ្ឌិតំ,

នជ្ជោ យថា វារិវហាវ សាគរ”ន្តិ។ បឋមំ;

២។ ទុតិយបុញ្ញាភិសន្ទសុត្តំ

៥២។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា សោវគ្គិកា សុខវិបាកា សគ្គសំវត្តនិកា ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, បឋមោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ ធម្មេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ សន្ទិដ្ឋិកោ អកាលិកោ ឯហិបស្សិកោ ឱបនេយ្យិកោ បច្ចត្តំ វេទិតព្វោ វិញ្ញូហី’តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ

សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ សង្ឃេ អវេច្ចប្បសាទេន សមន្នាគតោ ហោតិ – ‘សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, ឧជុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, ញាយប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, សាមីចិប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, យទិទំ ចត្តារិ បុរិសយុគានិ អដ្ឋ បុរិសបុគ្គលា, ឯស ភគវតោ សាវកសង្ឃោ អាហុនេយ្យោ បាហុនេយ្យោ ទក្ខិណេយ្យោ អញ្ជលិករណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា’តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, តតិយោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ អរិយកន្តេហិ សីលេហិ សមន្នាគតោ ហោតិ អខណ្ឌេហិ អច្ឆិទ្ទេហិ អសពលេហិ អកម្មាសេហិ ភុជិស្សេហិ វិញ្ញុប្បសត្ថេហិ អបរាមដ្ឋេហិ សមាធិសំវត្តនិកេហិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ចតុត្ថោ បុញ្ញាភិសន្ទោ កុសលាភិសន្ទោ សុខស្សាហារោ សោវគ្គិកោ សុខវិបាកោ សគ្គសំវត្តនិកោ ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុញ្ញាភិសន្ទា កុសលាភិសន្ទា សុខស្សាហារា សោវគ្គិកា សុខវិបាកា សគ្គសំវត្តនិកា ឥដ្ឋាយ កន្តាយ មនាបាយ ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តី”តិ។

[អ។ និ។ ៥។៤៧] “យស្ស សទ្ធា តថាគតេ, អចលា សុប្បតិដ្ឋិតា;

សីលញ្ច យស្ស កល្យាណំ, អរិយកន្តំ បសំសិតំ។

“សង្ឃេ បសាទោ យស្សត្ថិ, ឧជុភូតញ្ច ទស្សនំ;

អទលិទ្ទោតិ តំ អាហុ, អមោឃំ តស្ស ជីវិតំ។

“តស្មា សទ្ធញ្ច សីលញ្ច, បសាទំ ធម្មទស្សនំ;

អនុយុញ្ជេថ មេធាវី, សរំ ពុទ្ធាន សាសន”ន្តិ។ ទុតិយំ;

៣។ បឋមសំវាសសុត្តំ

៥៣។ ឯកំ សមយំ ភគវា អន្តរា ច មធុរំ អន្តរា ច វេរញ្ជំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ហោតិ។ សម្ពហុលាបិ ខោ គហបតី ច គហបតានិយោ ច

អន្តរា ច មធុរំ អន្តរា ច វេរញ្ជំ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នា ហោន្តិ។ អថ ខោ ភគវា មគ្គា ឱក្កម្ម អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ ( ) [(បញ្ញត្តេ អាសនេ) (បី។ ក។)] និសីទិ។ អទ្ទសំសុ ខោ តេ គហបតី ច គហបតានិយោ ច ភគវន្តំ អញ្ញតរស្មិំ រុក្ខមូលេ និសិន្នំ។ ទិស្វាន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ គហបតី ច គហបតានិយោ ច ភគវា ឯតទវោច –

“ចត្តារោមេ, គហបតយោ, សំវាសា។ កតមេ ចត្តារោ? ឆវោ ឆវាយ សទ្ធិំ សំវសតិ, ឆវោ ទេវិយា សទ្ធិំ សំវសតិ, ទេវោ ឆវាយ សទ្ធិំ សំវសតិ, ទេវោ ទេវិយា សទ្ធិំ សំវសតិ។

“កថញ្ច, គហបតយោ, ឆវោ ឆវាយ សទ្ធិំ សំវសតិ? ឥធ , គហបតយោ, សាមិកោ ហោតិ បាណាតិបាតី អទិន្នាទាយី កាមេសុមិច្ឆាចារី មុសាវាទី សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយី ទុស្សីលោ បាបធម្មោ មច្ឆេរមលបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ អក្កោសកបរិភាសកោ សមណព្រាហ្មណានំ ; ភរិយាបិស្ស ហោតិ បាណាតិបាតិនី អទិន្នាទាយិនី កាមេសុមិច្ឆាចារិនី មុសាវាទិនី សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយិនី ទុស្សីលា បាបធម្មា មច្ឆេរមលបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ អក្កោសិកបរិភាសិកា សមណព្រាហ្មណានំ។ ឯវំ ខោ, គហបតយោ, ឆវោ ឆវាយ សទ្ធិំ សំវសតិ។

“កថញ្ច , គហបតយោ, ឆវោ ទេវិយា សទ្ធិំ សំវសតិ? ឥធ, គហបតយោ, សាមិកោ ហោតិ បាណាតិបាតី អទិន្នាទាយី កាមេសុមិច្ឆាចារី មុសាវាទី សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយី ទុស្សីលោ បាបធម្មោ មច្ឆេរមលបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ អក្កោសកបរិភាសកោ សមណព្រាហ្មណានំ; ភរិយា ខ្វស្ស ហោតិ បាណាតិបាតា បដិវិរតា អទិន្នាទានា បដិវិរតា កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតា មុសាវាទា បដិវិរតា សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា សីលវតី កល្យាណធម្មា វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ អនក្កោសិកបរិភាសិកា សមណព្រាហ្មណានំ។ ឯវំ ខោ, គហបតយោ, ឆវោ ទេវិយា សទ្ធិំ សំវសតិ។

“កថញ្ច, គហបតយោ, ទេវោ ឆវាយ សទ្ធិំ សំវសតិ? ឥធ, គហបតយោ, សាមិកោ ហោតិ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ មុសាវាទា បដិវិរតោ សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ សីលវា កល្យាណធម្មោ វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ អនក្កោសកបរិភាសកោ សមណព្រាហ្មណានំ; ភរិយា ខ្វស្ស ហោតិ បាណាតិបាតិនី...បេ... សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយិនី ទុស្សីលា បាបធម្មា មច្ឆេរមលបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ អក្កោសិកបរិភាសិកា សមណព្រាហ្មណានំ។ ឯវំ ខោ, គហបតយោ, ទេវោ ឆវាយ សទ្ធិំ សំវសតិ។

“កថញ្ច, គហបតយោ, ទេវោ ទេវិយា សទ្ធិំ សំវសតិ? ឥធ, គហបតយោ, សាមិកោ ហោតិ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ...បេ... សីលវា កល្យាណធម្មោ វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ អនក្កោសកបរិភាសកោ សមណព្រាហ្មណានំ; ភរិយាបិស្ស ហោតិ បាណាតិបាតា បដិវិរតា...បេ... សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតា សីលវតី កល្យាណធម្មា វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ

អញ្ញាចសតិ អតក្កោសិកបរិការសិកា សយណព្រាហ្មណាតិ។ ឲុចំ ទោ, គហបតយោ, ឥទេចា ឥទេចិយា សង្ឃំ និចសតិ។ ទ្វេយ ទោ, គហបតយោ, ចត្តារោ និចាសា”តិ។

“ក្ខេកា ច ហោន្តិ ក្សឹលិ, ពាឥរិយា បរិការសកា;

តេ ហោន្តិ ជាតិបតយោ, លចា និចាសយាគតា។

“សាយិកា ហោតិ ក្សឹលិ, ពាឥរិយា បរិការសកា;

កិរិយា សីលចតី ហោតិ, ចឥញ្ញា ចិតយច្ឆរា;

សាបិ ឥចី និចសតិ, លេចត បតិតា សហ។

“សាយិកា សីលចា ហោតិ, ចឥញ្ញា ចិតយច្ឆោរា;

កិរិយា ហោតិ ក្សឹលិ, ពាឥរិយា បរិការសិកា;

សាបិ លចា និចសតិ, ឥេចត បតិតា សហ។

“ក្ខេកា សទ្ធា ចឥញ្ញា ច, សញ្ញាតា ឆយុជិចិតោ;

តេ ហោន្តិ ជាតិបតយោ, អញ្ញាយញ្ញា បិយំចឥា។

“អត្ថានំ បក្ខរា ហោន្តិ, ឋាសុកំ [ឋាសត្ថុ (សី។), ចាសត្ថុំ (បី។)] ឧបជាយតិ;

អយិត្តា ក្សុយតា ហោន្តិ, ឧកិត្តំ សយសីលិតំ។

“ទ្វេធ ឆយ៉ុំ ចរិត្វាន, សយសីលព្វតា ឧកា;

ນນ຺ທິໂນ ເທວໂລກສ຺ມິໍ, ໂມທນ຺ຕິ ກາມກາມິໂນ”ຕິ. ຕຕິຍໍ;

໔. ທຸຕິຍສໍວາສສຸຕ຺ຕໍ

໕໔. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ສໍວາສາ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ຉໂວ ຉວາຍ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ, ຉໂວ ເທວິຍາ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ, ເທໂວ ຉວາຍ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ, ເທໂວ ເທວິຍາ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ , ຠິກ຺ຂເວ, ຉໂວ ຉວາຍ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ. ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາມິໂກ ໂຫຕິ ປາຓາຕິປາຕີ ອທິນ຺ນາທາຍີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ມຸສາວາທີ ປິສຸຓວາໂຈ ຜຣຸສວາໂຈ ສມ຺ຜປ຺ປລາປີ ອຠິຊ຺ຌາລຸ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ ມຈ຺ເຉຣມລປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ອກ຺ໂກສກປຣິຠາສໂກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ; ຠຣິຍາປິສ຺ສ ໂຫຕິ ປາຓາຕິປາຕິນີ ອທິນ຺ນາທາຍິນີ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣິນີ ມຸສາວາທິນີ ປິສຸຓວາຈາ ຜຣຸສວາຈາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປິນີ ອຠິຊ຺ຌາລຸນີ ພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາ ທຸສ຺ສີລາ ປາປຘມ຺ມາ ມຈ຺ເຉຣມລປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ອກ຺ໂກສິກປຣິຠາສິກາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉໂວ ຉວາຍ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉໂວ ເທວິຍາ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາມິໂກ ໂຫຕິ ປາຓາຕິປາຕີ...ເປ... ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໂກ ທຸສ຺ສີໂລ ປາປຘມ຺ໂມ ມຈ຺ເຉຣມລປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ອກ຺ໂກສກປຣິຠາສໂກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ; ຠຣິຍາ ຂ຺ວສ຺ສ ໂຫຕິ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣຕາ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣຕາ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣຕາ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣຕາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣຕາ ອນຠິຊ຺ຌາລຸນີ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ຕາ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກາ ສີລວຕີ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ມາ ວິຄຕມລມຈ຺ເຉເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ອນກ຺ໂກສິກປຣິຠາສິກາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉໂວ ເທວິຍາ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທໂວ ຉວາຍ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາມິໂກ ໂຫຕິ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ ອທິນ຺ນາທານາ ປຏິວິຣໂຕ ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣາ ປຏິວິຣໂຕ ມຸສາວາທາ ປຏິວິຣໂຕ ປິສຸຓາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ຜຣຸສາຍ ວາຈາຍ ປຏິວິຣໂຕ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຏິວິຣໂຕ ອນຠິຊ຺ຌາລຸ ອພ຺ຍາປນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂກ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ ວິຄຕມລມຈ຺ເຉເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ອນກ຺ໂກສກປຣິຠາສໂກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ; ຠຣິຍາ ຂ຺ວສ຺ສ ໂຫຕິ ປາຓາຕິປາຕິນີ...ເປ... ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາ ທຸສ຺ສີລາ ປາປຘມ຺ມາ ມຈ຺ເຉຣມລປຣິຍຸຏ຺ຐິເຕນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ອກ຺ໂກສິກປຣິຠາສິກາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທໂວ ຉວາຍ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເທໂວ ເທວິຍາ ສທ຺ຘິໍ ສໍວສຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ສາມິໂກ ໂຫຕິ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ...ເປ... ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໂກ ສີລວາ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ ວິຄຕມລມຈ຺ເຉເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ ອນກ຺ໂກສກປຣິຠາສໂກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ; ຠຣິຍາປິສ຺ສ ໂຫຕິ ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣຕາ...ເປ... ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິກາ ສີລວຕີ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ມາ ວິຄຕມລມຈ຺ເຉເຣນ ເຈຕສາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສຕິ

ᩋᨲᩮᨠ᩠ᨠᩣᩈᩥᨠᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩣ ᩈᨿᩃᩕᩣᩉᩪᩃᩣᨽ᩺᪨ ᩐᨧᩴ ᩮᩃᩣ, ᨠᩥᨠ᩠ᩃᩮᨧ, ᩮᨧᩮᨧᩣ ᩮᨧᨧᩥᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨶᩥᨧᩈᨲᩥ᪨ ᨮᩣᩮᨿ ᩮᩃᩣ, ᨠᩥᨠ᩠ᩃᩮᨧ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩮᩁᩣ ᨶᩥᨧᩣᩈᩣ”ᨲᩥ᪨

“ᩏᩮᩅᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩣ, ᨣᨧᩁᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᨠᩣ;

ᨲᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨸᨲᩮᨿᩣ, ᨨᨧᩣ ᨶᩥᨧᩣᩈᨿᩣᨣᨲᩣ᪨

“ᩈᩣᨿᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩥ, ᨣᨧᩁᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᨠᩣ;

ᩅᩁᩥᨿᩣ ᩈᩦᩃᨧᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨧᨧᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩥᨲᨿᨵ᩠ᨵᩁᩣ;

ᩈᩣᨸᩥ ᩮᨧᨧᩦ ᨶᩥᨧᩈᨲᩥ, ᨨᩮᨧᨽ ᨸᨲᩥᨽᩣ ᩈᩉ᪨

“ᩈᩣᨿᩥᨠᩣ ᩈᩦᩃᨧᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨧᨧᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩥᨲᨿᨵ᩠ᨵᩮᩁᩣ;

ᩅᩁᩥᨿᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩥ, ᨣᨧᩁᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩣ;

ᩈᩣᨸᩥ ᨨᨧᩣ ᨶᩥᨧᩈᨲᩥ, ᩮᨧᩮᨧᨽ ᨸᨲᩥᨽᩣ ᩈᩉ᪨

“ᩏᩮᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᨧᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ, ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᨨᨿᩪᨯᩦᨧᩥᩮᨽᩣ;

ᨲᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨸᨲᩮᨿᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᩥᨿᩴᨧᨧᩣ᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᨣᩩᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨮᩣᩈᩩᨠᩴ ᩏᨸᨩᩣᨿᨲᩥ;

ᩋᨿᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩩᨿᩪᨽᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨠᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨿᩈᩦᩃᩥᨽᩴ᪨

“ᨮᩣᨶ ᨨᨿᩬ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨽ, ᩈᨿᩈᩦᩃᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᩏᩮᩅᩣ;

ສຸຂິເຕາ ເທວເລາກສ຺ມິໍ, ເມາທນ຺ຕິ ກາມກາມິເນາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ;

໕. ປຖມສມຊີວີສຸຕ຺ຕໍ

໕໕. ເອວໍ ເມ ສຸຕໍ – ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຠຄ຺ເຄສຸ ວິຫຣຕິ ສຸໍສຸມາຣຄິເຣ [ສໍສຸມາຣຄິເຣ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] ເຠສກຬາວເນ [ເຠສກລາວເນ (ສີ. ປີ. ກ.)] ມິຄທາເຍ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ນກຸລປິຕຸເນາ ຄຫປຕິສ຺ສ ນິເວສນໍ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎເຕ຺ ອາສເນ ນິສີທິ. ອຖ ໂຂ ນກຸລປິຕາ ຈ ຄຫປຕິ ນກຸລມາຕາ ຈ ຄຫປຕານີ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ນກຸລປິຕາ ຄຫປຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ –

“ຍເຕາ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ນກຸລມາຕາ ຄຫປຕານີ ທຫຣສ຺ເສວ ທຫຣາ ອານີຕາ, ນາຠິຊານາມິ ນກຸລມາຕຣໍ ຄຫປຕານິໍ ມນສາປິ ອຕິຈຣິຕາ, ກຸເຕາ ປນ ກາເຍນ! ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍາມ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ທມ຺ເມ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປສ຺ສິຕຸນ຺”ຕິ. ນກຸລມາຕາປິ ໂຂ ຄຫປຕານີ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ຍເຕາຫໍ, ຠນ຺ເຕ, ນກຸລປິຕຸເນາ ຄຫປຕິສ຺ສ ທຫຣສ຺ເສວ ທຫຣາ ອານີຕາ, ນາຠິຊານາມິ ນກຸລປິຕຣໍ ຄຫປຕິໍ ມນສາປິ ອຕິຈຣິຕາ, ກຸເຕາ ປນ ກາເຍນ! ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍາມ ມຍໍ, ຠນ຺ເຕ , ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ທມ຺ເມ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປສ຺ສິຕຸນ຺”ຕິ.

“ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍຸໍ ເຈ, ຄຫປຕເຍາ, ອຸເຠາ ຊານິປຕເຍາ ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ທມ຺ເມ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ອຸເຠາ ຈ [ອຸເຠາ (ສີ. ປີ.)] ອສ຺ສຸ ສມສຘ຺ທາ ສມສີລາ ສມຈາຄາ ສມປຎ຺ຎາ, ເຕ ທິຏ຺ເຐ ເຈວ ທມ຺ເມ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ ອຠິສມ຺ປຣາຍຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ [ປສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕີຕິ (ກ.)].

“ອຸເຠາ ສຘ຺ທາ ວທຎ຺ຎູ ຈ, ສຎ຺ຎຕາ ທມ຺ມຊີວິເນາ;

ເຕ ເຫານ຺ຕິ ຊານິປຕເຍາ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປິຍໍວທາ.

“ອຕ຺ຖາສໍ ປຈຸຣາ ເຫານ຺ຕິ, ຜາສຸກໍ ອຸປຊາຍຕິ;

ອມິຕ຺ຕາ ທຸມ຺ມນາ ເຫານ຺ຕິ, ອຸຠິນ຺ນໍ ສມສີລິນໍ.

“ອິຘ ທມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ສມສີລພ຺ພຕາ ອຸເຠາ;

នន្ទិនោ ទេវលោកស្មិំ, មោទន្តិ កាមកាមិនោ”តិ។ បឋមំ;

៩. ទុតិយសមជីវីសុត្តំ

៥៦. “អាកង្ខេយ្យុំ ចេ, គហបតិ, ឧភោ ជានិបតយោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញមញ្ញំ បស្សិតុំ អភិសម្បរាយញ្ច អញ្ញមញ្ញំ បស្សិតុំ ឧភោ ច អស្សុ សមសទ្ធា សមសីលា សមចាគា សមបញ្ញា, តេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញមញ្ញំ បស្សន្តិ អភិសម្បរាយញ្ច អញ្ញមញ្ញំ បស្សន្តី”តិ។

“ឧភោ សទ្ធា វទញ្ញូ ច, សញ្ញតា ធម្មជីវិនោ;

តេ ហោន្តិ ជានិបតយោ, អញ្ញមញ្ញំ បិយំវទា។

“អត្ថាសំ បចុរា ហោន្តិ, ផាសុកំ ឧបជាយតិ;

អមិត្តា ទុម្មនា ហោន្តិ, ឧភិន្នំ សមសីលិនំ។

“ឥធ ធម្មំ ចរិត្វាន, សមសីលព្ពតា ឧភោ;

នន្ទិនោ ទេវលោកស្មិំ, មោទន្តិ កាមកាមិនោ”តិ។ នវមំ;

១០. សុប្បវាសាសុត្តំ

៥៧. ឯកំ សមយំ ភគវា កោលិយេសុ វិហរតិ បជ្ជនិកំ [សជ្ជនេលំ (សី. បី.), បជ្ជនេលំ (ស្យា. កំ.)] នាម កោលិយានំ និគមោ។ អថ ខោ ភគវា បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន សុប្បវាសាយ កោលិយធីតុយា និវេសនំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ។ អថ ខោ សុប្បវាសា កោលិយធីតា ភគវន្តំ បណីតេន ខាទនីយេន ភោជនីយេន សហត្ថា សន្តប្បេសិ សម្បវារេសិ។ អថ ខោ សុប្បវាសា កោលិយធីតា ភគវន្តំ ភុត្តាវិំ ឱនីតបត្តបាណិំ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ សុប្បវាសំ កោលិយធីតរំ ភគវា ឯតទវោច –

“ភោជនំ , សុប្បវាសេ, ទេន្តី អរិយសាវិកា បដិគ្គាហកានំ ចត្តារិ ឋានានិ ទេតិ។ កតមានិ ចត្តារិ? អាយុំ ទេតិ, វណ្ណំ ទេតិ, សុខំ ទេតិ,

ພລໍ ເທຕິ. ອາຍຸໍ ໂຂ ປນ ທຕ຺ວາ ອາຍຸສ຺ສ ຠາຄີ ໂຫຕິ ທິພ຺ພສ຺ສ ວາ ມານຸສສ຺ສ ວາ. ວຓ຺ຓໍ ທຕ຺ວາ ວຓ຺ຓສ຺ສ ຠາຄີ ໂຫຕິ ທິພ຺ພສ຺ສ ວາ ມານຸສສ຺ສ ວາ. ສຸຂໍ ທຕ຺ວາ ສຸຂສ຺ສ ຠາຄີ ໂຫຕິ ທິພ຺ພສ຺ສ ວາ ມານຸສສ຺ສ ວາ. ພລໍ ທຕ຺ວາ ພລສ຺ສ ຠາຄີ ໂຫຕິ ທິພ຺ພສ຺ສ ວາ ມານຸສສ຺ສ ວາ. ໂຠຊນໍ, ສຸປ຺ປວາເສ, ເທນ຺ຕີ ອຣິຍສາວິກາ ປຏິຄ຺ຄາຫການໍ ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ຐານານິ ເທຕີ”ຕິ.

“ສຸສງ຺ຂຕໍ ໂຠຊນໍ ຍາ ທທາຕິ,

ສຸຈິໍ ປຓີຕໍ [ສຸຈິປຓີຕໍ (ກ.)] ຣສສາ ອຸເປຕໍ;

ສາ ທກ຺ຂິຓາ ອຸຊ຺ຊຸຄເຕສຸ ທິນ຺ນາ,

ຈຣຓູປປນ຺ເນສຸ ມຫຄ຺ຄເຕສຸ;

ປຸຎ຺ເຎນ ປຸຎ຺ຎໍ ສໍສນ຺ທມານາ,

ມຫປ຺ຜລາ ໂລກວິທູນ ວຓ຺ຓິຕາ.

“ເອຕາທິສໍ ຍຎ຺ຎມນຸສ຺ສຣນ຺ຕາ,

ເຍ ເວທຊາຕາ ວິຈຣນ຺ຕິ ໂລເກ;

ວິເນຍ຺ຍ ມຈ຺ເຉຣມລໍ ສມູລໍ,

ອນິນ຺ທິຕາ ສຄ຺ຄມຸເປນ຺ຕິ ຐານ”ນ຺ຕິ. ນວມໍ;

໙. ສຸທຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ

໕໙. ອຖ ໂຂ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ຄຫປຕິ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນໍ ໂຂ ອນາຖປິຓ຺ຑິກໍ ຄຫປຕິໍ ຠຄວາ ເອຕທໂວຈ –

“ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ , ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨴᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩣᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩋᩣᨿᩩᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨻᩃᩴ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨿᩩᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩩᩔ ᨽᩣᨣᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩔ ᩅᩣ ᨾᩣᨶᩩᩈᩔ ᩅᩣ᪨ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ… ᩈᩩᨡᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ… ᨻᩃᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩃᩔ ᨽᩣᨣᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩔ ᩅᩣ ᨾᩣᨶᩩᩈᩔ ᩅᩣ᪨ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ, ᨣᩉᨸᨲᩥ, ᨴᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩣᨶᩴ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨴᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

[ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪒᪑] “ᨿᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᨴᨲ᩠ᨲᨽᩮᩣᨩᩥᨶᩴ,

ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧ ᨴᨴᩣᨲᩥ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ;

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩅᩮᨧ᩠ᨨᨲᩥ,

ᩋᩣᨿᩩᨬ᩠ᨧ ᩅᨱ᩠ᨱᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨡᩴ ᨻᩃᨬ᩠ᨧ᪨

“ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨿᩩᨴᩣᨿᩦ ᩅᨱ᩠ᨱᨴᩣᨿᩦ [ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨿᩩᨴᩣᨿᩦ ᨻᩃᨴᩣᨿᩦ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩋᩣᨿᩩᨴᩣᨿᩦ ᨻᩃᨴᩣᨿᩦ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)], ᩈᩩᨡᩴ ᨻᩃᩴ ᨴᨴᩮᩣ [ᩈᩩᨡᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᨴᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨), ᩈᩩᨡᨻᩃᨴᨴᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᨶᩁᩮᩣ;

ᨴᩦᨥᩣᨿᩩ ᨿᩈᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳᩪᨸᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ;

᪙᪨ ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲ

᪕᪙᪨ “ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᨴᩣᨿᨠᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩣᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩋᩣᨿᩩᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨻᩃᩴ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨿᩩᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩩᩔ ᨽᩣᨣᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩔ ᩅᩣ ᨾᩣᨶᩩᩈᩔ ᩅᩣ᪨ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ… ᩈᩩᨡᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ… ᨻᩃᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩃᩔ ᨽᩣᨣᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩥᨻ᩠ᨻᩔ ᩅᩣ ᨾᩣᨶᩩᩈᩔ ᩅᩣ᪨ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᨴᩣᨿᨠᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩣᨶᩴ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨴᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

[ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪒᪑] “ᨿᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᨴᨲ᩠ᨲᨽᩮᩣᨩᩥᨶᩴ,

ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧ ᨴᨴᩣᨲᩥ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ;

ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᩅᩮᨧ᩠ᨨᨲᩥ,

អាយុញ្ច វណ្ណញ្ច សុខំ ពលញ្ច.

“សោ អាយុទាយី វណ្ណទាយី, សុខំ ពលំ ទទោ នរោ;

ទីឃាយុ យសវា ហោតិ, យត្ថ យត្ថូបបជ្ជតី”តិ. នវមំ;

១០. គិហិសាមីចិសុត្តំ

៦០. អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ. ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ភគវា ឯតទវោច –

“ចតូហិ ខោ, គហបតិ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ គិហិសាមីចិបដិបទំ បដិបន្នោ ហោតិ យសោបដិលាភិនិំ សគ្គសំវត្តនិកំ. កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, គហបតិ, អរិយសាវកោ ភិក្ខុសង្ឃំ បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ ចីវរេន, ភិក្ខុសង្ឃំ បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ បិណ្ឌបាតេន, ភិក្ខុសង្ឃំ បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ សេនាសនេន , ភិក្ខុសង្ឃំ បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន. ឥមេហិ ខោ, គហបតិ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អរិយសាវកោ គិហិសាមីចិបដិបទំ បដិបន្នោ ហោតិ យសោបដិលាភិនិំ សគ្គសំវត្តនិក”ន្តិ.

“គិហិសាមីចិបដិបទំ, បដិបជ្ជន្តិ បណ្ឌិតា;

សម្មគ្គតេ សីលវន្តេ, ចីវរេន ឧបដ្ឋិតា.

បិណ្ឌបាតសយនេន, គិលានប្បច្ចយេន ច;

តេសំ ទិវា ច រត្តោ ច, សទា បុញ្ញំ បវឌ្ឍតិ;

សគ្គញ្ច កមតិដ្ឋានំ [សគ្គញ្ច បវត្តិដ្ឋានំ (ក.)], កម្មំ កត្វាន ភទ្ទក”ន្តិ. ទសមំ;

បុញ្ញាភិសន្ទវគ្គោ បឋមោ.

តស្សុទ្ទានំ –

ទ្វេ បុញ្ញាកិរ្យា ទ្វេ ច, និចាឃា នយឌីចិតោ;

ឃុប្យចាឃា ឃុឥេញ្ញា ច, កោដត៌ ពិហិឃាយិធិតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(៧) ២។ បត្តកម្មវគ្គោ

១។ បត្តកម្មសុត្តំ

៦១។ អថ ខោ អនាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អនាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ភគវា ឯតទវោច –

“ចត្តារោមេ , គហបតិ, ធម្មា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា ទុល្លភា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ភោគា មេ ឧប្បជ្ជន្តុ សហធម្មេនាតិ, អយំ បឋមោ ធម្មោ ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ ទុល្លភោ លោកស្មិំ។

“ភោគេ លទ្ធា សហធម្មេន យសោ មំ អព្ភុគ្គច្ឆតុ សហ ញាតីហិ សហ ឧបជ្ឈាយេហីតិ, អយំ ទុតិយោ ធម្មោ ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ ទុល្លភោ លោកស្មិំ។

“ភោគេ លទ្ធា សហធម្មេន យសំ លទ្ធា សហ ញាតីហិ សហ ឧបជ្ឈាយេហិ ចិរំ ជីវាមិ ទីឃមាយុំ បាលេមីតិ, អយំ តតិយោ ធម្មោ ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ ទុល្លភោ លោកស្មិំ។

“ភោគេ លទ្ធា សហធម្មេន យសំ លទ្ធា សហ ញាតីហិ សហ ឧបជ្ឈាយេហិ ចិរំ ជីវិត្វា ទីឃមាយុំ បាលេត្វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជាមីតិ, អយំ ចតុត្ថោ ធម្មោ ឥដ្ឋោ កន្តោ មនាបោ ទុល្លភោ លោកស្មិំ។ ឥមេ ខោ, គហបតិ, ចត្តារោ ធម្មា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា ទុល្លភា លោកស្មិំ។

“ឥមេសំ ខោ, គហបតិ, ចតុន្នំ ធម្មានំ ឥដ្ឋានំ កន្តានំ មនាបានំ ទុល្លភានំ លោកស្មិំ ចត្តារោ ធម្មា បដិលាភាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? សទ្ធាសម្បទា, សីលសម្បទា, ចាគសម្បទា, បញ្ញាសម្បទា។

“កតមា ច, គហបតិ, សទ្ធាសម្បទា? ឥធ, គហបតិ, អរិយសាវកោ សទ្ធោ ហោតិ, សទ្ទហតិ តថាគតស្ស ពោធិំ – ‘ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ, សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា’តិ។ អយំ វុច្ចតិ, គហបតិ, សទ្ធាសម្បទា។

“កតមា ច, គហបតិ, សីលសម្បទា? ឥធ, គហបតិ, អរិយសាវកោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ…បេ…

សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, គហបតិ, សីលសម្បទា។

“កតមា ច, គហបតិ, ចាគសម្បទា? ឥធ, គហបតិ, អរិយសាវកោ វិគតមលមច្ឆេរេន ចេតសា អគារំ អជ្ឈាវសតិ មុត្តចាគោ បយតបាណិ វោស្សគ្គរតោ យាចយោគោ ទានសំវិភាគរតោ។ អយំ វុច្ចតិ, គហបតិ, ចាគសម្បទា។

“កតមា ច, គហបតិ, បញ្ញាសម្បទា? អភិជ្ឈាវិសមលោភាភិភូតេន , គហបតិ, ចេតសា វិហរន្តោ អកិច្ចំ ករោតិ, កិច្ចំ អបរាធេតិ។ អកិច្ចំ ករោន្តោ កិច្ចំ អបរាធេន្តោ យសា ច សុខា ច ធំសតិ។ ព្យាបាទាភិភូតេន, គហបតិ, ចេតសា វិហរន្តោ អកិច្ចំ ករោតិ, កិច្ចំ អបរាធេតិ។ អកិច្ចំ ករោន្តោ កិច្ចំ អបរាធេន្តោ យសា ច សុខា ច ធំសតិ។ ថិនមិទ្ធាភិភូតេន, គហបតិ, ចេតសា វិហរន្តោ អកិច្ចំ ករោតិ កិច្ចំ អបរាធេតិ។ អកិច្ចំ ករោន្តោ កិច្ចំ អបរាធេន្តោ យសា ច សុខា ច ធំសតិ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចាភិភូតេន, គហបតិ, ចេតសា វិហរន្តោ អកិច្ចំ ករោតិ, កិច្ចំ អបរាធេតិ។ អកិច្ចំ ករោន្តោ កិច្ចំ អបរាធេន្តោ យសា ច សុខា ច ធំសតិ។ វិចិកិច្ឆាភិភូតេន, គហបតិ, ចេតសា វិហរន្តោ អកិច្ចំ ករោតិ, កិច្ចំ អបរាធេតិ។ អកិច្ចំ ករោន្តោ កិច្ចំ អបរាធេន្តោ យសា ច សុខា ច ធំសតិ។

“ស ខោ សោ, គហបតិ, អរិយសាវកោ អភិជ្ឈាវិសមលោភោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា អភិជ្ឈាវិសមលោភំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសំ បជហតិ។ ព្យាបាទោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា ព្យាបាទំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសំ បជហតិ។ ថិនមិទ្ធំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា ថិនមិទ្ធំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសំ បជហតិ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសំ បជហតិ។ វិចិកិច្ឆា ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា វិចិកិច្ឆំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសំ បជហតិ។

“យតោ ច ខោ, គហបតិ, អរិយសាវកស្ស អភិជ្ឈាវិសមលោភោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា អភិជ្ឈាវិសមលោភោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ បហីនោ ហោតិ។ ព្យាបាទោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា ព្យាបាទោ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ បហីនោ ហោតិ។ ថិនមិទ្ធំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា ថិនមិទ្ធំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ បហីនោ ហោតិ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ បហីនោ ហោតិ។ វិចិកិច្ឆា ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោតិ, ឥតិ វិទិត្វា វិចិកិច្ឆា ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ បហីនោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, គហបតិ, អរិយសាវកោ មហាបញ្ញោ បុថុបញ្ញោ អាបាតទសោ [អាបាថទសោ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] បញ្ញាសម្បន្នោ [ហាសបញ្ញោ (ក.)]។ អយំ វុច្ចតិ, គហបតិ , បញ្ញាសម្បទា។ ឥមេសំ ខោ, គហបតិ, ចតុន្នំ ធម្មានំ ឥដ្ឋានំ កន្តានំ មនាបានំ ទុល្លភានំ លោកស្មិំ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា បដិលាភាយ សំវត្តន្តិ។

“ស ខោ សោ, គហបតិ, អរិយសាវកោ ឧដ្ឋានវីរិយាធិគតេហិ ភោគេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេទាវក្ខិត្តេហិ ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធេហិ ចត្តារិ បត្តកម្មានិ កត្តា ហោតិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ឥធ គហបតិ, អរិយសាវកោ ឧដ្ឋានវីរិយាធិគតេហិ ភោគេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេទាវក្ខិត្តេហិ ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធេហិ អត្តានំ សុខេតិ បីណេតិ សម្មា សុខំ បរិហរតិ។ មាតាបិតរោ សុខេតិ បីណេតិ សម្មា សុខំ បរិហរតិ។ បុត្តទារទាសកម្មករបោរិសេ សុខេតិ បីណេតិ សម្មា សុខំ បរិហរតិ។ មិត្តាមច្ចេ សុខេតិ បីណេតិ សម្មា សុខំ

ປຣິຫຣຕິ. ອິທມສ຺ສ ປຐມໍ ຐານຄຕໍ ໂຫຕິ ປຕ຺ຕຄຕໍ ອາຍຕນໂສ ປຣິຠຸຕ຺ຕໍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອຸຏ຺ຐານວີຣິຍາຘິຄເຕຫິ ໂພເຄຫິ ພາຫາພລປຣິຈິເຕຫິ ເສທາວກ຺ຂິຕ຺ເຕຫິ ຘມ຺ມິເກຫິ ຘມ຺ມລຑ຺ເຒຫິ ຍາ ຕາ ໂຫນ຺ຕິ ອາປທາ ອຄ຺ຄິໂຕ ວາ ອຸທກໂຕ ວາ ຣາຊໂຕ ວາ ໂຈຣໂຕ ວາ ອປ຺ປິຍໂຕ ວາ ທາຍາທໂຕ ວາ [ອ. ນິ. ໕.໔໑], ຕຖາຣູປາສຸ ອາປທາສຸ ປຣິໂຍຘາຍ ວັຕ຺ຕຕິ. ໂສຕ຺ຖິໍ ອຕ຺ຕານໍ ກໂຣຕິ. ອິທມສ຺ສ ທຸຕິຍໍ ຐານຄຕໍ ໂຫຕິ ປຕ຺ຕຄຕໍ ອາຍຕນໂສ ປຣິຠຸຕ຺ຕໍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອຸຏ຺ຐານວີຣິຍາຘິຄເຕຫິ ໂພເຄຫິ ພາຫາພລປຣິຈິເຕຫິ ເສທາວກ຺ຂິຕ຺ເຕຫິ ຘມ຺ມິເກຫິ ຘມ຺ມລຑ຺ເຒຫິ ປຎ຺ຈພລິໍ ກຕ຺ຕາ ໂຫຕິ – ຎາຕິພລິໍ, ອຕິຖິພລິໍ, ປຸພ຺ພເປຕພລິໍ, ຣາຊພລິໍ, ເທວຕາພລິໍ. ອິທມສ຺ສ ຕຕິຍໍ ຐານຄຕໍ ໂຫຕິ ປຕ຺ຕຄຕໍ ອາຍຕນໂສ ປຣິຠຸຕ຺ຕໍ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອຸຏ຺ຐານວີຣິຍາຘິຄເຕຫິ ໂພເຄຫິ ພາຫາພລປຣິຈິເຕຫິ ເສທາວກ຺ຂິຕ຺ເຕຫິ ຘມ຺ມິເກຫິ ຘມ຺ມລຑ຺ເຒຫິ ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ມທປ຺ປມາທາ ປຏິວິຣຕາ ຂນ຺ຕິໂສຣັຈ຺ເຈ ນິວິຏ຺ຐາ ເອກມຕ຺ຕານໍ ທເມນ຺ຕິ, ເອກມຕ຺ຕານໍ ສເມນ຺ຕິ, ເອກມຕ຺ຕານໍ ປຣິນິພ຺ພາເປນ຺ຕິ, ຕຖາຣູເປສຸ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ອຸທ຺ຘຄ຺ຄິກໍ ທກ຺ຂິຓໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຕິ ໂສວຄ຺ຄິກໍ ສຸຂວິປາກໍ ສຄ຺ຄສໍວັຕ຺ຕນິກໍ. ອິທມສ຺ສ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຐານຄຕໍ ໂຫຕິ ປຕ຺ຕຄຕໍ ອາຍຕນໂສ ປຣິຠຸຕ຺ຕໍ.

“ສ ໂຂ ໂສ, ຄຫປຕິ, ອຣິຍສາວໂກ ອຸຏ຺ຐານວີຣິຍາຘິຄເຕຫິ ໂພເຄຫິ ພາຫາພລປຣິຈິເຕຫິ ເສທາວກ຺ຂິຕ຺ເຕຫິ ຘມ຺ມິເກຫິ ຘມ຺ມລຑ຺ເຒຫິ ອິມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ປຕ຺ຕກມ຺ມານິ ກຕ຺ຕາ ໂຫຕິ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ຄຫປຕິ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ປຕ຺ຕກມ຺ເມຫິ ໂພຄາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຄຫປຕິ, ໂພຄາ ອຏ຺ຐານຄຕາ ອປຕ຺ຕຄຕາ ອນາຍຕນໂສ ປຣິຠຸຕ຺ຕາ. ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ, ຄຫປຕິ, ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ປຕ຺ຕກມ຺ເມຫິ ໂພຄາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອິເມ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຄຫປຕິ, ໂພຄາ ຐານຄຕາ ປຕ຺ຕຄຕາ ອາຍຕນໂສ ປຣິຠຸຕ຺ຕາ”ຕິ.

“ຠຸຕ຺ຕາ ໂພຄາ ຠຕາ ຠຈ຺ຈາ [ຠຕາ ຠຈ຺ຈາ (ກ.) ຠຕຠຈ຺ຈາ (ສ຺ຍາ. ກໍ.)], ວິຕິຓ຺ຓາ ອາປທາສຸ ເມ;

ອຸທ຺ຘຄ຺ຄາ ທກ຺ຂິຓາ ທິນ຺ນາ, ອໂຘ ປຎ຺ຈພລີ ກຕາ;

ອຸປຏ຺ຐິຕາ ສີລວນ຺ໂຕ, ສຎ຺ຎຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣໂຍ.

“ຍທຕ຺ຖໍ ໂພຄມິຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ປຓ຺ຑິໂຕ ຆຣມາວສໍ;

ໂສ ເມ ອຕ຺ໂຖ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ກຕໍ ອນນຸຕາປິຍໍ.

“ឲតំ [ឲចំ (ក៉)] អតុស្សរំ យច្ចោ, អរិយឆេយ្ម ជិតោ តរោ;

ពួឆេច តំ បសំសន្តិ, បេច្ច សគ្គេ បមោឆតី”តិ៉ បធមំ;

៦៉ អាតញ្យសុត្តំ

៤៦៉ អថ ខោ អតាថបិណ្ឌិកោ គហបតិ យេត ភគវា តេតុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ តិសីទិ៉ ឯកមន្តំ តិសិន្នំ ខោ អតាថបិណ្ឌិកំ គហបតិំ ភគវា ឯតទវោច –

“ចត្តារិមាតិ, គហបតិ, សុខាតិ អធិគមតីយាតិ គិហិតា កាមភោគិតា កាលេត កាលំ សមយេត សមយំ ឧបាទាយ៉ កតមាតិ ចត្តារិ? អត្ថិសុខំ, ភោគសុខំ, អាតញ្យសុខំ [អណណសុខំ (សី៉ ស្យា៉ កំ៉ បី៉)], អតវជ្ជសុខំ៉

“កតមញ្ច, គហបតិ, អត្ថិសុខំ? ឥធ, គហបតិ, កុលបុត្តស្ស ភោគា ហោន្តិ ឧដ្ឋាតវីរិយាធិគតា ពាហាពលបរិចិតា សេទាវក្ខិត្តា ធម្មិកា ធម្មលទ្ធា៉ សោ ‘ភោគា មេ អត្ថិ ឧដ្ឋាតវីរិយាធិគតា ពាហាពលបរិចិតា សេទាវក្ខិត្តា ធម្មិកា ធម្មលទ្ធា’តិ អធិគច្ឆតិ សុខំ, អធិគច្ឆតិ សោមតស្សំ៉ ឥទំ វុច្ចតិ, គហបតិ, អត្ថិសុខំ៉

“កតមញ្ច, គហបតិ, ភោគសុខំ? ឥធ, គហបតិ, កុលបុត្តោ ឧដ្ឋាតវីរិយាធិគតេហិ ភោគេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេទាវក្ខិត្តេហិ ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធេហិ បរិភុញ្ជតិ បុញ្ញាតិ ច ករោតិ៉ សោ ‘ឧដ្ឋាតវីរិយាធិគតេហិ ភោគេហិ ពាហាពលបរិចិតេហិ សេទាវក្ខិត្តេហិ ធម្មិកេហិ ធម្មលទ្ធេហិ បរិភុញ្ជាមិ បុញ្ញាតិ ច ករោមី’តិ អធិគច្ឆតិ សុខំ, អធិគច្ឆតិ សោមតស្សំ៉ ឥទំ វុច្ចតិ, គហបតិ, ភោគសុខំ៉

“កតមញ្ច, គហបតិ, អាតញ្យសុខំ? ឥធ, គហបតិ, កុលបុត្តោ ត កស្សចិ កិញ្ចិ ធារេតិ អប្បំ វា ពហុំ វា៉ សោ ‘ត កស្សចិ កិញ្ចិ ធារេមិ [កិញ្ចិ វា ទេតិ (ក៉)] អប្បំ វា ពហុំ វា’តិ អធិគច្ឆតិ សុខំ, អធិគច្ឆតិ សោមតស្សំ៉ ឥទំ វុច្ចតិ, គហបតិ, អាតញ្យសុខំ៉

“កតមញ្ច, គហបតិ, អតវជ្ជសុខំ? ឥធ, គហបតិ, អរិយសាវកោ អតវជ្ជេត កាយកម្មេត សមន្នាគតោ ហោតិ, អតវជ្ជេត វចីកម្មេត សមន្នាគតោ ហោតិ, អតវជ្ជេត មតោកម្មេត សមន្នាគតោ ហោតិ៉ សោ ‘អតវជ្ជេតម្ហិ កាយកម្មេត សមន្នាគតោ, អតវជ្ជេត វចីកម្មេត សមន្នាគតោ, អតវជ្ជេត មតោកម្មេត សមន្នាគតោ’តិ អធិគច្ឆតិ សុខំ, អធិគច្ឆតិ សោមតស្សំ៉ ឥទំ វុច្ចតិ, គហបតិ, អតវជ្ជសុខំ៉ ឥមាតិ ខោ, គហបតិ, ចត្តារិ សុខាតិ អធិគមតីយាតិ គិហិតា កាមភោគិតា កាលេត កាលំ សមយេត សមយំ ឧបាទាយា”តិ៉

"ᩋᩣᨶᨱ᩠ᨿᩈᩩᨡᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᩋᨳᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᩈᩩᨡᩴ ᨷᩁᩴ;

ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩴ ᨽᩮᩣᨣᩈᩩᨡᩴ ᨾᨧ᩠ᨧᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩥᨷᩔᨲᩥ᪨

"ᩅᩥᨷᩔᨾᩣᨶᩮᩣ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩏᨽᩮᩣ ᨽᩣᨣᩮ ᩈᩩᨾᩮᨵᩈᩮᩣ;

ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᩈᩩᨡᩔᩮᨲᩴ, ᨠᩃᩴ ᨶᩣᨣ᩠ᨥᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩥᩴ"ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ;

᪇᪨ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪆᪃᪨ "ᩈᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨠᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ [ᩍᨲᩥᩅᩩ᪨ ᪁᪀᪆], ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᨿᩮᩈᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨣᩣᩁᩮ ᨷᩪᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ , ᨿᩮᩈᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨣᩣᩁᩮ ᨷᩪᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨷᩩᨻ᩠ᨻᨴᩮᩅᨲᩣᨶᩥ [ᩈᨷᩩᨻ᩠ᨻᨴᩮᩅᩣᨶᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)], ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᨿᩮᩈᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨣᩣᩁᩮ ᨷᩪᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᨿᩮᩈᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨣᩣᩁᩮ ᨷᩪᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

"ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩣᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩪᨶᩴ [ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩑᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩪᨶᩴ ᩑᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨴᩮᩅᨲᩣᨲᩥ [ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨴᩮᩅᩣᨲᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)], ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩪᨶᩴ ᩑᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩋᩣᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩪᨶᩴ ᩑᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩔ ᩉᩮᨲᩩ? ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ, ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩣᨷᩣᨴᨠᩣ ᨷᩮᩣᩈᨠᩣ ᩍᨾᩔ ᩃᩮᩣᨠᩔ ᨴᩔᩮᨲᩣᩁᩮᩣ"ᨲᩥ᪨

"ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩁᩮᩣ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᩁᩮ;

ᩋᩣᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨧ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨷᨩᩣᨿ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨷᨠᩣ᪨

"ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩥ ᨶᩮ ᨶᨾᩔᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨠ᩠ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨧ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ;

ᩋᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᩋᨳ ᨷᩣᨶᩮᨶ, ᩅᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩈᨿᨶᩮᨶ ᨧ;

ᩏᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᩮᨶ ᨶ᩠ᩉᩣᨷᨶᩮᨶ, ᨷᩣᨴᩣᨶᩴ ᨵᩮᩣᩅᨶᩮᨶ ᨧ᪨

“ຕາຍ ນໍ ປາຣິຈຣິຍາຍ, ມາຕາປິຕູສຸ ປຓ຺ຑິຕາ;

ອິເຘວ ນໍ ປສໍສນ຺ຕິ, ເປຈ຺ຈ ສເຄ຺ຄ ປໂມທຕີ”ຕິ. ຕຕິຍໍ;

໓. ນິຣຍສຸຕ຺ຕໍ

໖໓. “ຈຕູຫິ , ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ປາຓາຕິປາຕີ ໂຫຕິ, ອທິນ຺ນາທາຍີ ໂຫຕິ, ກາເມສຸມິຈ຺ຉາຈາຣີ ໂຫຕິ, ມຸສາວາທີ ໂຫຕິ – ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິຣເຍ”ຕິ.

“ປາຓາຕິປາໂຕ ອທິນ຺ນາທານໍ, ມຸສາວາໂທ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ;

ປຣທາຣຄມນຎ຺ຈາປິ, ນປ຺ປສໍສນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ;

໔. ຣູປສຸຕ຺ຕໍ

໖໔. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ຣູປປ຺ປມາໂຓ ຣູປປ຺ປສນ຺ໂນ, ໂຆສປ຺ປມາໂຓ ໂຆສປ຺ປສນ຺ໂນ , ລູຂປ຺ປມາໂຓ ລູຂປ຺ປສນ຺ໂນ, ຘມ຺ມປ຺ປມາໂຓ ຘມ຺ມປ຺ປສນ຺ໂນ – ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິນ຺”ຕິ.

“ເຍ ຈ ຣູເປ ປມາຓິໍສຸ [ເຍ ຈ ຣູເປນ ປາມິໍສຸ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)], ເຍ ຈ ໂຆເສນ ອນ຺ວຄູ;

ຉນ຺ທຣາຄວສູເປຕາ, ນາຠິຊານນ຺ຕິ ເຕ ຊນາ [ນ ເຕ ຊານນ຺ຕິ ຕໍ ຊນາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)].

“ອຊ຺ຌຕ຺ຕຎ຺ຈ ນ ຊານາຕິ, ພຫິຑ຺ຘາ ຈ ນ ປສ຺ສຕິ;

ສມນ຺ຕາວຣໂຓ ພາໂລ, ສ ເວ ໂຆເສນ ວຸຍ຺ຫຕີ.

“អជ្ឈត្តញ្ច ន ជានាតិ, ពហិទ្ធា ច វិបស្សតិ;

ពហិទ្ធា ផលទស្សាវី, សោបិ ឃោសេន វុយ្ហតិ។

“អជ្ឈត្តញ្ច បជានាតិ, ពហិទ្ធា ច វិបស្សតិ;

វិនីវរណទស្សាវី, ន សោ ឃោសេន វុយ្ហតី”តិ។ បញ្ចមំ;

៦។ សរាគសុត្តំ

៦៦។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? សរាគោ, សទោសោ, សមោហោ, សមានោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។

“សារត្តា រជនីយេសុ, បិយរូបាភិនន្ទិនោ;

មោហេន អាវុតា [អធមា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] សត្តា, ពទ្ធា [ពន្ធា (ក។)] វឌ្ឍន្តិ ពន្ធនំ។

“រាគជំ ទោសជញ្ចាបិ, មោហជំ ចាបវិទ្ទសុ;

ករោន្តាកុសលំ កម្មំ [ធម្មំ (ក។)], សវិឃាតំ ទុខុទ្រយំ។

“អវិជ្ជានិវុតា បោសា, អន្ធភូតា អចក្ខុកា;

យថា ធម្មា តថា សន្តា, ន តស្សេវន្តិ [នតស្សេវន្តិ (សី។)] មញ្ញរេ”តិ។ ឆដ្ឋំ;

៧។ អហិរាជសុត្តំ

៦៧។ ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ។ តេន ខោ បន សមយេន សាវត្ថិយំ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ កាលង្កតោ ហោតិ។ អថ ខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិំសុ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ

និសីទិំសុ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ – “ឥធ , ភន្តេ, សាវត្ថិយំ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ កាលង្កតោ”តិ។

“ន ហិ នូន [ន ហ នូន (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិ។ សចេ ហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរេយ្យ, ន ហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ កាលង្ករេយ្យ។

“កតមានិ ចត្តារិ? វិរូបក្ខំ អហិរាជកុលំ, ឯរាបថំ អហិរាជកុលំ, ឆព្យាបុត្តំ អហិរាជកុលំ, កណ្ហាគោតមកំ អហិរាជកុលំ។ ន ហិ នូន សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិ។ សចេ ហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរេយ្យ, ន ហិ សោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អហិនា ទដ្ឋោ កាលង្ករេយ្យ។

“អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, ឥមានិ ចត្តារិ អហិរាជកុលានិ មេត្តេន ចិត្តេន ផរិតុំ អត្តគុត្តិយា អត្តរក្ខាយ អត្តបរិត្តាយា”តិ។

[ចូឡវ។ ២៥១; ជា។ ១។២។១០៥ បស្សិតព្ពំ] “វិរូបក្ខេហិ មេ មេត្តំ, មេត្តំ ឯរាបថេហិ មេ;

ឆព្យាបុត្តេហិ មេ មេត្តំ, មេត្តំ កណ្ហាគោតមកេហិ ច។

“អបាទកេហិ មេ មេត្តំ, មេត្តំ ទ្វិបាទកេហិ [ទិបាទកេហិ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] មេ;

ចតុប្បទេហិ មេ មេត្តំ, មេត្តំ ពហុប្បទេហិ មេ។

“មា មំ អបាទកោ ហិំសិ, មា មំ ហិំសិ ទ្វិបាទកោ [ទិបាទកោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)];

មា មំ ចតុប្បទោ ហិំសិ, មា មំ ហិំសិ ពហុប្បទោ។

“សព្ពេ សត្តា សព្ពេ បាណា, សព្ពេ ភូតា ច កេវលា;

សព្ពេ ភទ្រានិ បស្សន្តុ, មា កញ្ចិ [កិញ្ចិ (ស្យា។ កំ។ ក។)] បាបមាគមា។

“អប្បមាណោ ពុទ្ធោ, អប្បមាណោ ធម្មោ;

ᩋᨷ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᨷᨾᩣᨱᩅᨶ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᩁᩦᩈᨷᩣᨶᩥ [ᩈᩥᩁᩥᩴᩈᨷᩣᨶᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)]᪨

“ᩋᩉᩥᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣ ᩈᨲᨷᨴᩦ, ᩏᨱ᩠ᨱᨶᩣᨽᩦ ᩈᩁᨻᩪ ᨾᩪᩈᩥᨠᩣ;

ᨠᨲᩤ ᨾᩮ ᩁᨠ᩠ᨡᩤ ᨠᨲᩤ ᨾᩮ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩤ [ᨠᨲᩴ ᨾᩮ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ (?)], ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩩ ᨽᩪᨲᩣᨶᩥ;

ᩈᩮᩣᩉᩴ ᨶᨾᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ, ᨶᨾᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ;

᪘᪨ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪖᪘᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩤ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨣᩥᨩ᩠ᨫᨠᩪᨭᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᩋᨧᩥᩁᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᨲᨲᩕ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩤ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩤᨿ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ [ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪓᪕; ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑᪘᪔], ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ᪨ ᨷᩁᩣᨽᩅᩤᨿ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨴᩃᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩤᨿ ᨹᩃᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩣᨽᩅᩤᨿ ᨹᩃᩴ ᨴᩮᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩤᨿ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ, ᨷᩁᩣᨽᩅᩤᨿ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩮᩊᩩ ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩤᨿ ᨹᩃᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩣᨽᩅᩤᨿ ᨹᩃᩴ ᨴᩮᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩤᨿ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ, ᨷᩁᩣᨽᩅᩤᨿ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᩊᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩤᨿ ᨹᩃᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨷᩁᩣᨽᩅᩤᨿ ᨹᩃᩴ ᨴᩮᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩤᨿ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ, ᨷᩁᩣᨽᩅᩤᨿ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᨲᩁᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩤᨿ ᨣᨻ᩠ᨽᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨷᩁᩣᨽᩅᩤᨿ ᨣᨻ᩠ᨽᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩤᨿ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩥ, ᨷᩁᩣᨽᩅᩤᨿ ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴᨷᩣᨴᩦ”ᨲᩥ᪨

“ᨹᩃᩴ ᩅᩮ ᨠᨴᩃᩥᩴ ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨹᩃᩴ ᩅᩮᩊᩩᩴ ᨹᩃᩴ ᨶᩊᩴ;

ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨠᩣᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣ ᩋᩔᨲᩁᩥᩴ ᨿᨳᩤ”ᨲᩥ [ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪓᪕; ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪘᪓; ᪒᪨᪑᪘᪔; ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᪙᪐]᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ;

៩. បធានសុត្តំ

៦៩. “ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, បធានានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? សំវរប្បធានំ, បហានប្បធានំ, ភាវនាប្បធានំ, អនុរក្ខណាប្បធានំ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សំវរប្បធានំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សំវរប្បធានំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, បហានប្បធានំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បហានប្បធានំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ភាវនាប្បធានំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភាវនាប្បធានំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, អនុរក្ខណាប្បធានំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អនុរក្ខណាប្បធានំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ បធានានី”តិ។

“សំវរោ ច បហានញ្ច, ភាវនា អនុរក្ខណា;

ឯតេ បធានា ចត្តារោ, ទេសិតាទិច្ចពន្ធុនា;

យោ ហិ [យេហិ (?)] ភិក្ខុ ឥធាតាបី, ខយំ ទុក្ខស្ស បាបុណេ”តិ។ នវមំ;

១០. អធម្មិកសុត្តំ

៧០. “យស្មិំ , ភិក្ខវេ, សមយេ រាជានោ អធម្មិកា ហោន្តិ, រាជយុត្តាបិ តស្មិំ សមយេ អធម្មិកា ហោន្តិ។ រាជយុត្តេសុ អធម្មិកេសុ ព្រាហ្មណគហបតិកាបិ តស្មិំ សមយេ អធម្មិកា ហោន្តិ។ ព្រាហ្មណគហបតិកេសុ អធម្មិកេសុ នេគមជានបទាបិ តស្មិំ សមយេ អធម្មិកា ហោន្តិ។ នេគមជានបទេសុ អធម្មិកេសុ វិសមំ ចន្ទិមសូរិយា បរិវត្តន្តិ ។ វិសមំ ចន្ទិមសូរិយេសុ បរិវត្តន្តេសុ វិសមំ នក្ខត្តានិ តារករូបានិ បរិវត្តន្តិ។ វិសមំ នក្ខត្តេសុ តារករូបេសុ បរិវត្តន្តេសុ វិសមំ រត្តិន្ទិវា [រត្តិទិវា (ក។)] បរិវត្តន្តិ។ វិសមំ រត្តិន្ទិវេសុ បរិវត្តន្តេសុ វិសមំ

យាឞទ្ធយាឞា បរិចត្តត្តិ៎ ចិឞមំ យាឞទ្ធយាឞេឞុ បរិចត្តេត្តុ ចិឞមំ ក្តៗឞំចឆ្ឋរា បរិចត្តត្តិ៎ ចិឞមំ ក្តៗឞំចឆ្ឋេរុ បរិចត្តេត្តុ ចិឞមំ ចាតា ចាឃត្តិ ចិឞយា អបញ្ញឞា ៎ ចិឞមំ ចាតេឞុ ចាឃេត្តុ ចិឞយេឞុ អបញ្ញេឞេឞុ ឌេចតា បរិក្សបិតា កចត្តិ៎ ឌេចតាឞុ បរិក្សបិតាឞុ ឌេឌចា ត ឞមូា ឆាទ៑ អត្សប្យចេឆ្ឋតិ៎ ឌេឌច ត ឞមូា ឆាទ៑ អត្សប្យចេឆ្ឋេត្ត ចិឞយបិកាតិ [ចិឞយបិកីតិ (ឞី៎ ឞ្យា៎ កំ៎), ចិឞមំ បិកាតិ (ក៎)] ឞឞ្សាតិ កចត្តិ៎ ចិឞយបិកាតិ, កិញ្ចេច, ឞឞ្សាតិ យត្សឞ្សា បរិក្សញ្ញត្តា អប្យាឃ្សកា ហោត្តិ ក្សញ្ញណ្ណា ច ពច្យាឧាឆា [ពាហ្វាឧាឆា (ក៎)] ច៎

“ឃស្មិ, កិញ្ចេច, ឞមេឃ រាគាគេតា ឆម្ពិកា ហោត្តិ, រាគាឃ្សត្តាបិ តស្មិ ឞមេឃ ឆម្ពិកា ហោត្តិ៎ រាគាឃ្សេត្តុ ឆម្ពិកេឞុ (ទាហ្វណាកាហបតិកាបិ តស្មិ ឞមេឃ ឆម្ពិកា ហោត្តិ៎ (ទាហ្វណាកាហបតិកេឞុ ឆម្ពិកេឞុ តេកយខាតបងាបិ តស្មិ ឞមេឃ ឆម្ពិកា ហោត្តិ៎ តេកយខាតបេងុ ឆម្ពិកេឞុ ឞមំ ចត្តិយឞ្វរិឃា បរិចត្តត្តិ៎ ឞមំ ចត្តិយឞ្វរិឃេឞុ បរិចត្តេត្តុ ឞមំ តក្លូត្តាតិ តារកត្វបិតិ បរិចត្តត្តិ៎ ឞមំ តក្លូត្តេឞុ តារកត្វេបឞុ បរិចត្តេត្តុ ឞមំ ទត្តិត្តិចា បរិចត្តត្តិ៎ ឞមំ ទត្តិត្តិចេឞុ បរិចត្តេត្តុ ឞមំ យាឞទ្ធយាឞា បរិចត្តត្តិ៎ ឞមំ យាឞទ្ធយាឞេឞុ បរិចត្តេត្តុ ឞមំ ក្តៗឞំចឆ្ឋរា បរិចត្តត្តិ៎ ឞមំ ក្តៗឞំចឆ្ឋេរុ បរិចត្តេត្តុ ឞមំ ចាតា ចាឃត្តិ ឞយា បញ្ញឞា៎ ឞមំ ចាតេឞុ ចាឃេត្តុ ឞយេឞុ បញ្ញេឞេឞុ ឌេចតា អបរិក្សបិតា កចត្តិ៎ ឌេចតាឞុ អបរិក្សបិតាឞុ ឌេឌចា ឞមូា ឆាទ៑ អត្សប្យចេឆ្ឋតិ៎ ឌេឌច ឞមូា ឆាទ៑ អត្សប្យចេឆ្ឋេត្ត ឞយបិកាតិ ឞឞ្សាតិ កចត្តិ៎ ឞយបិកាតិ, កិញ្ចេច, ឞឞ្សាតិ យត្សឞ្សា បរិក្សញ្ញត្តា ឌឹឈាឃ្សកា ច ហោត្តិ ចណ្ណចេត្តា ច ពាលចេត្តា ច អប្យាឧាឆា ចា”តិ៎

“ក្សត្តំ ចេ តរយាតាត៌, ឌឹមំ ក្សាឆ្ឋតិ បុក្កេចា;

ឞត្តា តា ឌឹមំ ក្សាឆ្ឋត្តិ, តេតេត្ត ឌឹមំ ក្សាតេ ឞតិ៎

“ទុចេមេចិ យត្សឞ្សេឞុ, ឃោ ហោតិ ឞេដ្ឋឞមូតោ;

ឞោ ចេ អឆម្ពំ ចរតិ, បកេច ត្តតរា បខា;

ឞត្តំ ទដ្ឋំ ក្សក្លូ ឞេតិ, រាខា ចេ ហោតិ អឆម្ពិកោ៎

“ក្សត្តំ ចេ តរយាតាត៌, ក្តត្ថុំ កឆ្ឋតិ បុក្កេចា;

ឞត្តា តា ក្តត្ថុំ កឆ្ឋត្តិ, តេតេត្ត ក្តត្ថុំ កតេ ឞតិ៎

“ឯវមេវំ មនុស្សេសុ, យោ ហោតិ សេដ្ឋសម្មតោ;

សោ សចេ [សោ ចេវ (សី· បី·), សោ ចេ (ស្យា·)] ធម្មំ ចរតិ, បគេវ ឥតរា បជា;

សព្ពំ រដ្ឋំ សុខំ សេតិ, រាជា ចេ ហោតិ ធម្មិកោ”តិ· ទសមំ;

បត្តកម្មវគ្គោ ទុតិយោ·

តស្សុទ្ទានំ –

បត្តកម្មំ អានណ្យកោ [អនណកោ (សី· បី·), អនណ្យកោ (ក·)], សព្រហ្មនិរយា រូបេន បញ្ចមំ;

សរាគអហិរាជា ទេវទត្តា, បធានំ អធម្មិកេន ចាតិ·

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(៨) ៣. អបណ្ណកវគ្គោ

១. បធានសុត្តំ

៧១. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អបណ្ណកប្បដិបទំ បដិបន្នោ ហោតិ, យោនិ ចស្ស អារទ្ធា ហោតិ អាសវានំ ខយាយ. កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ, ពហុស្សុតោ ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ. ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អបណ្ណកប្បដិបទំ បដិបន្នោ ហោតិ, យោនិ ចស្ស អារទ្ធា ហោតិ អាសវានំ ខយាយា”តិ. បឋមំ.

២. សម្មាទិដ្ឋិសុត្តំ

៧២. “ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អបណ្ណកប្បដិបទំ បដិបន្នោ ហោតិ, យោនិ ចស្ស អារទ្ធា ហោតិ អាសវានំ ខយាយ. កតមេហិ ចតូហិ? នេក្ខម្មវិតក្កេន, អព្យាបាទវិតក្កេន, អវិហិំសាវិតក្កេន, សម្មាទិដ្ឋិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អបណ្ណកប្បដិបទំ បដិបន្នោ ហោតិ, យោនិ ចស្ស អារទ្ធា ហោតិ អាសវានំ ខយាយា”តិ. ទុតិយំ.

៣. សប្បុរិសសុត្តំ

៧៣. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អសប្បុរិសោ វេទិតព្វោ. កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ យោ ហោតិ បរស្ស អវណ្ណោ តំ អបុដ្ឋោបិ បាតុ ករោតិ, កោ បន វាទោ បុដ្ឋស្ស! បុដ្ឋោ ខោ បន បញ្ហាភិនីតោ អហាបេត្វា អលម្ពិត្វា បរិបូរំ វិត្ថារេន បរស្ស អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ. វេទិតព្វមេតំ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ.

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ យោ ហោតិ បរស្ស វណ្ណោ តំ បុដ្ឋោបិ ន បាតុ ករោតិ, កោ បន វាទោ អបុដ្ឋស្ស! បុដ្ឋោ ខោ បន បញ្ហាភិនីតោ ហាបេត្វា លម្ពិត្វា អបរិបូរំ អវិត្ថារេន បរស្ស វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ. វេទិតព្វមេតំ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ.

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ យោ ហោតិ អត្តនោ អវណ្ណោ តំ បុដ្ឋោបិ ន បាតុ ករោតិ, កោ បន វាទោ អបុដ្ឋស្ស! បុដ្ឋោ ខោ បន បញ្ហាភិនីតោ ហាបេត្វា លម្ពិត្វា អបរិបូរំ អវិត្ថារេន អត្តនោ អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ. វេទិតព្វមេតំ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ.

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ យោ ហោតិ អត្តនោ វណ្ណោ តំ អបុដ្ឋោបិ បាតុ ករោតិ, កោ បន វាទោ បុដ្ឋស្ស! បុដ្ឋោ ខោ បន

បញ្ហាភិនីតោ អហាបេត្វា អលម្ពិត្វា បរិបូរំ វិត្ថារេន អត្តនោ វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ។ វេទិតព្ពមេតំ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អសប្បុរិសោ វេទិតព្ពោ។

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ សប្បុរិសោ វេទិតព្ពោ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ យោ ហោតិ បរស្ស អវណ្ណោ តំ បុដ្ឋោបិ ន បាតុ ករោតិ, កោ បន វាទោ អបុដ្ឋស្ស! បុដ្ឋោ ខោ បន បញ្ហាភិនីតោ ហាបេត្វា លម្ពិត្វា អបរិបូរំ អវិត្ថារេន បរស្ស អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ។ វេទិតព្ពមេតំ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ យោ ហោតិ បរស្ស វណ្ណោ តំ អបុដ្ឋោបិ បាតុ ករោតិ, កោ បន វាទោ បុដ្ឋស្ស! បុដ្ឋោ ខោ បន បញ្ហាភិនីតោ អហាបេត្វា អលម្ពិត្វា បរិបូរំ វិត្ថារេន បរស្ស វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ។ វេទិតព្ពមេតំ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ យោ ហោតិ អត្តនោ អវណ្ណោ តំ អបុដ្ឋោបិ បាតុ ករោតិ, កោ បន វាទោ បុដ្ឋស្ស! បុដ្ឋោ ខោ បន បញ្ហាភិនីតោ អហាបេត្វា អលម្ពិត្វា បរិបូរំ វិត្ថារេន អត្តនោ អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ។ វេទិតព្ពមេតំ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ យោ ហោតិ អត្តនោ វណ្ណោ តំ បុដ្ឋោបិ ន បាតុ ករោតិ, កោ បន វាទោ អបុដ្ឋស្ស! បុដ្ឋោ ខោ បន បញ្ហាភិនីតោ ហាបេត្វា លម្ពិត្វា អបរិបូរំ អវិត្ថារេន អត្តនោ វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ។ វេទិតព្ពមេតំ , ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ អយំ ភវន្តិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ សប្បុរិសោ វេទិតព្ពោ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, វធុកា យញ្ញទេវ រត្តិំ វា ទិវំ វា អានីតា ហោតិ, តាវទេវស្សា តិព្ពំ ហិរោត្តប្បំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ សស្សុយាបិ សសុរេបិ សាមិកេបិ អន្តមសោ ទាសកម្មករបោរិសេសុ។ សា អបរេន សមយេន សំវាសមន្វាយ វិស្សាសមន្វាយ សស្សុម្បិ សសុរម្បិ សាមិកម្បិ ឯវមាហ – ‘អបេថ, កិំ បន តុម្ហេ ជានាថា’តិ! ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភិក្ខុ យញ្ញទេវ រត្តិំ វា ទិវំ វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ ហោតិ, តាវទេវស្ស តិព្ពំ ហិរោត្តប្បំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ហោតិ ភិក្ខូសុ ភិក្ខុនីសុ ឧបាសកេសុ ឧបាសិកាសុ អន្តមសោ អារាមិកសមណុទ្ទេសេសុ។ សោ អបរេន សមយេន សំវាសមន្វាយ វិស្សាសមន្វាយ អាចរិយម្បិ ឧបជ្ឈាយម្បិ ឯវមាហ – ‘អបេថ, កិំ បន តុម្ហេ ជានាថា’តិ! តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘អធុនាគតវធុកាសមេន ចេតសា វិហរិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ តតិយំ។

៤. បឋមអគ្គសុត្តំ

៧៤. “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អគ្គានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? សីលគ្គំ, សមាធគ្គំ [សមាធិគ្គំ (សី. ស្យា. កំ.)], បញ្ញគ្គំ, វិមុត្តគ្គំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អគ្គានី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ ទុតិយអគ្គសុត្តំ

៧៥។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អគ្គានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? រូបគ្គំ, វេទនគ្គំ, សញ្ញគ្គំ, ភវគ្គំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អគ្គានី”តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ កុសិនារសុត្តំ

៧៦។ ឯកំ សមយំ ភគវា កុសិនារាយំ វិហរតិ ឧបវត្តនេ មល្លានំ សាលវនេ អន្តរេន យមកសាលានំ បរិនិព្ពានសមយេ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “ភិក្ខវោ”តិ។ “ភទន្តេ”តិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“សិយា ខោ បន, ភិក្ខវេ [ទី។ និ។ ២.២១៧], ឯកភិក្ខុស្សបិ កង្ខា វា វិមតិ វា ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា មគ្គេ វា បដិបទាយ វា, បុច្ឆថ, ភិក្ខវេ, មា បច្ឆា វិប្បដិសារិនោ អហុវត្ថ – ‘សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា អហោសិ, នាសក្ខិម្ហា ភគវន្តំ សម្មុខា បដិបុច្ឆិតុ’”ន្តិ។ ឯវំ វុត្តេ តេ ភិក្ខូ តុណ្ហី អហេសុំ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សិយា ខោ បន, ភិក្ខវេ, ឯកភិក្ខុស្សបិ កង្ខា វា វិមតិ វា ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា មគ្គេ វា បដិបទាយ វា, បុច្ឆថ, ភិក្ខវេ, មា បច្ឆា វិប្បដិសារិនោ អហុវត្ថ – ‘សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា អហោសិ, នាសក្ខិម្ហា ភគវន្តំ សម្មុខា បដិបុច្ឆិតុ’”ន្តិ។ ទុតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ តុណ្ហី អហេសុំ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សិយា ខោ បន, ភិក្ខវេ, ឯកភិក្ខុស្សបិ កង្ខា វា វិមតិ វា ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា មគ្គេ វា បដិបទាយ វា, បុច្ឆថ, ភិក្ខវេ, មា បច្ឆា វិប្បដិសារិនោ អហុវត្ថ – ‘សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា អហោសិ, នាសក្ខិម្ហា ភគវន្តំ សម្មុខា បដិបុច្ឆិតុ’”ន្តិ។ តតិយម្បិ ខោ តេ ភិក្ខូ តុណ្ហី អហេសុំ។

អថ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “សិយា ខោ បន, ភិក្ខវេ, សត្ថុគារវេនបិ ន បុច្ឆេយ្យាថ, សហាយកោបិ, ភិក្ខវេ, សហាយកស្ស អារោចេតូ”តិ។ ឯវំ វុត្តេ តេ ភិក្ខូ តុណ្ហី អហេសុំ។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “អច្ឆរិយំ, ភន្តេ, អព្ភុតំ, ភន្តេ! ឯវំ បសន្នោ អហំ, ភន្តេ! នត្ថិ ឥមស្មឹ ភិក្ខុសង្ឃេ ឯកភិក្ខុស្សបិ កង្ខា វា វិមតិ វា ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា មគ្គេ វា បដិបទាយ វា”តិ។

“បសាទា ខោ ត្វំ, អានន្ទ, វទេសិ។ ញាណមេវ ហេត្ថ, អានន្ទ, តថាគតស្ស – ‘នត្ថិ ឥមស្មឹ ភិក្ខុសង្ឃេ ឯកភិក្ខុស្សបិ កង្ខា វា វិមតិ វា ពុទ្ធេ វា ធម្មេ វា សង្ឃេ វា មគ្គេ វា បដិបទាយ វា’។ ឥមេសញ្ហិ, អានន្ទ, បញ្ចន្នំ ភិក្ខុសតានំ យោ បច្ឆិមកោ ភិក្ខុ សោ សោតាបន្នោ អវិនិបាតធម្មោ និយតោ សម្ពោធិបរាយណោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ អចិន្តេយ្យសុត្តំ

៧៧។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អចិន្តេយ្យានិ, ន ចិន្តេតព្ពានិ; យានិ ចិន្តេន្តោ ឧម្មាទស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្ស។ កតមានិ ចត្តារិ? ពុទ្ធានំ, ភិក្ខវេ, ពុទ្ធវិសយោ អចិន្តេយ្យោ, ន ចិន្តេតព្ពោ; យំ ចិន្តេន្តោ ឧម្មាទស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្ស។ ឈាយិស្ស, ភិក្ខវេ, ឈានវិសយោ អចិន្តេយ្យោ, ន ចិន្តេតព្ពោ; យំ ចិន្តេន្តោ ឧម្មាទស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្ស។ កម្មវិបាកោ, ភិក្ខវេ, អចិន្តេយ្យោ, ន ចិន្តេតព្ពោ; យំ ចិន្តេន្តោ ឧម្មាទស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្ស។ លោកចិន្តា, ភិក្ខវេ, អចិន្តេយ្យា, ន ចិន្តេតព្ពា; យំ ចិន្តេន្តោ ឧម្មាទស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្ស។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អចិន្តេយ្យានិ, ន ចិន្តេតព្ពានិ; យានិ ចិន្តេន្តោ ឧម្មាទស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្សា”តិ។ សត្តមំ។

៨។ ទក្ខិណសុត្តំ

៧៨។ “ចតស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា វិសុទ្ធិយោ។ កតមា ចតស្សោ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា ទាយកតោ វិសុជ្ឈតិ, នោ បដិគ្គាហកតោ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា បដិគ្គាហកតោ វិសុជ្ឈតិ, នោ ទាយកតោ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា នេវ ទាយកតោ វិសុជ្ឈតិ, នោ បដិគ្គាហកតោ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា ទាយកតោ ចេវ វិសុជ្ឈតិ បដិគ្គាហកតោ ច។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា ទាយកតោ វិសុជ្ឈតិ, នោ បដិគ្គាហកតោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ទាយកោ ហោតិ សីលវា កល្យាណធម្មោ; បដិគ្គាហកា ហោន្តិ ទុស្សីលា បាបធម្មា [បដិគ្គាហកោ ហោតិ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ (ស្យា។ កំ។ ក។) ម។ និ។ ៣។៣៨១ ឱលោកេតព្ពំ]។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា ទាយកតោ វិសុជ្ឈតិ, នោ បដិគ្គាហកតោ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា បដិគ្គាហកតោ វិសុជ្ឈតិ, នោ ទាយកតោ? ឥធ, ភិក្ខវេ , ទាយកោ ហោតិ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ; បដិគ្គាហកា ហោន្តិ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា បដិគ្គាហកតោ វិសុជ្ឈតិ, នោ ទាយកតោ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា នេវ ទាយកតោ វិសុជ្ឈតិ, នោ បដិគ្គាហកតោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ទាយកោ ហោតិ ទុស្សីលោ បាបធម្មោ; បដិគ្គាហកាបិ ហោន្តិ ទុស្សីលា បាបធម្មា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា នេវ ទាយកតោ វិសុជ្ឈតិ, នោ បដិគ្គាហកតោ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា ទាយកតោ ចេវ វិសុជ្ឈតិ បដិគ្គាហកតោ ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ទាយកោ ហោតិ សីលវា កល្យាណធម្មោ; បដិគ្គាហកាបិ ហោន្តិ សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ទក្ខិណា ទាយកតោ ចេវ វិសុជ្ឈតិ បដិគ្គាហកតោ ច។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ចតស្សោ ទក្ខិណា វិសុទ្ធិយោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ វណិជ្ជសុត្តំ

៧៩។ អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចស្ស តាទិសាវ វណិជ្ជា បយុត្តា ឆេទគាមិនី ហោតិ? កោ បន, ភន្តេ, ហេតុ កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចស្ស តាទិសាវ វណិជ្ជា បយុត្តា ន យថាធិប្បាយា [យថាធិប្បាយំ (សី។)] ហោតិ? កោ នុ ខោ, ភន្តេ ហេតុ កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចស្ស តាទិសាវ វណិជ្ជា បយុត្តា យថាធិប្បាយា [យថាធិប្បាយំ (សី។)] ហោតិ? កោ បន, ភន្តេ, ហេតុ កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចស្ស តាទិសាវ វណិជ្ជា បយុត្តា បរាធិប្បាយា ហោតី”តិ?

“ឥធ, សារិបុត្ត, ឯកច្ចោ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា ឧបសង្កមិត្វា បវារេតិ – ‘វទេថ, ភន្តេ, បច្ចយេនា’តិ។ សោ យេន បវារេតិ តំ ន ទេតិ។ សោ ចេ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ, សោ យញ្ញទេវ វណិជ្ជំ បយោជេតិ, សាស្ស ហោតិ ឆេទគាមិនី។

“ឥធ បន, សារិបុត្ត, ឯកច្ចោ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា ឧបសង្កមិត្វា បវារេតិ – ‘វទេថ , ភន្តេ, បច្ចយេនា’តិ។ សោ យេន បវារេតិ តំ ន យថាធិប្បាយំ ទេតិ។ សោ ចេ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ, សោ យញ្ញទេវ វណិជ្ជំ បយោជេតិ, សាស្ស ន ហោតិ យថាធិប្បាយា [យថាធិប្បាយំ (សី។ ក។)]។

“ឥធ បន, សារិបុត្ត, ឯកច្ចោ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា ឧបសង្កមិត្វា បវារេតិ – ‘វទេថ, ភន្តេ, បច្ចយេនា’តិ។ សោ យេន បវារេតិ តំ យថាធិប្បាយំ ទេតិ។ សោ ចេ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ, សោ យញ្ញទេវ វណិជ្ជំ បយោជេតិ, សាស្ស ហោតិ យថាធិប្បាយា [យថាធិប្បាយំ (សី។ ក។)]។

“ឥធ, សារិបុត្ត, ឯកច្ចោ សមណំ វា ព្រាហ្មណំ វា ឧបសង្កមិត្វា បវារេតិ – ‘វទេថ, ភន្តេ, បច្ចយេនា’តិ។ សោ យេន បវារេតិ តំ បរាធិប្បាយំ ទេតិ។ សោ ចេ តតោ ចុតោ ឥត្ថត្តំ អាគច្ឆតិ, សោ យញ្ញទេវ វណិជ្ជំ បយោជេតិ, សាស្ស ហោតិ បរាធិប្បាយា [បរាធិប្បាយំ (ក។)]។

“អយំ ខោ, សារិបុត្ត, ហេតុ អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចស្ស តាទិសាវ វណិជ្ជា បយុត្តា ឆេទគាមិនី ហោតិ។ អយំ បន, សារិបុត្ត, ហេតុ អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចស្ស តាទិសាវ វណិជ្ជា បយុត្តា ន យថាធិប្បាយា ហោតិ។ អយំ ខោ បន, សារិបុត្ត, ហេតុ អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចស្ស តាទិសាវ វណិជ្ជា បយុត្តា យថាធិប្បាយា ហោតិ។ អយំ បន, សារិបុត្ត, ហេតុ អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចស្ស តាទិសាវ វណិជ្ជា បយុត្តា បរាធិប្បាយា ហោតី”តិ។ នវមំ។

១០។ កម្ពោជសុត្តំ

᪑᪐᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨥᩮᩣᩈᩥᨲᩣᩁᩣᨾᩮ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᨠᩮᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩉᩮᨲᩩ ᨠᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᩈᨽᩣᨿᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ, ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ, ᨶ ᨠᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ?
“ᨠᩮᩣᨵᨶᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᩣ; ᩍᩔᩩᨠᩦ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᩣ; ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩦ , ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᩣ; ᨴᩩᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᩣ – ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ , ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩉᩮᨲᩩ ᩋᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᩈᨽᩣᨿᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ, ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ, ᨶ ᨠᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᩋᨸᨱ᩠ᨱᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᨸᨵᩣᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩩᩁᩥᩈ, ᩋᨣ᩠ᨣᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩣᨶᩥ;

ᨠᩩᩈᩥᨶᩣᩁᩋᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩣ ᨧ ᩅᨱᩥᨩ᩠ᨩᩣ ᨠᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(៩) ៤។ មចលវគ្គោ

១។ បាណាតិបាតសុត្តំ

៨១។ “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។ កតមេហិ ចតូហិ? បាណាតិបាតី ហោតិ, អទិន្នាទាយី ហោតិ , កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, មុសាវាទី ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ។ កតមេហិ ចតូហិ? បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ។ បឋមំ។

២។ មុសាវាទសុត្តំ

៨២។ “ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។ កតមេហិ ចតូហិ? មុសាវាទី ហោតិ, បិសុណវាចោ ហោតិ, ផរុសវាចោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបី ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។

“ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ។ កតមេហិ ចតូហិ? មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ អវណ្ណារហសុត្តំ

៨៣។ “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។ កតមេហិ ចតូហិ? អននុវិច្ច អបរិយោគាហេត្វា អវណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសតិ, អននុវិច្ច អបរិយោគាហេត្វា វណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសតិ, អននុវិច្ច អបរិយោគាហេត្វា អប្បសាទនីយេ ឋានេ បសាទំ ឧបទំសេតិ, អននុវិច្ច អបរិយោគាហេត្វា បសាទនីយេ ឋានេ អប្បសាទំ ឧបទំសេតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។

“ຈຕູຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິເຕ຺ຕາ ເອວໍ ສເຄ຺ຄ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອນຸວິຈ຺ຈ ປຣິເຍາຄາເຫຕ຺ວາ ອວຓ຺ຓາຣຫສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ອນຸວິຈ຺ຈ ປຣິເຍາຄາເຫຕ຺ວາ ວຓ຺ຓາຣຫສ຺ສ ວຓ຺ຓໍ ຠາສຕິ, ອນຸວິຈ຺ຈ ປຣິເຍາຄາເຫຕ຺ວາ ອປ຺ປສາທນີເຍ ຐາເນ ອປ຺ປສາທໍ ອຸປທໍເສຕິ ອນຸວິຈ຺ຈ ປຣິເຍາຄາເຫຕ຺ວາ ປສາທນີເຍ ຐາເນ ປສາທໍ ອຸປທໍເສຕິ – ອິເມຫິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ຘເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິເຕ຺ຕາ ເອວໍ ສເຄ຺ຄ”ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໓. ເກາຘຄຣຸສຸຕ຺ຕໍ

໘໓. “ຈຕູຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິເຕ຺ຕາ ເອວໍ ນິຣເຍ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ເກາຘຄຣຸ ເຫາຕິ ນ ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ, ມກ຺ຂຄຣຸ ເຫາຕິ ນ ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ, ລາຠຄຣຸ ເຫາຕິ ນ ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ, ສກ຺ກາຣຄຣຸ ເຫາຕິ ນ ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ – ອິເມຫິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ຘເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິເຕ຺ຕາ ເອວໍ ນິຣເຍ.

“ຈຕູຫິ , ຠິກ຺ຂເວ, ຘເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິເຕ຺ຕາ ເອວໍ ສເຄ຺ຄ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ ເຫາຕິ ນ ເກາຘຄຣຸ, ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ ເຫາຕິ ນ ມກ຺ຂຄຣຸ, ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ ເຫາຕິ ນ ລາຠຄຣຸ, ສທ຺ຘມ຺ມຄຣຸ ເຫາຕິ ນ ສກ຺ກາຣຄຣຸ – ອິເມຫິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ຘເມ຺ມຫິ ສມນ຺ນາຄເຕາ ຍຖາຠຕໍ ນິກ຺ຂິເຕ຺ຕາ ເອວໍ ສເຄ຺ຄ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໔. ຕເມາຕມສຸຕ຺ຕໍ

໘໕. “ຈຕ຺ຕາເຣາເມ , ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສເນ຺ຕາ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ເລາກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ? ຕເມາ ຕມປຣາຍເນາ [... ປຣາຍເຓາ (ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.) ປຸ. ປ. ໑໕໘; ສໍ. ນິ. ໑.໑໓໒], ຕເມາ ເຊາຕິປຣາຍເນາ, ເຊາຕິ ຕມປຣາຍເນາ , ເຊາຕິ ເຊາຕິປຣາຍເນາ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄເລາ ຕເມາ ເຫາຕິ ຕມປຣາຍເນາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກເຈ຺ຈາ ປຸຄ຺ຄເລາ ນີເຈ ກຸເລ ປຈ຺ຈາຊາເຕາ ເຫາຕິ – ຈຓ຺ຑາລກຸເລ ວາ ເວນກຸເລ ວາ ເນສາທກຸເລ ວາ ຣຖກາຣກຸເລ ວາ ປຸກ຺ກຸສກຸເລ ວາ ທລິເທ຺ທ ອປ຺ປນ຺ນປານເຠາຊເນ ກສິຣວຸຕ຺ຕິເກ, ຍຕ຺ຖ ກສິເຣນ ຆາສຈ຺ຉາເທາ ລພ຺ຠຕິ. ເສາ ຈ ເຫາຕິ ທຸພ຺ພເຓ຺ຓາ ທຸທ຺ທສິເກາ ເອາເກາຏິມເກາ ພຫ຺ວາພາເຘາ ກາເຓາ ວາ ກຸຓີ ວາ ຂເຎ຺ຊາ ວາ ປກ຺ຂຫເຕາ ວາ, ນ ລາຠີ ອນ຺ນສ຺ສ ປານສ຺ສ ວຕ຺ຖສ຺ສ ຍານສ຺ສ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນສ຺ສ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍສ຺ສ. ເສາ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣຕິ. ເສາ ກາເຍນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ວາຈາຍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ, ມນສາ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ຈຣິຕ຺ວາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ປຣໍ ມຣຓາ ອປາຍໍ ທຸຄ຺ຄຕິໍ ວິນິປາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊ຺ຊຕິ. ເອວໍ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄເລາ ຕເມາ ເຫາຕິ ຕມປຣາຍເນາ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄເລາ ຕເມາ ເຫາຕິ ເຊາຕິປຣາຍເນາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກເຈ຺ຈາ ປຸຄ຺ຄເລາ ນີເຈ ກຸເລ ປຈ຺ຈາຊາເຕາ ເຫາຕິ – ຈຓ຺ຑາລກຸເລ ວາ ເວນກຸເລ ວາ ເນສາທກຸເລ ວາ ຣຖກາຣກຸເລ ວາ ປຸກ຺ກຸສກຸເລ ວາ ທລິເທ຺ທ ອປ຺ປນ຺ນປານເຠາຊເນ ກສິຣວຸຕ຺ຕິເກ, ຍຕ຺ຖ

កសិរេន ឃាសច្ឆាទោ លព្ភតិ; សោ ច ហោតិ ទុព្ពណ្ណោ ទុទ្ទសិកោ ឱកោដិមកោ ពវ្ហាពាធោ កាណោ វា កុណី វា ខញ្ជោ វា បក្ខហតោ វា ន លាភី អន្នស្ស បានស្ស វត្ថស្ស យានស្ស មាលាគន្ធវិលេបនស្ស សេយ្យាវសថបទីបេយ្យស្ស។ សោ កាយេន សុចរិតំ ចរតិ, វាចាយ សុចរិតំ ចរតិ, មនសា សុចរិតំ ចរតិ។ សោ កាយេន សុចរិតំ ចរិត្វា, វាចាយ សុចរិតំ ចរិត្វា, មនសា សុចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ តមោ ហោតិ ជោតិបរាយណោ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ជោតិ ហោតិ តមបរាយណោ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ឧច្ចេ កុលេ បច្ចាជាតោ ហោតិ – ខត្តិយមហាសាលកុលេ វា ព្រាហ្មណមហាសាលកុលេ វា គហបតិមហាសាលកុលេ វា អឌ្ឍេ មហទ្ធនេ មហាភោគេ បហូតជាតរូបរជតេ បហូតវិត្តូបករណេ បហូតធនធញ្ញេ; សោ ច ហោតិ អភិរូបោ ទស្សនីយោ បាសាទិកោ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតោ, លាភី អន្នស្ស បានស្ស វត្ថស្ស យានស្ស មាលាគន្ធវិលេបនស្ស សេយ្យាវសថបទីបេយ្យស្ស។ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ។ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា អបាយំ ទុគ្គតិំ វិនិបាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ជោតិ ហោតិ តមបរាយណោ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ជោតិ ហោតិ ជោតិបរាយណោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ឧច្ចេ កុលេ បច្ចាជាតោ ហោតិ – ខត្តិយមហាសាលកុលេ វា ព្រាហ្មណមហាសាលកុលេ វា គហបតិមហាសាលកុលេ វា អឌ្ឍេ មហទ្ធនេ មហាភោគេ បហូតជាតរូបរជតេ បហូតវិត្តូបករណេ បហូតធនធញ្ញេ; សោ ច ហោតិ អភិរូបោ ទស្សនីយោ បាសាទិកោ បរមាយ វណ្ណបោក្ខរតាយ សមន្នាគតោ, លាភី អន្នស្ស បានស្ស វត្ថស្ស យានស្ស មាលាគន្ធវិលេបនស្ស សេយ្យាវសថបទីបេយ្យស្ស។ សោ កាយេន សុចរិតំ ចរតិ , វាចាយ សុចរិតំ ចរតិ, មនសា សុចរិតំ ចរតិ។ សោ កាយេន សុចរិតំ ចរិត្វា, វាចាយ សុចរិតំ ចរិត្វា, មនសា សុចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុគតិំ សគ្គំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ជោតិ ហោតិ ជោតិបរាយណោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ ឱណតោណតសុត្តំ

៨៦។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឱណតោណតោ, ឱណតុណ្ណតោ, ឧណ្ណតោណតោ, ឧណ្ណតុណ្ណតោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ [បុ. ប. ១៦៥]។ ឆដ្ឋំ។

៧។ បុត្តសុត្តំ

៨៧។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? សមណមចលោ, សមណបុណ្ឌរីកោ, សមណបទុមោ, សមណេសុ សមណសុខុមាលោ។

“កតមោ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណមចលោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សេខោ ហោតិ បាដិបទោ [បដិបន្នោ (ស្យា· កំ· បី·) ម· និ· ១ សេខសុត្តវណ្ណនា ទូរេនិទានកថា]; អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ បត្ថយមានោ វិហរតិ· សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ , រញ្ញោ ខត្តិយស្ស មុទ្ធាវសិត្តស្ស ជេដ្ឋោ បុត្តោ អាភិសេកោ អនភិសិត្តោ មចលប្បត្តោ; ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សេខោ ហោតិ បាដិបទោ, អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ បត្ថយមានោ វិហរតិ· ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណមចលោ ហោតិ·

“កតមោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណបុណ្ឌរីកោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, នោ ច ខោ អដ្ឋ វិមោក្ខេ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ [ផស្សិត្វា (សី· បី·)]· ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណបុណ្ឌរីកោ ហោតិ·

“កតមោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណបទុមោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, អដ្ឋ ច វិមោក្ខេ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ· ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណបទុមោ ហោតិ·

“កតមោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណេសុ សមណសុខុមាលោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យាចិតោវ ពហុលំ ចីវរំ បរិភុញ្ជតិ, អប្បំ អយាចិតោ; យាចិតោវ ពហុលំ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជតិ, អប្បំ អយាចិតោ; យាចិតោវ ពហុលំ សេនាសនំ បរិភុញ្ជតិ, អប្បំ អយាចិតោ; យាចិតោវ ពហុលំ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បរិភុញ្ជតិ, អប្បំ អយាចិតោ· យេហិ ខោ បន សព្រហ្មចារីហិ សទ្ធិំ វិហរតិ, ត្យស្ស [ត្យាស្ស (សី·) អ· និ· ៥·១០៤] មនាបេនេវ ពហុលំ កាយកម្មេន សមុទាចរន្តិ, អប្បំ អមនាបេន; មនាបេនេវ ពហុលំ វចីកម្មេន សមុទាចរន្តិ, អប្បំ អមនាបេន; មនាបេនេវ ពហុលំ មនោកម្មេន សមុទាចរន្តិ, អប្បំ អមនាបេន; មនាបំយេវ ឧបហារំ ឧបហរន្តិ, អប្បំ អមនាបំ· យានិ ខោ បន តានិ វេទយិតានិ បិត្តសមុដ្ឋានានិ វា សេម្ហសមុដ្ឋានានិ វា វាតសមុដ្ឋានានិ វា សន្និបាតិកានិ វា ឧតុបរិណាមជានិ វា វិសមបរិហារជានិ វា ឱបក្កមិកានិ វា កម្មវិបាកជានិ វា, តានិ បនស្ស ន ពហុទេវ ឧប្បជ្ជន្តិ· អប្បាពាធោ ហោតិ· ចតុន្នំ ឈានានំ អាភិចេតសិកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភី ហោតិ អកិច្ឆលាភី អកសិរលាភី, អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ· ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណេសុ សមណសុខុមាលោ ហោតិ·

“យញ្ហិ តំ, ភិក្ខវេ, សម្មា វទមានោ វទេយ្យ សមណេសុ សមណសុខុមាលោតិ, មមេវ តំ, ភិក្ខវេ, សម្មា វទមានោ វទេយ្យ សមណេសុ សមណសុខុមាលោតិ· អហញ្ហិ, ភិក្ខវេ, យាចិតោវ ពហុលំ ចីវរំ បរិភុញ្ជាមិ, អប្បំ អយាចិតោ; យាចិតោវ ពហុលំ បិណ្ឌបាតំ បរិភុញ្ជាមិ, អប្បំ អយាចិតោ; យាចិតោវ ពហុលំ សេនាសនំ បរិភុញ្ជាមិ, អប្បំ អយាចិតោ; យាចិតោវ ពហុលំ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារំ បរិភុញ្ជាមិ, អប្បំ អយាចិតោ· យេហិ ខោ បន ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ វិហរាមិ តេ មេ មនាបេនេវ ពហុលំ

កាឃកខេ្ខត នមុកាឆទក្តិ, អប្បំ អយតាខេត; យតាខេតេច ពាហុល៌ ចងឹកខេ្ខត នមុកាឆទក្តិ, អប្បំ អយតាខេត; យតាខេតេច ពាហុល៌ យតេតាកខេ្ខត នមុកាឆទក្តិ, អប្បំ អយតាខេត; យតាប៉ខេឃេច ពាហុល៌ ក្តបហារ៉ ក្តបហទក្តិ, អប្បំ អយតាប៉ៈ ឃាតិ ខេលា បត តាតិ ខេចឥឃិតាតិ បិត្តុនមុដ្ឋាតាតិ ចា ខេនមុក្រមុដ្ឋាតាតិ ចា ចាតនមុដ្ឋាតាតិ ចា នត្តិបិតិកាតិ ចា ក្តួបទិណាយឌាតិ ចា ចិននយបទិហារឌាតិ ចា ឌួបក្កុយិកាតិ ចា កមុ្ខចិបិកឌាតិ ចា, តាតិ ខេយ ត ពាហុឥេច ក្តប្បឌ្ឍក្តិៈ អប្បាតាខេឆាហយស្សិៈ ចតុត្ថ ខេលា បតស្សិ ចសាតាត៌ អាកិខេចតនិកាត៌ ឌិដ្ឋឆមុ្ខនុលចិហារាត៌ តិកាយលិកឹ អកិច្ឆលិកឹ អកសិទលិកឹ, អាសចាត៌ លឃា អតាសចំ ខេចខេតាចិមុត្តិំ បញ្ញាចិមុត្តិំ ឌិខេដ្ឋច ឆខេមុ្ខ នឃំ អតិញ្ញា នច្ឆិកត្វា ក្តបនមុជ្ឈ ចិហរាមិៈ

"ឃតិព្វាតំ, តិក្ខូខេច, នមុ្ខា ចឥយាខេតា ចឥឃ្យ នយខេណាសុ នយណាសុលុយាខេលិតិ, យខេយច តំ, តិក្ខូខេច, នមុ្ខា ចឥយាខេតា ចឥឃ្យ នយខេណាសុ នយណាសុលុយាខេលិតិៈ ឥ្លខេយ ខេលា, តិក្ខូខេច, ចត្តាខេរា បុក្កលា នខេន្តា នំចិជ្ជមាតា ខេលិកស្មិំ"ត្តិៈ នត្តមំៈ

ប៉ៈ នំខេឃាឌតសុត្តំ

ប៉ប៉ៈ "ចត្តាខេរាខេយ, តិក្ខូខេច, បុក្កលា នខេន្តា នំចិជ្ជមាតា ខេលិកស្មិំៈ កតខេម ចត្តាខេរា? នយណាយចខេលា, នយណាបុណ្ឌរីខេកា, នយណាបទុខេមា, នយខេណាសុ នយណាសុលុយាខេលាៈ

"កចញ្ចា, តិក្ខូខេច, បុក្កលា [បុៈ បៈ ១៥០ (ខេធាក៌ ចិនឌិន់)] នយណាយចខេលា ខេហាតិ? ឥ្លឆ, តិក្ខូខេច, តិក្ខុ តិណ្ណំ នំខេឃាឌតាត៌ បទិក្ខយា ខេនាតាបខេន្នា ខេហាតិ អចិតិបិតឆមុ្ខា តិឃខេតា នខេម្ពាឆិបរាឃណាៈ ឲចំ ខេលា, តិក្ខូខេច, បុក្កលា នយណាយចខេលា ខេហាតិៈ

"កចញ្ចា, តិក្ខូខេច, បុក្កលា នយណាបុណ្ឌរីខេកា ខេហាតិ? ឥ្លឆ តិក្ខូខេច, តិក្ខុ តិណ្ណំ នំខេឃាឌតាត៌ បទិក្ខយា, រាកខេឥានខេមាហាត៌ តតុត្តា នកឥាកាមី ខេហាតិ, នកិខេឥច ឥ្លមំ ខេលិកំ អាកន្ត្វា ឥុក្ខស្សន្តំ កខេរាតិៈ ឲចំ ខេលា, តិក្ខូខេច, បុក្កលា នយណាបុណ្ឌរីខេកា ខេហាតិៈ

"កចញ្ចា, តិក្ខូខេច, បុក្កលា នយណាបទុខេមា ខេហាតិ? ឥ្លឆ, តិក្ខូខេច, តិក្ខុ បញ្ចន្នំ ឌួខេរម្ពាកិយាត៌ នំខេឃាឌតាត៌ បទិក្ខយា ឌួបបាតិខេកា ខេហាតិ តត្ថ បទិតិព្វាឃិ អតាចត្តិឆមុ្ខា តស្មា ខេលិកាៈ ឲចំ ខេលា, តិក្ខូខេច, បុក្កលា នយណាបទុខេមា ខេហាតិៈ

"កចញ្ចា, តិក្ខូខេច, បុក្កលា នយខេណាសុ នយណាសុលុយាខេលា ខេហាតិ? ឥ្លឆ, តិក្ខូខេច, តិក្ខុ អាសចាត៌ លឃា អតាសចំ ខេចខេតាចិមុត្តិំ បញ្ញាចិមុត្តិំ ឌិខេដ្ឋច ឆខេមុ្ខ នឃំ អតិញ្ញា នច្ឆិកត្វា ក្តបនមុជ្ឈ ចិហខេតិៈ ឲចំ ខេលា, តិក្ខូខេច, បុក្កលា នយខេណាសុ នយណាសុលុយាខេលា ខេហាតិៈ ឥ្លខេយ ខេលា, តិក្ខូខេច, ចត្តាខេរា បុក្កលា នខេន្តា នំចិជ្ជមាតា ខេលិកស្មិំ"ត្តិៈ អដ្ឋមំៈ

៥ៈ នមុ្ខាឌិដ្ឋិសុត្តំ

៨៩. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? សមណមចលោ, សមណបុណ្ឌរីកោ, សមណបទុមោ, សមណេសុ សមណសុខុមាលោ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណមចលោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ, សម្មាវាចោ ហោតិ, សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ, សម្មាអាជីវោ ហោតិ, សម្មាវាយាមោ ហោតិ, សម្មាសតិ [សម្មាសតី (សី. ក.)] ហោតិ, សម្មាសមាធិ [សម្មាសមាធី (សី. ក.)] ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណមចលោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណបុណ្ឌរីកោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ, សម្មាវាចោ ហោតិ, សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ, សម្មាអាជីវោ ហោតិ, សម្មាវាយាមោ ហោតិ, សម្មាសតិ ហោតិ, សម្មាសមាធិ ហោតិ, សម្មាញាណី ហោតិ, សម្មាវិមុត្តិ [សម្មាវិមុត្តី (សី. ក.)] ហោតិ, នោ ច ខោ អដ្ឋ វិមោក្ខេ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណបុណ្ឌរីកោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណបទុមោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ…បេ… សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ, អដ្ឋ ច វិមោក្ខេ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណបទុមោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណេសុ សមណសុខុមាលោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យាចិតោវ ពហុលំ ចីវរំ បរិភុញ្ជតិ, អប្បំ អយាចិតោ…បេ… យញ្ហិតំ, ភិក្ខវេ, សម្មា វទមានោ វទេយ្យ សមណេសុ សមណសុខុមាលោតិ, មមេវ តំ, ភិក្ខវេ , សម្មា វទមានោ វទេយ្យ សមណេសុ សមណសុខុមាលោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ នវមំ។

១០. ខន្ធសុត្តំ

៩០. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? សមណមចលោ, សមណបុណ្ឌរីកោ, សមណបទុមោ, សមណេសុ សមណសុខុមាលោ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណមចលោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សេខោ ហោតិ អប្បត្តមានសោ, អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ បត្ថយមានោ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណមចលោ ហោតិ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សមណបុណ្ឌរីកោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បញ្ចសុ ឧបាទានក្ខន្ធេសុ ឧទយព្ពយានុបស្សី វិហរតិ – ‘ឥតិ រូបំ,

ឰ្កតិ ទ្ធបស្ស ឞយុទយោ, ឰ្កតិ ទ្ធបស្ស អត្តង្គយោ; ឰ្កតិ ខេចគតា...ខេប... ឰ្កតិ ឞញ្ញា...ខេប... ឰ្កតិ ឞង្ខារា...ខេប... ឰ្កតិ ចិញ្ញាណំ, ឰ្កតិ ចិញ្ញាណស្ស ឞយុទយោ, ឰ្កតិ ចិញ្ញាណស្ស អត្តង្គយោ’តិ ; ខតោ ច ខលា អដ្ឋ ចិខយាខក្ខ កាខយត ថុឞិត្វា ចិហខតិ៑ ឲចំ ខលា, ភិក្ខខេ, បុគ្គខលា ឞយណបុណ្ឌរីខកា ខហាតិ៑

“កឆញ្ចា, ភិក្ខខេ, បុគ្គខលា ឞយណបគ្សខយា ខហាតិ? ឰ្កឆ, ភិក្ខខេ, ភិក្ខុ បញ្ចាឞុ ខ្ពបាទាតក្ខខន្ធឞុ ខ្ពគយន្តាយាត្បឞ្សី ចិហខតិ – ‘ឰ្កតិ ទ្ធបំ, ឰ្កតិ ទ្ធបស្ស ឞយុទយោ, ឰ្កតិ ទ្ធបស្ស អត្តង្គយោ; ឰ្កតិ ខេចគតា...ខេប... ឰ្កតិ ឞញ្ញា...ខេប... ឰ្កតិ ឞង្ខារា...ខេប... ឰ្កតិ ចិញ្ញាណំ, ឰ្កតិ ចិញ្ញាណស្ស ឞយុទយោ, ឰ្កតិ ចិញ្ញាណស្ស អត្តង្គយោ’តិ ; អដ្ឋ ច ចិខយាខក្ខ កាខយត ថុឞិត្វា ចិហខតិ ៑ ឲចំ ខលា, ភិក្ខខេ, បុគ្គខលា ឞយណបគ្សខយា ខហាតិ៑

“កឆញ្ចា, ភិក្ខខេ, បុគ្គខលា ឞយខណឞុ ឞយណឞុព្យាខលា ខហាតិ? ឰ្កឆ, ភិក្ខខេ, ភិក្ខុ យាចិខតាច ឥហុលំ ឌីចខំ បនិក្យញ្ញាតិ, អបជ្ញ អយាចិខតា...ខេប... យខយច តំ, ភិក្ខខេ, ឞយ្ខា ចគយាខតា ចខគយ្យ ឞយខណឞុ ឞយណឞុព្យាខលាតិ៑ ឰ្កខយ ខលា, ភិក្ខខេ, ចត្តារខោ បុគ្គលា ឞខត្តា ឞំចិជ្ជយាភា ខលាកស្មឹ”ន្តិ៑ គឞយំ៑

យចលចខគ្គោ ចតុខត្ថា៑

តឞ្សុទ្ធាគំ –

បាណាតិបាខតា ច យុឞា, អចណ្ណខកាឆតខយាណតា;

បុខត្តា ឞំខយាជតខញ្ចាច, ឌិដ្ឋិ លខន្ធត ខត គឞាតិ៑

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១០) ៥. អសុរវគ្គោ

១. អសុរសុត្តំ

៩១. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ. កតមេ ចត្តារោ? អសុរោ អសុរបរិវារោ, អសុរោ ទេវបរិវារោ, ទេវោ អសុរបរិវារោ, ទេវោ ទេវបរិវារោ.

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អសុរោ ហោតិ អសុរបរិវារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ ហោតិ បាបធម្មោ, បរិសាបិស្ស ហោតិ ទុស្សីលា បាបធម្មា. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អសុរោ ហោតិ អសុរបរិវារោ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អសុរោ ហោតិ ទេវបរិវារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ ហោតិ បាបធម្មោ, បរិសា ច ខ្វស្ស ហោតិ សីលវតី កល្យាណធម្មា. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អសុរោ ហោតិ ទេវបរិវារោ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទេវោ ហោតិ អសុរបរិវារោ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលវា ហោតិ កល្យាណធម្មោ, បរិសា ច ខ្វស្ស ហោតិ ទុស្សីលា បាបធម្មា. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទេវោ ហោតិ អសុរបរិវារោ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទេវោ ហោតិ ទេវបរិវារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលវា ហោតិ កល្យាណធម្មោ, បរិសាបិស្ស ហោតិ សីលវតី កល្យាណធម្មា. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទេវោ ហោតិ, ទេវបរិវារោ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ. បឋមំ.

២. បឋមសមាធិសុត្តំ

៩២. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ. កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ លាភី ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស, ន លាភី អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ លាភី ហោតិ អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ, ន លាភី អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ចេវ លាភី ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស ន ច លាភី អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ. ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ លាភី ចេវ ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស លាភី ច អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ. ទុតិយំ.

២។ ទុតិយសមាធិសុត្តំ

៩២។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ លាភី ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស, ន លាភី អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ លាភី ហោតិ អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ, ន លាភី អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ចេវ លាភី ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស ន ច លាភី អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ លាភី ចេវ ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស លាភី ច អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ។

“តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ បុគ្គលោ លាភី ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស ន លាភី អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ, តេន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលេន អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថេ បតិដ្ឋាយ អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ យោគោ ករណីយោ។ សោ អបរេន សមយេន លាភី ចេវ ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស លាភី ច អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ។

“តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ បុគ្គលោ លាភី អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ ន លាភី អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស, តេន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលេន អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ បតិដ្ឋាយ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថេ យោគោ ករណីយោ។ សោ អបរេន សមយេន លាភី ចេវ ហោតិ អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ លាភី ច អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស។

“តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ បុគ្គលោ ន ចេវ លាភី អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស ន ច លាភី អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ, តេន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលេន តេសំយេវ កុសលានំ ធម្មានំ បដិលាភាយ អធិមត្តោ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច ករណីយំ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, អាទិត្តចេលោ វា អាទិត្តសីសោ វា តស្សេវ [តស្ស តស្សេវ (សី. ស្យា. កំ.)] ចេលស្ស វា សីសស្ស វា និព្វាបនាយ អធិមត្តំ ឆន្ទញ្ច វាយាមញ្ច ឧស្សាហញ្ច ឧស្សោឡ្ហិញ្ច អប្បដិវានិញ្ច សតិញ្ច សម្បជញ្ញញ្ច ករេយ្យ; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, តេន បុគ្គលេន តេសំយេវ កុសលានំ ធម្មានំ បដិលាភាយ អធិមត្តោ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច ករណីយំ។ សោ អបរេន សមយេន លាភី ចេវ ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស លាភី ច អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ។

“តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ បុគ្គលោ លាភី ចេវ ហោតិ អជ្ឈត្តំ ចេតោសមថស្ស លាភី ច អធិបញ្ញាធម្មវិបស្សនាយ, តេន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលេន តេសុយេវ កុសលេសុ ធម្មេសុ បតិដ្ឋាយ ឧត្តរិ [ឧត្តរិំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] អាសវានំ ខយាយ យោគោ ករណីយោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ ទុតិយំ។

៣។ តតិយសមាធិសុត្តំ

᪙᪔᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ, ᨶ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ, ᨶ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶ ᨧᩮᩅ ᩃᩣᨽᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ ᨶ ᨧ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ ᩃᩣᨽᩦ ᨧ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ᪨

“ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ ᨶ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ, ᨲᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨶ ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᩈᩮᩣ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩔ ᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩣ – ‘ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ? ᨠᨳᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ? ᨠᨳᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ’ [ᩅᩥᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ (ᨠ᪨)] ᨲᩥ? ᨲᩔ ᩈᩮᩣ ᨿᨳᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨿᨳᩣᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨸᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ ᩃᩣᨽᩦ ᨧ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ᪨

“ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᨶ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ, ᨲᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨶ ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ ᩈᩮᩣ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩔ ᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩣ – ‘ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ? ᨠᨳᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ? ᨠᨳᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᩣᨴᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ? ᨠᨳᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨴᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻ’ᨶ᩠ᨲᩥ? ᨲᩔ ᩈᩮᩣ ᨿᨳᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨿᨳᩣᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᩣᨴᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ [ᩑᨠᩮᩣᨴᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ (ᨸᩦ᪨)], ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨴᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨸᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᩃᩣᨽᩦ ᨧ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ᪨

“ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶ ᨧᩮᩅ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ ᨶ ᨧ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ, ᨲᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨶ ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩮᩅ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ ᩃᩣᨽᩦ ᨧ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᩈᩮᩣ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩔ ᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩣ – ‘ᨠᨳᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ? ᨠᨳᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ? ᨠᨳᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᩣᨴᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ? ᨠᨳᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨴᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ? ᨠᨳᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ? ᨠᨳᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ? ᨠᨳᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ’ᨲᩥ? ᨲᩔ ᩈᩮᩣ ᨿᨳᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨿᨳᩣᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨱ᩠ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩮᩣᨴᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨴᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩅᩥᨸᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩋᨸᩁᩮᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ ᩃᩣᨽᩦ ᨧ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ᪨

“ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩃᩣᨽᩦ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩈᨾᨳᩔ ᩃᩣᨽᩦ ᩋᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ , ᨲᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨶ ᨲᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨠᩩᩈᩃᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ ᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ

សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ ឆវាលាតសុត្តំ

៩៥។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? នេវត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ, បរហិតាយ បដិបន្នោ នោ អត្តហិតាយ, អត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ, អត្តហិតាយ ចេវ [អត្តហិតាយ ច (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] បរហិតាយ ច។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, ឆវាលាតំ ឧភតោ បទិត្តំ [អាទិត្តំ (ក។)], មជ្ឈេ គូថគតំ, នេវ គាមេ កដ្ឋត្ថំ ផរតិ ន អរញ្ញេ ( ) [(កដ្ឋត្ថំ ផរតិ) (ក។)]; តថូបមាហំ , ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ យ្វាយំ បុគ្គលោ នេវត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ។

“តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ បុគ្គលោ បរហិតាយ បដិបន្នោ នោ អត្តហិតាយ, អយំ ឥមេសំ ទ្វិន្នំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ, អយំ ឥមេសំ តិណ្ណំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ តត្រ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ បរហិតាយ ច, អយំ ឥមេសំ ចតុន្នំ បុគ្គលានំ អគ្គោ ច សេដ្ឋោ ច បាមោក្ខោ [មោក្ខោ (បី។) សំ។ និ។ ៣។៦៦២-៦៦៣; អ។ និ។ ៥។១៨១] ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, គវា ខីរំ, ខីរម្ហា ទធិ, ទធិម្ហា នវនីតំ, នវនីតម្ហា សប្បិ, សប្បិម្ហា សប្បិមណ្ឌោ, សប្បិមណ្ឌោ [សប្បិម្ហា សប្បិមណ្ឌោ (ក។)] តត្ថ [តត្រ (សំ។ និ។ ៣។៦៦២-៦៦២)] អគ្គមក្ខាយតិ; ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, យ្វាយំ បុគ្គលោ អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ បរហិតាយ ច, អយំ ឥមេសំ ចតុន្នំ បុគ្គលានំ អគ្គោ ច សេដ្ឋោ ច បាមោក្ខោ ច ឧត្តមោ ច បវរោ ច។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ បញ្ចមំ។

៦។ រាគវិនយសុត្តំ

៩៦។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? អត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ, បរហិតាយ បដិបន្នោ នោ អត្តហិតាយ, នេវត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ, អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ បរហិតាយ ច។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ នោ បរហិតាយ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តនា រាគវិនយាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ បរំ រាគវិនយាយ សមាទបេតិ; អត្តនា ទោសវិនយាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ បរំ ទោសវិនយាយ សមាទបេតិ; អត្តនា មោហវិនយាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ បរំ មោហវិនយាយ សមាទបេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ

ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ.

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨶ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩁᩴ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲᩥ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩁᩴ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲᩥ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨶ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩁᩴ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲᩥ. ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ.

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨶ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲᩥ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲᩥ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨶ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲᩥ. ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ.

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨧᩮᩅ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᨧ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩁᨬ᩠ᨧ ᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲᩥ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩁᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩣᩈᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲᩥ; ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩁᨬ᩠ᨧ ᨾᩮᩣᩉᩅᩥᨶᨿᩣᨿ ᩈᨾᩣᨴᨷᩮᨲᩥ. ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨧᩮᩅ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᨧ. ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ. ᨨᨭ᩠ᨮᩴ.

᪗. ᨡᩥᨷ᩠ᨷᨶᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪙᪗. “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ. ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ, ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ, ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ, ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨧᩮᩅ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ ᨧ.

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᨶᩥᩈᨶ᩠ᨲᩦ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ, ᩈᩩᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨵᩣᩁᨠᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ [ᨵᩣᩁᨱᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ (ᨠ.)] ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨵᩣᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ [ᨵᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ (ᩈᩦ. ᩈ᩠ᨿᩣ. ᨠᩴ. ᨷᩦ.)] ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩪᨷᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᨾᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ; ᨶᩮᩣ ᨧ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩅᩣᨧᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩅᩣᨠ᩠ᨠᩁᨱᩮᩣ ᨷᩮᩣᩁᩥᨿᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨶᩮᩊᨣᩊᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᩥᨿᩣ, ᨶᩮᩣ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨴᩔᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᨴᨷᨠᩮᩣ [ᩈᨾᩣᨴᩣᨷᨠᩮᩣ (?)] ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᨠᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩉᩴᩈᨠᩮᩣ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩦᨶᩴ. ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩉᩥᨲᩣᨿ.

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បរហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ អត្តហិតាយ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ ខិប្បនិសន្តិ ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ, នោ ច សុតានំ ធម្មានំ ធារកជាតិកោ ហោតិ, នោ ច ធាតានំ ធម្មានំ អត្ថូបបរិក្ខី ហោតិ, នោ ច អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ; កល្យាណវាចោ ច ហោតិ កល្យាណវាក្ករណោ បោរិយា វាចាយ សមន្នាគតោ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគលាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា, សន្ទស្សកោ ច ហោតិ សមាទបកោ សមុត្តេជកោ សម្បហំសកោ សព្រហ្មចារីនំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បរហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ អត្តហិតាយ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ បរហិតាយ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ ខិប្បនិសន្តិ ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ, នោ ច សុតានំ ធម្មានំ ធារកជាតិកោ ហោតិ, នោ ច ធាតានំ ធម្មានំ អត្ថូបបរិក្ខី ហោតិ, នោ ច អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ; នោ ច កល្យាណវាចោ ហោតិ កល្យាណវាក្ករណោ បោរិយា វាចាយ សមន្នាគតោ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគលាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា, នោ ច សន្ទស្សកោ ហោតិ សមាទបកោ សមុត្តេជកោ សម្បហំសកោ សព្រហ្មចារីនំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ បរហិតាយ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ ហោតិ បរហិតាយ ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ខិប្បនិសន្តិ ច ហោតិ កុសលេសុ ធម្មេសុ, សុតានញ្ច ធម្មានំ ធារកជាតិកោ ហោតិ, ធាតានញ្ច ធម្មានំ អត្ថូបបរិក្ខី ហោតិ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ, ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ; កល្យាណវាចោ ច ហោតិ កល្យាណវាក្ករណោ បោរិយា វាចាយ សមន្នាគតោ វិស្សដ្ឋាយ អនេលគលាយ អត្ថស្ស វិញ្ញាបនិយា, សន្ទស្សកោ ច ហោតិ សមាទបកោ សមុត្តេជកោ សម្បហំសកោ សព្រហ្មចារីនំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ ហោតិ បរហិតាយ ច។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ សត្តមំ។

៨។ អត្តហិតសុត្តំ

៩៨។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? អត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ, បរហិតាយ បដិបន្នោ នោ អត្តហិតាយ, នេវត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ, អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ បរហិតាយ ច។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ សិក្ខាបទសុត្តំ

៩៩។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? អត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ,

បរហិតាយ បដិបន្នោ នោ អត្តហិតាយ, នេវត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ, អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ បរហិតាយ ច។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ បរហិតាយ? ឥធ, ភិក្ខវេ , ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តនា បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, នោ បរំ បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, នោ បរំ អទិន្នាទានា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, នោ បរំ កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា សមាទបេតិ ; អត្តនា មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, នោ បរំ មុសាវាទា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ, នោ បរំ សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា វេរមណិយា សមាទបេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ , បុគ្គលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ បរហិតាយ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បរហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ អត្តហិតាយ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តនា បាណាតិបាតា អប្បដិវិរតោ ហោតិ, បរំ បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា អទិន្នាទានា អប្បដិវិរតោ ហោតិ, បរំ អទិន្នាទានា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា កាមេសុមិច្ឆាចារា អប្បដិវិរតោ ហោតិ, បរំ កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា មុសាវាទា អប្បដិវិរតោ ហោតិ, បរំ មុសាវាទា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា អប្បដិវិរតោ ហោតិ, បរំ សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា វេរមណិយា សមាទបេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បរហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ អត្តហិតាយ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ នោ បរហិតាយ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តនា បាណាតិបាតា អប្បដិវិរតោ ហោតិ, នោ បរំ បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ…បេ… អត្តនា សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា អប្បដិវិរតោ ហោតិ, នោ បរំ សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា វេរមណិយា សមាទបេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវត្តហិតាយ បដិបន្នោ ហោតិ, នោ បរហិតាយ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ ហោតិ បរហិតាយ ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ…បេ… អត្តនា ច សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា វេរមណិយា សមាទបេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អត្តហិតាយ ចេវ បដិបន្នោ ហោតិ បរហិតាយ ច។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ នវមំ។

១០. បោតលិយសុត្តំ

១០០. អថ ខោ បោតលិយោ បរិព្ពាជកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ

សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ បោតលិយំ បរិព្ពាជកំ ភគវា ឯតទវោច –

“ចត្តារោមេ, បោតលិយ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, បោតលិយ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ [បុ. ប. ១៩៥] អវណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, នោ ច ខោ វណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន។ ឥធ បន, បោតលិយ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ វណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, នោ ច ខោ អវណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន។ ឥធ បន, បោតលិយ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ នេវ អវណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, នោ ច វណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន។ ឥធ បន, បោតលិយ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អវណ្ណារហស្ស ច អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, វណ្ណារហស្ស ច វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន។ ឥមេ ខោ, បោតលិយ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ ឥមេសំ ខោ, បោតលិយ, ចតុន្នំ បុគ្គលានំ កតមោ តេ បុគ្គលោ ខមតិ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ចា”តិ?

“ចត្តារោមេ, ភោ គោតម, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភោ គោតម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អវណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, នោ ច ខោ វណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន។ ឥធ បន, ភោ គោតម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ វណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, នោ ច ខោ អវណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន។ ឥធ បន, ភោ គោតម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ នេវ អវណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, នោ ច វណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន។ ឥធ បន, ភោ គោតម, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អវណ្ណារហស្ស ច អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, វណ្ណារហស្ស ច វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន។ ឥមេ ខោ, ភោ គោតម, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ ឥមេសំ, ភោ គោតម, ចតុន្នំ បុគ្គលានំ យ្វាយំ បុគ្គលោ នេវ អវណ្ណារហស្ស អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, នោ ច វណ្ណារហស្ស វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន; អយំ មេ បុគ្គលោ ខមតិ ឥមេសំ ចតុន្នំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ តំ កិស្ស ហេតុ? អភិក្កន្តា [អភិក្កន្តតរា (ក.)] ហេសា, ភោ គោតម, យទិទំ ឧបេក្ខា”តិ។

“ចត្តារោមេ, បោតលិយ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ...បេ... ឥមេ ខោ, បោតលិយ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ ឥមេសំ ខោ, បោតលិយ, ចតុន្នំ បុគ្គលានំ យ្វាយំ បុគ្គលោ អវណ្ណារហស្ស ច អវណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, វណ្ណារហស្ស ច វណ្ណំ ភាសិតា ហោតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន; អយំ ឥមេសំ ចតុន្នំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ តំ កិស្ស ហេតុ? អភិក្កន្តា ហេសា, បោតលិយ, យទិទំ តត្ថ តត្ថ កាលញ្ញុតា”តិ។

“ចត្តារោមេ, ភោ គោតម, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ...បេ... ឥមេ ខោ, ភោ គោតម, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ ឥមេសំ, ភោ គោតម, ចតុន្នំ បុគ្គលានំ យ្វាយំ បុគ្គលោ អវណ្ណារហស្ស ច អវណ្ណំ ភាសិតា ភូតំ តច្ឆំ កាលេន, វណ្ណារហស្ស ច វណ្ណំ ភាសិតា ភូតំ តច្ឆំ កាលេន; អយំ មេ បុគ្គលោ ខមតិ ឥមេសំ ចតុន្នំ បុគ្គលានំ អភិក្កន្តតរោ ច បណីតតរោ ច។ តំ កិស្ស ហេតុ? អភិក្កន្តា ហេសា, ភោ គោតម, យទិទំ តត្ថ តត្ថ កាលញ្ញុតា។

“ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ! ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩩᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᩅᩤ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩤ ᩅᩥᩅᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩔ ᩅᩤ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮ ᩅᩤ ᨲᩮᩃᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩴ ᨵᩤᩁᩮᨿ᩠ᨿ – ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᨴᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨽᩮᩣᨲᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᨶ ᩋᨶᩮᨠᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩑᩈᩣᩉᩴ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᨬ᩠ᨧ᪨ ᩏᨸᩣᩈᨠᩴ ᨾᩴ ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨵᩤᩁᩮᨲᩩ ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᩣᨱᩩᨸᩮᨲᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

ᩋᩈᩩᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ᪨

ᨲᩔᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ –

ᩋᩈᩩᩁᩮᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩈᨾᩣᨵᩥ, ᨨᩅᩣᩃᩣᨲᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ;

ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨶᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩴ, ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨸᩮᩣᨳᩃᩥᨿᩮᨶ ᨧᩤᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᨠᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪓᪨ ᨲᨲᩥᨿᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᨠᩴ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(᪁᪁) ᪁᪨ ᩅᩃᩣᩉᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨷᨮᨾᩅᩃᩣᩉᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪁᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩮ ᩈᩩᨲᩴ – ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩣᩅᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨩᩮᨲᩅᨶᩮ ᩋᨶᩣᨳᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨽᨴᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ᪨ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩃᩣᩉᨠᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ, ᩅᩔᩥᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ, ᨶᩮᩅ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ, ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨧ ᩅᩔᩥᨲᩣ ᨧ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩃᩣᩉᨠᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩃᩣᩉᨠᩪᨷᨾᩣ [ᨷᩩ᪨ ᨷ᪨ ᪁᪅᪁] ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ, ᩅᩔᩥᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ, ᨶᩮᩅ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ, ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨧ ᩅᩔᩥᨲᩣ ᨧ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩃᩣᩉᨠᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ, ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ; ᨲᨳᩪᨷᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩃᩣᩉᨠᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ, ᨶᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ; ᨲᨳᩪᨷᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᩍᨾᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩃᩣᩉᨠᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ [ᨶᩮᩅ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ (ᨠ᪨)], ᨶᩮᩣ ᩅᩔᩥᨲᩣ; ᨲᨳᩪᨷᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩔᩥᨲᩣ ᨧ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩔᩥᨲᩣ ᨧ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩃᩣᩉᨠᩮᩣ ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨧ [ᨣᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ (ᨠ᪨)] ᩅᩔᩥᨲᩣ ᨧ; ᨲᨳᩪᨷᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩅᩃᩣᩉᨠᩪᨷᨾᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪂᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᩃᩣᩉᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

១០២. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, វលាហកា។ កតមេ ចត្តារោ? គជ្ជិតា នោ វស្សិតា, វស្សិតា នោ គជ្ជិតា, នេវ គជ្ជិតា នោ វស្សិតា, គជ្ជិតា ច វស្សិតា ច។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ វលាហកា។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ វលាហកូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? គជ្ជិតា នោ វស្សិតា, វស្សិតា នោ គជ្ជិតា, នេវ គជ្ជិតា នោ វស្សិតា, គជ្ជិតា ច វស្សិតា ច។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ គជ្ជិតា ហោតិ, នោ វស្សិតា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ – សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថំ, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លំ។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ, ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ គជ្ជិតា ហោតិ, នោ វស្សិតា។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, វលាហកោ គជ្ជិតា, នោ វស្សិតា; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វស្សិតា ហោតិ, នោ គជ្ជិតា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ធម្មំ ន បរិយាបុណាតិ – សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថំ, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លំ។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វស្សិតា ហោតិ, នោ គជ្ជិតា។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, វលាហកោ វស្សិតា, នោ គជ្ជិតា; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវ គជ្ជិតា ហោតិ, នោ វស្សិតា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ នេវ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ – សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថំ, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លំ។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវ គជ្ជិតា ហោតិ, នោ វស្សិតា។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, វលាហកោ នេវ គជ្ជិតា, នោ វស្សិតា; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ គជ្ជិតា ច ហោតិ វស្សិតា ច ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ – សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថំ, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លំ។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ គជ្ជិតា ច ហោតិ វស្សិតា ច។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, វលាហកោ គជ្ជិតា ច វស្សិតា ច; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ វលាហកូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ ទុតិយំ។

៣. កុម្ភសុត្តំ

᪑᪐᪓᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨸᩪᩁᩮᩣ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ, ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ, ᨸᩪᩁᩮᩣ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ , ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩪᨸᨾᩣ [ᨸᩩ᪨ ᨸ᪨ ᪑᪙᪐] ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ, ᨸᩪᩁᩮᩣ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ, ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ, ᨸᩪᩁᩮᩣ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ…ᨸᩮ… ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ; ᨲᨳᩪᨸᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨶ ᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ…ᨸᩮ… ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᩣ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ; ᨲᨳᩪᨸᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨶ ᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ…ᨸᩮ… ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩅᩥᩅᨭᩮᩣ; ᨲᨳᩪᨸᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ…ᨸᩮ… ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨸᨭᩥᨸᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨸᩪᩁᩮᩣ ᨸᩥᩉᩥᨲᩮᩣ; ᨲᨳᩪᨸᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩪᨸᨾᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪔᪨ ᩏᨴᨠᩁᩉᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪐᪔᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨠᩁᩉᨴᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ, ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ, ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ, ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩏᨴᨠᩁᩉᨴᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩏᨴᨠᩁᩉᨴᩪᨸᨾᩣ [ᨸᩩ᪨ ᨸ᪨ ᪑᪙᪑] ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ , ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ, ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ

ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ, ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨷᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨠᩁᩉᨴᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ; ᨲᨳᩪᨷᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨶ ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨷᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨠᩁᩉᨴᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ; ᨲᨳᩪᨷᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨶ ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨷᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨶᨷ᩠ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨠᩁᩉᨴᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ; ᨲᨳᩪᨷᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨷᩈᩣᩁᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨴᨠᩁᩉᨴᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣ; ᨲᨳᩪᨷᨾᩣᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩏᨴᨠᩁᩉᨴᩪᨷᨾᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪕᪨ ᩋᨾ᩠ᨻᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪐᪕᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨾ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩋᩣᨾᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᩅᨱ᩠ᨱᩥ [ᨷᨠ᩠ᨠᩅᨱ᩠ᨱᩦ (ᨷᩩ᪨ ᨷ᪨ ᪑᪕᪓)], ᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨾᩅᨱ᩠ᨱᩥ [ᩋᩣᨾᩅᨱ᩠ᨱᩦ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᩋᩣᨾᩴ ᩋᩣᨾᩅᨱ᩠ᨱᩥ, ᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᩅᨱ᩠ᨱᩥ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩋᨾ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᨻᩪᨷᨾᩣ [ᨷᨠ᩠ᨠᩅᨱ᩠ᨱᩦ (ᨷᩩ᪨ ᨷ᪨ ᪑᪕᪓)] ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩋᩣᨾᩮᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᩅᨱ᩠ᨱᩦ, ᨷᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩋᩣᨾᩅᨱ᩠ᨱᩦ, ᩋᩣᨾᩮᩣ ᩋᩣᨾᩅᨱ᩠ᨱᩦ, ᨷᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᩅᨱ᩠ᨱᩦ᪨

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាមោ ហោតិ បក្កវណ្ណី? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស បាសាទិកំ ហោតិ អភិក្កន្តំ បដិក្កន្តំ អាលោកិតំ វិលោកិតំ សមិញ្ជិតំ បសារិតំ សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណំ។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាមោ ហោតិ បក្កវណ្ណី។ សេយ្យថាបិ តំ, ភិក្ខវេ, អម្ពំ អាមំ បក្កវណ្ណី; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បក្កោ ហោតិ អាមវណ្ណី? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស ន បាសាទិកំ ហោតិ អភិក្កន្តំ បដិក្កន្តំ អាលោកិតំ វិលោកិតំ សមិញ្ជិតំ បសារិតំ សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណំ។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បក្កោ ហោតិ អាមវណ្ណី។ សេយ្យថាបិ តំ, ភិក្ខវេ, អម្ពំ បក្កំ អាមវណ្ណី; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាមោ ហោតិ អាមវណ្ណី? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស ន បាសាទិកំ ហោតិ អភិក្កន្តំ បដិក្កន្តំ អាលោកិតំ វិលោកិតំ សមិញ្ជិតំ បសារិតំ សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណំ។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ នប្បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាមោ ហោតិ អាមវណ្ណី ។ សេយ្យថាបិ តំ, ភិក្ខវេ, អម្ពំ អាមំ អាមវណ្ណី; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បក្កោ ហោតិ បក្កវណ្ណី? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស បាសាទិកំ ហោតិ អភិក្កន្តំ បដិក្កន្តំ អាលោកិតំ វិលោកិតំ សមិញ្ជិតំ បសារិតំ សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណំ។ សោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ...បេ... ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បក្កោ ហោតិ បក្កវណ្ណី។ សេយ្យថាបិ តំ, ភិក្ខវេ, អម្ពំ បក្កំ បក្កវណ្ណី; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អម្ពូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ បញ្ចមំ។

៦. ទុតិយអម្ពសុត្តំ

(ឆដ្ឋំ សុត្តន្តនយេនាតិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ, បាឡិបោត្ថកេសុ បន កិញ្ចិបិ ន ទិស្សតិ។) [( ) “ឆដ្ឋំ សុក្កន្តនយេនា”តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ, បាឡិបោត្ថកេសុ បន កិញ្ចិបិ ន ទិស្សតិ។ “... អាមំ បក្កាការំ, បក្កំ អាមាការ”ន្តិអាទិនា បាឡិ ភវេយ្យ]

៧. មូសិកសុត្តំ

១០៧. “ចតស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, មូសិកា។ កតមា ចតស្សោ? គាធំ កត្តា នោ វសិតា, វសិតា នោ គាធំ កត្តា, នេវ គាធំ កត្តា នោ

ចសិតា, កាឆំ ពត្តា ច ចសិតា ច – ត្ថយា ខេលា, ភិក្ខខេច, ចតេស្សា ឫសិកា៉ ឲចខេបចំ ខេលា, ភិក្ខខេច, ចត្តាខេរា ឫសិក្ខបយា បុក្កលិ សខេត្តា សំចិឌ្ឍយាគា ខេលិកស្មិំ៉ ពតខេយ ចត្តាខេរា? កាឆំ ពត្តា ខេគា ចសិតា, ចសិតា ខេគា កាឆំ ពត្តា, ខេគច កាឆំ ពត្តា ខេគា ចសិតា, កាឆំ ពត្តា ច ចសិតា ច៉

“ពចន្ថា , ភិក្ខខេច, បុក្កខេលិ កាឆំ ពត្តា ខេហាតិ ខេគា ចសិតា? ត្ថឆ, ភិក្ខខេច, ឲពខេច្ចា បុក្កខេលិ ឆមុំ បរិឃាបុណាតិ – ឃុត្តំ, ខេពឃ្យំ, ខេចឃ្យាពរណំ, កាថំ, ្ត្ចាតំ, ត្ថតិចុត្តកំ, ឌាតកំ, អឦ្ភុតឆម្ពំ, ខេចឆល្លំ៉ ខេសា ‘ត្ថដំ ចុក្ខ’ន្តិ ឃចាក្ខតំ តប្បឌាគាតិ...ខេប... ‘អឃំ ចុក្ខនិខេរាឆកាមិនី បដិបចា’តិ ឃចាក្ខតំ តប្បឌាគាតិ៉ ឲចំ ខេលា, ភិក្ខខេច, បុក្កខេលិ កាឆំ ពត្តា ខេហាតិ, ខេគា ចសិតា៉ ខេឃឃ្យថាបិ សា , ភិក្ខខេច, ឫសិកា កាឆំ ពត្តា, ខេគា ចសិតា; តថ្ចូបយាហំ, ភិក្ខខេច, ត្ថយំ បុក្កលំ ចចាមិ៉

“ពចន្ថា, ភិក្ខខេច, បុក្កខេលិ ចសិតា ខេហាតិ, ខេគា កាឆំ ពត្តា? ត្ថឆ, ភិក្ខខេច, ឲពខេច្ចា បុក្កខេលិ ឆមុំ គ បរិឃាបុណាតិ – ឃុត្តំ, ខេពឃ្យំ, ខេចឃ្យាពរណំ, កាថំ , ្ត្ចាតំ, ត្ថតិចុត្តកំ, ឌាតកំ, អឦ្ភុតឆម្ពំ, ខេចឆល្លំ៉ ខេសា ‘ត្ថដំ ចុក្ខ’ន្តិ ឃចាក្ខតំ បឌាគាតិ...ខេប... ‘អឃំ ចុក្ខនិខេរាឆកាមិនី បដិបចា’តិ ឃចាក្ខតំ បឌាគាតិ៉ ឲចំ ខេលា, ភិក្ខខេច, បុក្កខេលិ ចសិតា ខេហាតិ, ខេគា កាឆំ ពត្តា៉ ខេឃឃ្យថាបិ សា, ភិក្ខខេច, ឫសិកា ចសិតា ខេហាតិ, ខេគា កាឆំ ពត្តា; តថ្ចូបយាហំ, ភិក្ខខេច, ត្ថយំ, បុក្កលំ ចចាមិ៉

“ពចន្ថា, ភិក្ខខេច, បុក្កខេលិ ខេគច កាឆំ ពត្តា ខេហាតិ ខេគា ចសិតា? ត្ថឆ, ភិក្ខខេច, ឲពខេច្ចា បុក្កខេលិ ឆមុំ គ បរិឃាបុណាតិ – ឃុត្តំ, ខេពឃ្យំ, ខេចឃ្យាពរណំ, កាថំ, ្ត្ចាតំ, ត្ថតិចុត្តកំ, ឌាតកំ, អឦ្ភុតឆម្ពំ, ខេចឆល្លំ៉ ខេសា ‘ត្ថដំ ចុក្ខ’ន្តិ ឃចាក្ខតំ តប្បឌាគាតិ...ខេប... ‘អឃំ ចុក្ខនិខេរាឆកាមិនី បដិបចា’តិ ឃចាក្ខតំ តប្បឌាគាតិ៉ ឲចំ ខេលា, ភិក្ខខេច , បុក្កខេលិ ខេគច កាឆំ ពត្តា ខេហាតិ, ខេគា ចសិតា៉ ខេឃឃ្យថាបិ សា, ភិក្ខខេច, ឫសិកា ខេគច កាឆំ ពត្តា ខេហាតិ, ខេគា ចសិតា; តថ្ចូបយាហំ, ភិក្ខខេច, ត្ថយំ បុក្កលំ ចចាមិ៉

“ពចន្ថា, ភិក្ខខេច, បុក្កខេលិ កាឆំ ពត្តា ច ខេហាតិ ចសិតា ច? ត្ថឆ, ភិក្ខខេច, ឲពខេច្ចា បុក្កខេលិ ឆមុំ បរិឃាបុណាតិ – ឃុត្តំ, ខេពឃ្យំ, ខេចឃ្យាពរណំ, កាថំ, ្ត្ចាតំ, ត្ថតិចុត្តកំ, ឌាតកំ, អឦ្ភុតឆម្ពំ, ខេចឆល្លំ៉ ខេសា ‘ត្ថដំ ចុក្ខ’ន្តិ ឃចាក្ខតំ បឌាគាតិ...ខេប... ‘អឃំ ចុក្ខនិខេរាឆកាមិនី បដិបចា’តិ ឃចាក្ខតំ បឌាគាតិ៉ ឲចំ ខេលា, ភិក្ខខេច, បុក្កខេលិ កាឆំ ពត្តា ច ខេហាតិ ចសិតា ច៉ ខេឃឃ្យថាបិ សា, ភិក្ខខេច, ឫសិកា កាឆំ ពត្តា ច ខេហាតិ ចសិតា ច; តថ្ចូបយាហំ, ភិក្ខខេច, ត្ថយំ បុក្កលំ ចចាមិ៉ ត្ថខេយ ខេលា, ភិក្ខខេច, ចត្តាខេរា ឫសិក្ខបយា បុក្កលិ សខេត្តា សំចិឌ្ឍយាគា ខេលិកស្មិំ”ន្តិ៉ សត្តមំ៉

ប៉៉ ពាលីពទ្ទសុត្តំ

១០ប៉៉ “ចត្តាខេរាខេម, ភិក្ខខេច, ពាលីពទ្ទា [ពាលិចទ្ទា (សី៉ ឃ្យា៉ កំ៉ បី៉), ពាលិពទ្ទា (ក៉) ឫ៉ ប៉ ១៩១]៉ ពតខេយ ចត្តាខេរា? សកចខេណ្ឌា ខេគា បរកចខេណ្ឌា, បរកចខេណ្ឌា ខេគា សកចខេណ្ឌា, សកចខេណ្ឌា ច បរកចខេណ្ឌា ច, ខេគច សកចខេណ្ឌា ខេគា បរកចខេណ្ឌា –

ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ពលិពទ្ទា។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ពលិពទ្ទូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? សកគវចណ្ឌោ នោ បរគវចណ្ឌោ, បរគវចណ្ឌោ នោ សកគវចណ្ឌោ, សកគវចណ្ឌោ ច បរគវចណ្ឌោ ច, នេវ សកគវចណ្ឌោ នោ បរគវចណ្ឌោ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សកគវចណ្ឌោ ហោតិ, នោ បរគវចណ្ឌោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សកបរិសំ ឧព្ពេជេតា ហោតិ, នោ បរបរិសំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សកគវចណ្ឌោ ហោតិ, នោ បរគវចណ្ឌោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, ពលិពទ្ទោ សកគវចណ្ឌោ, នោ បរគវចណ្ឌោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បរគវចណ្ឌោ ហោតិ, នោ សកគវចណ្ឌោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ បរបរិសំ ឧព្ពេជេតា ហោតិ, នោ សកបរិសំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បរគវចណ្ឌោ ហោតិ, នោ សកគវចណ្ឌោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, ពលិពទ្ទោ បរគវចណ្ឌោ, នោ សកគវចណ្ឌោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សកគវចណ្ឌោ ច ហោតិ បរគវចណ្ឌោ ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សកបរិសំ ឧព្ពេជេតា ហោតិ បរបរិសញ្ច។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សកគវចណ្ឌោ ច ហោតិ បរគវចណ្ឌោ ច។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, ពលិពទ្ទោ សកគវចណ្ឌោ ច បរគវចណ្ឌោ ច; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវ សកគវចណ្ឌោ ហោតិ នោ បរគវចណ្ឌោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ នេវ សកបរិសំ ឧព្ពេជេតា ហោតិ, នោ បរបរិសំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវ សកគវចណ្ឌោ ហោតិ, នោ បរគវចណ្ឌោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, ពលិពទ្ទោ នេវ សកគវចណ្ឌោ, នោ បរគវចណ្ឌោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ពលិពទ្ទូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ រុក្ខសុត្តំ

១០៩។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, រុក្ខា។ កតមេ ចត្តារោ? ផេគ្គុ ផេគ្គុបរិវារោ, ផេគ្គុ សារបរិវារោ, សារោ ផេគ្គុបរិវារោ, សារោ សារបរិវារោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ រុក្ខា។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ រុក្ខូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ផេគ្គុ ផេគ្គុបរិវារោ, ផេគ្គុ សារបរិវារោ, សារោ ផេគ្គុបរិវារោ, សារោ សារបរិវារោ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ផេគ្គុ ហោតិ ផេគ្គុបរិវារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ ហោតិ បាបធម្មោ; បរិសាបិស្ស ហោតិ ទុស្សីលា បាបធម្មា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ផេគ្គុ ហោតិ ផេគ្គុបរិវារោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, រុក្ខោ ផេគ្គុ

ផេគ្គុបរិវារោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ផេគ្គុ ហោតិ សារបរិវារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទុស្សីលោ ហោតិ បាបធម្មោ; បរិសា ច ខ្វស្ស ហោតិ សីលវតី កល្យាណធម្មា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ផេគ្គុ ហោតិ សារបរិវារោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, រុក្ខោ ផេគ្គុ សារបរិវារោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សារោ ហោតិ ផេគ្គុបរិវារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលវា ហោតិ កល្យាណធម្មោ; បរិសា ច ខ្វស្ស ហោតិ ទុស្សីលា បាបធម្មា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សារោ ហោតិ ផេគ្គុបរិវារោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, រុក្ខោ សារោ ផេគ្គុបរិវារោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សារោ ហោតិ សារបរិវារោ? ឥធ ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលវា ហោតិ កល្យាណធម្មោ; បរិសាបិស្ស ហោតិ សីលវតី កល្យាណធម្មា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សារោ ហោតិ សារបរិវារោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, រុក្ខោ សារោ សារបរិវារោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ រុក្ខូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ [បុ។ ប។ ១៥០]។ នវមំ។

១០។ អាសីវិសសុត្តំ

១១០។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អាសីវិសា [អាសិវិសា (ក។) បុ។ ប។ ១៩៣]។ កតមេ ចត្តារោ? អាគតវិសោ ន ឃោរវិសោ, ឃោរវិសោ ន អាគតវិសោ, អាគតវិសោ ច ឃោរវិសោ ច, នេវាគតវិសោ ន ឃោរវិសោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អាសីវិសា។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អាសីវិសូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? អាគតវិសោ ន ឃោរវិសោ, ឃោរវិសោ ន អាគតវិសោ , អាគតវិសោ ច ឃោរវិសោ ច, នេវាគតវិសោ ន ឃោរវិសោ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាគតវិសោ ហោតិ, ន ឃោរវិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អភិណ្ហំ កុជ្ឈតិ។ សោ ច ខ្វស្ស កោធោ [កោបោ (ក។) បុ។ ប។ ១៩៣] ន ទីឃរត្តំ អនុសេតិ។ ឯវំ ខោ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាគតវិសោ ហោតិ, ន ឃោរវិសោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, អាសីវិសោ អាគតវិសោ, ន ឃោរវិសោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ឃោរវិសោ ហោតិ, ន អាគតវិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ អភិណ្ហំ កុជ្ឈតិ។ សោ ច ខ្វស្ស កោធោ ទីឃរត្តំ អនុសេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ឃោរវិសោ ហោតិ, ន អាគតវិសោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, អាសីវិសោ ឃោរវិសោ, ន អាគតវិសោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាគតវិសោ ច ហោតិ ឃោរវិសោ ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អភិណ្ហំ កុជ្ឈតិ។ សោ ច ខ្វស្ស កោធោ ទីឃរត្តំ អនុសេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អាគតវិសោ ច ហោតិ ឃោរវិសោ ច។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, អាសីវិសោ អាគតវិសោ ច ឃោរវិសោ ច; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវាគតវិសោ ហោតិ ន ឃោរវិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ អភិណ្ហំ កុជ្ឈតិ។ សោ ច ខ្វស្ស កោធោ ន ទីឃរត្តំ អនុសេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវាគតវិសោ ហោតិ, ន ឃោរវិសោ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, អាសីវិសោ នេវាគតវិសោ ន ឃោរវិសោ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ បុគ្គលំ វទាមិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អាសីវិសូបមា បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ ទសមំ។

វលាហកវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ទ្វេ វលាហា កុម្ភ-ឧទកា, រហទា ទ្វេ ហោន្តិ អម្ពានិ;

មូសិកា ពលីពទ្ទា រុក្ខា, អាសីវិសេន តេ ទសាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១១) ១. កេសិវគ្គោ

១. កេសិសុត្តំ

១១១. អថ ខោ កេសិ អស្សទម្មសារថិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ កេសិំ អស្សទម្មសារថិំ ភគវា ឯតទវោច – “ត្វំ ខោសិ, កេសិ, បញ្ញាតោ អស្សទម្មសារថីតិ [សញ្ញាតោ អស្សទម្មសារថីតិ (សី. ស្យា. កំ. បី.)]។ កថំ បន ត្វំ, កេសិ, អស្សទម្មំ វិនេសី”តិ? “អហំ ខោ, ភន្តេ, អស្សទម្មំ សណ្ហេនបិ វិនេមិ, ផរុសេនបិ វិនេមិ , សណ្ហផរុសេនបិ វិនេមី”តិ។ “សចេ តេ, កេសិ, អស្សទម្មោ សណ្ហេន វិនយំ ន ឧបេតិ, ផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ, សណ្ហផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ, កិន្តិ នំ ករោសី”តិ? “សចេ មេ, ភន្តេ, អស្សទម្មោ សណ្ហេន វិនយំ ន ឧបេតិ, ផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ, សណ្ហផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ; ហនាមិ នំ, ភន្តេ។ តំ កិស្ស ហេតុ? មា មេ អាចរិយកុលស្ស អវណ្ណោ អហោសី”តិ។

“ភគវា បន, ភន្តេ, អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ។ កថំ បន, ភន្តេ, ភគវា បុរិសទម្មំ វិនេតី”តិ? “អហំ ខោ, កេសិ, បុរិសទម្មំ សណ្ហេនបិ វិនេមិ, ផរុសេនបិ វិនេមិ, សណ្ហផរុសេនបិ វិនេមិ។ តត្រិទំ, កេសិ, សណ្ហស្មិំ – ឥតិ កាយសុចរិតំ ឥតិ កាយសុចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ វចីសុចរិតំ ឥតិ វចីសុចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ មនោសុចរិតំ ឥតិ មនោសុចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ ទេវា, ឥតិ មនុស្សាតិ។ តត្រិទំ, កេសិ, ផរុសស្មិំ – ឥតិ កាយទុច្ចរិតំ ឥតិ កាយទុច្ចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ វចីទុច្ចរិតំ ឥតិ វចីទុច្ចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ មនោទុច្ចរិតំ ឥតិ មនោទុច្ចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ និរយោ, ឥតិ តិរច្ឆានយោនិ, ឥតិ បេត្តិវិសយោ”តិ។

“តត្រិទំ, កេសិ, សណ្ហផរុសស្មិំ – ឥតិ កាយសុចរិតំ ឥតិ កាយសុចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ កាយទុច្ចរិតំ ឥតិ កាយទុច្ចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ វចីសុចរិតំ ឥតិ វចីសុចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ វចីទុច្ចរិតំ ឥតិ វចីទុច្ចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ មនោសុចរិតំ ឥតិ មនោសុចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ មនោទុច្ចរិតំ ឥតិ មនោទុច្ចរិតស្ស វិបាកោ, ឥតិ ទេវា, ឥតិ មនុស្សា, ឥតិ និរយោ, ឥតិ តិរច្ឆានយោនិ, ឥតិ បេត្តិវិសយោ”តិ។

“សចេ តេ, ភន្តេ, បុរិសទម្មោ សណ្ហេន វិនយំ ន ឧបេតិ, ផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ, សណ្ហផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ, កិន្តិ នំ ភគវា ករោតី”តិ? “សចេ មេ, កេសិ, បុរិសទម្មោ សណ្ហេន វិនយំ ន ឧបេតិ, ផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ, សណ្ហផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ, ហនាមិ នំ, កេសី”តិ។ “ន ខោ, ភន្តេ, ភគវតោ បាណាតិបាតោ កប្បតិ។ អថ ច បន ភគវា ឯវមាហ – ‘ហនាមិ, នំ កេសី’”តិ! “សច្ចំ, កេសិ! ន តថាគតស្ស បាណាតិបាតោ កប្បតិ។ អបិ ច យោ បុរិសទម្មោ សណ្ហេន វិនយំ ន ឧបេតិ, ផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ, សណ្ហផរុសេន វិនយំ ន ឧបេតិ, ន តំ តថាគតោ វត្តព្វំ អនុសាសិតព្វំ មញ្ញតិ, នាបិ វិញ្ញូ សព្រហ្មចារី វត្តព្វំ អនុសាសិតព្វំ មញ្ញន្តិ។ វធោ ហេសោ, កេសិ, អរិយស្ស វិនយេ – យំ ន តថាគតោ វត្តព្វំ អនុសាសិតព្វំ មញ្ញតិ, នាបិ វិញ្ញូ សព្រហ្មចារី វត្តព្វំ អនុសាសិតព្វំ មញ្ញន្តី”តិ។

“សោ ហិ នូន, ភន្តេ, ពាឡ្ហំ ហោតិ – យំ ន តថាគតោ វត្តព្ពំ អនុសាសិតព្ពំ មញ្ញតិ, នាបិ វិញ្ញូ សព្រហ្មចារី វត្តព្ពំ អនុសាសិតព្ពំ មញ្ញន្តីតិ។ អភិក្កន្តំ, ភន្តេ, អភិក្កន្តំ, ភន្តេ…បេ… ឧបាសកំ មំ, ភន្តេ, ភគវា ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គត”ន្តិ។ បឋមំ។

៧. ជវសុត្តំ

១១២. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។ កតមេហិ ចតូហិ? អជ្ជវេន, ជវេន, ខន្តិយា, សោរច្ចេន – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ, រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ…បេ… អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស។ កតមេហិ ចតូហិ? អជ្ជវេន, ជវេន, ខន្តិយា, សោរច្ចេន – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ…បេ… អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា”តិ។ ទុតិយំ។

៨. បតោទសុត្តំ

១១៣. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, ភទ្រា អស្សាជានីយា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ បតោទច្ឆាយំ ទិស្វា សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ – ‘កិំ នុ ខោ មំ អជ្ជ អស្សទម្មសារថិ ការណំ ការេស្សតិ, កិមស្សាហំ [កថមស្សាហំ (ក។)] បដិករោមី’តិ! ឯវរូបោបិ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ ហោតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, បឋមោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ សន្តោ សំវិជ្ជមានោ លោកស្មិំ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ ន ហេវ ខោ បតោទច្ឆាយំ ទិស្វា សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ, អបិ ច ខោ លោមវេធវិទ្ធោ សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ – ‘កិំ នុ ខោ មំ អជ្ជ អស្សទម្មសារថិ ការណំ ការេស្សតិ, កិមស្សាហំ បដិករោមី’តិ! ឯវរូបោបិ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ ហោតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ សន្តោ សំវិជ្ជមានោ លោកស្មិំ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ ន ហេវ ខោ បតោទច្ឆាយំ ទិស្វា សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ នាបិ លោមវេធវិទ្ធោ សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ, អបិ ច ខោ ចម្មវេធវិទ្ធោ សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ – ‘កិំ នុ ខោ មំ អជ្ជ អស្សទម្មសារថិ ការណំ ការេស្សតិ, កិមស្សាហំ បដិករោមី’តិ! ឯវរូបោបិ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ ហោតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, តតិយោ

ភទ្រោ អស្សាជានីយោ សន្តោ សំវិជ្ជមានោ លោកស្មិំ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ ន ហេវ ខោ បតោទច្ឆាយំ ទិស្វា សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ នាបិ លោមវេធវិទ្ធោ សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ នាបិ ចម្មវេធវិទ្ធោ សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ, អបិ ច ខោ អដ្ឋិវេធវិទ្ធោ សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ – ‘កិំ នុ ខោ មំ អជ្ជ អស្សទម្មសារថិ ការណំ ការេស្សតិ, កិមស្សាហំ បដិករោមី’តិ ! ឯវរូបោបិ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ ហោតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ចតុត្ថោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ សន្តោ សំវិជ្ជមានោ លោកស្មិំ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ភទ្រា អស្សាជានីយា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោមេ ភទ្រា បុរិសាជានីយា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ សុណាតិ – ‘អមុកស្មិំ គាមេ វា និគមេ វា ឥត្ថី វា បុរិសោ វា ទុក្ខិតោ វា កាលង្កតោ វា [កាលកតោ វា (សី. ស្យា. កំ. បី.)] វា’តិ។ សោ តេន សំវិជ្ជតិ, សំវេគំ អាបជ្ជតិ។ សំវិគ្គោ យោនិសោ បទហតិ។ បហិតត្តោ កាយេន ចេវ បរមសច្ចំ [បរមត្ថសច្ចំ (ក.) ម. និ. ២.១៨៣ បស្សិតព្ពំ] សច្ឆិករោតិ, បញ្ញាយ ច អតិវិជ្ឈ បស្សតិ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, ភទ្រោ អស្សាជានីយោ បតោទច្ឆាយំ ទិស្វា សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ ភទ្រំ បុរិសាជានីយំ វទាមិ។ ឯវរូបោបិ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ ហោតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, បឋមោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ សន្តោ សំវិជ្ជមានោ លោកស្មិំ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ ន ហេវ ខោ សុណាតិ – ‘អមុកស្មិំ គាមេ វា និគមេ វា ឥត្ថី វា បុរិសោ វា ទុក្ខិតោ វា កាលង្កតោ វា’តិ, អបិ ច ខោ សាមំ បស្សតិ ឥត្ថិំ វា បុរិសំ វា ទុក្ខិតំ វា កាលង្កតំ វា។ សោ តេន សំវិជ្ជតិ, សំវេគំ អាបជ្ជតិ។ សំវិគ្គោ យោនិសោ បទហតិ។ បហិតត្តោ កាយេន ចេវ បរមសច្ចំ សច្ឆិករោតិ, បញ្ញាយ ច អតិវិជ្ឈ បស្សតិ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, ភទ្រោ អស្សាជានីយោ លោមវេធវិទ្ធោ សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ ភទ្រំ បុរិសាជានីយំ វទាមិ។ ឯវរូបោបិ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ ហោតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ សន្តោ សំវិជ្ជមានោ លោកស្មិំ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ ន ហេវ ខោ សុណាតិ – ‘អមុកស្មិំ គាមេ វា និគមេ វា ឥត្ថី វា បុរិសោ វា ទុក្ខិតោ វា កាលង្កតោ វា’តិ, នាបិ សាមំ បស្សតិ ឥត្ថិំ វា បុរិសំ វា ទុក្ខិតំ វា កាលង្កតំ វា, អបិ ច ខោ អស្ស ញាតិ វា សាលោហិតោ វា ទុក្ខិតោ វា ហោតិ កាលង្កតោ វា។ សោ តេន សំវិជ្ជតិ, សំវេគំ អាបជ្ជតិ។ សំវិគ្គោ យោនិសោ បទហតិ។ បហិតត្តោ កាយេន ចេវ បរមសច្ចំ សច្ឆិករោតិ, បញ្ញាយ ច អតិវិជ្ឈ បស្សតិ។ សេយ្យថាបិ សោ, ភិក្ខវេ, ភទ្រោ អស្សាជានីយោ ចម្មវេធវិទ្ធោ សំវិជ្ជតិ សំវេគំ អាបជ្ជតិ; តថូបមាហំ, ភិក្ខវេ, ឥមំ ភទ្រំ បុរិសាជានីយំ វទាមិ។ ឯវរូបោបិ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ ហោតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, តតិយោ ភទ្រោ បុរិសាជានីយោ សន្តោ សំវិជ្ជមានោ លោកស្មិំ។

“ປຸນ ຈປຣໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກໂຈ຺ຈ ຠໂທ຺ຣ ປຸຣິສາຊານີໂຍ ນ ເຫວ ໂຂ ສຸຓາຕິ – ‘ອມຸກສ຺ມິໍ ນາມ ຄາເມ ວາ ນິຄເມ ວາ ອິຕ຺ຖີ ວາ ປຸຣິໂສ ວາ ທຸກ຺ຂິໂຕ ວາ ກາລງ຺ກໂຕ ວາ’ຕິ, ນາປິ ສາມໍ ປສ຺ສຕິ ອິຕ຺ຖິໍ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ທຸກ຺ຂິຕໍ ວາ ກາລງ຺ກຕໍ ວາ, ນາປິສ຺ສ ຎາຕິ ວາ ສາໂລຫິໂຕ ວາ ທຸກ຺ຂິໂຕ ວາ ໂຫຕິ ກາລງ຺ກໂຕ ວາ, ອປິ ຈ ໂຂ ສາມຎ຺ເຎວ ຜຸໂຏ຺ຐ ໂຫຕິ ສາຣີຣິກາຫິ ເວທນາຫິ ທຸກ຺ຂາຫິ ຕິພ຺ພາຫິ [ຕິປ຺ປາຫິ (ສີ. ປີ.)] ຂຣາຫິ ກຏຸກາຫິ ອສາຕາຫິ ອມນາປາຫິ ປາຓຫຣາຫິ. ໂສ ເຕນ ສໍວິຊ຺ຊຕິ, ສໍເວຄໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ສໍວິໂຄ຺ຄ ໂຍນິໂສ ປທຫຕິ. ປຫິຕໂຕ຺ຕ ສມາໂນ ກາເຍນ ເຈວ ປຣມສຈ຺ຈໍ ສຈ຺ຉິກໂຣຕິ, ປຎ຺ຎາຍ ຈ ອຕິວິຊ຺ຌ ປສ຺ສຕິ. ເສຍ຺ຍຖາປິ ໂສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠໂທ຺ຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ອຏ຺ຐິຈ຺ຉວິວິທ຺ໂທ ສໍວິຊ຺ຊຕິ ສໍເວຄໍ ອາປຊ຺ຊຕິ; ຕຖູປມາຫໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ຠທ຺ຣໍ ປຸຣິສາຊານີຍໍ ວທາມິ. ເອວຣູໂປປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິເຘກໂຈ຺ຈ ຠໂທ຺ຣ ປຸຣິສາຊານີໂຍ ໂຫຕິ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕຸໂຕ຺ຖ ຠໂທ຺ຣ ປຸຣິສາຊານີໂຍ ສໂນ຺ຕ ສໍວິຊ຺ຊມາໂນ ໂລກສ຺ມິໍ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຠທ຺ຣາ ປຸຣິສາຊານີຍາ ສໂນ຺ຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິ”ນ຺ຕິ. ຕຕິຍໍ.

໔. ນາຄສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໔. “ຈຕູຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠ຺ຄ, ຣໂຎ຺ຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕ຺ວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ໂສຕາ ຈ ໂຫຕິ, ຫນ຺ຕາ ຈ, ຂນ຺ຕາ ຈ, ຄນ຺ຕາ ຈ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ໂສຕາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຍເມນໍ ຫຕ຺ຖິທມ຺ມສາຣຖິ ກາຣຓໍ ກາເຣຕິ – ຍທິ ວາ ກຕປຸພ຺ພໍ ຍທິ ວາ ອກຕປຸພ຺ພໍ – ຕໍ ອຏ຺ຐິໍ ກຕ຺ວາ [ອຏ຺ຐິກຕ຺ວາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.) ອ. ນິ. ໕.໑໔໐] ມນສິ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພເຈຕສາ [ສພ຺ພໍ ເຈຕສາ (ສພ຺ພຕ຺ຖ)] ສມນ຺ນາຫຣິຕ຺ວາ ໂອຫິຕໂສໂຕ ສຸຓາຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ໂສຕາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຫນ຺ຕາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ສງ຺ຄາມຄໂຕ ຫຕ຺ຖິມ຺ປິ ຫນຕິ, ຫຕ຺ຖາຣຸຫມ຺ປິ ຫນຕິ, ອສ຺ສມ຺ປິ ຫນຕິ, ອສ຺ສາຣຸຫມ຺ປິ ຫນຕິ , ຣຖມ຺ປິ ຫນຕິ, ຣຖິກມ຺ປິ ຫນຕິ, ປຕ຺ຕິກມ຺ປິ ຫນຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຫນ຺ຕາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຂນ຺ຕາ ໂຫຕິ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ສງ຺ຄາມຄໂຕ ຂໂມ ໂຫຕິ ສຕ຺ຕິປ຺ປຫາຣານໍ ອສິປ຺ປຫາຣານໍ ອຸສຸປ຺ປຫາຣານໍ ຜຣສຸປ຺ປຫາຣານໍ [“ຜຣສຸປ຺ປຫາຣານ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ປທໍ ສ຺ຍາໂປຕ຺ຖເກເຍວ ອຕ຺ຖິ. ມ. ນິ. ໒.໒໑໗ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ]
ເຠຣິປຓວສງ຺ຂຕິຓວນິນ຺ນາທສທ຺ທານໍ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຂນ຺ຕາ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຄນ຺ຕາ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຍເມນໍ ຫຕ຺ຖິທມກສາຣຖິ ທິສໍ ເປເສຕິ – ຍທິ ວາ ກຕປຸພ຺ພໍ ຍທິ ວາ ອກຕປຸພ຺ພໍ – ຕໍ ຂິປ຺ປເມວ ຄນ຺ຕາ ໂຫຕິ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຄນ຺ຕາ ໂຫຕິ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣໂຎ຺ຎ ນາໂຄ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠ຺ຄ, ຣໂຎ຺ຎ ອງ຺ຄນ຺ເຕ຺ວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សោតា ច ហោតិ, ហន្តា ច, ខន្តា ច, គន្តា ច។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សោតា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ តថាគតប្បវេទិតេ ធម្មវិនយេ ទេសិយមានេ អដ្ឋិំ កត្វា មនសិ កត្វា សព្ពចេតសា សមន្នាហរិត្វា ឱហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សោតា ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ហន្តា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ កាមវិតក្កំ នាធិវាសេតិ បជហតិ វិនោទេតិ (ហនតិ) [( ) នត្ថិ សី។ ស្យា។ បី។ បោត្ថកេសុ។ អ។ និ។ ៤.១៦៤ បដិបទាវគ្គេ ចតុត្ថសុត្តេ បន “សមេតី”តិ បទំ សព្ពត្ថបិ ទិស្សតិ] ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ, ឧប្បន្នំ ព្យាបាទវិតក្កំ...បេ... ឧប្បន្នំ វិហិំសាវិតក្កំ...បេ... ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ នាធិវាសេតិ បជហតិ វិនោទេតិ ហនតិ ព្យន្តីករោតិ អនភាវំ គមេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ហន្តា ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ខន្តា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ខមោ ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ, ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្ពានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ខន្តា ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ គន្តា ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ យាយំ ទិសា អគតបុព្ពា ឥមិនា ទីឃេន អទ្ធុនា យទិទំ សព្ពសង្ខារសមថោ សព្ពូបធិបដិនិស្សគ្គោ តណ្ហាក្ខយោ វិរាគោ និរោធោ និព្ពានំ, តំ ខិប្បញ្ញេវ គន្តា ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ គន្តា ហោតិ។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. ឋានសុត្តំ

១១៥. “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, ឋានានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ឋានំ អមនាបំ កាតុំ; តញ្ច ករីយមានំ អនត្ថាយ សំវត្តតិ។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ឋានំ អមនាបំ កាតុំ; តញ្ច ករីយមានំ អត្ថាយ សំវត្តតិ។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ឋានំ មនាបំ កាតុំ; តញ្ច ករីយមានំ អនត្ថាយ សំវត្តតិ។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ឋានំ មនាបំ កាតុំ; តញ្ច ករីយមានំ អត្ថាយ សំវត្តតិ។

“តត្រ, ភិក្ខវេ, យមិទំ [យទិទំ (ស្យា។ កំ។ ក។)] ឋានំ អមនាបំ កាតុំ; តញ្ច ករីយមានំ អនត្ថាយ សំវត្តតិ – ឥទំ, ភិក្ខវេ, ឋានំ ឧភយេនេវ ន កត្តព្ពំ មញ្ញតិ [បញ្ញាយតិ (?)]។ យម្បិទំ [យទិទំ (ក។)] ឋានំ អមនាបំ កាតុំ; ឥមិនាបិ នំ [តំ (សី។ បី។) ស្យាមបោត្ថកេ នត្ថិ] ន កត្តព្ពំ មញ្ញតិ។ យម្បិទំ ឋានំ ករីយមានំ អនត្ថាយ សំវត្តតិ; ឥមិនាបិ នំ [តំ (បី។) សី។ ស្យា។ បោត្ថកេសុ នត្ថិ] ន កត្តព្ពំ មញ្ញតិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, ឋានំ ឧភយេនេវ ន កត្តព្ពំ មញ្ញតិ។

“ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມິທໍ ຐານໍ ອມນາປໍ ກາຕຸໍ; ຕຎ຺ຈ ກຍິຣມານໍ ອຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ – ອິມສ຺ມິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຐາເນ ພາເລາ ຈ ປຓ຺ຑິເຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ເພາ ປຸຣິສຖາເມ ປຸຣິສວີຣິເຍ ປຸຣິສປຣກ຺ກເມ. ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາເລາ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ – ‘ກິຎ຺ຈາປິ ເຂາ ອິທໍ ຐານໍ ອມນາປໍ ກາຕຸໍ; ອຖ ຈຣຫິທໍ ຐານໍ ກຍິຣມານໍ ອຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’ຕິ. ເສາ ຕໍ ຐານໍ ນ ກເຣາຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຐານໍ ອກຍິຣມານໍ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ປຓ຺ຑິເຕາ ຈ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ – ‘ກິຎ຺ຈາປິ ເຂາ ອິທໍ ຐານໍ ອມນາປໍ ກາຕຸໍ; ອຖ ຈຣຫິທໍ ຐານໍ ກຍິຣມານໍ ອຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’ຕິ. ເສາ ຕໍ ຐານໍ ກເຣາຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຐານໍ ກຍິຣມານໍ ອຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

“ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມິທໍ [ຍທິທໍ (ສ຺ຍາ. ກໍ.)] ຐານໍ ມນາປໍ ກາຕຸໍ; ຕຎ຺ຈ ກຍິຣມານໍ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ – ອິມສ຺ມິມ຺ປິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຐາເນ ພາເລາ ຈ ປຓ຺ຑິເຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ເພາ ປຸຣິສຖາເມ ປຸຣິສວີຣິເຍ ປຸຣິສປຣກ຺ກເມ. ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ພາເລາ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ – ‘ກິຎ຺ຈາປິ ເຂາ ອິທໍ ຐານໍ ມນາປໍ ກາຕຸໍ; ອຖ ຈຣຫິທໍ ຐານໍ ກຍິຣມານໍ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’ຕິ. ເສາ ຕໍ ຐານໍ ກເຣາຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຐານໍ ກຍິຣມານໍ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ. ປຓ຺ຑິເຕາ ຈ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂຕິ – ‘ກິຎ຺ຈາປິ ເຂາ ອິທໍ ຐານໍ ມນາປໍ ກາຕຸໍ; ອຖ ຈຣຫິທໍ ຐານໍ ກຍິຣມານໍ ອນຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີ’ຕິ. ເສາ ຕໍ ຐານໍ ນ ກເຣາຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ຐານໍ ອກຍິຣມານໍ ອຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ.

“ຕຕ຺ຣ, ຠິກ຺ຂເວ, ຍມິທໍ ຐານໍ ມນາປໍ ກາຕຸໍ, ຕຎ຺ຈ ກຍິຣມານໍ ອຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ – ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຐານໍ ອຸຠເຍເນວ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎຕິ. ຍມ຺ປິທໍ ຐານໍ ມນາປໍ ກາຕຸໍ, ອິມິນາປິ ນໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎຕິ; ຍມ຺ປິທໍ ຐານໍ ກຍິຣມານໍ ອຕ຺ຖາຍ ສໍວຕ຺ຕຕິ, ອິມິນາປິ ນໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎຕິ. ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຐານໍ ອຸຠເຍເນວ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ມຎ຺ຎຕິ. ອິມານິ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຐານານີ”ຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ອປ຺ປມາທສຸຕ຺ຕໍ

໑໑໙. “ຈຕູຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຐາເນຫິ ອປ຺ປມາເທາ ກຣຓີເຍາ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖ, ກາຍສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຖ; ຕຕ຺ຖ ຈ ມາ ປມາທຕ຺ຖ. ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖ, ວຈີສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຖ; ຕຕ຺ຖ ຈ ມາ ປມາທຕ຺ຖ. ມເນາທຸຈ຺ຈຣິຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖ, ມເນາສຸຈຣິຕໍ ຠາເວຖ; ຕຕ຺ຖ ຈ ມາ ປມາທຕ຺ຖ. ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຊຫຖ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິໍ ຠາເວຖ ; ຕຕ຺ຖ ຈ ມາ ປມາທຕ຺ຖ.

“ຍເຕາ ເຂາ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸເນາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫີນໍ ເຫາຕິ ກາຍສຸຈຣິຕໍ ຠາວິຕໍ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫີນໍ ເຫາຕິ ວຈີສຸຈຣິຕໍ ຠາວິຕໍ, ມເນາທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ປຫີນໍ ເຫາຕິ ມເນາສຸຈຣິຕໍ ຠາວິຕໍ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ປຫີນາ ເຫາຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ຠາວິຕາ, ເສາ ນ ຠາຍຕິ ສມ຺ປຣາຍິກສ຺ສ ມຣຓສ຺ສາ”ຕິ. ນວມໍ.

໑໐. ອາຣກ຺ຂສຸຕ຺ຕໍ

១១៧។ “ចតូសុ, ភិក្ខវេ, ឋានេសុ អត្តរូបេន អប្បមាទោ សតិ ចេតសោ អារក្ខោ ករណីយោ។ កតមេសុ ចតូសុ? ‘មា មេ រជនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ រជ្ជី’តិ អត្តរូបេន អប្បមាទោ សតិ ចេតសោ អារក្ខោ ករណីយោ; ‘មា មេ ទោសនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ ទុស្សី’តិ អត្តរូបេន អប្បមាទោ សតិ ចេតសោ អារក្ខោ ករណីយោ; ‘មា មេ មោហនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ មុយ្ហី’តិ អត្តរូបេន អប្បមាទោ សតិ ចេតសោ អារក្ខោ ករណីយោ; ‘មា មេ មទនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ មជ្ជី’តិ អត្តរូបេន អប្បមាទោ សតិ ចេតសោ អារក្ខោ ករណីយោ។

“យតោ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ រជនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ ន រជ្ជតិ វីតរាគត្តា, ទោសនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ ន ទុស្សតិ វីតទោសត្តា, មោហនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ ន មុយ្ហតិ វីតមោហត្តា, មទនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ ន មជ្ជតិ វីតមទត្តា, សោ ន ឆម្ភតិ ន កម្បតិ ន ចលតិ ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ, ន ច បន សមណវចនហេតុបិ គច្ឆតី”តិ។ សត្តមំ។

៨។ សំវេជនីយសុត្តំ

១១៨។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, សទ្ធស្ស កុលបុត្តស្ស ទស្សនីយានិ សំវេជនីយានិ ឋានានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ‘ឥធ តថាគតោ ជាតោ’តិ, ភិក្ខវេ, សទ្ធស្ស កុលបុត្តស្ស ទស្សនីយំ សំវេជនីយំ ឋានំ។ ‘ឥធ តថាគតោ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្ពុទ្ធោ’តិ, ភិក្ខវេ, សទ្ធស្ស កុលបុត្តស្ស ទស្សនីយំ សំវេជនីយំ ឋានំ។ ‘ឥធ តថាគតោ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តេសី’តិ, ភិក្ខវេ, សទ្ធស្ស កុលបុត្តស្ស ទស្សនីយំ សំវេជនីយំ ឋានំ។ ‘ឥធ តថាគតោ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពុតោ’តិ , ភិក្ខវេ, សទ្ធស្ស កុលបុត្តស្ស ទស្សនីយំ សំវេជនីយំ ឋានំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ សទ្ធស្ស កុលបុត្តស្ស ទស្សនីយានិ សំវេជនីយានិ ឋានានី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ ភយសុត្តំ

១១៩។ “ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, ភយានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ជាតិភយំ, ជរាភយំ, ព្យាធិភយំ, មរណភយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ ភយានី”តិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយភយសុត្តំ

១២០។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, ភយានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? អគ្គិភយំ, ឧទកភយំ, រាជភយំ, ចោរភយំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ ភយានី”តិ។ ទសមំ។

កេសិវគ្គោ ទុតិយោ។

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ເກສິ ຊເວາ ປເຕາເທາ ຈ, ນາເຄາ ຐາເນນ ປຎ຺ຈມໍ;

ອປ຺ປມາເທາ ຈ ອາຣເກ຺ຂາ, ສໍເວຊນີຍຎ຺ຈ ເທ຺ວ ຠຍານິ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១៣) ៣. ភយវគ្គោ

១. អត្តានុវាទសុត្តំ

១២១. “ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, ភយានិ. កតមានិ ចត្តារិ? អត្តានុវាទភយំ, បរានុវាទភយំ, ទណ្ឌភយំ, ទុគ្គតិភយំ.

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, អត្តានុវាទភយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘អហញ្ចេវ [អហញ្ចេ (?)] ខោ បន កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរេយ្យំ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរេយ្យំ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរេយ្យំ, កិញ្ច តំ មំ យំ [កិញ្ចិ តំ យំ (សី.), កិញ្ច យំ (ស្យា. កំ.), កិញ្ច តំ កស្មា (បី. ក.)] អត្តា សីលតោ ន ឧបវទេយ្យា’តិ! សោ អត្តានុវាទភយស្ស ភីតោ កាយទុច្ចរិតំ បហាយ កាយសុចរិតំ ភាវេតិ, វចីទុច្ចរិតំ បហាយ វចីសុចរិតំ ភាវេតិ, មនោទុច្ចរិតំ បហាយ មនោសុចរិតំ ភាវេតិ, សុទ្ធំ អត្តានំ បរិហរតិ. ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អត្តានុវាទភយំ.

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, បរានុវាទភយំ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘អហញ្ចេវ ខោ បន កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរេយ្យំ, វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរេយ្យំ, មនសា ទុច្ចរិតំ ចរេយ្យំ, កិញ្ច តំ មំ យំ បរេ សីលតោ ន ឧបវទេយ្យុ’ន្តិ! សោ បរានុវាទភយស្ស ភីតោ កាយទុច្ចរិតំ បហាយ កាយសុចរិតំ ភាវេតិ, វចីទុច្ចរិតំ បហាយ វចីសុចរិតំ ភាវេតិ, មនោទុច្ចរិតំ បហាយ មនោសុចរិតំ ភាវេតិ, សុទ្ធំ អត្តានំ បរិហរតិ. ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បរានុវាទភយំ.

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, ទណ្ឌភយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បស្សតិ ចោរេ អាគុចារី, រាជានោ គហេត្វា វិវិធា កម្មការណា ការេន្តេ, កសាហិបិ តាឡេន្តេ, វេត្តេហិបិ តាឡេន្តេ, អឌ្ឍទណ្ឌកេហិបិ តាឡេន្តេ, ហត្ថម្បិ ឆិន្ទន្តេ, បាទម្បិ ឆិន្ទន្តេ, ហត្ថបាទម្បិ ឆិន្ទន្តេ, កណ្ណម្បិ ឆិន្ទន្តេ, នាសម្បិ ឆិន្ទន្តេ, កណ្ណនាសម្បិ ឆិន្ទន្តេ, ពិលង្គថាលិកម្បិ ករោន្តេ, សង្ខមុណ្ឌិកម្បិ ករោន្តេ, រាហុមុខម្បិ ករោន្តេ, ជោតិមាលិកម្បិ ករោន្តេ, ហត្ថបជ្ជោតិកម្បិ ករោន្តេ, ឯរកវត្តិកម្បិ ករោន្តេ, ចីរកវាសិកម្បិ ករោន្តេ, ឯណេយ្យកម្បិ ករោន្តេ, ពឡិសមំសិកម្បិ ករោន្តេ, កហាបណកម្បិ ករោន្តេ, ខារាបតច្ឆិកម្បិ ករោន្តេ, បលិឃបរិវត្តិកម្បិ ករោន្តេ, បលាលបីឋកម្បិ ករោន្តេ, តត្តេនបិ តេលេន ឱសិញ្ចន្តេ, សុនខេហិបិ ខាទាបេន្តេ, ជីវន្តម្បិ សូលេ ឧត្តាសេន្តេ, អសិនាបិ សីសំ ឆិន្ទន្តេ.

“តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘យថារូបានំ ខោ បាបកានំ កម្មានំ ហេតុ ចោរេ អាគុចារី រាជានោ គហេត្វា វិវិធា កម្មការណា ការេន្តិ, កសាហិបិ តាឡេន្តិ…បេ… អសិនាបិ សីសំ ឆិន្ទន្តិ, អហញ្ចេវ ខោ បន ឯវរូបំ បាបកម្មំ ករេយ្យំ, មម្បិ រាជានោ គហេត្វា ឯវរូបា វិវិធា កម្មការណា ការេយ្យុំ, កសាហិបិ តាឡេយ្យុំ, វេត្តេហិបិ តាឡេយ្យុំ, អឌ្ឍទណ្ឌកេហិបិ តាឡេយ្យុំ, ហត្ថម្បិ ឆិន្ទេយ្យុំ, បាទម្បិ ឆិន្ទេយ្យុំ, ហត្ថបាទម្បិ ឆិន្ទេយ្យុំ, កណ្ណម្បិ ឆិន្ទេយ្យុំ, នាសម្បិ ឆិន្ទេយ្យុំ, កណ្ណនាសម្បិ ឆិន្ទេយ្យុំ, ពិលង្គថាលិកម្បិ ករេយ្យុំ, សង្ខមុណ្ឌិកម្បិ

ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ; ᩁᩣᩉᩩᨾᩩᨡᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨩᩮᩣᨲᩥᨾᩣᩃᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᨩ᩠ᨩᩮᩣᨲᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᩑᩁᨠᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨧᩦᩁᨠᩅᩣᩈᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᩑᨱᩮᨿ᩠ᨿᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨻᩃᩥᩈᨾᩴᩈᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨠᩉᩣᨸᨱᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨡᩣᩁᩣᨸᨲᨧ᩠ᨨᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨸᩃᩥᨥᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨸᩃᩣᩃᨸᩦᨮᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶᨸᩥ ᨲᩮᩃᩮᨶ ᩒᩈᩥᨬ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᩈᩩᨶᨡᩮᩉᩥᨸᩥ ᨡᩣᨴᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩪᩃᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᩋᩈᩥᨶᩣᨸᩥ ᩈᩦᩈᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩩ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᨽᨿᩔ ᨽᩦᨲᩮᩣ ᨶ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨸᩣᨽᨲᩴ ᩅᩥᩃᩩᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩁᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨸᩉᩣᨿ...ᨸᩮ... ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᨱ᩠ᨯᨽᨿᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨽᨿᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩍᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ – ‘ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩔ ᨡᩮᩣ ᨸᩣᨸᨠᩮᩣ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩴ, ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩔ ᨸᩣᨸᨠᩮᩣ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩴ, ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩔ ᨸᩣᨸᨠᩮᩣ ᩅᩥᨸᩣᨠᩮᩣ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩴ᪨ ᩋᩉᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨾᨶᩈᩣ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᨿᩣᩉᩴ ᨶ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨸᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩋᨸᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩴ ᨶᩥᩁᨿᩴ ᩏᨸᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ’ᨶ᩠ᨲᩥ! ᩈᩮᩣ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨽᨿᩔ ᨽᩦᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨠᩣᨿᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᩅᨧᩦᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᨾᨶᩮᩣᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨾᨶᩮᩣᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᨽᨿᩴ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨽᨿᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᩐᨾᩥᨽᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪒᪒᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᨿᩣᨶᩥ ᩏᨴᨠᩮᩣᩁᩮᩣᩉᨶ᩠ᨲᩔ [ᩏᨴᨠᩮᩣᩁᩮᩣᩉᨶ᩠ᨲᩮ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑᪖᪑)] ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩐᨾᩥᨽᨿᩴ, ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩦᩃᨽᨿᩴ, ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᨽᨿᩴ, ᩈᩩᩈᩩᨠᩣᨽᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨽᨿᩣᨶᩥ ᩏᨴᨠᩮᩣᩁᩮᩣᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨽᨿᩣᨶᩥ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩔ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨶᨿᩮ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ [ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩔ [ᨸᨻ᩠ᨻᨩᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪨)] ᨸᩣᨭᩥᨠᨦ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩐᨾᩥᨽᨿᩴ, ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩦᩃᨽᨿᩴ, ᩋᩣᩅᨭ᩠ᨭᨽᨿᩴ, ᩈᩩᩈᩩᨠᩣᨽᨿᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩐᨾᩥᨽᨿᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᨣᩣᩁᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨣᩣᩁᩥᨿᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᩒᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣᨾ᩠ᩉᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨩᩁᩣᨿ ᨾᩁᨱᩮᨶ ᩈᩮᩣᨠᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨴᩮᩅᩮᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩮᩉᩥ ᩏᨸᩣᨿᩣᩈᩮᩉᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨸᩁᩮᨲᩮᩣ; ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩅ ᨶᩣᨾ ᩍᨾᩔ ᨠᩮᩅᩃᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨳᩣ’ᨲᩥ! ᨲᨾᩮᨶᩴ ᨲᨳᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩴ ᩈᨾᩣᨶᩴ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᩒᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᩑᩅᩴ ᨲᩮ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨲᩮ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨲᩮ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ , ᩑᩅᩴ ᨲᩮ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨲᩮ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨲᩮ ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ‘ᨾᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨣᩣᩁᩥᨿᨽᩪᨲᩣ ᩈᨾᩣᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩒᩅᨴᩣᨾᨸᩥ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᩣᨾᨸᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨸᨶᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᨶᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᨾ᩠ᩉᩮ ᩒᩅᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩩᨸᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩉᩦᨶᩣᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩐᨾᩥᨽᨿᩔ ᨽᩦᨲᩮᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩉᩦᨶᩣᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩐᨾᩥᨽᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩮᩣᨵᩪᨸᩣᨿᩣᩈᩔᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩐᨾᩥᨽᨿᩴ᪨

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កុម្ភីលភយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ កុលបុត្តោ សទ្ធា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ ហោតិ – ‘ឱតិណ្ណោម្ហិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ, ទុក្ខោតិណ្ណោ ទុក្ខបរេតោ; អប្បេវ នាម ឥមស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស អន្តកិរិយា បញ្ញាយេថា’តិ! តមេនំ តថា បព្ពជិតំ សមានំ សព្រហ្មចារិនោ ឱវទន្តិ អនុសាសន្តិ – ‘ឥទំ តេ ខាទិតព្ពំ, ឥទំ តេ ន ខាទិតព្ពំ, ឥទំ តេ ភុញ្ជិតព្ពំ, ឥទំ តេ ន ភុញ្ជិតព្ពំ, ឥទំ តេ សាយិតព្ពំ, ឥទំ តេ ន សាយិតព្ពំ, ឥទំ តេ បាតព្ពំ , ឥទំ តេ ន បាតព្ពំ, កប្បិយំ តេ ខាទិតព្ពំ, អកប្បិយំ តេ ន ខាទិតព្ពំ, កប្បិយំ តេ ភុញ្ជិតព្ពំ, អកប្បិយំ តេ ន ភុញ្ជិតព្ពំ, កប្បិយំ តេ សាយិតព្ពំ, អកប្បិយំ តេ ន សាយិតព្ពំ, កប្បិយំ តេ បាតព្ពំ, អកប្បិយំ តេ ន បាតព្ពំ, កាលេ តេ ខាទិតព្ពំ, វិកាលេ តេ ន ខាទិតព្ពំ, កាលេ តេ ភុញ្ជិតព្ពំ, វិកាលេ តេ ន ភុញ្ជិតព្ពំ, កាលេ តេ សាយិតព្ពំ, វិកាលេ តេ ន សាយិតព្ពំ, កាលេ តេ បាតព្ពំ, វិកាលេ តេ ន បាតព្ពំ’ន្តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘មយំ ខោ បុព្ពេ អគារិយភូតា សមានា យំ ឥច្ឆាម តំ ខាទាម, យំ ន ឥច្ឆាម ន តំ ខាទាម; យំ ឥច្ឆាម តំ ភុញ្ជាម, យំ ន ឥច្ឆាម ន តំ ភុញ្ជាម; យំ ឥច្ឆាម តំ សាយាម, យំ ន ឥច្ឆាម ន តំ សាយាម; យំ ឥច្ឆាម តំ បិវាម, យំ ន ឥច្ឆាម ន តំ បិវាម; កប្បិយម្បិ ខាទាម អកប្បិយម្បិ ខាទាម កប្បិយម្បិ ភុញ្ជាម អកប្បិយម្បិ ភុញ្ជាម កប្បិយម្បិ សាយាម អកប្បិយម្បិ សាយាម កប្បិយម្បិ បិវាម អកប្បិយម្បិ បិវាម, កាលេបិ ខាទាម វិកាលេបិ ខាទាម កាលេបិ ភុញ្ជាម វិកាលេបិ ភុញ្ជាម កាលេបិ សាយាម វិកាលេបិ សាយាម កាលេបិ បិវាម វិកាលេបិ បិវាម; យម្បិ នោ សទ្ធា គហបតិកា ទិវា វិកាលេ បណីតំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ទេន្តិ, តត្របិមេ [តត្ថបិមេ (ម. និ. ២.១៦១)] មុខាវរណំ មញ្ញេ ករោន្តី’តិ។ សោ កុបិតោ អនត្តមនោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កុម្ភីលភយស្ស ភីតោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តោ។ កុម្ភីលន្តិ ខោ, ភិក្ខវេ, ឱទរិកត្តស្សេតំ អធិវចនំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កុម្ភីលភយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, អាវដ្ដភយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ កុលបុត្តោ សទ្ធា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ ហោតិ – ‘ឱតិណ្ណោម្ហិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ, ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ ទុក្ខោតិណ្ណោ ទុក្ខបរេតោ; អប្បេវ នាម ឥមស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស អន្តកិរិយា បញ្ញាយេថា’តិ! សោ ឯវំ បព្ពជិតោ សមានោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ បវិសតិ អរក្ខិតេនេវ កាយេន អរក្ខិតាយ វាចាយ អរក្ខិតេន ចិត្តេន អនុបដ្ឋិតាយ សតិយា អសំវុតេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ។ សោ តត្ថ បស្សតិ គហបតិំ វា គហបតិបុត្តំ វា បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតំ សមង្គីភូតំ បរិចារយមានំ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘មយំ ខោ បុព្ពេ អគារិយភូតា សមានា បញ្ចហិ កាមគុណេហិ សមប្បិតា សមង្គីភូតា បរិចារិម្ហា។ សំវិជ្ជន្តិ ខោ បន មេ កុលេ ភោគា។ សក្កា ភោគេ ច ភុញ្ជិតុំ បុញ្ញានិ ច កាតុំ។ យំនូនាហំ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិត្វា ភោគេ ច ភុញ្ជេយ្យំ បុញ្ញានិ ច ករេយ្យ’ន្តិ ! សោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តតិ ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាវដ្ដភយស្ស ភីតោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តោ។ អាវដ្ដន្តិ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ចន្នេតំ កាមគុណានំ អធិវចនំ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អាវដ្ដភយំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, សុសុកាភយំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ កុលបុត្តោ សទ្ធា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតោ ហោតិ – ‘ឱតិណ្ណោម្ហិ ជាតិយា ជរាយ មរណេន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ, ទុក្ខោតិណ្ណោ ទុក្ខបរេតោ; អប្បេវ នាម ឥមស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស អន្តកិរិយា បញ្ញាយេថា’តិ! សោ ឯវំ បព្ពជិតោ សមានោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ

គាមំ វា និគមំ វា បិណ្ឌាយ បវិសតិ អរក្ខិតេនេវ កាយេន អរក្ខិតាយ វាចាយ អរក្ខិតេន ចិត្តេន អនុបដ្ឋិតាយ សតិយា អសំវុតេហិ ឥន្ទ្រិយេហិ។ សោ តត្ថ បស្សតិ មាតុគាមំ ទុន្និវត្ថំ វា ទុប្បារុតំ វា។ តស្ស មាតុគាមំ ទិស្វា ទុន្និវត្ថំ វា ទុប្បារុតំ វា រាគោ ចិត្តំ អនុទ្ធំសេតិ។ សោ រាគានុទ្ធំសិតេន ចិត្តេន សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សុសុកាភយស្ស ភីតោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តោ។ សុសុកាភយន្តិ ខោ, ភិក្ខវេ, មាតុគាមស្សេតំ អធិវចនំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ ភយានិ ឥធេកច្ចស្ស កុលបុត្តស្ស ឥមស្មិំ ធម្មវិនយេ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជិតស្ស បាដិកង្ខិតព្ពានី”តិ។ ទុតិយំ។

៣. បឋមនានាករណសុត្តំ

១២៣. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? [កថា. ៩៥៦ អាទយោ] ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ តទស្សាទេតិ, តំ និកាមេតិ, តេន ច វិត្តិំ អាបជ្ជតិ។ តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី អបរិហីនោ កាលំ កុរុមានោ ព្រហ្មកាយិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ ព្រហ្មកាយិកានំ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ កប្បោ អាយុប្បមាណំ។ តត្ថ បុថុជ្ជនោ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្ពំ ខេបេត្វា និរយម្បិ គច្ឆតិ តិរច្ឆានយោនិម្បិ គច្ឆតិ បេត្តិវិសយម្បិ គច្ឆតិ។ ភគវតោ បន សាវកោ តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្ពំ ខេបេត្វា តស្មិំយេវ ភវេ បរិនិព្ពាយតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, វិសេសោ អយំ អធិប្បយាសោ ឥទំ នានាករណំ សុតវតោ អរិយសាវកស្ស អស្សុតវតា បុថុជ្ជនេន, យទិទំ គតិយា ឧបបត្តិយា សតិ [យទិទំ ទុតិយា ឧបបត្តិយា ចាតិ (ក.) អ. និ. ៣.១១៥ បស្សិតព្ពំ]។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ តទស្សាទេតិ, តំ និកាមេតិ, តេន ច វិត្តិំ អាបជ្ជតិ។ តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី អបរិហីនោ កាលំ កុរុមានោ អាភស្សរានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អាភស្សរានំ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ ទ្វេ កប្បា អាយុប្បមាណំ។ តត្ថ បុថុជ្ជនោ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្ពំ ខេបេត្វា និរយម្បិ គច្ឆតិ តិរច្ឆានយោនិម្បិ គច្ឆតិ បេត្តិវិសយម្បិ គច្ឆតិ។ ភគវតោ បន សាវកោ តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្ពំ ខេបេត្វា តស្មិំយេវ ភវេ បរិនិព្ពាយតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, វិសេសោ អយំ អធិប្បយាសោ ឥទំ នានាករណំ សុតវតោ អរិយសាវកស្ស អស្សុតវតា បុថុជ្ជនេន, យទិទំ គតិយា ឧបបត្តិយា សតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ – ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ តទស្សាទេតិ, តំ និកាមេតិ, តេន ច វិត្តិំ អាបជ្ជតិ។ តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី អបរិហីនោ, កាលំ កុរុមានោ សុភកិណ្ហានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ សុភកិណ្ហានំ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ ចត្តារោ កប្បា អាយុប្បមាណំ។ តត្ថ បុថុជ្ជនោ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ

ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្ពំ ខេបេត្វា និរយម្បិ គច្ឆតិ តិរច្ឆានយោនិម្បិ គច្ឆតិ បេត្តិវិសយម្បិ គច្ឆតិ។ ភគវតោ បន សាវកោ តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្ពំ ខេបេត្វា តស្មិំយេវ ភវេ បរិនិព្ពាយតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, វិសេសោ អយំ អធិប្បាយសោ ឥទំ នានាករណំ សុតវតោ អរិយសាវកស្ស អស្សុតវតា បុថុជ្ជនេន, យទិទំ គតិយា ឧបបត្តិយា សតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ តទស្សាទេតិ, តំ និកាមេតិ, តេន ច វិត្តិំ អាបជ្ជតិ។ តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី អបរិហីនោ កាលំ កុរុមានោ វេហប្ផលានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ វេហប្ផលានំ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ បញ្ច កប្បសតានិ អាយុប្បមាណំ។ តត្ថ បុថុជ្ជនោ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្ពំ ខេបេត្វា និរយម្បិ គច្ឆតិ តិរច្ឆានយោនិម្បិ គច្ឆតិ បេត្តិវិសយម្បិ គច្ឆតិ។ ភគវតោ បន សាវកោ តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្ពំ ខេបេត្វា តស្មិំយេវ ភវេ បរិនិព្ពាយតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, វិសេសោ អយំ អធិប្បាយសោ ឥទំ នានាករណំ សុតវតោ អរិយសាវកស្ស អស្សុតវតា បុថុជ្ជនេន, យទិទំ គតិយា ឧបបត្តិយា សតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ តតិយំ។

៣។ ទុតិយនានាករណសុត្តំ

១២៣។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ វិវិច្ចេវ កាមេហិ...បេ... បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ យទេវ តត្ថ ហោតិ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ, តេ ធម្មេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ សមនុបស្សតិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុទ្ធាវាសានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ឧបបត្តិ អសាធារណា បុថុជ្ជនេហិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា...បេ... ទុតិយំ ឈានំ...បេ... តតិយំ ឈានំ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ យទេវ តត្ថ ហោតិ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ, តេ ធម្មេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ សមនុបស្សតិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុទ្ធាវាសានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ឧបបត្តិ អសាធារណា បុថុជ្ជនេហិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ ចតុត្ថំ។

៤។ បឋមមេត្តាសុត្តំ

១២៤។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ មេត្តាសហគតេន

ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ សោ តទស្សាទេតិ, តំ និកាមេតិ, តេន ច វិត្តិំ អាបជ្ជតិ។ តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី អបរិហីនោ កាលំ កុរុមានោ ព្រហ្មកាយិកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ ព្រហ្មកាយិកានំ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ កប្បោ អាយុប្បមាណំ។ តត្ថ បុថុជ្ជនោ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្វំ ខេបេត្វា និរយម្បិ គច្ឆតិ តិរច្ឆានយោនិម្បិ គច្ឆតិ បេត្តិវិសយម្បិ គច្ឆតិ។ ភគវតោ បន សាវកោ តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្វំ ខេបេត្វា តស្មិំយេវ ភវេ បរិនិព្វាយតិ។ អយំ ខោ , ភិក្ខវេ, វិសេសោ អយំ អធិប្បាយសោ ឥទំ នានាករណំ សុតវតោ អរិយសាវកស្ស អស្សុតវតា បុថុជ្ជនេន, យទិទំ គតិយា ឧបបត្តិយា សតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ឥធេកច្ចោ បុគ្គលោ ករុណាសហគតេន ចេតសា…បេ… មុទិតាសហគតេន ចេតសា…បេ… ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ សោ តទស្សាទេតិ, តំ និកាមេតិ, តេន ច វិត្តិំ អាបជ្ជតិ។ តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី អបរិហីនោ កាលំ កុរុមានោ អាភស្សរានំ [ស្យាមបោត្ថកេ បន ករុណាទយោ តយោ វិហារា អាភស្សរាទីហិ តីហិ ទិសុំ ទិសុំ យោជេត្វា បរិបុណ្ណេយេវ ទស្សិតំ] ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ អាភស្សរានំ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ ទ្វេ កប្បា អាយុប្បមាណំ…បេ… សុភកិណ្ហានំ [ស្យាមបោត្ថកេ បន ករុណាទយោ តយោ វិហារា អាភស្សរាទីហិ តីហិ ទិសុំ ទិសុំ យោជេត្វា បរិបុណ្ណេយេវ ទស្សិតំ] ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ សុភកិណ្ហានំ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ ចត្តារោ កប្បា អាយុប្បមាណំ…បេ… វេហប្ផលានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ វេហប្ផលានំ, ភិក្ខវេ, ទេវានំ បញ្ច កប្បសតានិ អាយុប្បមាណំ។ តត្ថ បុថុជ្ជនោ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្វំ ខេបេត្វា និរយម្បិ គច្ឆតិ តិរច្ឆានយោនិម្បិ គច្ឆតិ បេត្តិវិសយម្បិ គច្ឆតិ។ ភគវតោ បន សាវកោ តត្ថ យាវតាយុកំ ឋត្វា យាវតកំ តេសំ ទេវានំ អាយុប្បមាណំ តំ សព្វំ ខេបេត្វា តស្មិំយេវ ភវេ បរិនិព្វាយតិ។ អយំ ខោ, ភិក្ខវេ, វិសេសោ អយំ អធិប្បាយសោ ឥទំ នានាករណំ សុតវតោ អរិយសាវកស្ស អស្សុតវតា បុថុជ្ជនេន, យទិទំ គតិយា ឧបបត្តិយា សតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ បញ្ចមំ។

៤។ ទុតិយមេត្តាសុត្តំ

១២៤។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ សោ យទេវ តត្ថ ហោតិ រូបគតំ វេទនាគតំ សញ្ញាគតំ សង្ខារគតំ វិញ្ញាណគតំ តេ ធម្មេ អនិច្ចតោ ទុក្ខតោ រោគតោ គណ្ឌតោ សល្លតោ អឃតោ អាពាធតោ បរតោ បលោកតោ សុញ្ញតោ អនត្តតោ សមនុបស្សតិ។ សោ កាយស្ស ភេទា បរំ មរណា សុទ្ធាវាសានំ ទេវានំ សហព្យតំ

ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩉᩥ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᩁᩩᨱᩣ...ᨷᩮ... ᨾᩩᨴᩥᨲᩣ...ᨷᩮ... ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩑᨠᩴ ᨴᩥᩈᩴ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨲᨳᩣ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨲᨳᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨾᨵᩮᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᩈᩉᨣᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᨷᩩᩃᩮᨶ ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᩮᨶ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᨶ ᩋᩅᩮᩁᩮᨶ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᪨ ᩈᩮᩣ ᨿᨴᩮᩅ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩁᩪᨷᨣᨲᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨣᨲᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨣᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨣᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨣᨲᩴ ᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᩁᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᨯᨲᩮᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨲᩮᩣ ᩋᨥᨲᩮᩣ ᩋᩣᨻᩣᨵᨲᩮᩣ ᨷᩁᨲᩮᩣ ᨷᩃᩮᩣᨠᨲᩮᩣ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᨿᩔ ᨽᩮᨴᩣ ᨷᩁᩴ ᨾᩁᨱᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᩅᩣᩈᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᩈᩉᨻ᩠ᨿᨲᩴ ᩏᨷᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩉᩥ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᨷᨮᨾᨲᨳᩣᨣᨲᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪒᪗᪨ “ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ [ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)] ᨸᩣᨲᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᨿᨴᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩩᩈᩥᨲᩣ ᨠᩣᨿᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᩋᨳ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨷᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ ᩏᩊᩣᩁᩮᩣ ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᨸᩣᨲᩩᨽᩅᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩅ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨿᩣᨷᩥ ᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣ ᩋᨥᩣ ᩋᩈᩴᩅᩩᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᨲᩥᨾᩥᩈᩣ ᨿᨲ᩠ᨳᨷᩥᨾᩮ [ᨿᨲ᩠ᨳᩥᨾᩮᨷᩥ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩑᩅᩴᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ ᩑᩅᩴᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩣ ᩋᩣᨽᩣ ᨶᩣᨶᩩᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᨷᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ ᩏᩊᩣᩁᩮᩣ ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᨸᩣᨲᩩᨽᩅᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩅ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨿᩮᨷᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩮᨷᩥ ᨲᩮᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨷᩥ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨵᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣ ᩋᨿᩴ ᨷᨮᨾᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ [ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨠ᪨)] ᨸᩣᨲᩩᨽᩅᨲᩥ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᨴᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩈ᩠ᨾᩣᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ, ᩋᨳ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨷᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ ᩏᩊᩣᩁᩮᩣ ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᨸᩣᨲᩩᨽᩅᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩅ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨿᩣᨷᩥ ᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩣ ᩋᨥᩣ ᩋᩈᩴᩅᩩᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩣ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᨲᩥᨾᩥᩈᩣ ᨿᨲ᩠ᨳᨷᩥᨾᩮ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᩑᩅᩴᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ ᩑᩅᩴᨾᩉᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩣ ᩋᩣᨽᩣ ᨶᩣᨶᩩᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᨷᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ ᩏᩊᩣᩁᩮᩣ ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᨸᩣᨲᩩᨽᩅᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩅ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨿᩮᨷᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩮᨷᩥ ᨲᩮᨶᩮᩣᨽᩣᩈᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨷᩥ ᨠᩥᩁ, ᨽᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨵᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩣ’ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩉᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨸᩣᨲᩩᨽᩣᩅᩣ ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨸᩣᨲᩩᨽᩅᨲᩥ᪨

“ᨸᩩᨶ ᨧᨷᩁᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᨴᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ, ᩋᨳ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᨾᩣᩁᨠᩮ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨠᩮ ᩈᩔᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ ᨷᨩᩣᨿ ᩈᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩣ ᩏᩊᩣᩁᩮᩣ ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᨸᩣᨲᩩᨽᩅᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾᩮᩅ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨴᩮᩅᩣᨶᩩᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨿᩣᨷᩥ

ตา โลกนฺตริกา อฆา อสํวุตา อนฺธการา อนฺธการติมิสา ยตฺถปิเม จนฺทิมสูริยา เอวํมหิทฺธิกา เอวํมหานุภาวา อาภาย นานุโภนฺติ, ตตฺถปิ อปฺปมาโณ อุฬาโร โอภาโส ปาตุภวติ อติกฺกมฺเมว เทวานํ เทวานุภาวํ. เยปิ ตตฺถ สตฺตา อุปปนฺนา เตปิ เตโนภาเสน อญฺญมญฺญํ สญฺชานนฺติ – ‘อญฺเญปิ กิร, โภ, สนฺติ สตฺตา อิธูปปนฺนา’ติ. ตถาคตสฺส, ภิกฺขเว, อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาตุภาวา อยํ ตติโย อจฺฉริโย อพฺภุโต ธมฺโม ปาตุภวติ.

“ปุน จปรํ, ภิกฺขเว, ยทา ตถาคโต อนุตฺตรํ ธมฺมจกฺกํ ปวตฺเตติ, อถ สเทวเก โลเก สมารเก สพฺรหฺมเก สสฺสมณพฺราหฺมณิยา ปชาย สเทวมนุสฺสาย อปฺปมาโณ อุฬาโร โอภาโส ปาตุภวติ อติกฺกมฺเมว เทวานํ เทวานุภาวํ. ยาปิ ตา โลกนฺตริกา อฆา อสํวุตา อนฺธการา อนฺธการติมิสา ยตฺถปิเม จนฺทิมสูริยา เอวํมหิทฺธิกา เอวํมหานุภาวา อาภาย นานุโภนฺติ, ตตฺถปิ อปฺปมาโณ อุฬาโร โอภาโส ปาตุภวติ อติกฺกมฺเมว เทวานํ เทวานุภาวํ. เยปิ ตตฺถ สตฺตา อุปปนฺนา เตปิ เตโนภาเสน อญฺญมญฺญํ สญฺชานนฺติ – ‘อญฺเญปิ กิร, โภ, สนฺติ สตฺตา อิธูปปนฺนา’ติ. ตถาคตสฺส, ภิกฺขเว, อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาตุภาวา อยํ จตุตฺโถ อจฺฉริโย อพฺภุโต ธมฺโม ปาตุภวติ. ตถาคตสฺส, ภิกฺขเว, อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาตุภาวา อิเม จตฺตาโร อจฺฉริยา อพฺภุตา ธมฺมา ปาตุภวนฺตี”ติ. นวมํ.

๘. ทุติยตถาคตอจฺฉริยสุตฺตํ

๑๒๘. “ตถาคตสฺส, ภิกฺขเว, อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาตุภาวา จตฺตาโร อจฺฉริยา อพฺภุตา ธมฺมา ปาตุภวนฺติ. กตเม จตฺตาโร? อาลยารามา [อาลยรามา (อญฺญสุตฺเตสุ)], ภิกฺขเว, ปชา อาลยรตา อาลยสมฺมุทิตา; สา ตถาคเตน อนาลเย ธมฺเม เทสิยมาเน สุสฺสูสติ โสตํ โอทหติ อญฺญา จิตฺตํ อุปฏฺฐเปติ . ตถาคตสฺส, ภิกฺขเว, อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาตุภาวา อยํ ปฐโม อจฺฉริโย อพฺภุโต ธมฺโม ปาตุภวติ.

“มานารามา , ภิกฺขเว, ปชา มานรตา มานสมฺมุทิตา. สา ตถาคเตน มานวินเย ธมฺเม เทสิยมาเน สุสฺสูสติ โสตํ โอทหติ อญฺญา จิตฺตํ อุปฏฺฐเปติ. ตถาคตสฺส, ภิกฺขเว, อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาตุภาวา อยํ ทุติโย อจฺฉริโย อพฺภุโต ธมฺโม ปาตุภวติ.

“อนุปสมารามา, ภิกฺขเว, ปชา อนุปสมรตา อนุปสมสมฺมุทิตา. สา ตถาคเตน โอปสมิเก ธมฺเม เทสิยมาเน สุสฺสูสติ โสตํ โอทหติ อญฺญา จิตฺตํ อุปฏฺฐเปติ. ตถาคตสฺส , ภิกฺขเว, อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาตุภาวา อยํ ตติโย อจฺฉริโย อพฺภุโต ธมฺโม ปาตุภวติ.

“อวิชฺชาคตา, ภิกฺขเว, ปชา อณฺฑภูตา ปริโยนทฺธา. สา ตถาคเตน อวิชฺชาวินเย ธมฺเม เทสิยมาเน สุสฺสูสติ โสตํ โอทหติ อญฺญา จิตฺตํ อุปฏฺฐเปติ. ตถาคตสฺส, ภิกฺขเว, อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาตุภาวา อยํ จตุตฺโถ อจฺฉริโย อพฺภุโต ธมฺโม ปาตุภวติ.

តថាគតស្ស, ភិក្ខវេ, អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បាតុភាវា ឥមេ ចត្តារោ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា បាតុភវន្តី”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ អានន្ទអច្ឆរិយសុត្តំ

១២៩។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា អានន្ទេ។ កតមេ ចត្តារោ? សចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុបរិសា ហោតិ, អថ អានន្ទោ តុណ្ហីភវតិ។

“សចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្ថ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិបរិសា ហោតិ, អថ អានន្ទោ តុណ្ហីភវតិ។

“សចេ, ភិក្ខវេ, ឧបាសកបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ឧបាសកបរិសា ហោតិ, អថ អានន្ទោ តុណ្ហីភវតិ។

“សចេ, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាបរិសា ហោតិ, អថ អានន្ទោ តុណ្ហីភវតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា អានន្ទេ”តិ។ នវមំ។

១០។ ចក្កវត្តិអច្ឆរិយសុត្តំ

១៣០។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា រញ្ញោ ចក្កវត្តិម្ហិ។ កតមេ ចត្តារោ? សចេ, ភិក្ខវេ, ខត្តិយបរិសា រាជានំ ចក្កវត្តិំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ រាជា ចក្កវត្តី ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ខត្តិយបរិសា ហោតិ, អថ រាជា ចក្កវត្តី តុណ្ហីភវតិ។

“សចេ, ភិក្ខវេ, ព្រាហ្មណបរិសា រាជានំ ចក្កវត្តិំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ រាជា ចក្កវត្តី ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ព្រាហ្មណបរិសា ហោតិ, អថ រាជា ចក្កវត្តី តុណ្ហីភវតិ។

“សចេ, ភិក្ខវេ, គហបតិបរិសា រាជានំ ចក្កវត្តិំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ រាជា ចក្កវត្តី ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, គហបតិបរិសា ហោតិ, អថ រាជា ចក្កវត្តី តុណ្ហីភវតិ។

“សចេ, ភិក្ខវេ, សមណបរិសា រាជានំ ចក្កវត្តិំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ រាជា ចក្កវត្តី ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, សមណបរិសា ហោតិ, អថ រាជា ចក្កវត្តី តុណ្ហីភវតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា រញ្ញោ ចក្កវត្តិម្ហិ

“ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ [ចត្តារោមេ (ក.)] អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា អានន្ទេ។ កតមេ ចត្តារោ? សចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុបរិសា ហោតិ, អថ អានន្ទោ តុណ្ហីភវតិ។

“សចេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនិបរិសា...បេ... សចេ, ភិក្ខវេ, ឧបាសកបរិសា...បេ... សចេ , ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាបរិសា អានន្ទំ ទស្សនាយ ឧបសង្កមតិ, ទស្សនេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ តត្រ ចេ អានន្ទោ ធម្មំ ភាសតិ, ភាសិតេនបិ សា អត្តមនា ហោតិ។ អតិត្តាវ, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកាបរិសា ហោតិ, អថ អានន្ទោ តុណ្ហីភវតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អច្ឆរិយា អព្ភុតា ធម្មា អានន្ទេ”តិ។ ទសមំ។

ភយវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

អត្តានុវាទូមិ ច, ទ្វេ ច នានា ទ្វេ ច ហោន្តិ;

មេត្តា ទ្វេ ច អច្ឆរិយា, អបរា ច តថា ទុវេតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(໑໓) ໓. ປຸຄ຺ຄລວຄ຺ໂຄ

໑. ສໍໂຍຊນສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໑. "ຈຕ຺ຕາໂຣເມ , ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ.

"ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ.

"ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ.

"ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ ໂຫນ຺ຕິ.

"ກຕມສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ? ສກທາຄາມິສ຺ສ. ອິມສ຺ສ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ.

"ກຕມສ຺ສ , ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ? ອຸທ຺ຘໍໂສຕສ຺ສ ອກນິຏ຺ຐຄາມິໂນ. ອິມສ຺ສ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ.

"ກຕມສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ? ອນ຺ຕຣາປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສ. ອິມສ຺ສ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ອປ຺ປຫີນານິ.

“ກຕມສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ? ອຣຫໂຕ. ອິມສ຺ສ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂອຣມ຺ຠາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ອຸປປຕ຺ຕິປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ, ຠວປຏິລາຠິຍານິ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີນານິ. ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິ”ນ຺ຕິ. ປຐມໍ.

໒. ປຏິຠານສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໒. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຏິຠາໂນ, ໂນ ມຸຕ຺ຕປ຺ປຏິຠາໂນ; ມຸຕ຺ຕປ຺ປຏິຠາໂນ, ໂນ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຏິຠາໂນ; ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຏິຠາໂນ ຈ ມຸຕ຺ຕປ຺ປຏິຠາໂນ ຈ; ເນວ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຏິຠາໂນ ນ ມຸຕ຺ຕປ຺ປຏິຠາໂນ – ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິ”ນ຺ຕິ [ປຸ. ປ. ໑໕໑ ອຏ຺ຐກຖາ]. ທຸຕິຍໍ.

໓. ອຸຄ຺ຆຏິຕຎ຺ຎຸສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໓. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອຸຄ຺ຆຏິຕຎ຺ຎູ, ວິປຎ຺ຈິຕຎ຺ຎູ, ເນຍ຺ໂຍ, ປທປໂຣໂມ – ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິ”ນ຺ຕິ [ປຸ. ປ. ໑໔໘ ອຏ຺ຐກຖາ]. ຕຕິຍໍ.

໔. ອຸຏ຺ຐານຜລສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໔. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ອຸຏ຺ຐານຜລູປຊີວີ ນ ກມ຺ມຜລູປຊີວີ, ກມ຺ມຜລູປຊີວີ ນ ອຸຏ຺ຐານຜລູປຊີວີ, ອຸຏ຺ຐານຜລູປຊີວີ ເຈວ ກມ຺ມຜລູປຊີວີ ຈ, ເນວ ອຸຏ຺ຐານຜລູປຊີວີ ນ ກມ຺ມຜລູປຊີວີ – ອິເມ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິ”ນ຺ຕິ [ປຸ. ປ. ໑໕໙]. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ສາວຊ຺ຊສຸຕ຺ຕໍ

໑໓໕. “ຈຕ຺ຕາໂຣເມ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄລາ [ປຸ. ປ. ໑໔໔ ອຏ຺ຐກຖາ] ສນ຺ໂຕ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ໂລກສ຺ມິໍ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ? ສາວຊ຺ໂຊ, ວຊ຺ຊພຸໂລ, ອປ຺ປວຊ຺ໂຊ, ອນວຊ຺ໂຊ.

“ກຕໂມ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຸຄ຺ຄໂລ ສາວຊ຺ໂຊ ໂຫຕິ? ອິທ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອກຈ຺ໂຈ ປຸຄ຺ຄໂລ ສາວຊ຺ເຊນ ກາຍກມ຺ເມນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕິ, ສາວຊ຺ເຊນ

វចីកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, សាវជ្ជេន មនោកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ សាវជ្ជោ ហោតិ។

“កតមោ ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វជ្ជពហុលោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សាវជ្ជេន ពហុលំ កាយកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អប្បំ អនវជ្ជេន; សាវជ្ជេន ពហុលំ វចីកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អប្បំ អនវជ្ជេន; សាវជ្ជេន ពហុលំ មនោកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អប្បំ អនវជ្ជេន។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ វជ្ជពហុលោ ហោតិ។

“កតមោ ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បវជ្ជោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អនវជ្ជេន ពហុលំ កាយកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អប្បំ សាវជ្ជេន; អនវជ្ជេន ពហុលំ វចីកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អប្បំ សាវជ្ជេន; អនវជ្ជេន ពហុលំ មនោកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អប្បំ សាវជ្ជេន។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អប្បវជ្ជោ ហោតិ។

“កតមោ ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អនវជ្ជោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អនវជ្ជេន កាយកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អនវជ្ជេន វចីកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ, អនវជ្ជេន មនោកម្មេន សមន្នាគតោ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អនវជ្ជោ ហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. បឋមសីលសុត្តំ

១៥៩. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលេសុ ន បរិបូរការី ហោតិ, សមាធិស្មិំ ន បរិបូរការី, បញ្ញាយ ន បរិបូរការី។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលេសុ បរិបូរការី ហោតិ, សមាធិស្មិំ ន បរិបូរការី, បញ្ញាយ ន បរិបូរការី។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលេសុ បរិបូរការី ហោតិ, សមាធិស្មិំ បរិបូរការី, បញ្ញាយ ន បរិបូរការី។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលេសុ បរិបូរការី ហោតិ, សមាធិស្មិំ បរិបូរការី, បញ្ញាយ បរិបូរការី។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ នវមំ។

១០. ទុតិយសីលសុត្តំ

១៦០. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន សីលគរុ

ហោតិ ន សីលាធិបតេយ្យោ, ន សមាធិគរុ ហោតិ ន សមាធាធិបតេយ្យោ, ន បញ្ញាគរុ ហោតិ ន បញ្ញាធិបតេយ្យោ.

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលគរុ ហោតិ សីលាធិបតេយ្យោ, ន សមាធិគរុ ហោតិ ន សមាធាធិបតេយ្យោ, ន បញ្ញាគរុ ហោតិ ន បញ្ញាធិបតេយ្យោ.

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលគរុ ហោតិ សីលាធិបតេយ្យោ, សមាធិគរុ ហោតិ សមាធាធិបតេយ្យោ, ន បញ្ញាគរុ ហោតិ ន បញ្ញាធិបតេយ្យោ.

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ សីលគរុ ហោតិ សីលាធិបតេយ្យោ, សមាធិគរុ ហោតិ សមាធាធិបតេយ្យោ, បញ្ញាគរុ ហោតិ បញ្ញាធិបតេយ្យោ. ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ. សត្តមំ.

៨. និកដ្ឋសុត្តំ

១៣៨. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ. កតមេ ចត្តារោ? និកដ្ឋកាយោ អនិកដ្ឋចិត្តោ, អនិកដ្ឋកាយោ និកដ្ឋចិត្តោ, អនិកដ្ឋកាយោ ច អនិកដ្ឋចិត្តោ ច, និកដ្ឋកាយោ ច និកដ្ឋចិត្តោ ច.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ និកដ្ឋកាយោ ហោតិ អនិកដ្ឋចិត្តោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អរញ្ញវនបត្ថានិ [អរញ្ញេ វនបត្ថានិ (សី. បី.)] បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវតិ. សោ តត្ថ កាមវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ ព្យាបាទវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ វិហិំសាវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ និកដ្ឋកាយោ ហោតិ អនិកដ្ឋចិត្តោ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អនិកដ្ឋកាយោ ហោតិ និកដ្ឋចិត្តោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវតិ. សោ តត្ថ នេក្ខម្មវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ អព្យាបាទវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ អវិហិំសាវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អនិកដ្ឋកាយោ ហោតិ និកដ្ឋចិត្តោ.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អនិកដ្ឋកាយោ ច ហោតិ អនិកដ្ឋចិត្តោ ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ន ហេវ ខោ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវតិ. សោ តត្ថ កាមវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ ព្យាបាទវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ វិហិំសាវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ. ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អនិកដ្ឋកាយោ ច ហោតិ អនិកដ្ឋចិត្តោ ច.

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ និកដ្ឋកាយោ ច ហោតិ និកដ្ឋចិត្តោ ច? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ

សេនាសនានិ បដិសេវតិ។ សោ តត្ថ នេក្ខម្មវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ អព្យាបាទវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ អវិហិំសាវិតក្កម្បិ វិតក្កេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ និកដ្ឋកាយោ ច ហោតិ និកដ្ឋចិត្តោ ច។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ ធម្មកថិកសុត្តំ

១៣៩។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មកថិកា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ធម្មកថិកោ អប្បញ្ច ភាសតិ អសហិតញ្ច; បរិសា ចស្ស [បរិសា ច (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។) បុ។ ប។ ១៥៩] ន កុសលា ហោតិ សហិតាសហិតស្ស។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, ធម្មកថិកោ ឯវរូបាយ បរិសាយ ធម្មកថិកោត្វេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ធម្មកថិកោ អប្បញ្ច ភាសតិ សហិតញ្ច; បរិសា ចស្ស កុសលា ហោតិ សហិតាសហិតស្ស។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, ធម្មកថិកោ ឯវរូបាយ បរិសាយ ធម្មកថិកោត្វេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ធម្មកថិកោ ពហុញ្ច ភាសតិ អសហិតញ្ច; បរិសា ចស្ស ន កុសលា ហោតិ សហិតាសហិតស្ស។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, ធម្មកថិកោ ឯវរូបាយ បរិសាយ ធម្មកថិកោត្វេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ធម្មកថិកោ ពហុញ្ច ភាសតិ សហិតញ្ច; បរិសា ចស្ស កុសលា ហោតិ សហិតាសហិតស្ស។ ឯវរូបោ, ភិក្ខវេ, ធម្មកថិកោ ឯវរូបាយ បរិសាយ ធម្មកថិកោត្វេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ធម្មកថិកា”តិ។ នវមំ។

១០។ វាទីសុត្តំ

១៤០។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, វាទី។ កតមេ ចត្តារោ? អត្ថិ , ភិក្ខវេ, វាទី អត្ថតោ បរិយាទានំ គច្ឆតិ, នោ ព្យញ្ជនតោ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, វាទី ព្យញ្ជនតោ បរិយាទានំ គច្ឆតិ, នោ អត្ថតោ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, វាទី អត្ថតោ ច ព្យញ្ជនតោ ច បរិយាទានំ គច្ឆតិ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, វាទី នេវត្ថតោ នោ ព្យញ្ជនតោ បរិយាទានំ គច្ឆតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ វាទី។ អដ្ឋានមេតំ, ភិក្ខវេ, អនវកាសោ យំ ចតូហិ បដិសម្ភិទាហិ សមន្នាគតោ [សមន្នាគតោ ភិក្ខុ (សី។ ស្យា។ កំ។)] អត្ថតោ វា ព្យញ្ជនតោ វា បរិយាទានំ គច្ឆេយ្យា”តិ។ ទសមំ។

បុគ្គលវគ្គោ ចតុត្ថោ។

តស្សុទ្ទានំ –

និឃោខត់ បដិកាតោ, ៃព្ឈិ ពញ្ញា ៃដ្ឋាត់;

សាចេខ្ជា ត្ថេ ច សីលិតិ, តិពដ្ឋ ឆយ្ង ចាគិ ចាតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១៥) ៥. អាភាវគ្គោ

១. អាភាសុត្តំ

១៤១. “ចតស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, អាភា។ កតមា ចតស្សោ? ចន្ទាភា, សូរិយាភា, អគ្គាភា, បញ្ញាភា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ចតស្សោ អាភា។ ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, ឥមាសំ ចតុន្នំ [ចតស្សន្នំ (ស្យា។ ក។) សព្វត្ថបិ បេយ្យាលេ បស្សិតព្វា] អាភានំ យទិទំ បញ្ញាភា”តិ។ បឋមំ។

២. បភាសុត្តំ

១៤២. “ចតស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, បភា។ កតមា ចតស្សោ? ចន្ទប្បភា , សូរិយប្បភា, អគ្គិប្បភា, បញ្ញាបភា – ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ចតស្សោ បភា។ ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, ឥមាសំ ចតុន្នំ បភានំ យទិទំ បញ្ញាបភា”តិ។ ទុតិយំ។

៣. អាលោកសុត្តំ

១៤៣. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អាលោកា។ កតមេ ចត្តារោ? ចន្ទាលោកោ, សូរិយាលោកោ, អគ្គាលោកោ, បញ្ញាលោកោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អាលោកា។ ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ ចតុន្នំ អាលោកានំ យទិទំ បញ្ញាលោកោ”តិ។ តតិយំ។

៤. ឱភាសសុត្តំ

១៤៤. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, ឱភាសា។ កតមេ ចត្តារោ? ចន្ទោភាសោ, សូរិយោភាសោ, អគ្គោភាសោ, បញ្ញោភាសោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ឱភាសា។ ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ ចតុន្នំ ឱភាសានំ យទិទំ បញ្ញោភាសោ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. បជ្ជោតសុត្តំ

១៤៥. “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បជ្ជោតា។ កតមេ ចត្តារោ? ចន្ទបជ្ជោតោ, សូរិយបជ្ជោតោ, អគ្គិបជ្ជោតោ, បញ្ញាបជ្ជោតោ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បជ្ជោតា។ ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, ឥមេសំ ចតុន្នំ បជ្ជោតានំ យទិទំ បញ្ញាបជ្ជោតោ”តិ។ បញ្ចមំ។

៦. បឋមកាលសុត្តំ

᪑᪓᪖᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩣᩃᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩔᩅᨶᩴ, ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩣᨠᨧ᩠ᨨᩣ, ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᩣ [ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᨾᨳᩮᩣ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨)], ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨠᩣᩃᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨠᩣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪓᪗᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩣᩃᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩩᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩴ ᨷᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩔᩅᨶᩴ, ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩣᨠᨧ᩠ᨨᩣ, ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᩣ, ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨠᩣᩃᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩩᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩴ ᨷᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩏᨷᩁᩥᨷᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨹᩩᩈᩥᨲᨠᩮ ᨴᩮᩅᩮ ᩅᩔᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᨿᨳᩣᨶᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩴ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨠᨶ᩠ᨴᩁᨷᨴᩁᩈᩣᨡᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨲᩥ; ᨷᨻ᩠ᨻᨲᨠᨶ᩠ᨴᩁᨷᨴᩁᩈᩣᨡᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩣ ᨠᩩᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩮ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᨠᩩᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩣ ᨾᩉᩣᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩮ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᨾᩉᩣᩈᩮᩣᨻ᩠ᨽᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩣ ᨠᩩᨶ᩠ᨶᨴᩥᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᨠᩩᨶ᩠ᨶᨴᩥᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩣ ᨾᩉᩣᨶᨴᩥᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ; ᨾᩉᩣᨶᨴᩥᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩣ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ [ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩣᨣᩁᩴ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨠ᪨), ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩈᩣᨣᩁᩴ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨠᩣᩃᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨽᩣᩅᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩩᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩣᨶᩣ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩴ ᨷᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪓᪘᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᨾᩩᩈᩣᩅᩣᨴᩮᩣ, ᨷᩥᩈᩩᨱᩣ ᩅᩣᨧᩣ, ᨹᩁᩩᩈᩣ ᩅᩣᨧᩣ, ᩈᨾ᩠ᨹᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩮᩣ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩅᨧᩦᨴᩩᨧ᩠ᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪙᪨ ᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪓᪙᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᨧᩦᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩈᨧ᩠ᨧᩅᩣᨧᩣ, ᩋᨷᩥᩈᩩᨱᩣ ᩅᩣᨧᩣ, ᩈᨱ᩠ᩉᩣ ᩅᩣᨧᩣ, ᨾᨶ᩠ᨲᨽᩣᩈᩣ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩅᨧᩦᩈᩩᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪑᪐᪨ ᩈᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪔᪐᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩣᩁᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩈᩦᩃᩈᩣᩁᩮᩣ, ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᩣᩁᩮᩣ, ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᩣᩁᩮᩣ, ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᩣᩁᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ,

ចត្តារោ ឋានា”តិ ឯវំ

អាហារចក្កា បច្ចយោ

តស្សុទ្ទានំ –

អាហា បហា ច អាលេកា, ផស្សា ចេវ បញ្ញោតា;

ទ្វេ កាលិ ចរិតា ទ្វេ ច, ហោន្តិ ឋានេន តេ ឯសាតិ

តតិយបណ្ណាសកំ សមត្តំ

៤. ចតុត្ថបណ្ណាសកំ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(᪑᪙) ᪑᪨ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪑᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨻᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪒᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩃᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨻᩃᩴ, ᩅᩦᩁᩥᨿᨻᩃᩴ, ᩈᨲᩥᨻᩃᩴ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨻᩃᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨻᩃᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨻᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪓᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩃᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨻᩃᩴ, ᩅᩦᩁᩥᨿᨻᩃᩴ, ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨻᩃᩴ, ᩈᨦ᩠ᨣᩉᨻᩃᩴ [ᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᨻᩃᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨸᩦ᪨)] – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨻᩃᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪔᪨ ᩈᨲᩥᨻᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪔᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩃᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩈᨲᩥᨻᩃᩴ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨻᩃᩴ, ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨻᩃᩴ, ᩈᨦ᩠ᨣᩉᨻᩃᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨻᩃᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪕᪨ ᨸᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨶᨻᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪕᪕᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩃᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᨸᨭᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨶᨻᩃᩴ, ᨽᩣᩅᨶᩣᨻᩃᩴ, ᩋᨶᩅᨩ᩠ᨩᨻᩃᩴ, ᩈᨦ᩠ᨣᩉᨻᩃᩴ – ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨻᩃᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪖᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

១៥៦។ “ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, កប្បស្ស អសង្ខេយ្យានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? យទា, ភិក្ខវេ, កប្បោ សំវដ្ដតិ, តំ ន សុករំ សង្ខាតុំ – ឯត្តកានិ វស្សានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសតានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសហស្សានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសតសហស្សានីតិ វា។

“យទា, ភិក្ខវេ, កប្បោ សំវដ្ដោ តិដ្ឋតិ, តំ ន សុករំ សង្ខាតុំ – ឯត្តកានិ វស្សានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសតានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសហស្សានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសតសហស្សានីតិ វា។

“យទា, ភិក្ខវេ, កប្បោ វិវដ្ដតិ, តំ ន សុករំ សង្ខាតុំ – ឯត្តកានិ វស្សានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសតានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសហស្សានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសតសហស្សានីតិ វា។

“យទា, ភិក្ខវេ, កប្បោ វិវដ្ដោ តិដ្ឋតិ, តំ ន សុករំ សង្ខាតុំ – ឯត្តកានិ វស្សានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសតានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសហស្សានីតិ វា, ឯត្តកានិ វស្សសតសហស្សានីតិ វា។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ កប្បស្ស អសង្ខេយ្យានី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ រោគសុត្តំ

១៥៧។ “ទ្វេមេ, ភិក្ខវេ, រោគា។ កតមេ ទ្វេ? កាយិកោ ច រោគោ ចេតសិកោ ច រោគោ។ ទិស្សន្តិ, ភិក្ខវេ, សត្តា កាយិកេន រោគេន ឯកម្បិ វស្សំ អារោគ្យំ បដិជានមានា, ទ្វេបិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា, តីណិបិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា, ចត្តារិបិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា, បញ្ចបិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា, ទសបិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា, វីសតិបិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា, តិំសម្បិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា, ចត្តារីសម្បិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា, បញ្ញាសម្បិ វស្សានិ អារោគ្យំ បដិជានមានា, វស្សសតម្បិ, ភិយ្យោបិ អារោគ្យំ បដិជានមានា ។ តេ, ភិក្ខវេ, សត្តា សុទុល្លភា [ទុល្លភា (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] លោកស្មិំ យេ ចេតសិកេន រោគេន មុហុត្តម្បិ អារោគ្យំ បដិជានន្តិ, អញ្ញត្រ ខីណាសវេហិ។

“ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បព្ពជិតស្ស រោគា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មហិច្ឆោ ហោតិ វិឃាតវា អសន្តុដ្ឋោ ឥតរីតរចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន។ សោ មហិច្ឆោ សមានោ វិឃាតវា អសន្តុដ្ឋោ ឥតរីតរចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន បាបិកំ ឥច្ឆំ បណិទហតិ អនវញ្ញប្បដិលាភាយ លាភសក្ការសិលោកប្បដិលាភាយ។ សោ ឧដ្ឋហតិ ឃដតិ វាយមតិ អនវញ្ញប្បដិលាភាយ លាភសក្ការសិលោកប្បដិលាភាយ។ សោ សង្ខាយ កុលានិ ឧបសង្កមតិ, សង្ខាយ និសីទតិ, សង្ខាយ ធម្មំ ភាសតិ, សង្ខាយ ឧច្ចារបស្សាវំ សន្ធារេតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បព្ពជិតស្ស រោគា។

“តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ – ‘ន មហិច្ឆា ភវិស្សាម វិឃាតវន្តោ អសន្តុដ្ឋា ឥតរីតរចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារេន, ន បាបិកំ ឥច្ឆំ បណិទហិស្សាម អនវញ្ញប្បដិលាភាយ លាភសក្ការសិលោកប្បដិលាភាយ, ន ឧដ្ឋហិស្សាម ន ឃដេស្សាម ន វាយមិស្សាម អនវញ្ញប្បដិលាភាយ លាភសក្ការសិលោកប្បដិលាភាយ, ខមា ភវិស្សាម សីតស្ស ឧណ្ហស្ស ជិឃច្ឆាយ បិបាសាយ ឌំសមកសវាតាតបសរីសបសម្ផស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាគតានំ វចនបថានំ, ឧប្បន្នានំ សារីរិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្ពានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាបានំ បាណហរានំ អធិវាសកជាតិកា ភវិស្សាមា’តិ។ ឯវញ្ហិ វោ, ភិក្ខវេ , សិក្ខិតព្ព”ន្តិ។ សត្តមំ។

៨. បរិហានិសុត្តំ

១៥៨. តត្រ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ ភិក្ខវេ”តិ។ “អាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អាយស្មា សារីបុត្តោ ឯតទវោច –

“យោ ហិ កោចិ, អាវុសោ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ចត្តារោ ធម្មេ អត្តនិ សមនុបស្សតិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘បរិហាយាមិ កុសលេហិ ធម្មេហិ’។ បរិហានមេតំ វុត្តំ ភគវតា។ កតមេ ចត្តារោ? រាគវេបុល្លត្តំ [រាគវេបុល្លតំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], ទោសវេបុល្លត្តំ, មោហវេបុល្លត្តំ, គម្ភីរេសុ ខោ បនស្ស ឋានាឋានេសុ បញ្ញាចក្ខុ ន កមតិ។ យោ ហិ កោចិ, អាវុសោ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ឥមេ ចត្តារោ ធម្មេ អត្តនិ សមនុបស្សតិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘បរិហាយាមិ កុសលេហិ ធម្មេហិ’។ បរិហានមេតំ វុត្តំ ភគវតា។

“យោ ហិ កោចិ, អាវុសោ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ចត្តារោ ធម្មេ អត្តនិ សមនុបស្សតិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘ន បរិហាយាមិ កុសលេហិ ធម្មេហិ’។ អបរិហានមេតំ វុត្តំ ភគវតា។ កតមេ ចត្តារោ? រាគតនុត្តំ [រាគតនុត្តត្តំ (ក។)], ទោសតនុត្តំ, មោហតនុត្តំ, គម្ភីរេសុ ខោ បនស្ស ឋានាឋានេសុ បញ្ញាចក្ខុ កមតិ។ យោ ហិ កោចិ, អាវុសោ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា ឥមេ ចត្តារោ ធម្មេ អត្តនិ សមនុបស្សតិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘ន បរិហាយាមិ កុសលេហិ ធម្មេហិ’។ អបរិហានមេតំ វុត្តំ ភគវតា”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ភិក្ខុនីសុត្តំ

១៥៩. ឯកំ សមយំ អាយស្មា អានន្ទោ កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ អថ ខោ អញ្ញតរា ភិក្ខុនី អញ្ញតរំ បុរិសំ អាមន្តេសិ – “ឯហិ ត្វំ, អម្ភោ បុរិស, យេនាយ្យោ អានន្ទោ តេនុបសង្កម; ឧបសង្កមិត្វា មម វចនេន អយ្យស្ស អានន្ទស្ស បាទេ សិរសា វន្ទ – ‘ឥត្ថន្នាមា, ភន្តេ, ភិក្ខុនី អាពាធិកិនី ទុក្ខិតា ពាឡ្ហគិលានា។ សា អយ្យស្ស អានន្ទស្ស បាទេ សិរសា វន្ទតី’តិ។ ឯវញ្ច វទេហិ – ‘សាធុ កិរ, ភន្តេ, អយ្យោ អានន្ទោ យេន ភិក្ខុនុបស្សយោ យេន សា ភិក្ខុនី តេនុបសង្កមតុ អនុកម្បំ ឧបាទាយា’”តិ។ “ឯវំ, អយ្យេ”តិ ខោ សោ បុរិសោ តស្សា ភិក្ខុនិយា បដិស្សុត្វា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។

ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ໂສ ປຸຣິໂສ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ເອຕທໂວຈ –

“ອິຕ຺ຖນ຺ນາມາ, ຠນ຺ເຕ, ຠິກ຺ຂຸນີ ອາພາທິກິນີ ທຸກ຺ຂິຕາ ພາຬ຺ຫຄິລານາ. ສາ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ປາເທ ສິຣສາ ວນ຺ທຕິ, ເອວຎ຺ຈ ວເທຕິ – ‘ສາທຸ ກິຣ, ຠນ຺ເຕ, ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ຠິກ຺ຂຸນຸປສ຺ສໂຍ ເຍນ ສາ ຠິກ຺ຂຸນີ ເຕນຸປສງ຺ກມຕຸ ອນຸກມ຺ປໍ ອຸປາທາຍາ’”ຕິ. ອຘິວາເສສິ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຕຸຓ຺ຫີຠາເວນ.

ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ເຍນ ຠິກ຺ຂຸນຸປສ຺ສໂຍ ເຍນ ສາ ຠິກ຺ຂຸນີ ເຕນຸປສງ຺ກມິ. ອທ຺ທສາ ໂຂ ສາ ຠິກ຺ຂຸນີ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ. ທິສ຺ວາ ສສີສໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ມຎ຺ຈເກ ນິປຊ຺ຊິ. ອຖ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ເຍນ ສາ ຠິກ຺ຂຸນີ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ອາຍສ຺ມາ ອານນ຺ໂທ ຕໍ ຠິກ຺ຂຸນິໍ ເອຕທໂວຈ –

“ອາຫາຣສມ຺ຠູໂຕ ອຍໍ, ຠຄິນິ, ກາໂຍ ອາຫາຣໍ ນິສ຺ສາຍ. ອາຫາໂຣ ປຫາຕພ຺ໂພ. ຕຓ຺ຫາສມ຺ຠູໂຕ ອຍໍ, ຠຄິນິ, ກາໂຍ ຕຓ຺ຫໍ ນິສ຺ສາຍ. ຕຓ຺ຫາ ປຫາຕພ຺ພາ. ມານສມ຺ຠູໂຕ ອຍໍ, ຠຄິນິ, ກາໂຍ ມານໍ ນິສ຺ສາຍ. ມາໂນ ປຫາຕພ຺ໂພ. ເມຖຸນສມ຺ຠູໂຕ ອຍໍ, ຠຄິນິ, ກາໂຍ. ເມຖຸເນ ຈ ເສຕຸຆາໂຕ ວຸຕ຺ໂຕ ຠຄວຕາ.

“‘ອາຫາຣສມ຺ຠູໂຕ ອຍໍ, ຠຄິນິ, ກາໂຍ ອາຫາຣໍ ນິສ຺ສາຍ. ອາຫາໂຣ ປຫາຕພ຺ໂພ’ຕິ, ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິທ, ຠຄິນິ, ຠິກ຺ຂຸ ປຕິສງ຺ຂາ ໂຍນິໂສ ອາຫາຣໍ ອາຫາເຣຕິ – ‘ເນວ ທວາຍ ນ ມທາຍ ນ ມຓ຺ຑນາຍ ນ ວິຠູສນາຍ, ຍາວເທວ ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ຐິຕິຍາ ຍາປນາຍ ວິຫິໍສູປຣຕິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານຸຄ຺ຄຫາຍ. ອິຕິ ປຸຣາຓຎ຺ຈ ເວທນໍ ປຕິຫງ຺ຂາມິ, ນວຎ຺ຈ ເວທນໍ ນ ອຸປ຺ປາເທສ຺ສາມິ. ຍາຕ຺ຣາ ຈ ເມ ຠວິສ຺ສຕິ ອນວຊ຺ຊຕາ ຈ ຜາສຸວິຫາໂຣ ຈາ’ຕິ. ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ອາຫາຣໍ ນິສ຺ສາຍ ອາຫາຣໍ ປຊຫຕິ. ‘ອາຫາຣສມ຺ຠູໂຕ ອຍໍ, ຠຄິນິ, ກາໂຍ ອາຫາຣໍ ນິສ຺ສາຍ. ອາຫາໂຣ ປຫາຕພ຺ໂພ’ຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

“‘ຕຓ຺ຫາສມ຺ຠູໂຕ ອຍໍ, ຠຄິນິ, ກາໂຍ ຕຓ຺ຫໍ ນິສ຺ສາຍ. ຕຓ຺ຫາ ປຫາຕພ຺ພາ’ຕິ, ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິທ, ຠຄິນິ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຓາຕິ – ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິຣ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີ’ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ກຸທາສ຺ສຸ ນາມ ອຫມ຺ປິ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣິສ຺ສາມີ’ຕິ! ໂສ ອປເຣນ ສມເຍນ ຕຓ຺ຫໍ ນິສ຺ສາຍ ຕຓ຺ຫໍ ປຊຫຕິ. ‘ຕຓ຺ຫາສມ຺ຠູໂຕ ອຍໍ, ຠຄິນິ, ກາໂຍ ຕຓ຺ຫໍ ນິສ຺ສາຍ. ຕຓ຺ຫາ ປຫາຕພ຺ພາ’ຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

“‘ມານສມ຺ຠູໂຕ ອຍໍ, ຠຄິນິ, ກາໂຍ ມານໍ ນິສ຺ສາຍ. ມາໂນ ປຫາຕພ຺ໂພ’ຕິ, ອິຕິ ໂຂ ປເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກິຎ຺ເຈຕໍ ປຕິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ? ອິທ, ຠຄິນິ, ຠິກ຺ຂຸ ສຸຓາຕິ – ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາໂມ ກິຣ ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕີ’ຕິ. ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ໂສ ຫິ ນາມ ອາຍສ຺ມາ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິໍ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິຏ຺ເຐວ ຘມ຺ເມ

សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សតិ; កិមង្គំ [កិមង្គ (សី. បី.) អ. និ. ៤.១៥០; ចូឡវ. ៨៨១; សំ. និ. ៤.១០៨០] បនាហ’ន្តិ! សោ អបរេន សមយេន មានំ និស្សាយ មានំ បជហតិ។ ‘មានសម្ភូតោ អយំ, ភគិនិ, កាយោ។ មានំ និស្សាយ មានោ បហាតព្វោ’តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“មេថុនសម្ភូតោ អយំ, ភគិនិ, កាយោ។ មេថុនេ ច សេតុឃាតោ វុត្តោ ភគវតា”តិ។

អថ ខោ សា ភិក្ខុនី ឧដ្ឋាយាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បាទេសុ សិរសា និបតិត្វា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច – “អច្ចយោ មំ, ភន្តេ, អច្ចគមា, យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ, យាហំ ឯវមកាសិំ។ តស្សា មេ, ភន្តេ, អយ្យោ អានន្ទោ អច្ចយំ អច្ចយតោ បដិគ្គណ្ហាតុ, អាយតិំ សំវរាយា”តិ។ “តគ្ឃ តំ [តគ្ឃ ត្វំ (សី. បី. ក.)], ភគិនិ, អច្ចយោ អច្ចគមា, យថាពាលំ យថាមូឡ្ហំ យថាអកុសលំ, យា ត្វំ ឯវមកាសិ។ យតោ ច ខោ ត្វំ, ភគិនិ, អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោសិ, តំ តេ មយំ បដិគ្គណ្ហាម។ វុឌ្ឍិ ហេសា, ភគិនិ, អរិយស្ស វិនយេ យោ អច្ចយំ អច្ចយតោ ទិស្វា យថាធម្មំ បដិករោតិ អាយតិំ សំវរំ អាបជ្ជតី”តិ។ នវមំ។

១០។ សុគតវិនយសុត្តំ

១៦០។ “សុគតោ វា, ភិក្ខវេ, លោកេ តិដ្ឋមានោ សុគតវិនយោ វា តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានំ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សុគតោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា។ អយំ, ភិក្ខវេ, សុគតោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សុគតវិនយោ? សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, សុគតវិនយោ។ ឯវំ សុគតោ វា, ភិក្ខវេ, លោកេ តិដ្ឋមានោ សុគតវិនយោ វា តទស្ស ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ លោកានុកម្បាយ អត្ថាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវមនុស្សានន្តិ។

“ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, ធម្មា សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ទុគ្គហិតំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណន្តិ ទុន្និក្ខិត្តេហិ បទព្យញ្ជនេហិ។ ទុន្និក្ខិត្តស្ស, ភិក្ខវេ, បទព្យញ្ជនស្ស អត្ថោបិ ទុន្នយោ ហោតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, បឋមោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ទុព្ពចា ហោន្តិ ទោវចស្សករណេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតា អក្ខមា អប្បទក្ខិណគ្គាហិនោ អនុសាសនិំ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា មាតិកាធរា, តេ ន សក្កច្ចំ សុត្តន្តំ បរំ វាចេន្តិ។ តេសំ អច្ចយេន ឆិន្នមូលកោ សុត្តន្តោ ហោតិ អប្បដិសរណោ។ អយំ, ភិក្ខវេ, តតិយោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ថេរា ភិក្ខូ ពាហុលិកា ហោន្តិ សាថលិកា, ឱក្កមនេ បុព្ពង្គមា, បវិវេកេ និក្ខិត្តធុរា, ន វីរិយំ អារភន្តិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ តេសំ បច្ឆិមា ជនតា ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជតិ។ សាបិ ហោតិ ពាហុលិកា សាថលិកា, ឱក្កមនេ បុព្ពង្គមា, បវិវេកេ និក្ខិត្តធុរា, ន វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ចតុត្ថោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ធម្មា សទ្ធម្មស្ស សម្មោសាយ អន្តរធានាយ សំវត្តន្តី”តិ។

“ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, ធម្មា សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តន្តិ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ សុគ្គហិតំ សុត្តន្តំ បរិយាបុណន្តិ សុនិក្ខិត្តេហិ បទព្យញ្ជនេហិ។ សុនិក្ខិត្តស្ស, ភិក្ខវេ, បទព្យញ្ជនស្ស អត្ថោបិ សុនយោ ហោតិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, បឋមោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ សុវចា ហោន្តិ សោវចស្សករណេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតា ខមា បទក្ខិណគ្គាហិនោ អនុសាសនិំ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, យេ តេ ភិក្ខូ ពហុស្សុតា អាគតាគមា ធម្មធរា វិនយធរា មាតិកាធរា, តេ សក្កច្ចំ សុត្តន្តំ បរំ វាចេន្តិ។ តេសំ អច្ចយេន នច្ឆិន្នមូលកោ [អច្ឆិន្នមូលកោ (ស្យា. ក.) អ. និ. ៥.១៥៦] សុត្តន្តោ ហោតិ សប្បដិសរណោ។ អយំ, ភិក្ខវេ, តតិយោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ថេរា ភិក្ខូ ន ពាហុលិកា ហោន្តិ ន សាថលិកា, ឱក្កមនេ និក្ខិត្តធុរា, បវិវេកេ បុព្ពង្គមា, វីរិយំ អារភន្តិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ។ តេសំ បច្ឆិមា ជនតា ទិដ្ឋានុគតិំ អាបជ្ជតិ។ សាបិ ហោតិ ន ពាហុលិកា ន សាថលិកា, ឱក្កមនេ និក្ខិត្តធុរា, បវិវេកេ បុព្ពង្គមា, វីរិយំ អារភតិ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អនធិគតស្ស អធិគមាយ អសច្ឆិកតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ចតុត្ថោ ធម្មោ សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ធម្មា សទ្ធម្មស្ស ឋិតិយា អសម្មោសាយ អនន្តរធានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ ទសមំ។

ឥន្ទ្រិយវគ្គោ បឋមោ

តស្សុទ្ទានំ –

ឥន្ទ្រិយានិ សទ្ធា បញ្ញា, សតិ សង្ខានបញ្ចមំ;

កប្បា រោគោ បរិហានិ, ភិក្ខុនី សុគតេន ចាតិ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(᪁᪅) ᪅᪨ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪆᪁᪨ “ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ? ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ – ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨮᨾᩴ᪨

᪂᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪆᪂᪨ “ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ? ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩁᩣᨣᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩁᩣᨣᨩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᨴᩮᩣᩈᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨴᩮᩣᩈᨩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᨾᩮᩣᩉᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨾᩮᩣᩉᨩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩥᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩩᨴᩪᨶᩥ ᨷᩤᨲᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᨾᩩᨴᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩴ ᨷᩤᨷᩩᨱᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩁᩣᨣᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩁᩣᨣᨩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᨴᩮᩣᩈᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨴᩮᩣᩈᨩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᨾᩮᩣᩉᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨾᩮᩣᩉᨩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩥᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨷᩤᨲᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ, ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨵᩥᨾᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩴ ᨷᩤᨷᩩᨱᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨶ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩁᩣᨣᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩁᩣᨣᨩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨶ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᨴᩮᩣᩈᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨴᩮᩣᩈᨩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨶ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᨾᩮᩣᩉᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩣᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨾᩮᩣᩉᨩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩥᨾᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨾᩩᨴᩪᨶᩥ ᨷᩤᨲᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ – ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ… ᨷᩮ… ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᨾᩩᨴᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩴ ᨷᩤᨷᩩᨱᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩣᨿ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩩᨡᩣ

បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បកតិយាបិ ន តិព្ពរាគជាតិកោ ហោតិ, នាភិក្ខណំ រាគជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ បកតិយាបិ ន តិព្ពទោសជាតិកោ ហោតិ, នាភិក្ខណំ ទោសជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ បកតិយាបិ ន តិព្ពមោហជាតិកោ ហោតិ, នាភិក្ខណំ មោហជំ ទុក្ខំ ទោមនស្សំ បដិសំវេទេតិ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ខិប្បំ អានន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ចតស្សោ បដិបទា”តិ។ ទុតិយំ។

៣. អសុភសុត្តំ

១៦៣. “ចតស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, បដិបទា។ កតមា ចតស្សោ? ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា, ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា, សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា, សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អសុភានុបស្សី កាយេ វិហរតិ, អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញី [បដិក្កូលសញ្ញី (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], សព្ពលោកេ អនភិរតិសញ្ញី [អនភិរតសញ្ញី (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)], សព្ពសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី; មរណសញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សូបដ្ឋិតា ហោតិ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេខពលានិ [សេក្ខពលានិ (ស្យា។ កំ។)] ឧបនិស្សាយ វិហរតិ – សទ្ធាពលំ, ហិរិពលំ, ឱត្តប្បពលំ, វីរិយពលំ , បញ្ញាពលំ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ មុទូនិ បាតុភវន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ មុទុត្តា ទន្ធំ អានន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អសុភានុបស្សី កាយេ វិហរតិ, អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញី, សព្ពលោកេ អនភិរតិសញ្ញី, សព្ពសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី; មរណសញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សូបដ្ឋិតា ហោតិ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ – សទ្ធាពលំ…បេ… បញ្ញាពលំ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ខិប្បំ អានន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា? ឥធ ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ; វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ; បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ យំ តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ – ‘ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារី’តិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ; សុខស្ស ច

បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្ពេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធិំ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ – សទ្ធាពលំ...បេ... បញ្ញាពលំ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ មុទូនិ បាតុភវន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ...បេ... បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ មុទុត្តា ទន្ធំ អានន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា? [កថា។ ប័ជ៤ អានយា] ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ...បេ... ទុតិយំ ឈានំ...បេ... តតិយំ ឈានំ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ – សទ្ធាពលំ, ហិរិពលំ, ឱត្តប្បពលំ, វីរិយពលំ, បញ្ញាពលំ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ខិប្បំ អានន្តរិយំ បាបុណាតិ អាសវានំ ខយាយ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ចតស្សោ បដិបទា”តិ។ តតិយំ។

៤. បឋមខមសុត្តំ

១៦៤. “ចតស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, បដិបទា។ កតមា ចតស្សោ? អក្ខមា បដិបទា, ខមា បដិបទា, ទមា បដិបទា, សមា បដិបទា។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, អក្ខមា បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ [ឯកច្ចោ បុគ្គលោ (សី. ស្យា. ក.)] អក្កោសន្តំ បច្ចក្កោសតិ, រោសន្តំ បដិរោសតិ, ភណ្ឌន្តំ បដិភណ្ឌតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អក្ខមា បដិបទា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ខមា បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អក្កោសន្តំ ន បច្ចក្កោសតិ, រោសន្តំ ន បដិរោសតិ, ភណ្ឌន្តំ ន បដិភណ្ឌតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ខមា បដិបទា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, ទមា បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី; យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ; រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ; ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី; យត្វាធិករណមេនំ មនិន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ ; រក្ខតិ មនិន្ទ្រិយំ; មនិន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ទមា បដិបទា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សមា បដិបទា? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧប្បន្នំ កាមវិតក្កំ នាធិវាសេតិ បជហតិ វិនោទេតិ ព្យន្តីករោតិ

ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ; ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩤᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ...ᨷᩮ... ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ... ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨷᩣᨷᨠᩮ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨶᩣᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ ᨷᨩᩉᨲᩥ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨ ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ”ᨲᩥ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪅᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨡᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲ

᪁᪆᪅᪨ “ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ? ᩋᨠ᩠ᨡᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ, ᨡᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ, ᨴᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ, ᩈᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨠ᩠ᨡᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩦᨲᩔ ᩏᨱ᩠ᩉᩔ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨷᩥᨷᩣᩈᩣᨿ, ᨯᩴᩈᨾᨠᩈᩅᩣᨲᩣᨲᨷᩈᩁᩦᩈᨷᩈᨾ᩠ᨹᩔᩣᨶᩴ ᨴᩩᩁᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩩᩁᩣᨣᨲᩣᨶᩴ ᩅᨧᨶᨷᨳᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩈᩣᩁᩦᩁᩥᨠᩣᨶᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨡᩁᩣᨶᩴ ᨠᨭᩩᨠᩣᨶᩴ ᩋᩈᩣᨲᩣᨶᩴ ᩋᨾᨶᩣᨷᩣᨶᩴ ᨷᩣᨱᩉᩁᩣᨶᩴ ᩋᨶᨵᩥᩅᩣᩈᨠᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨠ᩠ᨡᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨡᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨡᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩦᨲᩔ ᩏᨱ᩠ᩉᩔ ᨩᩥᨥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨷᩥᨷᩣᩈᩣᨿ, ᨯᩴᩈᨾᨠᩈᩅᩣᨲᩣᨲᨷᩈᩁᩦᩈᨷᩈᨾ᩠ᨹᩔᩣᨶᩴ ᨴᩩᩁᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨴᩩᩁᩣᨣᨲᩣᨶᩴ ᩅᨧᨶᨷᨳᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩈᩣᩁᩦᩁᩥᨠᩣᨶᩴ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨲᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨡᩁᩣᨶᩴ ᨠᨭᩩᨠᩣᨶᩴ ᩋᩈᩣᨲᩣᨶᩴ ᩋᨾᨶᩣᨷᩣᨶᩴ ᨷᩣᨱᩉᩁᩣᨶᩴ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᨠᨩᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨡᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩁᩪᨷᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩈᩮᩣᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ... ᨥᩣᨶᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᨥᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ... ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿ ᩁᩈᩴ ᩈᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ... ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨹᩮᩣᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ ᨹᩩᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ... ᨾᨶᩈᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨶ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨶᩩᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨣ᩠ᨣᩣᩉᩦ; ᨿᨲ᩠ᩅᩣᨵᩥᨠᩁᨱᨾᩮᨶᩴ ᨾᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᩈᩴᩅᩩᨲᩴ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨩ᩠ᨫᩣᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩣ ᨷᩣᨷᨠᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶ᩠ᩅᩣᩔᩅᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ, ᨲᩔ ᩈᩴᩅᩁᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ; ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨾᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ; ᨾᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩮ ᩈᩴᩅᩁᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᨶᩣᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ ᨷᨩᩉᨲᩥ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ, ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩤᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ...ᨷᩮ... ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ... ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨷᩣᨷᨠᩮ ᩋᨠᩩᩈᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨶᩣᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ ᨷᨩᩉᨲᩥ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨽᩣᩅᩴ ᨣᨾᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨ ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪆᪨ ᩏᨽᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲ

᪁᪆᪆᪨ “ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ? ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩤ

ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪨

“ᨲᨲ᩠ᩁ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᩏᨽᨿᩮᨶᩮᩅ ᩉᩦᨶᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨿᨾ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᩣᨿᩴ ᩉᩦᨶᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ; ᨿᨾ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣ, ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᩣᨿᩴ ᩉᩦᨶᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᩏᨽᨿᩮᨶᩮᩅ ᩉᩦᨶᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨

“ᨲᨲ᩠ᩁ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩦᨶᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨

“ᨲᨲ᩠ᩁ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᩈᩩᨡᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩦᨶᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨

“ᨲᨲ᩠ᩁ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᩣᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᩈᩩᨡᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᩏᨽᨿᩮᨶᩮᩅ ᨷᨱᩦᨲᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨿᨾ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᩈᩩᨡᩣ, ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᩣᨿᩴ ᨷᨱᩦᨲᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ; ᨿᨾ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣ, ᩍᨾᩥᨶᩣᨷᩣᨿᩴ ᨷᨱᩦᨲᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᩏᨽᨿᩮᨶᩮᩅ ᨷᨱᩦᨲᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪖᪗᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ; ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩣ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩦᨲᩥᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩑᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩴ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ? ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ᪨ ᩍᨾᩣᩈᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨶᩴ [ᨧᨲᩔᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨶᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨)] ᨠᨲᨾᩴ ᨲᩮ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᩋᩣᩈᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ?

“ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ? ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᨶ᩠ᨵᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩩᨡᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩍᨾᩣ ᨡᩮᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ᪨ ᩍᨾᩣᩈᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨶᩴ ᨿᩣᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩣᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᩍᨾᩴ ᨾᩮ ᨷᨭᩥᨷᨴᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᩋᨶᩩᨷᩣᨴᩣᨿ ᩋᩣᩈᩅᩮᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

១៦៨។ អថ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា សារិបុត្តេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច –

“ចតស្សោ ឥមា, អាវុសោ សារិបុត្ត, បដិបទា។ កតមា ចតស្សោ? ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា, ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា, សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា, សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា។ ឥមា ខោ, អាវុសោ, ចតស្សោ បដិបទា។ ឥមាសំ, អាវុសោ, ចតស្សន្នំ បដិបទានំ កតមំ តេ បដិបទំ អាគម្ម អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្ត”ន្តិ?

“ចតស្សោ ឥមា, អាវុសោ មោគ្គល្លាន, បដិបទា។ កតមា ចតស្សោ? ទុក្ខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា, ទុក្ខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា, សុខា បដិបទា ទន្ធាភិញ្ញា, សុខា បដិបទា ខិប្បាភិញ្ញា។ ឥមា ខោ, អាវុសោ, ចតស្សោ បដិបទា។ ឥមាសំ, អាវុសោ, ចតស្សន្នំ បដិបទានំ យាយំ បដិបទា សុខា ខិប្បាភិញ្ញា, ឥមំ មេ បដិបទំ អាគម្ម អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្ត”ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ សសង្ខារសុត្តំ

១៦៩។ “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិំ។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អសុភានុបស្សី កាយេ វិហរតិ, អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញី, សព្ពលោកេ អនភិរតិសញ្ញី, សព្ពសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី។ មរណសញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សូបដ្ឋិតា ហោតិ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេក្ខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ – សទ្ធាពលំ, ហិរីពលំ, ឱត្តប្បពលំ, វីរិយពលំ, បញ្ញាពលំ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អសុភានុបស្សី កាយេ វិហរតិ, អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញី, សព្ពលោកេ អនភិរតិសញ្ញី, សព្ពសង្ខារេសុ អនិច្ចានុបស្សី។ មរណសញ្ញា ខោ បនស្ស អជ្ឈត្តំ សូបដ្ឋិតា ហោតិ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេក្ខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ – សទ្ធាពលំ, ហិរីពលំ, ឱត្តប្បពលំ, វីរិយពលំ, បញ្ញាពលំ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ មុទូនិ

បាតុភវន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ, វីរិយិន្ទ្រិយំ, សតិន្ទ្រិយំ, សមាធិន្ទ្រិយំ, បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា កាយស្ស ភេទា សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា សសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ…បេ… បឋមំ ឈានំ…បេ… ទុតិយំ ឈានំ…បេ… តតិយំ ឈានំ…បេ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ – សទ្ធាពលំ…បេ… បញ្ញាពលំ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អធិមត្តានិ បាតុភវន្តិ – សទ្ធិន្ទ្រិយំ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ…បេ… បឋមំ ឈានំ…បេ… ទុតិយំ ឈានំ…បេ… តតិយំ ឈានំ…បេ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ ឥមានិ បញ្ច សេខពលានិ ឧបនិស្សាយ វិហរតិ – សទ្ធាពលំ, ហិរិពលំ, ឱត្តប្បពលំ, វីរិយពលំ, បញ្ញាពលំ។ តស្សិមានិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ…បេ… បញ្ញិន្ទ្រិយំ។ សោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ អធិមត្តត្តា កាយស្ស ភេទា អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ កាយស្ស ភេទា អសង្ខារបរិនិព្ពាយី ហោតិ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ ទសមំ។

១០។ យុគនទ្ធសុត្តំ

១៧០។ ឯវំ មេ សុតំ – ឯកំ សមយំ អាយស្មា អានន្ទោ កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ។ តត្រ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ ភិក្ខវេ”តិ។ “អាវុសោ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អាយស្មា អានន្ទោ ឯតទវោច –

“យោ ហិ កោចិ, អាវុសោ, ភិក្ខុ វា ភិក្ខុនី វា មម សន្តិកេ អរហត្តប្បត្តិំ [អរហត្តប្បត្តំ (ក។) បដិ។ ម។ ២។១ បដិសម្ភិទាមគ្គេបិ] ព្យាករោតិ, សព្ពោ សោ ចតូហិ មគ្គេហិ, ឯតេសំ វា អញ្ញតរេន។

“កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, អាវុសោ, ភិក្ខុ សមថបុព្ពង្គមំ វិបស្សនំ ភាវេតិ។ តស្ស សមថបុព្ពង្គមំ វិបស្សនំ ភាវយតោ មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ។ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

“បុន ចបរំ, អាវុសោ, ភិក្ខុ វិបស្សនាបុព្ពង្គមំ សមថំ ភាវេតិ។ តស្ស វិបស្សនាបុព្ពង្គមំ សមថំ ភាវយតោ មគ្គោ សញ្ជាយតិ។ សោ តំ មគ្គំ អាសេវតិ ភាវេតិ ពហុលីករោតិ ។ តស្ស តំ មគ្គំ អាសេវតោ ភាវយតោ ពហុលីករោតោ សំយោជនានិ បហីយន្តិ, អនុសយា ព្យន្តីហោន្តិ។

“ປຸນ ຈປຣໍ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ສມຖວິປສ຺ສນໍ ຍຸຄນທ຺ຘໍ ຠາເວຕິ. ຕສ຺ສ ສມຖວິປສ຺ສນໍ ຍຸຄນທ຺ຘໍ ຠາວຍໂຕ ມຄ຺ໂຄ ສຎ຺ຊາຍຕິ. ໂສ ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ອາເສວຕິ ຠາເວຕິ ພຫຸລີກໂຣຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ອາເສວໂຕ ຠາວຍໂຕ ພຫຸລີກໂຣໂຕ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີຍນ຺ຕິ, ອນຸສຍາ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫນ຺ຕິ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຘມ຺ມຸທ຺ຘຈ຺ຈວິຄ຺ຄຫິຕໍ ມານສໍ ໂຫຕິ. ໂຫຕິ ໂສ, ອາວຸໂສ, ສມໂຍ ຍໍ ຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕເມວ ສນ຺ຕິຏ຺ຐຕິ ສນ຺ນິສີທຕິ ເອໂກທິ ໂຫຕິ ສມາຘິຍຕິ. ຕສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ ສຎ຺ຊາຍຕິ. ໂສ ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ອາເສວຕິ ຠາເວຕິ ພຫຸລີກໂຣຕິ. ຕສ຺ສ ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ອາເສວໂຕ ຠາວຍໂຕ ພຫຸລີກໂຣໂຕ ສໍໂຍຊນານິ ປຫີຍນ຺ຕິ, ອນຸສຍາ ພ຺ຍນ຺ຕີໂຫນ຺ຕິ.

“ໂຍ ຫິ ໂກຈິ, ອາວຸໂສ, ຠິກ຺ຂຸ ວາ ຠິກ຺ຂຸນີ ວາ ມມ ສນ຺ຕິເກ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິໍ ພ຺ຍາກໂຣຕິ, ສພ຺ໂພ ໂສ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ, ເອເຕສໍ ວາ ອຎ຺ຎຕເຣນາ”ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

ປຏິປທາວຄ຺ໂຄ ທຸຕິໂຍ.

ຕສ຺ສຸທ຺ທານໍ –

ສໍຂິຕ຺ຕໍ ວິຕ຺ຖາຣາສຸຠໍ, ເທ຺ວ ຂມາ ທມສເມນ ຈ;

ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ສສງ຺ຂາຣໍ ຍຸຄນທ຺ເຘນ ຈາຕິ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១៧) ២. សញ្ចេតនិយវគ្គោ

១. ចេតនាសុត្តំ

១៧១. [កថា. ៥៣៩] “កាយេ វា, ភិក្ខវេ, សតិ កាយសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។ វាចាយ វា, ភិក្ខវេ, សតិ វចីសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។ មនេ វា, ភិក្ខវេ, សតិ មនោសញ្ចេតនាហេតុ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ អវិជ្ជាបច្ចយាវ។

“សាមំ វា តំ, ភិក្ខវេ, កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។ បរេ វាស្ស [បរេ វា តស្ស (ក.)] តំ, ភិក្ខវេ, កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោន្តិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។ សម្បជានោ វា តំ, ភិក្ខវេ, កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។ អសម្បជានោ វា តំ, ភិក្ខវេ, កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។

“សាមំ វា តំ, ភិក្ខវេ, វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ; បរេ វាស្ស តំ, ភិក្ខវេ , វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោន្តិ; យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ; សម្បជានោ វា តំ, ភិក្ខវេ, វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ; អសម្បជានោ វា តំ, ភិក្ខវេ, វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។

“សាមំ វា តំ, ភិក្ខវេ, មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ; បរេ វាស្ស តំ, ភិក្ខវេ, មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោន្តិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ; សម្បជានោ វា តំ, ភិក្ខវេ, មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ; អសម្បជានោ វា តំ, ភិក្ខវេ, មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ។

“ឥមេសុ , ភិក្ខវេ, ធម្មេសុ អវិជ្ជា អនុបតិតា, អវិជ្ជាយត្វេវ អសេសវិរាគនិរោធា សោ កាយោ ន ហោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ, សា វាចា ន ហោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ, សោ មនោ ន ហោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ, ខេត្តំ តំ [វត្ថុ តំ (សព្ពត្ថ)] ន ហោតិ...បេ... វត្ថុ តំ ន ហោតិ...បេ... អាយតនំ តំ ន ហោតិ...បេ... អធិករណំ តំ ន ហោតិ យំបច្ចយាស្ស តំ ឧប្បជ្ជតិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខ”ន្តិ។

“ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អត្តភាវបដិលាភា។ កតមេ ចត្តារោ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អត្តភាវបដិលាភោ, យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនា កមតិ, នោ បរសញ្ចេតនា។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អត្តភាវបដិលាភោ, យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ បរសញ្ចេតនា កមតិ, នោ អត្តសញ្ចេតនា។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ, អត្តភាវបដិលាភោ, យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនា ច កមតិ បរសញ្ចេតនា ច។ អត្ថិ, ភិក្ខវេ,

អត្តភាវបដិលាភោ, យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ នេវត្តសញ្ចេតនា កមតិ, នោ បរសញ្ចេតនា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អត្តភាវបដិលាភា"តិ។

ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច – "ឥមស្ស ខោ អហំ, ភន្តេ, ភគវតា សំខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ វិត្ថារេន អត្ថំ អាជានាមិ – 'តត្រ, ភន្តេ, យ្វាយំ អត្តភាវបដិលាភោ យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនា កមតិ នោ បរសញ្ចេតនា, អត្តសញ្ចេតនាហេតុ តេសំ សត្តានំ តម្ហា កាយា ចុតិ ហោតិ។ តត្រ, ភន្តេ, យ្វាយំ អត្តភាវបដិលាភោ យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ បរសញ្ចេតនា កមតិ នោ អត្តសញ្ចេតនា, បរសញ្ចេតនាហេតុ តេសំ សត្តានំ តម្ហា កាយា ចុតិ ហោតិ។ តត្រ, ភន្តេ, យ្វាយំ អត្តភាវបដិលាភោ យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ អត្តសញ្ចេតនា ច កមតិ បរសញ្ចេតនា ច, អត្តសញ្ចេតនា ច បរសញ្ចេតនា ច ហេតុ តេសំ សត្តានំ តម្ហា កាយា ចុតិ ហោតិ។ តត្រ, ភន្តេ, យ្វាយំ អត្តភាវបដិលាភោ យស្មិំ អត្តភាវបដិលាភេ នេវ អត្តសញ្ចេតនា កមតិ នោ បរសញ្ចេតនា, កតមេន តេន ទេវា ទដ្ឋព្ពា'"តិ? "នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនូបគា, សារិបុត្ត, ទេវា តេន ទដ្ឋព្ពា"តិ។

"កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ហេតុ កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ សត្តា តម្ហា កាយា ចុតា អាគាមិនោ ហោន្តិ អាគន្តារោ ឥត្ថត្តំ? កោ បន, ភន្តេ, ហេតុ កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ សត្តា តម្ហា កាយា ចុតា អនាគាមិនោ ហោន្តិ អនាគន្តារោ ឥត្ថត្ត"ន្តិ? "ឥធ, សារិបុត្ត, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស ឱរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ អប្បហីនានិ ហោន្តិ, សោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ តទស្សាទេតិ, តំ និកាមេតិ, តេន ច វិត្តិំ អាបជ្ជតិ; តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី អបរិហីនោ កាលំ កុរុមានោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនូបគានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ សោ តតោ ចុតោ អាគាមី ហោតិ អាគន្តា ឥត្ថត្តំ។

"ឥធ បន, សារិបុត្ត, ឯកច្ចស្ស បុគ្គលស្ស ឱរម្ភាគិយានិ សំយោជនានិ បហីនានិ ហោន្តិ, សោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ តទស្សាទេតិ, តំ និកាមេតិ, តេន ច វិត្តិំ អាបជ្ជតិ; តត្ថ ឋិតោ តទធិមុត្តោ តព្ពហុលវិហារី អបរិហីនោ កាលំ កុរុមានោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនូបគានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ។ សោ តតោ ចុតោ អនាគាមី ហោតិ អនាគន្តា ឥត្ថត្តំ។

"អយំ ខោ, សារិបុត្ត, ហេតុ អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ សត្តា តម្ហា កាយា ចុតា អាគាមិនោ ហោន្តិ អាគន្តារោ ឥត្ថត្តំ។ អយំ បន, សារិបុត្ត, ហេតុ អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ សត្តា តម្ហា កាយា ចុតា អនាគាមិនោ ហោន្តិ អនាគន្តារោ ឥត្ថត្ត"ន្តិ។ បឋមំ។

២. វិភត្តិសុត្តំ

១៧២. តត្រ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ – "អាវុសោ ភិក្ខវេ"តិ។ "អាវុសោ"តិ ខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ។ អាយស្មា សារិបុត្តោ ឯតទវោច –

“អដ្ឋយាស្មបនយ្យនេត្តន ខេយ, អាចុសោ, អត្ថបដិសម្ភិទា សង្ខិកតា ខ្ពដិសោ ញ្ជូព្ឋតសោ។ តយហំ អនេកបរិយាយេត អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញាបេមិ បដ្ឋបេមិ ចិចរាមិ ចិភជាមិ ប្តត្តាតីករោមិ។ យស្ស ខោ បតស្ស កង្ខា ចា ចិមតិ ចា, សោ មំ បញ្ហេត។ អហំ ខេយ្យាករណេន សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា យោ នោ ធម្មានំ ស្វាក្ខលោ។

“អដ្ឋយាស្មបនយ្យនេត្តន ខេយ, អាចុសោ, ធម្មបដិសម្ភិទា សង្ខិកតា ខ្ពដិសោ ញ្ជូព្ឋតសោ។ តយហំ អនេកបរិយាយេត អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញាបេមិ បដ្ឋបេមិ ចិចរាមិ ចិភជាមិ ប្តត្តាតីករោមិ។ យស្ស ខោ បតស្ស កង្ខា ចា ចិមតិ ចា, សោ មំ បញ្ហេត។ អហំ ខេយ្យាករណេន សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា យោ នោ ធម្មានំ ស្វាក្ខលោ។

“អដ្ឋយាស្មបនយ្យនេត្តន ខេយ, អាចុសោ, តិរុត្តិបដិសម្ភិទា សង្ខិកតា ខ្ពដិសោ ញ្ជូព្ឋតសោ។ តយហំ អនេកបរិយាយេត អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញាបេមិ បដ្ឋបេមិ ចិចរាមិ ចិភជាមិ ប្តត្តាតីករោមិ។ យស្ស ខោ បតស្ស កង្ខា ចា ចិមតិ ចា, សោ មំ បញ្ហេត។ អហំ ខេយ្យាករណេន សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា យោ នោ ធម្មានំ ស្វាក្ខលោ។

“អដ្ឋយាស្មបនយ្យនេត្តន ខេយ, អាចុសោ, បដិភាតបដិសម្ភិទា សង្ខិកតា ខ្ពដិសោ ញ្ជូព្ឋតសោ។ តយហំ អនេកបរិយាយេត អាចិក្ខាមិ ទេសេមិ បញ្ញាបេមិ បដ្ឋបេមិ ចិចរាមិ ចិភជាមិ ប្តត្តាតីករោមិ។ យស្ស ខោ បតស្ស កង្ខា ចា ចិមតិ ចា, សោ មំ បញ្ហេត។ អហំ ខេយ្យាករណេន សម្មុខីភូតោ នោ សត្ថា យោ នោ ធម្មានំ ស្វាក្ខលោ”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ មហាកោដ្ឋិកសុត្តំ

១៧៣។ អថ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា សារិបុត្តេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ ចីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ តិសីទិ។ ឯកមន្តំ តិសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច –

“ឈន្នំ, អាចុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគតិរោធា អត្ថញ្ញំ កិញ្ចី”តិ?

“មា ហេចំ, អាចុសោ”។

“ឈន្នំ , អាចុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគតិរោធា តត្ថញ្ញំ កិញ្ចី”តិ?

“មា ហេចំ, អាចុសោ”។

“ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថិ ច នត្ថិ ច អញ្ញំ កិញ្ចី”តិ?

“មា ហេវំ, អាវុសោ”។

“ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នេវត្ថិ នោ នត្ថញ្ញំ កិញ្ចី”តិ?

“មា ហេវំ, អាវុសោ”។

“‘ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ ‘មា ហេវំ, អាវុសោ’តិ វទេសិ។ ‘ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នត្ថញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘មា ហេវំ, អាវុសោ’តិ វទេសិ។ ‘ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថិ ច នត្ថិ ច អញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘មា ហេវំ, អាវុសោ’តិ វទេសិ។ ‘ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នេវត្ថិ នោ នត្ថញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘មា ហេវំ, អាវុសោ’តិ វទេសិ។ យថា កថំ បន, អាវុសោ, ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ”តិ?

“‘ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ វទំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ។ ‘ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នត្ថញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ វទំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ។ ‘ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថិ ច នត្ថិ ច អញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ វទំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ។ ‘ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា នេវត្ថិ នោ នត្ថញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ វទំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ។ យាវតា, អាវុសោ, ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ គតិ តាវតា បបញ្ចស្ស គតិ; យាវតា បបញ្ចស្ស គតិ តាវតា ឆន្នំ ផស្សាយតនានំ គតិ។ ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា បបញ្ចនិរោធោ បបញ្ចវូបសមោ”តិ។ តតិយំ។

៤។ អានន្ទសុត្តំ

១៧៤។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេនាយស្មា មហាកោដ្ឋិកោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា មហាកោដ្ឋិកេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អាយស្មន្តំ មហាកោដ្ឋិកំ ឯតទវោច –

“ឆន្នំ, អាវុសោ, ផស្សាយតនានំ អសេសវិរាគនិរោធា អត្ថញ្ញំ កិញ្ចី”តិ?

“យា ហេចិ, អាចុសោ”៕

“លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា តញ្ញំ កិញ្ចី”តិ?

“យា ហេចិ, អាចុសោ”៕

“លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា អត្ថិ ច តត្ថិ ច អញ្ញំ កិញ្ចី”តិ?

“យា ហេចិ, អាចុសោ”៕

“លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា តេចត្ថិ តោ តញ្ញំ កិញ្ចី”តិ?

“យា ហេចិ, អាចុសោ”៕

“‘លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា អញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមាតោ – ‘យា ហេចិ, អាចុសោ’តិ ចទេសិ៕ ‘លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា តញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមាតោ – ‘យា ហេចិ, អាចុសោ’តិ ចទេសិ៕ ‘លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា អត្ថិ ច តត្ថិ ច អញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមាតោ – ‘យា ហេចិ, អាចុសោ’តិ ចទេសិ៕ ‘លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា តេចត្ថិ តោ តញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមាតោ – ‘យា ហេចិ, អាចុសោ’តិ ចទេសិ ៕ ឃថា ពន បតាចុសោ, ឥមស្ស កាសិតស្ស អត្ថោ ដដ្ឋោ”តិ?

“‘លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា អញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ ចជំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ៕ ‘លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា តញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ ចជំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ៕ ‘លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា អត្ថិ ច តត្ថិ ច អញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ ចជំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ៕ ‘លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា តេចត្ថិ តោ តញ្ញំ កិញ្ចី’តិ, ឥតិ ចជំ អប្បបញ្ចំ បបញ្ចេតិ៕ ឃាចតា, អាចុសោ, លត្ថិ ឆស្សាយតភាតិ គតិ តាចតា បបញ្ចស្ស គតិ ៕ ឃាចតា បបញ្ចស្ស គតិ តាចតា លត្ថិ ឆស្សាយតភាតិ គតិ៕ លត្ថិ, អាចុសោ, ឆស្សាយតភាតិ អសេសចិរាគតិរោធា បបញ្ចតិរោធោ បបញ្ចច្ចុបសមោ”តិ៕ ចត្ថុំ៕

៦៕ ខ្លបចាលាសុត្តំ

១៧៥។ អថ ខោ អាយស្មា ឧបវាណោ យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា សារិបុត្តេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧបវាណោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច –

“កិំ នុ ខោ, អាវុសោ សារិបុត្ត, វិជ្ជាយន្តករោ ហោតី”តិ?

“នោ ហិទំ, អាវុសោ”។

“កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, ចរណេនន្តករោ ហោតី”តិ?

“នោ ហិទំ, អាវុសោ”។

“កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, វិជ្ជាចរណេនន្តករោ ហោតី”តិ?

“នោ ហិទំ, អាវុសោ”។

“កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, អញ្ញត្រ វិជ្ជាចរណេនន្តករោ ហោតី”តិ?

“នោ ហិទំ, អាវុសោ”។

“‘កិំ នុ ខោ, អាវុសោ សារិបុត្ត, វិជ្ជាយន្តករោ ហោតី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘នោ ហិទំ, អាវុសោ’តិ វទេសិ។ ‘កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, ចរណេនន្តករោ ហោតី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘នោ ហិទំ, អាវុសោ’តិ វទេសិ។ ‘កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, វិជ្ជាចរណេនន្តករោ ហោតី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘នោ ហិទំ, អាវុសោ’តិ វទេសិ។ ‘កិំ បនាវុសោ សារិបុត្ត, អញ្ញត្រ វិជ្ជាចរណេនន្តករោ ហោតី’តិ, ឥតិ បុដ្ឋោ សមានោ – ‘នោ ហិទំ, អាវុសោ’តិ វទេសិ។ យថា កថំ បនាវុសោ, អន្តករោ ហោតី”តិ?

“វិជ្ជាយ ចេ, អាវុសោ, អន្តករោ អភវិស្ស, សឧបាទានោវ សមានោ អន្តករោ អភវិស្ស។ ចរណេន ចេ, អាវុសោ, អន្តករោ អភវិស្ស, សឧបាទានោវ សមានោ អន្តករោ អភវិស្ស។ វិជ្ជាចរណេន ចេ, អាវុសោ, អន្តករោ អភវិស្ស, សឧបាទានោវ សមានោ អន្តករោ អភវិស្ស។ អញ្ញត្រ វិជ្ជាចរណេន ចេ, អាវុសោ, អន្តករោ អភវិស្ស, បុថុជ្ជនោ អន្តករោ អភវិស្ស។ បុថុជ្ជនោ ហិ, អាវុសោ, អញ្ញត្រ វិជ្ជាចរណេន។ ចរណវិបន្នោ ខោ, អាវុសោ, យថាភូតំ ន ជានាតិ ន បស្សតិ។ ចរណសម្បន្នោ យថាភូតំ ជានាតិ បស្សតិ។

យថាភូតំ ញាណំ បស្សំ អត្តមនោ ហោតី”តិ។ បឋមំ។

៦។ អាយាចនសុត្តំ

១៧៦។ “សទ្ធោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឯវំ សម្មា អាយាចមានោ អាយាចេយ្យ – ‘តាទិសោ ហោមិ យាទិសា សារិបុត្តមោគ្គល្លានា’តិ [អ॰ និ॰ ២॰ ១៣១ ទុកំ សុត្ត អាគតំ]។ ឯសា, ភិក្ខវេ , តុលា ឯតំ បមាណំ មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ, យទិទំ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា។

“សទ្ធា, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនី ឯវំ សម្មា អាយាចមានា អាយាចេយ្យ – ‘តាទិសា ហោមិ យាទិសា ខេមា ច ភិក្ខុនី ឧប្បលវណ្ណា ចា’តិ។ ឯសា, ភិក្ខវេ, តុលា ឯតំ បមាណំ មម សាវិកានំ ភិក្ខុនីនំ, យទិទំ ខេមា ច ភិក្ខុនី ឧប្បលវណ្ណា ច។

“សទ្ធោ, ភិក្ខវេ, ឧបាសកោ ឯវំ សម្មា អាយាចមានោ អាយាចេយ្យ – ‘តាទិសោ ហោមិ យាទិសោ ចិត្តោ ច គហបតិ ហត្ថកោ ច អាឡវកោ’តិ។ ឯសា, ភិក្ខវេ, តុលា ឯតំ បមាណំ មម សាវកានំ ឧបាសកានំ, យទិទំ ចិត្តោ ច គហបតិ ហត្ថកោ ច អាឡវកោ។

“សទ្ធា, ភិក្ខវេ, ឧបាសិកា ឯវំ សម្មា អាយាចមានា អាយាចេយ្យ – ‘តាទិសា ហោមិ យាទិសា ខុជ្ជុត្តរា ច ឧបាសិកា វេឡុកណ្ដកិយា ច នន្ទមាតា’តិ។ ឯសា, ភិក្ខវេ, តុលា ឯតំ បមាណំ មម សាវិកានំ ឧបាសិកានំ, យទិទំ ខុជ្ជុត្តរា ច ឧបាសិកា វេឡុកណ្ដកិយា ច នន្ទមាតា”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ រាហុលសុត្តំ

១៧៧។ អថ ខោ អាយស្មា រាហុលោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ រាហុលំ ភគវា ឯតទវោច –

“យា ច, រាហុល , អជ្ឈត្តិកា បថវីធាតុ យា ច ពាហិរា បថវីធាតុ, បថវីធាតុរេវេសា។ ‘តំ នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ, ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា បថវីធាតុយា និព្ពិន្ទតិ, បថវីធាតុយា ចិត្តំ វិរាជេតិ។

“យា ច, រាហុល, អជ្ឈត្តិកា អាបោធាតុ យា ច ពាហិរា អាបោធាតុ , អាបោធាតុរេវេសា។ ‘តំ នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ, ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្ពំ។ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទិស្វា អាបោធាតុយា និព្ពិន្ទតិ, អាបោធាតុយា ចិត្តំ វិរាជេតិ។

“ᨿᩣ ᨧ, ᩁᩣᩉᩩᩃ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩ ᨿᩣ ᨧ ᨻᩣᩉᩥᩁᩣ ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩ, ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩁᩮᩅᩮᩈᩣ᪨ ‘ᨲᩴ ᨶᩮᨲᩴ ᨾᨾ, ᨶᩮᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶ ᨾᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨲᩥ᪨

“ᨿᩣ ᨧ, ᩁᩣᩉᩩᩃ, ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩ ᨿᩣ ᨧ ᨻᩣᩉᩥᩁᩣ ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩ, ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩁᩮᩅᩮᩈᩣ᪨ ‘ᨲᩴ ᨶᩮᨲᩴ ᨾᨾ, ᨶᩮᩈᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ, ᨶ ᨾᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ’ᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩁᩣᨩᩮᨲᩥ᪨

“ᨿᨲᩮᩣ ᨡᩮᩣ, ᩁᩣᩉᩩᩃ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩍᨾᩣᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨵᩣᨲᩪᩈᩩ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨷᩔᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩁᩣᩉᩩᩃ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨧ᩠ᨨᩮᨩ᩠ᨩᩥ ᨲᨱ᩠ᩉᩴ ᩅᩥᩅᨲ᩠ᨲᨿᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩴ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨾᩣᨶᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᨠᩣᩈᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪈᪨ ᨩᨾ᩠ᨻᩣᩃᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪗᪈᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᨷ᩠ᨷᩈᩦᨴᨲᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᨶ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨡᩮᩣ ᩑᩅᩴ [ᨲᩔ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩴ (ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨), ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ ᨲᩔ (?) “ᩑᩅᩴ ᩉᩥ ᨲᩔᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨩᨾ᩠ᨻᩣᩃᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ], ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨷᩣᨭᩥᨠᩘ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩃᩮᨷᨣᨲᩮᨶ [ᩃᩈᨣᨲᩮᨶ (ᩈᩦ᪨ ᨷᩦ᪨)] ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩈᩣᨡᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᩈᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᨷᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿᨷᩥ [ᨣᨿ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿᨷᩥ (?)] ᨻᨩ᩠ᨫᩮᨿ᩠ᨿᨷᩥ [ᨻᨴ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿᨷᩥ (ᩈᩦ᪨)]; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨶᨷ᩠ᨷᩈᩦᨴᨲᩥ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᨶ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨡᩮᩣ ᩑᩅᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨷᩣᨭᩥᨠᩘ᩠ᨡᩮᩣ᪨

“ᩍᨵ ᨷᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᪨ ᨲᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨷᩈᩦᨴᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨡᩮᩣ ᩑᩅᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨷᩣᨭᩥᨠᩘ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩣᨷᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩈᩣᨡᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᩈᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᩈᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨻᨩ᩠ᨫᩮᨿ᩠ᨿ; ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨲᩥ ᨷᩈᩦᨴᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨡᩮᩣ ᩑᩅᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨷᩣᨭᩥᨠᩘ᩠ᨡᩮᩣ᪨

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អញ្ញតរំ សន្តំ ចេតោវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ អវិជ្ជាប្បភេទំ មនសិ ករោតិ។ តស្ស អវិជ្ជាប្បភេទំ មនសិ ករោតោ អវិជ្ជាប្បភេទេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ នាធិមុច្ចតិ។ តស្ស ខោ ឯវំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ន អវិជ្ជាប្បភេទោ បាដិកង្ខោ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ជម្ពាលី អនេកវស្សគណិកា។ តស្សា បុរិសោ យានិ ចេវ អាយមុខានិ តានិ បិទហេយ្យ, យានិ ច អបាយមុខានិ តានិ វិវរេយ្យ, ទេវោ ច ន សម្មា ធារំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ។ ឯវញ្ហិ តស្សា, ភិក្ខវេ, ជម្ពាលិយា ន អាឡិប្បភេទោ បាដិកង្ខោ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អញ្ញតរំ សន្តំ ចេតោវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ អវិជ្ជាប្បភេទំ មនសិ ករោតិ។ តស្ស អវិជ្ជាប្បភេទំ មនសិ ករោតោ អវិជ្ជាប្បភេទេ ចិត្តំ ន បក្ខន្ទតិ នប្បសីទតិ ន សន្តិដ្ឋតិ នាធិមុច្ចតិ។ តស្ស ខោ ឯវំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ន អវិជ្ជាប្បភេទោ បាដិកង្ខោ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អញ្ញតរំ សន្តំ ចេតោវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ អវិជ្ជាប្បភេទំ មនសិ ករោតិ។ តស្ស អវិជ្ជាប្បភេទំ មនសិ ករោតោ អវិជ្ជាប្បភេទេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ អធិមុច្ចតិ។ តស្ស ខោ ឯវំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អវិជ្ជាប្បភេទោ បាដិកង្ខោ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ជម្ពាលី អនេកវស្សគណិកា។ តស្សា បុរិសោ យានិ ចេវ អាយមុខានិ តានិ វិវរេយ្យ, យានិ ច អបាយមុខានិ តានិ បិទហេយ្យ, ទេវោ ច សម្មា ធារំ អនុប្បវេច្ឆេយ្យ។ ឯវញ្ហិ តស្សា, ភិក្ខវេ, ជម្ពាលិយា អាឡិប្បភេទោ បាដិកង្ខោ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អញ្ញតរំ សន្តំ ចេតោវិមុត្តិំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សោ អវិជ្ជាប្បភេទំ មនសិ ករោតិ។ តស្ស អវិជ្ជាប្បភេទំ មនសិ ករោតោ អវិជ្ជាប្បភេទេ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ បសីទតិ សន្តិដ្ឋតិ អធិមុច្ចតិ។ តស្ស ខោ ឯវំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ អវិជ្ជាប្បភេទោ បាដិកង្ខោ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បុគ្គលា សន្តោ សំវិជ្ជមានា លោកស្មិ”ន្តិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ និព្ពានសុត្តំ

១៧៩។ អថ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេនាយស្មា សារិបុត្តោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា សារិបុត្តេន សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ អាយស្មន្តំ សារិបុត្តំ ឯតទវោច –
“កោ នុ ខោ, អាវុសោ សារិបុត្ត, ហេតុ កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ សត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ន បរិនិព្ពាយន្តី”តិ?

“ឥធាវុសោ អានន្ទ, សត្តា ឥមា ហានភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ឥមា ឋិតិភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ឥមា វិសេសភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ, ឥមា និព្ពេធភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ នប្បជានន្តិ។ អយំ ខោ, អាវុសោ អានន្ទ, ហេតុ អយំ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ សត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ ន បរិនិព្ពាយន្តី”តិ។

“កោ បនាវុសោ សារិបុត្ត, ហេតុ កោ បច្ចយោ, យេន មិធេកច្ចេ សត្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បរិនិព្ពាយន្តី”តិ? “ឥធាវុសោ អានន្ទ, សត្តា ឥមា ហានភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ បជានន្តិ, ឥមា ឋិតិភាគិយា សញ្ញាតិ យថាភូតំ បជានន្តិ, ឥមា វិសេសភាគិយា សញ្ញាតិ

ឃចាក្ងតំ បជាតត្ថិ, ធ្លាយា តិរេច្ឆកាកិឃា ឃឆ្លាតិ ឃចាក្ងតំ បជាតត្ថិ៉ អឃំ ឧឃា, អាចុរឃា អាតត្ថ, ឧហតា អឃំ បច្ចរឃា, ឧឃត យិឧឆកេច្ច ឃត្វា ជិរេដ្ឋច ឆឧយ្ទ បរិតិត្ថាឃត្ថិ”តិ៉ តចយំ៉

១០៉ យហាបឧតឃឃុត្តំ

១ប័០៉ ឲកំ ឃយឃំ ភកចា ឧភាកតកឧរ ចិហរតិ អាតត្ថឧចតិឧឃ [អាតឧត្ថ ឧចតិឧឃ (ជី៉ តិ៉ ១៉១ប័៩) យហាច៉ ១០១ បត អញ្ញាចា អាកាតំ]៉ ៣៧ ឧឃា ភកចា តិក្ខូ អាឃឧត្តុឃិ – “តិក្ខឧចា”តិ៉ “ភឆឧត្ត”តិ ឧត តិក្ខូ ភកចឧតា បច្ចឧឃ្យាឃុំ៉ ភកចា ឲតឆឧចាច –

“ចត្តារោឧយ, តិក្ខឧច, យហាបឧតឃ ឧតឧឃឃ្យាយិ, តំ ឃុណាឆ , ឃាឆុកំ យតឃិ កឧរាឆ; ភាឃិឃ្យាយី”តិ៉ “ឲចំ, ភឧត្ត”តិ ឧឃា ឧត តិក្ខូ ភកចឧតា បច្ចឧឃ្យាឃុំ៉ ភកចា ឲតឆឧចាច –

“កាតឧយ, តិក្ខឧច, ចត្តារោ យហាបឧតឃា? ធ្លឆ, តិក្ខឧច, តិក្ខូ ឲចំ ចឧឆឃ្យ – ‘ឃយ្ទុតា ឧយតំ, អាចុរឃា, ភកចឧតា ឃុតំ ឃយ្ទុតា បជិក្កហិតំ – អឃំ ឆឧយ្ទ, អឃំ ចិតឧឃា, ធ្លឆំ ឃត្ថុឃាឃត’ត្តិ៉ តឃ្យ, តិក្ខឧច, តិក្ខុឧតា ភាឃិតំ ឧតច អតិតត្តិតត្ថំ តប្បជិឧក្កាឃិតត្ថំ៉ អតតិតត្ថិត្វា អប្បជិឧក្កាឃិត្វា តាតិ បឆព្យញ្ជាតាតិ ឃាឆុកំ ក្កឧហត្វា ឃុឧត្ត ឱតាឧតត្ថាតិ [ឱឃាឧតត្ថាតិ], ចិតឧឃ ឃត្ថឧឃ្យតត្ថាតិ៉ តាតិ ឧច ឃុឧត្ត ឱតារិឃយាតាតិ [ឱឃារិឃយាតាតិ] ចិតឧឃ ឃត្ថឃ្សិឃយាតាតិ ត ឧចច ឃុឧត្ត ឱតឧត្តិ [ឱឃឧត្តិ (ជី៉ តិ៉ ១៉១ប័ប័)] ត ចិតឧឃ ឃត្ថិឃ្យត្តិ, តិដ្ឋឧយត្ថ កត្តត្វំ – ‘អទ្ធា, ធ្លឆំ ត ឧចច តឃ្យ ភកចឧតា ចចតំ អរហឧតា ឃយ្ទាឃម្ពុទ្ធឃ្យ; ធ្លយឃ្យ ច តិក្ខុឧតា ឲក្កហិត’ត្តិ៉ ធ្លតិ ឧហតំ [ធ្លតិ ហិឆំ (ឃី៉ ឃ្យា៉ កំ៉ ក៉)], តិក្ខឧច, ឈឧឌ្ឌឃ្យាឆ៉

[ឲត្តកោ បាឧចា ជីឈតិកាឧឃ ត ជិឃ្យតិ, ឧបឃ្យាឈឃុឧលត ឆឃ្សិឧតា ភឧចឃ្យ] “ធ្លឆ បត, តិក្ខឧច, តិក្ខូ ឲចំ ចឧឆឃ្យ – ‘ឃយ្ទុតា ឧយតំ, អាចុរឃា, ភកចឧតា ឃុតំ ឃយ្ទុតា បជិក្កហិតំ – អឃំ ឆឧយ្ទ, អឃំ ចិតឧឃា, ធ្លឆំ ឃត្ថុឃាឃត’ត្តិ៉ តឃ្យ, តិក្ខឧច, តិក្ខុឧតា ភាឃិតំ ឧតច អតិតត្តិតត្ថំ តប្បជិឧក្កាឃិតត្ថំ៉ អតតិតត្ថិត្វា អប្បជិឧក្កាឃិត្វា តាតិ បឆព្យញ្ជាតាតិ ឃាឆុកំ ក្កឧហត្វា ឃុឧត្ត ឱតាឧតត្ថាតិ, ចិតឧឃ ឃត្ថឧឃ្យតត្ថាតិ [ឲត្តកោ បាឧចា ជីឈតិកាឧឃ ត ជិឃ្យតិ, ឧបឃ្យាឈឃុឧលត ឆឃ្សិឧតា ភឧចឃ្យ]៉ តាតិ ឧច ឃុឧត្ត ឱតារិឃយាតាតិ ចិតឧឃ ឃត្ថឃ្សិឃយាតាតិ ឃុឧត្ត ឧចច ឱតឧត្តិ ចិតឧឃ ច ឃត្ថិឃ្យត្តិ, តិដ្ឋឧយត្ថ កត្តត្វំ – ‘អទ្ធា, ធ្លឆំ តឃ្យ ភកចឧតា ចចតំ អរហឧតា ឃយ្ទាឃម្ពុទ្ធឃ្យ; ធ្លយឃ្យ ច តិក្ខុឧតា ឃុក្កហិត’ត្តិ៉ ធ្លឆំ, តិក្ខឧច, បឆយំ យហាបឧតឃំ ឆាឧឃ្យាឆ៉

“ធ្លឆ បត, តិក្ខឧច, តិក្ខូ ឲចំ ចឧឆឃ្យ – ‘អឃុកឃ្មឹ តាឃ អាចាឧឃ ឃឃ្ឃោ ចិហរតិ ឃឧឆឧរា ឃបាឧយាឧក្ខា៉ តឃ្យ ឧឃ ឃឃ្ឃឃ្យ ឃយ្ទុតា ឃុតំ ឃយ្ទុតា បជិក្កហិតំ – អឃំ ឆឧយ្ទ, អឃំ ចិតឧឃា, ធ្លឆំ ឃត្ថុឃាឃត’ត្តិ៉ តឃ្យ, តិក្ខឧច, តិក្ខុឧតា ភាឃិតំ ឧតច អតិតត្តិតត្ថំ តប្បជិឧក្កាឃិតត្ថំ៉ អតតិតត្ថិត្វា អប្បជិឧក្កាឃិត្វា តាតិ បឆព្យញ្ជាតាតិ ឃាឆុកំ ក្កឧហត្វា ឃុឧត្ត ឱតាឧតត្ថាតិ, ចិតឧឃ ឃត្ថឧឃ្យតត្ថាតិ៉ តាតិ ឧច ឃុឧត្ត ឱតារិឃយាតាតិ ចិតឧឃ ឃត្ថឃ្សិឃយាតាតិ ត ឧចច ឃុឧត្ត ឱតឧត្តិ ត ចិតឧឃ ឃត្ថិឃ្យត្តិ, តិដ្ឋឧយត្ថ កត្តត្វំ – ‘អទ្ធា, ធ្លឆំ ត ឧចច តឃ្យ ភកចឧតា ចចតំ អរហឧតា ឃយ្ទាឃម្ពុទ្ធឃ្យ ; តឃ្យ ច ឃឃ្ឃឃ្យ ឲក្កហិត’ត្តិ៉ ធ្លតិ ឧហតំ, តិក្ខឧច, ឈឧឌ្ឌឃ្យាឆ៉

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – ‘ອສຸກສ຺ມິໍ ນາມ ອາວາເສ ສງ຺ໂຆ ວິຫຣຕິ ສເຖໂຣ ສປາໂມກ຺ໂຂ. ຕສ຺ສ ເມ ສງ຺ຆສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ – ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ອຍໍ ວິນໂຍ, ອິທໍ ສຕ຺ຖຸສາສນ’ນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາສິຕໍ ເນວ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ນປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ. ອນຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ຕານິ ປທພ຺ຍຎ຺ຊນານິ ສາຘຸກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕາເຣຕພ຺ພານິ, ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕພ຺ພານິ. ຕານິ ເຈ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕາຣິຍມານານິ ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ສິຍມານານິ ສຸຕ຺ເຕ ເຈວ ໂອຕຣນ຺ຕິ ວິນເຍ ຈ ສນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ – ‘ອທ຺ຘາ, ອິທໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ; ຕສ຺ສ ຈ ສງ຺ຆສ຺ສ ສຸຄ຺ຄຫິຕ’ນ຺ຕິ. ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຕິຍໍ ມຫາປເທສໍ ຘາເຣຍ຺ຍາຖ.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – ‘ອສຸກສ຺ມິໍ ນາມ ອາວາເສ ສມ຺ພຫຸລາ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕິ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ອາຄຕາຄມາ ຘມ຺ມຘຣາ ວິນຍຘຣາ ມາຕິກາຘຣາ. ເຕສໍ ເມ ເຖຣານໍ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ – ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ອຍໍ ວິນໂຍ, ອິທໍ ສຕ຺ຖຸສາສນ’ນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາສິຕໍ ເນວ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ນປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ. ອນຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ຕານິ ປທພ຺ຍຎ຺ຊນານິ ສາຘຸກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕາເຣຕພ຺ພານິ, ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕພ຺ພານິ. ຕານິ ເຈ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕາຣິຍມານານິ ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ສິຍມານານິ ນ ເຈວ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕຣນ຺ຕິ ນ ວິນເຍ ສນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ – ‘ອທ຺ຘາ, ອິທໍ ນ ເຈວ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ; ເຖຣານຎ຺ຈ ທຸຄ຺ຄຫິຕ’ນ຺ຕິ. ອິຕິ ເຫຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉຑ຺ເຑຍ຺ຍາຖ.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – ‘ອສຸກສ຺ມິໍ ນາມ ອາວາເສ ສມ຺ພຫຸລາ ເຖຣາ ຠິກ຺ຂູ ວິຫຣນ຺ຕິ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ອາຄຕາຄມາ ຘມ຺ມຘຣາ ວິນຍຘຣາ ມາຕິກາຘຣາ. ເຕສໍ ເມ ເຖຣານໍ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ – ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ອຍໍ ວິນໂຍ, ອິທໍ ສຕ຺ຖຸສາສນ’ນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາສິຕໍ ເນວ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ນປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ. ອນຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ຕານິ ປທພ຺ຍຎ຺ຊນານິ ສາຘຸກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕາເຣຕພ຺ພານິ, ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕພ຺ພານິ. ຕານິ ເຈ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕາຣິຍມານານິ ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ສິຍມານານິ ສຸຕ຺ເຕ ເຈວ ໂອຕຣນ຺ຕິ ວິນເຍ ຈ ສນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ – ‘ອທ຺ຘາ, ອິທໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ; ເຖຣານຎ຺ຈ ສຸຄ຺ຄຫິຕ’ນ຺ຕິ. ອິທໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຕິຍໍ ມຫາປເທສໍ ຘາເຣຍ຺ຍາຖ.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – ‘ອສຸກສ຺ມິໍ ນາມ ອາວາເສ ເອໂກ ເຖໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ອາຄຕາຄໂມ ຘມ຺ມຘໂຣ ວິນຍຘໂຣ ມາຕິກາຘໂຣ. ຕສ຺ສ ເມ ເຖຣສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕໍ ສມ຺ມຸຂາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ – ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ອຍໍ ວິນໂຍ, ອິທໍ ສຕ຺ຖຸສາສນ’ນ຺ຕິ. ຕສ຺ສ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸໂນ ຠາສິຕໍ ເນວ ອຠິນນ຺ທິຕພ຺ພໍ ນປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕພ຺ພໍ. ອນຠິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຏິກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ຕານິ ປທພ຺ຍຎ຺ຊນານິ ສາຘຸກໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕາເຣຕພ຺ພານິ, ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ເສຕພ຺ພານິ. ຕານິ ເຈ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕາຣິຍມານານິ ວິນເຍ ສນ຺ທສ຺ສິຍມານານິ ນ ເຈວ ສຸຕ຺ເຕ ໂອຕຣນ຺ຕິ ນ ວິນເຍ ສນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ – ‘ອທ຺ຘາ, ອິທໍ ນ ເຈວ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ; ຕສ຺ສ ຈ ເຖຣສ຺ສ ທຸຄ຺ຄຫິຕ’ນ຺ຕິ. ອິຕິ ເຫຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຉຑ຺ເຑຍ຺ຍາຖ.

“ອິຘ ປນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍ – ‘ອສຸກສ຺ມິໍ ນາມ ອາວາເສ ເອໂກ ເຖໂຣ ຠິກ຺ຂຸ ວິຫຣຕິ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ ອາຄຕາຄໂມ ຘມ຺ມຘໂຣ

វិនយធរោ មាតិកាធរោ។ តស្ស មេ ថេរស្ស សម្មុខា សុតំ សម្មុខា បដិគ្គហិតំ – អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសន’ន្តិ។ តស្ស, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុនោ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិតព្ពំ នប្បដិក្កោសិតព្ពំ។ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា តានិ បទព្យញ្ជនានិ សាធុកំ ឧគ្គហេត្វា សុត្តេ ឱតារេតព្ពានិ, វិនយេ សន្ទស្សេតព្ពានិ។ តានិ ចេ សុត្តេ ឱតារិយមានានិ វិនយេ សន្ទស្សិយមានានិ សុត្តេ ចេវ ឱតរន្តិ វិនយេ ច សន្ទិស្សន្តិ, និដ្ឋមេត្ថ គន្តព្ពំ – ‘អទ្ធា, ឥទំ តស្ស ភគវតោ វចនំ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស; តស្ស ច ថេរស្ស សុគ្គហិត’ន្តិ។ ឥទំ, ភិក្ខវេ, ចតុត្ថំ មហាបទេសំ ធារេយ្យាថ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ មហាបទេសា”តិ។ ទសមំ។

សញ្ចេតនិយវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ចេតនា វិភត្តិ កោដ្ឋិកោ, អានន្ទោ ឧបវាណបញ្ចមំ;

អាយាចន-រាហុល-ជម្ពាលី, និព្ពានំ មហាបទេសនាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(๑๙) ๔. พฺราหฺมณวคฺโค

๑. โยธาชีวสุตฺตํ

๑๘๑. “จตูหิ , ภิกฺขเว, องฺเคหิ สมนฺนาคโต โยธาชีโว ราชารโห โหติ ราชโภคฺโค, รญฺโญ องฺคนฺเตว สงฺขํ คจฺฉติฯ กตเมหิ จตูหิ? อิธ, ภิกฺขเว, โยธาชีโว ฐานกุสโล จ โหติ, ทูเรปาตี จ, อกฺขณเวธี จ, มหโต จ กายสฺส ปทาเลตาฯ อิเมหิ โข, ภิกฺขเว, จตูหิ องฺเคหิ สมนฺนาคโต โยธาชีโว ราชารโห โหติ ราชโภคฺโค, รญฺโญ องฺคนฺเตว สงฺขํ คจฺฉติฯ เอวเมวํ โข, ภิกฺขเว, จตูหิ ธมฺเมหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อาหุเนยฺโย โหติ ปาหุเนยฺโย ทกฺขิเณยฺโย อญฺชลิกรณีโย อนุตฺตรํ ปุญฺญกฺเขตฺตํ โลกสฺสฯ กตเมหิ จตูหิ? อิธ, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ฐานกุสโล จ โหติ, ทูเรปาตี จ, อกฺขณเวธี จ, มหโต จ กายสฺส ปทาเลตาฯ

“กถญฺจ, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ฐานกุสโล โหติ? อิธ, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ สีลวา โหติ...เป... สมาทาย สิกฺขติ สิกฺขาปเทสุฯ เอวํ โข, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ฐานกุสโล โหติฯ

“กถญฺจ, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ทูเรปาตี โหติ? อิธ, ภิกฺขเว , ภิกฺขุ ยํ กิญฺจิ รูปํ อตีตานาคตปจฺจุปฺปนฺนํ อชฺฌตฺตํ วา พหิทฺธา วา โอฬาริกํ วา สุขุมํ วา หีนํ วา ปณีตํ วา ยํ ทูเร สนฺติเก วา, สพฺพํ รูปํ ‘เนตํ มม, เนโสหมสฺมิ, น เมโส อตฺตา’ติ เอวเมตํ ยถาภูตํ สมฺมปฺปญฺญาย ปสฺสติฯ ยา กาจิ เวทนา...เป... ยา กาจิ สญฺญา... เย เกจิ สงฺขารา... ยํ กิญฺจิ วิญฺญาณํ อตีตานาคตปจฺจุปฺปนฺนํ อชฺฌตฺตํ วา พหิทฺธา วา โอฬาริกํ วา สุขุมํ วา หีนํ วา ปณีตํ วา ยํ ทูเร สนฺติเก วา , สพฺพํ วิญฺญาณํ ‘เนตํ มม, เนโสหมสฺมิ, น เมโส อตฺตา’ติ เอวเมตํ ยถาภูตํ สมฺมปฺปญฺญาย ปสฺสติฯ เอวํ โข, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ทูเรปาตี โหติฯ

“กถญฺจ , ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อกฺขณเวธี โหติ? อิธ, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ ‘อิทํ ทุกฺข’นฺติ ยถาภูตํ ปชานาติ...เป... ‘อยํ ทุกฺขนิโรธคามินี ปฏิปทา’ติ ยถาภูตํ ปชานาติฯ เอวํ โข, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ อกฺขณเวธี โหติฯ

“กถญฺจ, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มหโต กายสฺส ปทาเลตา โหติ? อิธ, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มหนฺตํ อวิชฺชากฺขนฺธํ ปทาเลติฯ เอวํ โข, ภิกฺขเว, ภิกฺขุ มหโต กายสฺส ปทาเลตา โหติฯ อิเมหิ โข, ภิกฺขเว, จตูหิ ธมฺเมหิ สมนฺนาคโต ภิกฺขุ อาหุเนยฺโย โหติ...เป... อนุตฺตรํ ปุญฺญกฺเขตฺตํ โลกสฺสา”ติฯ ปฐมํฯ

๒. ปาฏิโภคสุตฺตํ

១៨២។ [កថា។ ៤២៣] “ចតុន្នំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ នត្ថិ កោចិ បាដិភោគោ – សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិំ។

“កតមេសំ ចតុន្នំ? ‘ជរាធម្មំ មា ជីរី’តិ នត្ថិ កោចិ បាដិភោគោ – សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិំ; ‘ព្យាធិធម្មំ មា ព្យាធីយី’តិ នត្ថិ កោចិ បាដិភោគោ – សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិំ; ‘មរណធម្មំ មា មីយី’តិ នត្ថិ កោចិ បាដិភោគោ – សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិំ; ‘យានិ ខោ បន តានិ បុព្ពេ អត្តនា កតានិ បាបកានិ កម្មានិ សំកិលេសិកានិ បោនោភវិកានិ សទរានិ ទុក្ខវិបាកានិ អាយតិំ ជាតិជរាមរណិកានិ, តេសំ វិបាកោ មា និព្ពត្តី’តិ នត្ថិ កោចិ បាដិភោគោ – សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិំ។

“ឥមេសំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតុន្នំ ធម្មានំ នត្ថិ កោចិ បាដិភោគោ – សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវោ វា មារោ វា ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មិ”ន្តិ។ ទុតិយំ។

៣។ សុតសុត្តំ

១៨៣។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ អថ ខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“អហញ្ហិ, ភោ គោតម, ឯវំវាទី ឯវំទិដ្ឋិ [ឯវំទិដ្ឋី (សព្ពត្ថ)] – ‘យោ កោចិ ទិដ្ឋំ ភាសតិ – ឯវំ មេ ទិដ្ឋន្តិ, នត្ថិ តតោ ទោសោ; យោ កោចិ សុតំ ភាសតិ – ឯវំ មេ សុតន្តិ, នត្ថិ តតោ ទោសោ; យោ កោចិ មុតំ ភាសតិ – ឯវំ មេ មុតន្តិ, នត្ថិ តតោ ទោសោ; យោ កោចិ វិញ្ញាតំ ភាសតិ – ឯវំ មេ វិញ្ញាតន្តិ, នត្ថិ តតោ ទោសោ’”តិ។

“នាហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ ទិដ្ឋំ ភាសិតព្ពន្តិ វទាមិ; ន បនាហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ ទិដ្ឋំ ន ភាសិតព្ពន្តិ វទាមិ; នាហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ សុតំ ភាសិតព្ពន្តិ វទាមិ; ន បនាហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ សុតំ ន ភាសិតព្ពន្តិ វទាមិ; នាហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ មុតំ ភាសិតព្ពន្តិ វទាមិ; ន បនាហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ មុតំ ន ភាសិតព្ពន្តិ វទាមិ; នាហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ វិញ្ញាតំ ភាសិតព្ពន្តិ វទាមិ; ន បនាហំ, ព្រាហ្មណ, សព្ពំ វិញ្ញាតំ ន ភាសិតព្ពន្តិ វទាមិ។

“យញ្ហិ, ព្រាហ្មណ, ទិដ្ឋំ ភាសតោ អកុសលា ធម្មា អភិវឌ្ឍន្តិ, កុសលា ធម្មា បរិហាយន្តិ, ឯវរូបំ ទិដ្ឋំ ន ភាសិតព្ពន្តិ វទាមិ។ យញ្ច ខ្វស្ស,

ទ្រាហុល, ឌិដ្ឋំ អកាឃេតា ក្យុសលិ ឆយ្ញា បរិហាឃត្តិ, អក្យុសលិ ឆយ្ញា អភិចឆ្គត្តិ, ឲចន្ទុបំ ឌិដ្ឋំ កាសិតន្តាត្តិ ចកាយិ៎

“ឃតិញ្ញា ទ្រាហុល, ឃុតំ កាឃេតា អក្យុសលិ ឆយ្ញា អភិចឆ្គត្តិ, ក្យុសលិ ឆយ្ញា បរិហាឃត្តិ , ឲចន្ទុបំ ឃុតំ ត កាសិតន្តាត្តិ ចកាយិ៎ ឃញ្ចា ច្ចឃ្យ, ទ្រាហុល, ឃុតំ អកាឃេតា ក្យុសលិ ឆយ្ញា បរិហាឃត្តិ, អក្យុសលិ ឆយ្ញា អភិចឆ្គត្តិ, ឲចន្ទុបំ ឃុតំ កាសិតន្តាត្តិ ចកាយិ៎

“ឃតិញ្ញា ទ្រាហុល, ឃុតំ កាឃេតា អក្យុសលិ ឆយ្ញា អភិចឆ្គត្តិ, ក្យុសលិ ឆយ្ញា បរិហាឃត្តិ, ឲចន្ទុបំ ឃុតំ ត កាសិតន្តាត្តិ ចកាយិ៎ ឃញ្ចា ច្ចឃ្យ, ទ្រាហុល, ឃុតំ អកាឃេតា ក្យុសលិ ឆយ្ញា បរិហាឃត្តិ, អក្យុសលិ ឆយ្ញា អភិចឆ្គត្តិ, ឲចន្ទុបំ ឃុតំ កាសិតន្តាត្តិ ចកាយិ ៎

“ឃតិញ្ញា, ទ្រាហុល, ចិន្តាតំ កាឃេតា អក្យុសលិ ឆយ្ញា អភិចឆ្គត្តិ, ក្យុសលិ ឆយ្ញា បរិហាឃត្តិ, ឲចន្ទុបំ ចិន្តាតំ ត កាសិតន្តាត្តិ ចកាយិ៎ ឃញ្ចា ច្ចឃ្យ, ទ្រាហុល, ចិន្តាតំ អកាឃេតា ក្យុសលិ ឆយ្ញា បរិហាឃត្តិ, អក្យុសលិ ឆយ្ញា អភិចឆ្គត្តិ, ឲចន្ទុបំ ចិន្តាតំ កាសិតន្តាត្តិ ចកាយី”តិ៎

អធ ខោ ចឃ្យកាខោ ទ្រាហុខោ ឃកឆេឃហាឃេត្វា កកចខោតា កាសិតំ អភិគន្តិត្វា អត្ថខោឌិត្វា ដ្ឋោឃាឃតា បក្កាឃីតិ៎ ចតិឃំ៎

៣៎ អកឃឃុត្តំ

១ប៉៣៎ អធ ខោ ឌាល្យខេឃ្យាលិ ទ្រាហុខោ ខេឃត កកចា ខេតត្ថបឃន្តមិ; ដ្ឋបឃន្តមិត្វា កកចតា ឃព្ធិំ ឃខេយ្យាឌិ៎ ឃខេយ្យាឌតីឃំ កចំ ឃាទលិឃំ ចិតិឃាខេត្វា ឲកាឃត្តំ តិឃីឌិ៎ ឲកាឃត្តំ តិឃិខេន្នា ខោ ឌាល្យខេឃ្យាលិ ទ្រាហុខោ កកចត្តំ ឲតឌខេចាឆ –

“អហតិញ្ញា ខេកា ខេកាចឃ, ឲចំចាឌី ឲចំឌិដ្ឋ – ‘គត្ថិ ខេឃា ឃខេលាឆខេយ្យា ឃឃាខេតា ត កាឃតិ, ត ឃត្តាឃំ អាបជ្ជតិ ឃខេលាឃ្យា’”តិ៎ “អត្ថិ, ទ្រាហុល, ឃខេលាឆខេយ្យា ឃឃាខេតា កាឃតិ, ឃត្តាឃំ អាបជ្ជតិ ឃខេលាឃ្យ; អត្ថិ បត, ទ្រាហុល, ឃខេលាឆខេយ្យា ឃឃាខេតា ត កាឃតិ, ត ឃត្តាឃំ អាបជ្ជតិ ឃខេលាឃ្យ៎

“កតខេឃា ច, ទ្រាហុល, ឃខេលាឆខេយ្យា ឃឃាខេតា កាឃតិ, ឃត្តាឃំ អាបជ្ជតិ ឃខេលាឃ្យ? ឌ្ចឆ, ទ្រាហុល, ឲកខេច្ចា កាខេឃ្យ អខិតទាខេកា ខេហាតិ អខិកតឆ្ចខេគ្គា អខិកតខេបខេឃា អខិកតបិបិខេឃា អខិកតបរិញ្ញអាខេហា អខិកតតខេល្យា៎ តខេឃតំ អញ្ញាតខេទា កាញខេហា ខេទាកាតខេន្តា ចុឃតិ៎ តឃ្យ អញ្ញាតខេទត កាញខេហត ខេទាកាតខេន្តត ចុដ្ឋឃ្យ ឲចំ ខេហាតិ – ‘បិឃា ចត ឃំ កាឃា ឌហិឃ្យត្តិ, បិខេឃ ចាហំ កាខេឃ ឌហិឃ្យាឃី’តិ៎ ខេឃា ខេឃាចតិ កិលឃតិ បរិខេឌចតិ, ដ្ឋទត្តាញឍំ កគ្គតិ, ឃខេយ្យាហំ អាបជ្ជតិ៎ អឃំ ខោ, ទ្រាហុល, ឃខេលាឆខេយ្យា ឃឃាខេតា កាឃតិ, ឃត្តាឃំ អាបជ្ជតិ ឃខេលាឃ្យ៎

“បុត ចបទំ, ទ្រាហុល, ឌ្ចឆខេកខេច្ចា កាខេឃ អខិតទាខេកា ខេហាតិ អខិកតឆ្ចខេគ្គា អខិកតខេបខេឃា អខិកតបិបិខេឃា អខិកតបរិញ្ញអាខេហា

អចិកាតតណ្ហោ៑ តរយត់ អញ្ញតរោ កាឡ្យហោ រោកាតង្កោ ផុសតិ៑ តស្ស អញ្ញតរេន កាឡ្យហេន រោកាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ឲចំ ហោតិ – ‘បិយោ ចត យំ កាយោ ឌហិស្សតិ, បិយេហាហំ កាយំ ឌហិស្សាមី’តិ៑ សោ សោចតិ កិលមតិ បរិទេចតិ, ក្ងរត្តាឡ្យំ កន្ទតិ, សម្មោហំ អាបជ្ជតិ៑ អយម្បិ ខោ, ទ្រាហុល, យទណឆម្មោ សយានោ ភាយតិ, សន្តាសំ អាបជ្ជតិ យទណស្ស៑

“បុន ចបរំ, ទ្រាហុល, ឰទេកច្ចោ អកតកល្យាណោ ហោតិ អកតកុសលោ អកតភីរុត្តាណោ កតបាបោ កតលុទ្ទោ កតកិព្វិសោ៑ តរយត់ អញ្ញតរោ កាឡ្យហោ រោកាតង្កោ ផុសតិ៑ តស្ស អញ្ញតរេន កាឡ្យហេន រោកាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ឲចំ ហោតិ – ‘អកតំ ចត មេ កល្យាណំ, អកតំ កុសលំ, អកតំ ភីរុត្តាណំ; កតំ បាបំ, កតំ លុទ្ទំ, កតំ កិព្វិសំ៑ យាចតា, ភោ, អកតកល្យាណានំ អកតកុសលានំ អកតភីរុត្តាណានំ កតបាបានំ កតលុទ្ទានំ កតកិព្វិសានំ កតិ តំ កតិ បេច្ច កច្ឆាមី’តិ៑ សោ សោចតិ កិលមតិ បរិទេចតិ, ក្ងរត្តាឡ្យំ កន្ទតិ, សម្មោហំ អាបជ្ជតិ៑ អយម្បិ ខោ, ទ្រាហុល, យទណឆម្មោ សយានោ ភាយតិ, សន្តាសំ អាបជ្ជតិ យទណស្ស៑

“បុន ចបរំ, ទ្រាហុល, ឰទេកច្ចោ កង្ខី ហោតិ ចិចិកិច្ឆី អគិដ្ឋង្គតោ សទ្ធម្មេ៑ តរយត់ អញ្ញតរោ កាឡ្យហោ រោកាតង្កោ ផុសតិ៑ តស្ស អញ្ញតរេន កាឡ្យហេន រោកាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ឲចំ ហោតិ – ‘កង្ខី ចតម្ហិ ចិចិកិច្ឆី អគិដ្ឋង្គតោ សទ្ធម្មេ’តិ៑ សោ សោចតិ កិលមតិ បរិទេចតិ, ក្ងរត្តាឡ្យំ កន្ទតិ, សម្មោហំ អាបជ្ជតិ៑ អយម្បិ ខោ, ទ្រាហុល, យទណឆម្មោ សយានោ ភាយតិ, សន្តាសំ អាបជ្ជតិ យទណស្ស៑ ឰមេ ខោ, ទ្រាហុល, ចត្តារោ យទណឆម្មា សយានា ភាយន្តិ, សន្តាសំ អាបជ្ជន្តិ យទណស្ស៑

“កតមោ ច, ទ្រាហុល, យទណឆម្មោ សយានោ ន ភាយតិ, ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ យទណស្ស? ឰធ, ទ្រាហុល, ឯកច្ចោ កាមេសុ ចីតរាកោ ហោតិ ចិកតច្ឆន្ទោ ចិកតបេមោ ចិកតបិបាសោ ចិកតបរិឡ្យាហោ ចិកតតណ្ហោ៑ តរយត់ អញ្ញតរោ កាឡ្យហោ រោកាតង្កោ ផុសតិ៑ តស្ស អញ្ញតរេន កាឡ្យហេន រោកាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ន ឲចំ ហោតិ – ‘បិយា ចត យំ កាមា ឌហិស្សន្តិ, បិយេ ចាហំ កាមេ ឌហិស្សាមី’តិ៑ សោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេចតិ, ន ក្ងរត្តាឡ្យំ កន្ទតិ, ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ៑ អយំ ខោ, ទ្រាហុល, យទណឆម្មោ សយានោ ន ភាយតិ, ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ យទណស្ស៑

“បុន ចបរំ, ទ្រាហុល, ឰទេកច្ចោ កាយេ ចីតរាកោ ហោតិ ចិកតច្ឆន្ទោ ចិកតបេមោ ចិកតបិបាសោ ចិកតបរិឡ្យាហោ ចិកតតណ្ហោ៑ តរយត់ អញ្ញតរោ កាឡ្យហោ រោកាតង្កោ ផុសតិ៑ តស្ស អញ្ញតរេន កាឡ្យហេន រោកាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ន ឲចំ ហោតិ – ‘បិយោ ចត យំ កាយោ ឌហិស្សតិ, បិយេហាហំ កាយំ ឌហិស្សាមី’តិ៑ សោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេចតិ, ន ក្ងរត្តាឡ្យំ កន្ទតិ, ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ៑ អយម្បិ ខោ, ទ្រាហុល, យទណឆម្មោ សយានោ ន ភាយតិ, ន សន្តាសំ អាបជ្ជតិ យទណស្ស៑

“បុន ចបរំ, ទ្រាហុល, ឰទេកច្ចោ អកតបាបោ ហោតិ អកតលុទ្ទោ អកតកិព្វិសោ កតកល្យាណោ កតកុសលោ កតភីរុត្តាណោ៑ តរយត់ អញ្ញតរោ កាឡ្យហោ រោកាតង្កោ ផុសតិ៑ តស្ស អញ្ញតរេន កាឡ្យហេន រោកាតង្កេន ផុដ្ឋស្ស ឲចំ ហោតិ – ‘អកតំ ចត មេ បាបំ, អកតំ លុទ្ទំ, អកតំ កិព្វិសំ; កតំ កល្យាណំ, កតំ កុសលំ, កតំ ភីរុត្តាណំ៑ យាចតា, ភោ, អកតបាបានំ អកតលុទ្ទានំ អកតកិព្វិសានំ

ກຕກລ຺ຍາຓານໍ ກຕກຸສລານໍ ກຕຠີຣຸຕ຺ຕາຓານໍ ຄຕິ ຕໍ ຄຕິໍ ເປຈ຺ຈ ຄຈ຺ຉາມີ’ຕິ. ໂສ ນ ໂສຈຕິ ນ ກິລມຕິ ນ ປຣິເທວຕິ, ນ ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ນ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ມຣຓຘມ຺ໂມ ສມາໂນ ນ ຠາຍຕິ, ນ ສນ຺ຕາສໍ ອາປຊ຺ຊຕິ ມຣຓສ຺ສ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອິເຘກຈ຺ໂຈ ອກງ຺ຂີ ໂຫຕິ ອວິຈິກິຈ຺ຉີ ນິຏ຺ຐງ຺ຄໂຕ ສທ຺ຘມ຺ເມ. ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຕຣໍ ຄາຬ຺ຫໍ ໂຣຄາຕງ຺ກໍ ຜຸສຕິ. ຕສ຺ສ ອຎ຺ຎຕເຣນ ຄາຬ຺ເຫນ ໂຣຄາຕງ຺ເກນ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕິ – ‘ອກງ຺ຂີ ວຕມ຺ຫິ ອວິຈິກິຈ຺ຉີ ນິຏ຺ຐງ຺ຄໂຕ ສທ຺ຘມ຺ເມ’ຕິ. ໂສ ນ ໂສຈຕິ ນ ກິລມຕິ ນ ປຣິເທວຕິ, ນ ອຸຣຕ຺ຕາຬິໍ ກນ຺ທຕິ, ນ ສມ຺ໂມຫໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ມຣຓຘມ຺ໂມ ສມາໂນ ນ ຠາຍຕິ, ນ ສນ຺ຕາສໍ ອາປຊ຺ຊຕິ ມຣຓສ຺ສ. ອິເມ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຣຓຘມ຺ມາ ສມານາ ນ ຠາຍນ຺ຕິ, ນ ສນ຺ຕາສໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕິ ມຣຓສ຺ສາ”ຕິ.

“ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ໂຠ ໂຄຕມ…ເປ… ອຸປາສກໍ ມໍ ຠວໍ ໂຄຕໂມ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕ”ນ຺ຕິ. ຈຕຸຕ຺ຖໍ.

໕. ພ຺ຣາຫ຺ມຓສຈ຺ຈສຸຕ຺ຕໍ

໑໘໕. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຄິຌ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ. ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ສມ຺ພຫຸລາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ປຣິພ຺ພາຊກາ ສິປ຺ປິນິກາຕີເຣ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາເມ ປຏິວສນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ ອນ຺ນຠາໂຣ ວຣຘໂຣ ສກຸລຸທາຍີ ຈ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ອຎ຺ເຎ ຈ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ອຠິຎ຺ຎາຕາ ປຣິພ຺ພາຊກາ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ ປຏິສລ຺ລານາ ວຸຏ຺ຐິໂຕ ເຍນ ສິປ຺ປິນິກາຕີເຣ ປຣິພ຺ພາຊກາຣາໂມ ເຕນຸປສງ຺ກມິ.

ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ເຕສໍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ປຣິພ຺ພາຊການໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ – “ອິຕິປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສຈ຺ຈານິ, ອິຕິປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສຈ຺ຈານີ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຍນ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊກາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ເຕ ອາສເນ ນິສີທິ. ນິສຊ຺ຊ ໂຂ ຠຄວາ ເຕ ປຣິພ຺ພາຊເກ ເອຕທໂວຈ –

“ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ປຣິພ຺ພາຊກາ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ກາ ຈ ປນ ໂວ ອນ຺ຕຣາກຖາ ວິປ຺ປກຕາ”ຕິ? “ອິຘ, ໂຠ ໂຄຕມ, ອມ຺ຫາກໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນານໍ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ອຍມນ຺ຕຣາກຖາ ອຸທປາທິ – ‘ອິຕິປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສຈ຺ຈານິ, ອິຕິປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສຈ຺ຈານີ’”ຕິ.

“ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ປຣິພ຺ພາຊກາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສຈ຺ຈານິ ມຍາ ສຍໍ ອຠິຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວທິຕານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ອິຘ, ປຣິພ຺ພາຊກາ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເອວມາຫ – ‘ສພ຺ເພ ປາຓາ ອວຊ຺ຌາ’ຕິ. ອິຕິ ວທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສຈ຺ຈໍ ອາຫ, ໂນ ມຸສາ. ໂສ ເຕນ ນ ສມໂຓຕິ ມຎ຺ຎຕິ, ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິ ມຎ຺ຎຕິ, ນ ເສຍ຺ໂຍຫມສ຺ມີຕິ ມຎ຺ຎຕິ, ນ ສທິໂສຫມສ຺ມີຕິ ມຎ຺ຎຕິ, ນ ຫີໂນຫມສ຺ມີຕິ ມຎ຺ຎຕິ. ອປິ ຈ ຍເທວ ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ຈໍ ຕທຠິຎ຺ຎາຍ ປາຓານໍເຍວ ອນຸທຍາຍ [ຕທຠິຎ຺ຎາຍ ອນຸທຍາຍ (ກ.)] ອນຸກມ຺ປາຍ ປຏິປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

“ປຸນ ຈປຣໍ, ປຣິພ຺ພາຊກາ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ເອວມາຫ – ‘ສພ຺ເພ ກາມາ ອນິຈ຺ຈາ ທຸກ຺ຂາ ວິປຣິຓາມຘມ຺ມາ’ຕິ. ອິຕິ ວທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສຈ຺ຈມາຫ, ໂນ

មុសា។ សោ តេន ន សមណោតិ មញ្ញតិ, ន ព្រាហ្មណោតិ មញ្ញតិ, ន សេយ្យោហមស្មីតិ មញ្ញតិ, ន សទិសោហមស្មីតិ មញ្ញតិ, ន ហីនោហមស្មីតិ មញ្ញតិ។ អបិ ច យទេវ តត្ថ សច្ចំ តទភិញ្ញាយ កាមានំយេវ និព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ បដិបន្នោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, បរិព្ពាជកា, ព្រាហ្មណោ ឯវមាហ – ‘សព្ពេ ភវា អនិច្ចា…បេ… ភវានំយេវ និព្ពិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ បដិបន្នោ ហោតិ។

“បុន ចបរំ, បរិព្ពាជកា, ព្រាហ្មណោ ឯវមាហ – ‘នាហំ ក្វចនិ [ក្វចន (សី។ ស្យា។)] កស្សចិ កិញ្ចនតស្មិំ ន ច មម ក្វចនិ កត្ថចិ កិញ្ចនតត្ថី’តិ។ ឥតិ វទំ ព្រាហ្មណោ សច្ចំ អាហ, នោ មុសា។ សោ តេន ន សមណោតិ មញ្ញតិ, ន ព្រាហ្មណោតិ មញ្ញតិ, ន សេយ្យោហមស្មីតិ មញ្ញតិ, ន សទិសោហមស្មីតិ មញ្ញតិ, ន ហីនោហមស្មីតិ មញ្ញតិ។ អបិ ច យទេវ តត្ថ សច្ចំ តទភិញ្ញាយ អាកិញ្ចញ្ញំយេវ បដិបទំ បដិបន្នោ ហោតិ។ ឥមានិ ខោ, បរិព្ពាជកា, ចត្តារិ ព្រាហ្មណសច្ចានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានី”តិ។ នវមំ។

៩. ឧម្មគ្គសុត្តំ

១៨៦. អថ ខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច – “កេន នុ ខោ, ភន្តេ, លោកោ នីយតិ, កេន លោកោ បរិកស្សតិ, កស្ស ច ឧប្បន្នស្ស វសំ គច្ឆតី”តិ?

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, ភិក្ខុ, ឧម្មគ្គោ [ឧម្មង្គោ (ស្យា។ ក។)], ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី [កល្យាណា (ក។)] បរិបុច្ឆា។ ឯវញ្ហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, បុច្ឆសិ – ‘កេន នុ ខោ, ភន្តេ, លោកោ នីយតិ, កេន លោកោ បរិកស្សតិ, កស្ស ច ឧប្បន្នស្ស វសំ គច្ឆតី’”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “ចិត្តេន ខោ, ភិក្ខុ, លោកោ នីយតិ, ចិត្តេន បរិកស្សតិ, ចិត្តស្ស ឧប្បន្នស្ស វសំ គច្ឆតី”តិ។

“សាធុ, ភន្តេ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ភគវន្តំ ឧត្តរិំ បញ្ហំ អបុច្ឆិ – “‘ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ, ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ ហោតី”តិ?

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, ភិក្ខុ ឧម្មគ្គោ, ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី បរិបុច្ឆា។ ឯវញ្ហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, បុច្ឆសិ – ‘ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ, ពហុស្សុតោ ធម្មធរោតិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, ពហុស្សុតោ ធម្មធរោ ហោតី’”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “ពហូ ខោ, ភិក្ខុ, មយា ធម្មា ទេសិតា [ពហុ ខោ ភិក្ខុ មយា ធម្មោ ទេសិតោ (ក។)] – សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថា, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លំ។ ចតុប្បទាយ ចេបិ, ភិក្ខុ, គាថាយ អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ធម្មធរោតិ អលំ វចនាយា”តិ។

“សាធុ, ភន្តេ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ភគវន្តំ ឧត្តរិ បញ្ហំ អបុច្ឆិ – “‘សុតវា និព្ពេធិកបញ្ញោ, សុតវា និព្ពេធិកបញ្ញោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សុតវា និព្ពេធិកបញ្ញោ ហោតី”តិ?

“សាធុ សាធុ, ភិក្ខុ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, ភិក្ខុ, ឧម្មគ្គោ, ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី បរិបុច្ឆា។ ឯវញ្ហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, បុច្ឆសិ – ‘សុតវា និព្ពេធិកបញ្ញោ, សុតវា និព្ពេធិកបញ្ញោតិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, សុតវា និព្ពេធិកបញ្ញោ ហោតី’”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “ឥធ, ភិក្ខុ, ភិក្ខុនោ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ សុតំ ហោតិ, បញ្ញាយ ចស្ស អត្ថំ អតិវិជ្ឈ បស្សតិ; ‘អយំ ទុក្ខសមុទយោ’តិ សុតំ ហោតិ, បញ្ញាយ ចស្ស អត្ថំ អតិវិជ្ឈ បស្សតិ; ‘អយំ ទុក្ខនិរោធោ’តិ សុតំ ហោតិ, បញ្ញាយ ចស្ស អត្ថំ អតិវិជ្ឈ បស្សតិ; ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ សុតំ ហោតិ, បញ្ញាយ ចស្ស អត្ថំ អតិវិជ្ឈ បស្សតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខុ, សុតវា និព្ពេធិកបញ្ញោ ហោតី”តិ។

“សាធុ, ភន្តេ”តិ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិត្វា អនុមោទិត្វា ភគវន្តំ ឧត្តរិ បញ្ហំ អបុច្ឆិ – “‘បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ, បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ’តិ, ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ ហោតី”តិ?

“សាធុ សាធុ ភិក្ខុ! ភទ្ទកោ ខោ តេ, ភិក្ខុ, ឧម្មគ្គោ, ភទ្ទកំ បដិភានំ, កល្យាណី បរិបុច្ឆា។ ឯវញ្ហិ ត្វំ ភិក្ខុ បុច្ឆសិ – ‘បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ, បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោតិ , ភន្តេ, វុច្ចតិ។ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ ហោតី’”តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “ឥធ, ភិក្ខុ, បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ នេវត្តព្យាពាធាយ ចេតេតិ ន បរព្យាពាធាយ ចេតេតិ ន ឧភយព្យាពាធាយ ចេតេតិ អត្តហិតបរហិតឧភយហិតសព្ពលោកហិតមេវ ចិន្តយមានោ ចិន្តេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខុ, បណ្ឌិតោ មហាបញ្ញោ ហោតី”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ វស្សការសុត្តំ

១៨៧។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ។ អថ ខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ វស្សការោ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“ជានេយ្យ នុ ខោ, ភោ គោតម, អសប្បុរិសោ អសប្បុរិសំ – ‘អសប្បុរិសោ អយំ ភវ’”ន្តិ? “អដ្ឋានំ ខោ ឯតំ, ព្រាហ្មណ, អនវកាសោ យំ អសប្បុរិសោ អសប្បុរិសំ ជានេយ្យ – ‘អសប្បុរិសោ អយំ ភវ’”ន្តិ។ “ជានេយ្យ បន, ភោ គោតម, អសប្បុរិសោ សប្បុរិសំ – ‘សប្បុរិសោ អយំ ភវ’”ន្តិ? “ឯតម្បិ ខោ, ព្រាហ្មណ, អដ្ឋានំ អនវកាសោ យំ អសប្បុរិសោ សប្បុរិសំ ជានេយ្យ – ‘សប្បុរិសោ អយំ ភវ’”ន្តិ។ “ជានេយ្យ នុ ខោ, ភោ គោតម, សប្បុរិសោ សប្បុរិសំ – ‘សប្បុរិសោ អយំ ភវ’”ន្តិ? “ឋានំ ខោ ឯតំ, ព្រាហ្មណ, វិជ្ជតិ យំ សប្បុរិសោ សប្បុរិសំ ជានេយ្យ – ‘សប្បុរិសោ អយំ ភវ’”ន្តិ។ “ជានេយ្យ បន, ភោ គោតម, សប្បុរិសោ អសប្បុរិសំ – ‘អសប្បុរិសោ អយំ ភវ’”ន្តិ? “ឯតម្បិ ខោ, ព្រាហ្មណ, ឋានំ វិជ្ជតិ យំ សប្បុរិសោ អសប្បុរិសំ ជានេយ្យ – ‘អសប្បុរិសោ អយំ ភវ’”ន្តិ។

“ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ! ᨿᩣᩅ ᩈᩩᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᨧᩥᨴᩴ, ᨽᩮᩣᨲᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᨶ – ‘ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩴ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩋᨶᩅᨠᩣᩈᩮᩣ ᨿᩴ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ – ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨶᩅᨠᩣᩈᩮᩣ ᨿᩴ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ – ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨮᩣᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩴ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨿᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ – ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨿᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ – ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨽᩅ’”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩑᨠᨾᩥᨴᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩈᨾᨿᩴ ᨲᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩈ᩠ᩈ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈ᩠ᩈ ᨷᩁᩥᩈᨲᩥ ᨷᩁᩪᨷᩣᩁᨾ᩠ᨽᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥ – ‘ᨻᩣᩃᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᩁᩣᨩᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩈᨾᨱᩮ ᨧ ᨷᨶ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᨷᩁᨾᨶᩥᨷᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾ’ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩮᨷᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩈ᩠ᩈ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᨠᩣ ᨻᩣᩃᩣ – ᨿᨾᨠᩮᩣ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩮᩣ [ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ (ᨠ᪨)] ᩏᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᨠᩦ ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩅᩮᩈ᩠ᩈᩮᩣ, ᨿᩮ ᩈᨾᨱᩮ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩣ, ᩈᨾᨱᩮ ᨧ ᨷᨶ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᨷᩁᨾᨶᩥᨷᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲ᩠ᨿᩣᩈ᩠ᩈᩩᨴᩴ ᨲᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨶᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ ᩅᨧᨶᩦᨿᩣᨵᩥᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩈᩩ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᩣ’ᨲᩥ? ‘ᩑᩅᩴ, ᨽᩮᩣ, ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ ᩅᨧᨶᩦᨿᩣᨵᩥᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩈᩩ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᩣ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩈᨾᨱᩮᩣ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᨶ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᨲᩁᩮᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ ᩅᨧᨶᩦᨿᩣᨵᩥᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩈᩩ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᨶ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᩈᨾᨱᩮ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩈᨾᨱᩮ ᨧ ᨷᨶ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᨷᩁᨾᨶᩥᨷᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ”᪨

“ᨲᩴ ᨠᩥᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩈ᩠ᩈ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᨠᩣ – ᨿᨾᨠᩮᩣ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᨠᩦ ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩅᩮᩈ᩠ᩈᩮᩣ, ᨠᩁᨱᩦᨿᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ ᩅᨧᨶᩦᨿᩣᨵᩥᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩈᩩ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩣᨲᩥ? ‘ᩑᩅᩴ, ᨽᩮᩣ, ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩈ᩠ᩈ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᨠᩣ – ᨿᨾᨠᩮᩣ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩣᩅᩥᨶ᩠ᨴᨠᩦ ᨣᨶ᩠ᨵᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩅᩮᩈ᩠ᩈᩮᩣ, ᨠᩁᨱᩦᨿᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ ᩅᨧᨶᩦᨿᩣᨵᩥᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩈᩩ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩣ’”ᨲᩥ᪨

“ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ, ᨽᩮᩣ, ᩈᨾᨱᩮᩣ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩈ᩠ᩈ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩉᩥ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᨲᩁᩮᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩈᩩ ᩅᨧᨶᩦᨿᩣᨵᩥᩅᨧᨶᩦᨿᩮᩈᩩ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᩃᨾᨲ᩠ᨳᨴᩈᨲᩁᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᩊᩮᨿ᩠ᨿᩈ᩠ᩈ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᨠᩣ ᩈᨾᨱᩮ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩣ; ᩈᨾᨱᩮ ᨧ ᨷᨶ ᩁᩣᨾᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᨷᩁᨾᨶᩥᨷᨧ᩠ᨧᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ, ᨽᩮᩣ, ᨣᩮᩣᨲᨾ, ᩋᨻ᩠ᨽᩩᨲᩴ, ᨽᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾ! ᨿᩣᩅ ᩈᩩᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᨧᩥᨴᩴ ᨽᩮᩣᨲᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᨶ – ‘ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩴ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩋᨶᩅᨠᩣᩈᩮᩣ ᨿᩴ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ ᨩᩣᨶᩮᨿ᩠ᨿ – ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨿᩴ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩮᩣ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨶᩅᨠᩣᩈᩮᩣ ᨿᩴ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩴ

ຊາເນຍ຺ຍ – ສປ຺ປຸຣິໂສ ອຍໍ ພວນ຺ຕິ. ຐານໍ ໂຂ ເອຕໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ສປ຺ປຸຣິໂສ ສປ຺ປຸຣິສໍ ຊາເນຍ຺ຍ – ສປ຺ປຸຣິໂສ ອຍໍ ພວນ຺ຕິ. ເອຕມ຺ປິ ໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຐານໍ ວິຊ຺ຊຕິ ຍໍ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອສປ຺ປຸຣິສໍ ຊາເນຍ຺ຍ – ອສປ຺ປຸຣິໂສ ອຍໍ ພວນ຺ຕິ. ຫນ຺ທ ຈ ທານິ ມຍໍ, ໂພ ໂຄຕມ, ຄຈ຺ຉາມ, ພຫຸກິຈ຺ຈາ ມຍໍ ພຫຸກຣຓີຍາ"ຕິ. "ຍສ຺ສທານິ ຕ຺ວໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ກາລໍ ມຐ຺ຐສີ"ຕິ. ອຖ ໂຂ ວສ຺ສກາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຄທມຫາມຕ຺ໂຕ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຏາຍາສນາ ປກ຺ກາມີຕິ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ອຸປກສຸຕ຺ຕໍ

໑໘໘. ເອກໍ ສມຍໍ ພຄວາ ຣາຊຄເຫ ວິຫຣຕິ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ. ອຖ ໂຂ ອຸປໂກ ມຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ເຍນ ພຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ອຸປໂກ ມຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ພຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ –

"ອຫຐ຺ຫິ, ພນ຺ເຕ, ເອວໍວາທີ ເອວໍທິຏ຺ຐີ – 'ໂຍ ໂກຈິ ປຣູປາຣມ຺ພໍ ວເທຕິ, ປຣູປາຣມ຺ພໍ ວເທນ຺ໂຕ ສພ຺ໂພ ໂສ [ສພ຺ພໂສ (ສີ. ປີ.)] ນ ອຸປປາເທຕິ. ອນຸປປາເທນ຺ໂຕ ຄາຣໂຍ຺ຫ ໂຫຕິ ອຸປວຊ຺ໂຊ'"ຕິ. "ປຣູປາຣມ຺ພໍ ເຈ, ອຸປກ, ວເທຕິ ປຣູປາຣມ຺ພໍ ວເທນ຺ໂຕ ນ ອຸປປາເທຕິ, ອນຸປປາເທນ຺ໂຕ ຄາຣໂຍ຺ຫ ໂຫຕິ ອຸປວຊ຺ໂຊ. ຕ຺ວໍ ໂຂ, ອຸປກ, ປຣູປາຣມ຺ພໍ ວເທສິ, ປຣູປາຣມ຺ພໍ ວເທນ຺ໂຕ ນ ອຸປປາເທສິ, ອນຸປປາເທນ຺ໂຕ ຄາຣໂຍ຺ຫ ໂຫສິ ອຸປວຊ຺ໂຊ"ຕິ. "ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພນ຺ເຕ , ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊມານກໍເຍວ ມຫຕາ ປາເສນ ພນ຺ເຘຍ຺ຍ; ເອວເມວ ໂຂ ອຫໍ, ພນ຺ເຕ, ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊມານໂກເຍວ ພຄວຕາ ມຫຕາ ວາທປາເສນ [ມຫຕາ ປາເສນ (ກ.)] ພທ຺ໂຘ"ຕິ.

"ອິທໍ ອກຸສລນ຺ຕິ ໂຂ, ອຸປກ, ມຍາ ປຐ຺ຐຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອປຣິມາຓາ ປທາ ອປຣິມາຓາ ພ຺ຍຐ຺ຊນາ ອປຣິມາຓາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ທມ຺ມເທສນາ – ອິຕິປິທໍ ອກຸສລນ຺ຕິ. ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ອກຸສລໍ ປຫາຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຂ, ອຸປກ, ມຍາ ປຐ຺ຐຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອປຣິມາຓາ ປທາ ອປຣິມາຓາ ພ຺ຍຐ຺ຊນາ ອປຣິມາຓາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ທມ຺ມເທສນາ – ອິຕິປິທໍ ອກຸສລໍ ປຫາຕພ຺ພນ຺ຕິ.

"ອິທໍ ກຸສລນ຺ຕິ ໂຂ, ອຸປກ, ມຍາ ປຐ຺ຐຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອປຣິມາຓາ ປທາ ອປຣິມາຓາ ພ຺ຍຐ຺ຊນາ ອປຣິມາຓາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ທມ຺ມເທສນາ – ອິຕິປິທໍ ກຸສລນ຺ຕິ. ຕໍ ໂຂ ປນິທໍ ກຸສລໍ ພາເວຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຂ, ອຸປກ, ມຍາ ປຐ຺ຐຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອປຣິມາຓາ ປທາ ອປຣິມາຓາ ພ຺ຍຐ຺ຊນາ ອປຣິມາຓາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ທມ຺ມເທສນາ – ອິຕິປິທໍ ກຸສລໍ ພາເວຕພ຺ພນ຺"ຕິ.

ອຖ ໂຂ ອຸປໂກ ມຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ໂຕ ພຄວໂຕ ພາສິຕໍ ອພິນນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຏາຍາສນາ ພຄວນ຺ຕໍ ອພິວາເທຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ເຍນ ຣາຊາ ມາຄໂທ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຍາວຕໂກ ອໂຫສິ ພຄວຕາ ສທ຺ທິໍ ກຖາສລ຺ລາໂປ ຕໍ ສພ຺ພໍ ຣຐ຺ໂຐ ມາຄທສ຺ສ ອຊາຕສຕ຺ຕຸສ຺ສ ເວເທຫິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊາ ມາຄໂທ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ເວເທຫິປຸຕ຺ໂຕ ກຸປິໂຕ ອນຕ຺ຕມໂນ ອຸປກໍ ມຓ຺ຑິກາປຸຕ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – "ຍາວ ທໍສີ ວຕາຍໍ

ᩃᩮᩬᨱᨠᩣᩁᨠᨴᩣᩁᨠᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨾᩩᨡᩁᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨷᨣᨻ᩠ᨽᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨶᩣᨾ ᨲᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᩣᩈᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩥᩔᨲᩥ; ᩋᨷᩮᩉᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᩏᨷᨠ, ᩅᩥᨶᩔ, ᨾᩣ ᨲᩴ ᩋᨴ᩠ᨴᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪉᪨ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪈᪉᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ? ᩋᨭ᩠ᨮ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩮ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ? ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩣᩈᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥᨿᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩮ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ? ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᩩᨲᩪᨷᨷᩣᨲᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ᪨

“ᨠᨲᨾᩮ ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ? ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪉᪀᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾᨿᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᩁᩣᨾᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ ᨾᩥᨣᩣᩁᨾᩣᨲᩩᨷᩣᩈᩣᨴᩮ᪨ ᨲᩮᨶ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᨴᩉᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᨷᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩴ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩋᨶᩩᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ –

“ᩋᨷᩃᩣᨷᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩁᩥᩈᩣ ᨶᩥᨷ᩠ᨷᩃᩣᨷᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩁᩥᩈᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᩣᩁᩮ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨ ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮᩣ ᩋᨿᩴ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩁᩥᩈᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩁᩪᨷᩣ ᨷᩁᩥᩈᩣ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᩣ ᨴᩔᨶᩣᨿᨷᩥ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮᩣ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩁᩥᩈᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩁᩪᨷᩣ ᨷᩁᩥᩈᩣ ᩋᩣᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨷᩤᩉᩩᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩔ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮᩣ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩁᩥᩈᩣ ᪨ ᨿᨳᩣᩁᩪᨷᩣᨿ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩉᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮᩣ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩁᩥᩈᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩁᩪᨷᩴ ᨷᩁᩥᩈᩴ ᩋᩃᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᨣᨱᨶᩣᨶᩥᨷᩥ ᨴᩔᨶᩣᨿ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᨷᩥ ᨷᩩᨭᩮᩣᩈᩮᨶᩣᨷᩥ, ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮᩣ ᩋᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, (ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩁᩥᩈᩣ) [( ) ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ]᪨

“ᩈᨶ᩠ᨲᩥ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᨴᩮᩅᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ; ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ

ភិក្ខុសង្ឃេ អានេញ្ជប្បត្តា វិហរន្តិ; សន្តិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ឥមស្មិំ ភិក្ខុសង្ឃេ អរិយប្បត្តា វិហរន្តិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទេវប្បត្តោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ…បេ… បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ; វិតក្កវិចារានំ វូបសមា…បេ… ទុតិយំ ឈានំ…បេ… តតិយំ ឈានំ…បេ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ទេវប្បត្តោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ព្រហ្មប្បត្តោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ ករុណា… មុទិតា… ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ, តថា ទុតិយំ តថា តតិយំ តថា ចតុត្ថំ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្ពធិ សព្ពត្តតាយ សព្ពាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ព្រហ្មប្បត្តោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អានេញ្ជប្បត្តោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សព្ពសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា ‘អនន្តោ អាកាសោ’តិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សព្ពសោ អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘អនន្តំ វិញ្ញាណ’ន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សព្ពសោ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម ‘នត្ថិ កិញ្ចី’តិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ សព្ពសោ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អានេញ្ជប្បត្តោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយប្បត្តោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អរិយប្បត្តោ ហោតី”តិ។ នវមំ។

ព្រាហ្មណវគ្គោ [យោធាជីវវគ្គោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] ចតុត្ថោ។

តស្សុទ្ទានំ –

យោធោ បាដិភោគសុតំ, អភយំ ព្រាហ្មណសច្ចេន បញ្ចមំ;

ឧម្មគ្គវស្សការោ, ឧបកោ សច្ឆិកិរិយា ច ឧបោសថោតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១០) ៥។ មហាវគ្គោ

១។ សោតានុគតសុត្តំ

១៩១។ “សោតានុគតានំ , ភិក្ខវេ, ធម្មានំ, វចសា បរិចិតានំ, មនសានុបេក្ខិតានំ, ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធានំ ចត្តារោ អានិសំសា បាដិកង្ខា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ – សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថំ, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លំ។ តស្ស តេ ធម្មា សោតានុគតា ហោន្តិ, វចសា បរិចិតា, មនសានុបេក្ខិតា, ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា។ សោ មុដ្ឋស្សតិ [មុដ្ឋស្សតី (ស្យា។)] កាលំ កុរុមានោ អញ្ញតរំ ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ។ តស្ស តត្ថ សុខិនោ ធម្មបទា ប្លវន្តិ [បិលបន្តិ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)]។ ទន្ធោ, ភិក្ខវេ, សតុប្បាទោ; អថ សោ សត្តោ ខិប្បំយេវ វិសេសគាមី ហោតិ។ សោតានុគតានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ, វចសា បរិចិតានំ, មនសានុបេក្ខិតានំ, ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធានំ អយំ បឋមោ អានិសំសោ បាដិកង្ខោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ – សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថំ, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លំ។ តស្ស តេ ធម្មា សោតានុគតា ហោន្តិ, វចសា បរិចិតា, មនសានុបេក្ខិតា, ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា។ សោ មុដ្ឋស្សតិ កាលំ កុរុមានោ អញ្ញតរំ ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ។ តស្ស តត្ថ ន ហេវ ខោ សុខិនោ ធម្មបទា ប្លវន្តិ; អបិ ច ខោ ភិក្ខុ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ ទេវបរិសំ ធម្មំ ទេសេតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អយំ វា សោ ធម្មវិនយោ, យត្ថាហំ បុព្ពេ ព្រហ្មចរិយំ អចរិំ’ន្តិ។ ទន្ធោ, ភិក្ខវេ, សតុប្បាទោ; អថ សោ សត្តោ ខិប្បំយេវ វិសេសគាមី ហោតិ។ សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ កុសលោ ភេរិសទ្ទស្ស។ សោ អទ្ធានមគ្គប្បដិបន្នោ ភេរិសទ្ទំ សុណេយ្យ។ តស្ស ន ហេវ ខោ អស្ស កង្ខា វា វិមតិ វា – ‘ភេរិសទ្ទោ នុ ខោ, ន នុ ខោ ភេរិសទ្ទោ’តិ! អថ ខោ ភេរិសទ្ទោត្វេវ និដ្ឋំ គច្ឆេយ្យ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ – សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថំ, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លំ។ តស្ស តេ ធម្មា សោតានុគតា ហោន្តិ, វចសា បរិចិតា, មនសានុបេក្ខិតា, ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា។ សោ មុដ្ឋស្សតិ កាលំ កុរុមានោ អញ្ញតរំ ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ។ តស្ស តត្ថ ន ហេវ ខោ សុខិនោ ធម្មបទា ប្លវន្តិ; អបិ ច ខោ ភិក្ខុ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ ទេវបរិសំ ធម្មំ ទេសេតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អយំ វា សោ ធម្មវិនយោ, យត្ថាហំ បុព្ពេ ព្រហ្មចរិយំ អចរិំ’ន្តិ។ ទន្ធោ, ភិក្ខវេ, សតុប្បាទោ; អថ សោ សត្តោ ខិប្បំយេវ វិសេសគាមី ហោតិ។ សោតានុគតានំ, ភិក្ខវេ, ធម្មានំ , វចសា បរិចិតានំ, មនសានុបេក្ខិតានំ, ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធានំ អយំ ទុតិយោ អានិសំសោ បាដិកង្ខោ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធម្មំ បរិយាបុណាតិ – សុត្តំ, គេយ្យំ, វេយ្យាករណំ, គាថំ, ឧទានំ, ឥតិវុត្តកំ, ជាតកំ, អព្ភុតធម្មំ, វេទល្លំ។ តស្ស តេ ធម្មា សោតានុគតា ហោន្តិ, វចសា បរិចិតា, មនសានុបេក្ខិតា, ទិដ្ឋិយា សុប្បដិវិទ្ធា។ សោ មុដ្ឋស្សតិ កាលំ កុរុមានោ អញ្ញតរំ ទេវនិកាយំ ឧបបជ្ជតិ។ តស្ស តត្ថ ន ហេវ ខោ សុខិនោ ធម្មបទា ប្លវន្តិ, នបិ ភិក្ខុ ឥទ្ធិមា ចេតោវសិប្បត្តោ ទេវបរិសំ ធម្មំ ទេសេតិ; អបិ ច ខោ ទេវបុត្តោ ទេវបរិសំ ធម្មំ ទេសេតិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘អយំ វា សោ ធម្មវិនយោ, យត្ថាហំ បុព្ពេ

ຓາທູຈຣິຍໍ ອຈຣິ'ຄຶ້ ຬເຄຼ, ກິກ្ខເວ, ນຫຸປຸຽເຣາ; ອຬ ເນາ ນເຕຼາ ທິປຸໍເພຍ ຍິເນນກາຍຶ ເທາຕີ ເສຍ្យຖາປິ, ກິກ្ខເວ, ປຸຣິເສາ ຖຸນເລີ ນຼຸນຊຸ່ສູ ເນາ ອຼາສຍຖຸປຸຊີປເຄຼ ນຼຸນຊ໌ ນຸເຜາຍູ ຕສຸ ສ ເທຈ ເທາ ອນູ ດທູ່ ຣາ ຍິຍຕີ ຣາ – 'ນຸນຊູ່ ສຸ ເທາ, ສ ສຸ ເທາ ນຼຸນຊູ່'ຕີ! ອຬ ເທາ ນຼຸນຊູ່ເຕູ່ຈ ຄິຊ໌ ຖເອູ່ຍູ ໑ຈເຍຍີ ເທາ, ກິກ្ខເວ, ກິກ្ខ ຆຍໍ ປຣິຍາປຸເຜາຕີ – ນຸຕູ່, ເຫຍໍ, ເຈຍ្យາດເຣຫໍ, ດາຄີ, ຂູຮາຕິ, ຕູຕີຕຸຕູດີ, ຌາຕດີ, ອຊຸຕຆຍໍ, ເຈຸ່ສູ່ ຕສຸ ເຕ ຆຍູ່ ເນາຕາຄຸກຕາ ເທາຄູ່, ຈຈນາ ປຣິຍິຕາ, ຍສນາຄຸເປກູ່ຕາ, ຄີຊູ່ຍາ ນຸປ្បຊີຍິຊູ່ ເນາ ຍຊູ່ນຸ່ຕີ ດາລໍ ຖຸຽຍາເສາ ອຊູ່າຕຣິ ເຌຈສິດາຍໍ ຂູປປຊູ່ຕີ ຕສຸ ຕຕູ່ ສ ເທຈ ເທາ ນຸຕິເສາ ຆຍູ່ປຕາ ປູຈຄູ່, ສປິ ກິກ្ខ ຕູຊູ່ຍາ ເຈເຕາຈນິປ្យເຕຼາ ເຌຈປຣິນາຍໍ ຆຍໍ ເຌເນຕີ; ອປິ ຈ ເທາ ເຌຈປຸເຕຼາ ເຌຈປຣິນາຍໍ ຆຍໍ ເຌເນຕີ ຕສຸ ໑ຈໍ ເທາຕີ – 'ອຍໍ ຖາ ເນາ ຆຍູ່ຍິສເຍາ, ຍຕູ່າທໍ ປຸເຂ ຓາທູຈຣິຍໍ ອຈຣິ'ຄຶ້ ຬເຄຼ, ກິກ្ខເວ, ນຫຸປຸຽເຣາ; ອຬ ເນາ ນເຕຼາ ທິປຸໍເພຍ ຍິເນນກາຍຶ ເທາຕີ ເນາຕາຄຸກຕາຕິ, ກິກ្ខເວ, ຆຍູ່າຕິ, ຈຈນາ ປຣິຍິຕາຕິ, ຍສນາຄຸເປກູ່ຕາຕິ, ຄີຊູ່ຍາ ນຸປ្បຊີຍິຊູ່າຕິ ອຍໍ ຕຕິເຍາ ອາສິນໍເນາ ປິຊີດເຊູ່າ

"ນຸສ ຈປຣິ, ກິກ្ខເວ, ກິກ្ខ ຆຍໍ ປຣິຍາປຸເຜາຕີ – ນຸຕູ່, ເຫຍໍ, ເຈຍ្យາດເຣຫໍ, ດາຄີ, ຂູຮາຕິ, ຕູຕີຕຸຕູດີ, ຌາຕດີ, ອຊຸຕຆຍໍ, ເຈຸ່ສູ່ ຕສຸ ເຕ ຆຍູ່ ເນາຕາຄຸກຕາ ເທາຄູ່, ຈຈນາ ປຣິຍິຕາ, ຍສນາຄຸເປກູ່ຕາ, ຄີຊູ່ຍາ ນຸປ្បຊີຍິຊູ່ ເນາ ຍຊູ່ນຸ່ຕີ ດາລໍ ຖຸຽຍາເສາ ອຊູ່າຕຣິ ເຌຈສິດາຍໍ ຂູປປຊູ່ຕີ ຕສຸ ຕຕູ່ ສ ເທຈ ເທາ ນຸຕິເສາ ຆຍູ່ປຕາ ປູຈຄູ່, ສປິ ກິກ្ខ ຕູຊູ່ຍາ ເຈເຕາຈນິປ្យເຕຼາ ເຌຈປຣິນາຍໍ ຆຍໍ ເຌເນຕີ, ສປິ ເຌຈປຸເຕຼາ ເຌຈປຣິນາຍໍ ຆຍໍ ເຌເນຕີ; ອປິ ຈ ເທາ ຊູປປິຕີເດາ ຊູປປິຕີດໍ ນາເຣຕີ – 'ນຣນິ ຕູ່, ຍາຣິນ, ນຣນິ ຕູ່ , ຍາຣິນ, ຍຕູ່ ຍຜໍ ປຸເຂ ຓາທູຈຣິຍໍ ອຈຣິຍຸ່ຕີ ເນາ ໑ຈຍາທ – 'ນຣາຍິ, ຍາຣິນ, ນຣາຍິ, ຍາຣິນາ'ຕີ ຬເຄຼ, ກິກ្ខເວ, ນຫຸປຸຽເຣາ; ອຬ ເນາ ນເຕຼາ ທິປຸໍເພຍ ຍິເນນກາຍຶ ເທາຕີ ເສຍ្យຖາປິ, ກິກ្ខເວ, ເຂູ່ ນທາຍກາ ນທປໍນຸກິຍູຊູດາ [ນທປໍນຸກິຍູອກາ (ນູ່າ ດໍ)] ເຕ ດຂາຍິ ດຣທຍິ ອຊູ່າຍຊູ່າ ນຍາດເອູ່ຍູ່ ອເຊູ່າ ປສ [ນຍາດເອູ່ຍູ່, ຕເຍຕິ (ນີ ນູ່າ ດໍ ປີ)] ນທາຍເດາ ນທາຍດໍ ໑ຈໍ ຈເຌຍູ່ – 'ຕູຌຍູ, ນຍູ່, ນຣນິ, ຕູຌຍູ, ນຍູ່, ນຣນີ'ຕີ ເນາ ໑ຈໍ ຈເຌຍູ່ – 'ນຣາຍິ , ນຍູ່, ນຣາຍິ, ນຍູ່າ'ຕີ ໑ຈເຍຍີ ເທາ, ກິກ្ខເວ, ກິກ្ខ ຆຍໍ ປຣິຍາປຸເຜາຕີ – ນຸຕູ່, ເຫຍໍ, ເຈຍ្យາດເຣຫໍ, ດາຄີ, ຂູຮາຕິ, ຕູຕີຕຸຕູດີ, ຌາຕດີ, ອຊຸຕຆຍໍ, ເຈຸ່ສູ່ ຕສຸ ເຕ ຆຍູ່ ເນາຕາຄຸກຕາ ເທາຄູ່, ຈຈນາ ປຣິຍິຕາ, ຍສນາຄຸເປກູ່ຕາ, ຄີຊູ່ຍາ ນຸປ្បຊີຍິຊູ່ ເນາ ຍຊູ່ນຸ່ຕີ ດາລໍ ຖຸຽຍາເສາ ອຊູ່າຕຣິ ເຌຈສິດາຍໍ ຂູປປຊູ່ຕີ ຕສຸ ຕຕູ່ ສ ເທຈ ເທາ ນຸຕິເສາ ຆຍູ່ປຕາ ປູຈຄູ່, ສປິ ກິກ្ខ ຕູຊູ່ຍາ ເຈເຕາຈນິປ្យເຕຼາ ເຌຈປຣິນາຍໍ ຆຍໍ ເຌເນຕີ, ສປິ ເຌຈປຸເຕຼາ ເຌຈປຣິນາຍໍ ຆຍໍ ເຌເນຕີ; ອປິ ຈ ເທາ ຊູປປິຕີເດາ ຊູປປິຕີດໍ ນາເຣຕີ – 'ນຣນິ ຕູ່, ຍາຣິນ, ນຣນິ ຕູ່, ຍາຣິນ, ຍຕູ່ ຍຜໍ ປຸເຂ ຓາທູຈຣິຍໍ ອຈຣິຍຸ່ຕີ ເນາ ໑ຈຍາທ – 'ນຣາຍິ, ຍາຣິນ, ນຣາຍິ, ຍາຣິນາ'ຕີ ຬເຄຼ, ກິກ្ខເວ, ນຫຸປຸຽເຣາ; ອຬ ເທາ ເນາ ນເຕຼາ ທິປຸໍເພຍ ຍິເນນກາຍຶ ເທາຕີ ເນາຕາຄຸກຕາຕິ, ກິກ្ខເວ, ຆຍູ່າຕິ, ຈຈນາ ປຣິຍິຕາຕິ, ຍສນາຄຸເປກູ່ຕາຕິ, ຄີຊູ່ຍາ ນຸປ្បຊີຍິຊູ່າຕິ ອຍໍ ຈຕຸເຕຼາ ອາສິນໍເນາ ປິຊີດເຊູ່າ ເນາຕາຄຸກຕາຕິ, ກິກ្ខເວ, ຆຍູ່າຕິ, ຈຈນາ ປຣິຍິຕາຕິ, ຍສນາຄຸເປກູ່ຕາຕິ ຄີຊູ່ຍາ ນຸປ្បຊີຍິຊູ່າຕິ ຕູເຍ ຈຕູ່າເຣາ ອາສິນໍນາ ປິຊີດຊູ່າ"ຕີ ປຆຍໍ

໑ ຬາສນຸຕູ່

១៩២។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, ឋានានិ ចតូហិ ឋានេហិ វេទិតព្ពានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? សំវាសេន, ភិក្ខវេ, សីលំ វេទិតព្ពំ, តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេន។ សំវោហារេន, ភិក្ខវេ, សោចេយ្យំ វេទិតព្ពំ, តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេន។ អាបទាសុ, ភិក្ខវេ, ថាមោ វេទិតព្ពោ, សោ ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា , ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេន។ សាកច្ឆាយ, ភិក្ខវេ, បញ្ញា វេទិតព្ពា, សា ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេនាតិ។

[សំ។ និ។ ១។១២២] “‘សំវាសេន , ភិក្ខវេ, សីលំ វេទិតព្ពំ, តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេនា’តិ, ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ។ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធិំ សំវសមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘ទីឃរត្តំ ខោ អយមាយស្មា ខណ្ឌការី ឆិទ្ទការី សពលការី កម្មាសការី, ន សន្តតការី ន សន្តតវុត្តិ [សតតវុត្តិ (ស្យា។ ក។)]; សីលេសុ ទុស្សីលោ អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា សីលវា’”តិ។

“‘ឥធ បន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធិំ សំវសមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘ទីឃរត្តំ ខោ អយមាយស្មា អខណ្ឌការី អច្ឆិទ្ទការី អសពលការី អកម្មាសការី សន្តតការី សន្តតវុត្តិ; សីលេសុ សីលវា អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា ទុស្សីលោ’តិ។ ‘សំវាសេន, ភិក្ខវេ, សីលំ វេទិតព្ពំ, តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេនា’តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“‘សំវោហារេន, ភិក្ខវេ, សោចេយ្យំ វេទិតព្ពំ, តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេនា’តិ, ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ។ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធិំ សំវោហរមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘អញ្ញថា ខោ អយមាយស្មា ឯកេន ឯកោ វោហរតិ, អញ្ញថា ទ្វីហិ, អញ្ញថា តីហិ, អញ្ញថា សម្ពហុលេហិ; វោក្កមតិ អយមាយស្មា បុរិមវោហារា បច្ឆិមវោហារំ; អបរិសុទ្ធវោហារោ អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា បរិសុទ្ធវោហារោ’”តិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធិំ សំវោហរមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘យថេវ ខោ អយមាយស្មា ឯកេន ឯកោ វោហរតិ, តថា ទ្វីហិ, តថា តីហិ, តថា សម្ពហុលេហិ។ នាយមាយស្មា វោក្កមតិ បុរិមវោហារា បច្ឆិមវោហារំ; បរិសុទ្ធវោហារោ អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា អបរិសុទ្ធវោហារោ’តិ ។ ‘សំវោហារេន, ភិក្ខវេ, សោចេយ្យំ វេទិតព្ពំ, តញ្ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេនា’តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“‘អាបទាសុ, ភិក្ខវេ, ថាមោ វេទិតព្ពោ, សោ ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេនា’តិ, ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ។ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ,

ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ, រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ ន ហោតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘តថាភូតោ ខោ អយំ លោកសន្និវាសោ តថាភូតោ អយំ អត្តភាវបដិលាភោ យថាភូតេ លោកសន្និវាសេ យថាភូតេ អត្តភាវបដិលាភេ អដ្ឋ លោកធម្មា លោកំ អនុបរិវត្តន្តិ លោកោ ច អដ្ឋ លោកធម្មេ អនុបរិវត្តតិ – លាភោ ច, អលាភោ ច, យសោ ច, អយសោ ច, និន្ទា ច, បសំសា ច, សុខញ្ច, ទុក្ខញ្ចា’តិ។ សោ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ សោចតិ កិលមតិ បរិទេវតិ, ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ, សម្មោហំ អាបជ្ជតិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ ហោតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘តថាភូតោ ខោ អយំ លោកសន្និវាសោ តថាភូតោ អយំ អត្តភាវបដិលាភោ យថាភូតេ លោកសន្និវាសេ យថាភូតេ អត្តភាវបដិលាភេ អដ្ឋ លោកធម្មា លោកំ អនុបរិវត្តន្តិ លោកោ ច អដ្ឋ លោកធម្មេ អនុបរិវត្តតិ – លាភោ ច, អលាភោ ច, យសោ ច, អយសោ ច, និន្ទា ច, បសំសា ច, សុខញ្ច, ទុក្ខញ្ចា’តិ។ សោ ញាតិព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ ភោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ រោគព្យសនេន វា ផុដ្ឋោ សមានោ ន សោចតិ ន កិលមតិ ន បរិទេវតិ, ន ឧរត្តាឡិំ កន្ទតិ, ន សម្មោហំ អាបជ្ជតិ។ ‘អាបទាសុ, ភិក្ខវេ, ថាមោ វេទិតព្វោ, សោ ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេនា’តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“‘សាកច្ឆាយ, ភិក្ខវេ, បញ្ញា វេទិតព្វា, សា ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេនា’តិ , ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ។ កិញ្ចេតំ បដិច្ច វុត្តំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធិំ សាកច្ឆាយមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘យថា ខោ ឥមស្ស អាយស្មតោ ឧម្មគ្គោ យថា ច អភិនីហារោ យថា ច បញ្ហាសមុទាហារោ, ទុប្បញ្ញោ អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា បញ្ញវា។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិ អយមាយស្មា ន ចេវ គម្ភីរំ អត្ថបទំ ឧទាហរតិ សន្តំ បណីតំ អតក្កាវចរំ និបុណំ បណ្ឌិតវេទនីយំ។ យញ្ច អយមាយស្មា ធម្មំ ភាសតិ តស្ស ច នប្បដិពលោ សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា អត្ថំ អាចិក្ខិតុំ ទេសេតុំ បញ្ញាបេតុំ បដ្ឋបេតុំ វិវរិតុំ វិភជិតុំ ឧត្តានីកាតុំ។ ទុប្បញ្ញោ អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា បញ្ញវា’”តិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ចក្ខុមា បុរិសោ ឧទករហទស្ស តីរេ ឋិតោ បស្សេយ្យ បរិត្តំ មច្ឆំ ឧម្មុជ្ជមានំ។ តស្ស ឯវមស្ស – ‘យថា ខោ ឥមស្ស មច្ឆស្ស ឧម្មគ្គោ យថា ច ឩមិឃាតោ យថា ច វេគាយិតត្តំ, បរិត្តោ អយំ មច្ឆោ, នាយំ មច្ឆោ មហន្តោ’តិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធិំ សាកច្ឆាយមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘យថា ខោ ឥមស្ស អាយស្មតោ ឧម្មគ្គោ យថា ច អភិនីហារោ យថា ច បញ្ហាសមុទាហារោ, ទុប្បញ្ញោ អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា បញ្ញវា។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិ អយមាយស្មា ន ចេវ គម្ភីរំ អត្ថបទំ ឧទាហរតិ សន្តំ បណីតំ អតក្កាវចរំ និបុណំ បណ្ឌិតវេទនីយំ។ យញ្ច អយមាយស្មា ធម្មំ ភាសតិ, តស្ស ច ន បដិពលោ សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា អត្ថំ អាចិក្ខិតុំ ទេសេតុំ បញ្ញាបេតុំ បដ្ឋបេតុំ វិវរិតុំ វិភជិតុំ ឧត្តានីកាតុំ។ ទុប្បញ្ញោ អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា បញ្ញវា’”តិ។

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធឹ សាកច្ឆាយមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘យថា ខោ ឥមស្ស អាយស្មតោ ឧម្មគ្គោ យថា ច អភិនីហារោ យថា ច បញ្ហាសមុទាហារោ, បញ្ញវា អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា ទុប្បញ្ញោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិ អយមាយស្មា គម្ភីរញ្ច អត្ថបទំ ឧទាហរតិ សន្តំ បណីតំ អតក្កាវចរំ និបុណំ បណ្ឌិតវេទនីយំ។ យញ្ច អយមាយស្មា ធម្មំ ភាសតិ, តស្ស ច បហោតិ សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា អត្ថំ អាចិក្ខិតុំ ទេសេតុំ បញ្ញាបេតុំ បដ្ឋបេតុំ វិវរិតុំ វិភជិតុំ ឧត្តានីកាតុំ។ បញ្ញវា អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា ទុប្បញ្ញោ’’’តិ។

“សេយ្យថាបិ , ភិក្ខវេ, ចក្ខុមា បុរិសោ ឧទករហទស្ស តីរេ ឋិតោ បស្សេយ្យ មហន្តំ មច្ឆំ ឧម្មុជ្ជមានំ។ តស្ស ឯវមស្ស – ‘យថា ខោ ឥមស្ស មច្ឆស្ស ឧម្មគ្គោ យថា ច ឩមិឃាតោ យថា ច វេគាយិតត្តំ, មហន្តោ អយំ មច្ឆោ, នាយំ មច្ឆោ បរិត្តោ’តិ។ ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុគ្គលេន សទ្ធឹ សាកច្ឆាយមានោ ឯវំ ជានាតិ – ‘យថា ខោ ឥមស្ស អាយស្មតោ ឧម្មគ្គោ យថា ច អភិនីហារោ យថា ច បញ្ហាសមុទាហារោ, បញ្ញវា អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា ទុប្បញ្ញោ។ តំ កិស្ស ហេតុ? តថា ហិ អយមាយស្មា គម្ភីរញ្ច អត្ថបទំ ឧទាហរតិ សន្តំ បណីតំ អតក្កាវចរំ និបុណំ បណ្ឌិតវេទនីយំ។ យញ្ច អយមាយស្មា ធម្មំ ភាសតិ, តស្ស ច បហោតិ សំខិត្តេន វា វិត្ថារេន វា អត្ថំ អាចិក្ខិតុំ ទេសេតុំ បញ្ញាបេតុំ បដ្ឋបេតុំ វិវរិតុំ វិភជិតុំ ឧត្តានីកាតុំ។ បញ្ញវា អយមាយស្មា, នាយមាយស្មា ទុប្បញ្ញោ’តិ។

“‘សាកច្ឆាយ, ភិក្ខវេ, បញ្ញា វេទិតព្វា, សា ច ខោ ទីឃេន អទ្ធុនា, ន ឥត្តរំ; មនសិករោតា, នោ អមនសិករោតា; បញ្ញវតា, នោ ទុប្បញ្ញេនា’តិ , ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ ឋានានិ ឥមេហិ ចតូហិ ឋានេហិ វេទិតព្វានី’’តិ។ ទុតិយំ។

៣. ភទ្ទិយសុត្តំ

១៩៣. ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលិយំ វិហរតិ មហាវនេ កូដាគារសាលាយំ។ អថ ខោ ភទ្ទិយោ លិច្ឆវិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ភទ្ទិយោ លិច្ឆវិ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“សុតំ មេតំ, ភន្តេ – ‘មាយាវី សមណោ គោតមោ អាវដ្ដនិំ មាយំ [អាវដ្ដនីមាយំ (សី.), អាវដ្ដនិមាយំ (ស្យា. កំ. ក.) ម. និ. ២.៧០ បស្សិតព្វំ] ជានាតិ យាយ អញ្ញតិត្ថិយានំ សាវកេ អាវដ្ដេតី’តិ។ យេ តេ, ភន្តេ, ឯវមាហំសុ – ‘មាយាវី សមណោ គោតមោ អាវដ្ដនិំ មាយំ ជានាតិ យាយ អញ្ញតិត្ថិយានំ សាវកេ អាវដ្ដេតី’តិ, កច្ចិ តេ, ភន្តេ, ភគវតោ វុត្តវាទិនោ, ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខន្តិ, ធម្មស្ស ច អនុធម្មំ ព្យាករោន្តិ, ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុបាតោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតិ, អនព្ភក្ខាតុកាមា ហិ មយំ, ភន្តេ, ភគវន្ត’’ន្តិ?

“ឯថ តុម្ហេ, ភទ្ទិយ, មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា

អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្ពរូបតាយ, មា ‘សមណោ នោ គរូ’តិ។ យទា តុម្ហេ, ភទ្ទិយ, អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ‘ឥមេ ធម្មា អកុសលា, ឥមេ ធម្មា សាវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុគរហិតា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តី’តិ, អថ តុម្ហេ, ភទ្ទិយ, បជហេយ្យាថ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភទ្ទិយ, លោភោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វា”តិ? “អហិតាយ, ភន្តេ”។ “លុទ្ធោ បនាយំ, ភទ្ទិយ, បុរិសបុគ្គលោ លោភេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ, បរម្បិ តថត្តាយ [តទត្ថាយ (ក.) អ. និ. ៣.៦៦] សមាទបេតិ យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភទ្ទិយ, ទោសោ បុរិសស្ស…បេ… មោហោ បុរិសស្ស…បេ… សារម្ភោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វា”តិ? “អហិតាយ, ភន្តេ”។ “សារទ្ធោ បនាយំ, ភទ្ទិយ, បុរិសបុគ្គលោ សារម្ភេន អភិភូតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ បាណម្បិ ហនតិ, អទិន្នម្បិ អាទិយតិ, បរទារម្បិ គច្ឆតិ, មុសាបិ ភណតិ, បរម្បិ តថត្តាយ សមាទបេតិ យំ ស ហោតិ ទីឃរត្តំ អហិតាយ ទុក្ខាយា”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភទ្ទិយ, ឥមេ ធម្មា កុសលា វា អកុសលា វា”តិ? “អកុសលា, ភន្តេ”។ “សាវជ្ជា វា អនវជ្ជា វា”តិ? “សាវជ្ជា, ភន្តេ”។ “វិញ្ញុគរហិតា វា វិញ្ញុប្បសត្ថា វា”តិ? “វិញ្ញុគរហិតា, ភន្តេ”។ “សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ, នោ វា? កថំ វា ឯត្ថ ហោតី”តិ? “សមត្តា, ភន្តេ, សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តិ។ ឯវំ នោ ឯត្ថ ហោតី”តិ។

“ឥតិ ខោ, ភទ្ទិយ, យំ តំ អវោចុម្ហា– ឯថ តុម្ហេ, ភទ្ទិយ, មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្ពរូបតាយ, មា ‘សមណោ នោ គរូ’តិ។ យទា តុម្ហេ, ភទ្ទិយ, អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ‘ឥមេ ធម្មា អកុសលា, ឥមេ ធម្មា សាវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុគរហិតា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា អហិតាយ ទុក្ខាយ សំវត្តន្តី’តិ, អថ តុម្ហេ, ភទ្ទិយ, បជហេយ្យាថា’តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្តំ។

“ឯថ តុម្ហេ, ភទ្ទិយ, មា អនុស្សវេន, មា បរម្បរាយ, មា ឥតិកិរាយ, មា បិដកសម្បទានេន, មា តក្កហេតុ, មា នយហេតុ, មា អាការបរិវិតក្កេន, មា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា, មា ភព្ពរូបតាយ, មា ‘សមណោ នោ គរូ’តិ។ យទា តុម្ហេ, ភទ្ទិយ, អត្តនាវ ជានេយ្យាថ – ‘ឥមេ ធម្មា កុសលា, ឥមេ ធម្មា អនវជ្ជា, ឥមេ ធម្មា វិញ្ញុប្បសត្ថា, ឥមេ ធម្មា សមត្តា សមាទិន្នា ហិតាយ សុខាយ សំវត្តន្តី’តិ, អថ តុម្ហេ, ភទ្ទិយ, ឧបសម្បជ្ជ វិហរេយ្យាថា”តិ។

“តំ កិំ មញ្ញថ, ភទ្ទិយ, អលោភោ បុរិសស្ស អជ្ឈត្តំ ឧប្បជ្ជមានោ ឧប្បជ្ជតិ ហិតាយ វា អហិតាយ វា”តិ? “ហិតាយ, ភន្តេ”។ “អលុទ្ធោ បនាយំ, ភទ្ទិយ, បុរិសបុគ្គលោ លោភេន អនភិភូតោ អបរិយាទិន្នចិត្តោ នេវ បាណំ ហនតិ, ន អទិន្នំ អាទិយតិ, ន បរទារំ គច្ឆតិ, ន

ມຸສາ ຠຓຕິ, ປຣມ຺ປິ ຕຖຕ຺ຕາຍ ນ ສມາທເປຕິ ຍໍ'ສ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາ”ຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຠທ຺ທິຍ, ອໂທໂສ ປຸຣິສສ຺ສ...ເປ... ອໂມໂຫ ປຸຣິສສ຺ສ...ເປ... ອສາຣມ຺ໂຠ ປຸຣິສສ຺ສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຫິຕາຍ ວາ ອຫິຕາຍ ວາ”ຕິ? “ຫິຕາຍ, ຠນ຺ເຕ”. “ອສາຣທ຺ໂຘ ປນາຍໍ, ຠທ຺ທິຍ, ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ສາຣມ຺ເຠນ ອນຠິຠູໂຕ ອປຣິຍາທິນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ເນວ ປາຓໍ ຫນຕິ, ນ ອທິນ຺ນໍ ອາທິຍຕິ, ນ ປຣທາຣໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ນ ມຸສາ ຠຓຕິ , ປຣມ຺ປິ ຕຖຕ຺ຕາຍ ນ ສມາທເປຕິ ຍໍ'ສ ໂຫຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍາ”ຕິ. “ເອວໍ, ຠນ຺ເຕ”.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ຠທ຺ທິຍ, ອິເມ ທມ຺ມາ ກຸສລາ ວາ ອກຸສລາ ວາ”ຕິ? “ກຸສລາ, ຠນ຺ເຕ”. “ສາວຊ຺ຊາ ວາ ອນວຊ຺ຊາ ວາ”ຕິ? “ອນວຊ຺ຊາ, ຠນ຺ເຕ”. “ວິຎ຺ຎູຄຣຫິຕາ ວາ ວິຎ຺ຎູປ຺ປສຕ຺ຖາ ວາ”ຕິ? “ວິຎ຺ຎູປ຺ປສຕ຺ຖາ, ຠນ຺ເຕ”. “ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂນ ວາ? ກຖໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ”ຕິ? “ສມຕ຺ຕາ, ຠນ຺ເຕ, ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ເອວໍ ໂນ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ”ຕິ.

“ອິຕິ ໂຂ, ຠທ຺ທິຍ, ຍໍ ຕໍ ອເວາຈຸມ຺ຫາ– ເອຖ ຕຸມ຺ເຫຠທ຺ທິຍ, ມາ ອນຸສ຺ສເວນ, ມາ ປຣມ຺ປຣາຍ, ມາ ອິຕິກິຣາຍ, ມາ ປິຏກສມ຺ປທາເນນ, ມາ ຕກ຺ກເຫຕຸ, ມາ ນຍເຫຕຸ, ມາ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ເກນ, ມາ ທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ, ມາ ຠພ຺ພຣູປຕາຍ, ມາ ‘ສມໂຓ ໂນ ຄຣູ’ຕິ. ຍທາ ຕຸມ຺ເຫຠທ຺ທິຍ, ອຕ຺ຕນາວ ຊາເນຍ຺ຍາຖ – ‘ອິເມ ທມ຺ມາ ກຸສລາ, ອິເມ ທມ຺ມາ ອນວຊ຺ຊາ, ອິເມ ທມ຺ມາ ວິຎ຺ຎູປ຺ປສຕ຺ຖາ, ອິເມ ທມ຺ມາ ສມຕ຺ຕາ ສມາທິນ຺ນາ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ’ຕິ , ອຖ ຕຸມ຺ເຫຠທ຺ທິຍ, ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫເຣຍ຺ຍາຖາ’ຕິ, ອິຕິ ຍໍ ຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອິທເມຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ.

“ເຍ ໂຂ ເຕ, ຠທ຺ທິຍ, ໂລເກ ສນ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິສາ ເຕ ສາວກໍ ເອວໍ ສມາທເປນ຺ຕິ – ‘ເອຫິ ຕ຺ວໍ, ອມ຺ໂຠ ປຸຣິສ, ໂລຠໍ ວິເນຍ຺ຍ [ວິເນຍ຺ຍ ວິເນຍ຺ຍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ.)] ວິຫຣາຫິ. ໂລຠໍ ວິເນຍ຺ຍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນ ໂລຠຊໍ ກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ໂທສໍ ວິເນຍ຺ຍ ວິຫຣາຫິ. ໂທສໍ ວິເນຍ຺ຍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນ ໂທສຊໍ ກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ໂມຫໍ ວິເນຍ຺ຍ ວິຫຣາຫິ. ໂມຫໍ ວິເນຍ຺ຍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນ ໂມຫຊໍ ກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ. ສາຣມ຺ຠໍ ວິເນຍ຺ຍ ວິຫຣາຫິ. ສາຣມ຺ຠໍ ວິເນຍ຺ຍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ນ ສາຣມ຺ຠຊໍ ກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສສິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ’”ຕິ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຠທ຺ທິໂຍ ລິຈ຺ຉວິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ – “ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠນ຺ເຕ...ເປ... ອຸປາສກໍ ມໍ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕຄ຺ເຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕ”ນ຺ຕິ.

“ອປິ ນຸ ຕາຫໍ, ຠທ຺ທິຍ, ເອວໍ ອວຈໍ – ‘ເອຫິ ເມ ຕ຺ວໍ, ຠທ຺ທິຍ, ສາວໂກ ໂຫຫິ; ອຫໍ ສຕ຺ຖາ ຠວິສ຺ສາມີ’”ຕິ? “ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”. “ເອວໍວາທິໍ ໂຂ ມໍ, ຠທ຺ທິຍ, ເອວມກ຺ຂາຍິໍ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອສຕາ ຕຸຈ຺ຉາ ມຸສາ ອຠູເຕນ ອພ຺ຠາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ – ‘ມາຍາວີ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອາວຏ຺ຏນິໍ ມາຍໍ ຊານາຕິ ຍາຍ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍານໍ ສາວເກ ອາວຏ຺ເຏຕີ’”ຕິ. “ຠທ຺ທິກາ , ຠນ຺ເຕ, ອາວຏ຺ຏນີ ມາຍາ. ກລ຺ຍາຓີ, ຠນ຺ເຕ, ອາວຏ຺ຏນີ ມາຍາ. ປິຍາ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຎາຕິສາໂລຫິຕາ ອິມາຍ ອາວຏ຺ຏນິຍາ ອາວຏ຺ເຏຍ຺ຍຸໍ, ປິຍານມ຺ປິ ເມ ອສ຺ສ ຎາຕິສາໂລຫິຕານໍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫິຕາຍ ສຸຂາຍ.

ឞន្តេ ចេបិ, កន្ទេ, លត្តិយា ត្លយាឃ អាចន្ទេកិយា អាចន្ទេឃ្យុំ, ឞន្តេឞយិស្ស លត្តិយាតំ ឌីឈរត្តំ ហិតាឃ ឝុលាឃៈ ឞន្តេ ចេបិ, កន្ទេ, ច្រាហ្មណា... ចេឝ្សា ... ឝុទ្ទា ត្លយាឃ អាចន្ទេកិយា អាចន្ទេឃ្យុំ, ឞន្តេឞយិស្ស ឝុទ្ទាតំ ឌីឈរត្តំ ហិតាឃ ឝុលាឃា”តិៈ

“ឲចមេតំ, កន្ទ៏ឃ, ឲចមេតំ, កន្ទ៏ឃ! ឞន្តេ ចេបិ, កន្ទ៏ឃ, លត្តិយា ត្លយាឃ អាចន្ទេកិយា អាចន្ទេឃ្យុំ អក្សុឞលធម្មប្បហាតាឃ ក្សុឞលធម្មុឞឞយ្យតាឃ, ឞន្តេឞយិស្ស លត្តិយាតំ ឌីឈរត្តំ ហិតាឃ ឝុលាឃៈ ឞន្តេ ចេបិ, កន្ទ៏ឃ, ច្រាហ្មណា... ចេឝ្សា... ឝុទ្ទា អាចន្ទេឃ្យុំ អក្សុឞលធម្មប្បហាតាឃ ក្សុឞលធម្មុឞឞយ្យតាឃ, ឞន្តេឞយិស្ស ឝុទ្ទាតំ ឌីឈរត្តំ ហិតាឃ ឝុលាឃៈ ឞឆេចកោ ចេបិ, កន្ទ៏ឃ, លោកោ ឞយាទកោ ឞច្រាហ្មកោ ឞស្សមណច្រាហ្មណី បជា ឞឆេចមនុស្សា ត្លយាឃ អាចន្ទេកិយា អាចន្ទេឃ្យុំ [អាចន្ទេឃ្យ (?)] អក្សុឞលធម្មប្បហាតាឃ ក្សុឞលធម្មុឞឞយ្យតាឃ, ឞឆេចកស្សបិស្ស លោកស្ស ឞយាទកស្ស ឞច្រាហ្មកស្ស ឞស្សមណច្រាហ្មណិយា បជាឃ ឞឆេចមនុស្សាឃ ឌីឈរត្តំ ហិតាឃ ឝុលាឃៈ ត្លមេ ចេបិ, កន្ទ៏ឃ, មហាឞាលា ត្លយាឃ អាចន្ទេកិយា អាចន្ទេឃ្យុំ អក្សុឞលធម្មប្បហាតាឃ ក្សុឞលធម្មុឞឞយ្យតាឃ, ត្លមេឞយិស្ស មហាឞាលាតំ ឌីឈរត្តំ ហិតាឃ ឝុលាឃ ( ) [(ឞចេ ចេតាឃ្យុំ) (ឞី· ស្យា· ក· បី·), (អាចន្ទេឃ្យុំ) (ក·) អ· តិ· ប៉·៣៣]· កោ បត ចាទេកា មនុស្សភូតស្សា”តិ! តតិឃំ·

៣· ឞាបុក្យឃឝុត្តំ

១៨៤· ឲកំ ឞមឃំ អាឃស្ថា អាតន្ទោ កោលិឃេឞុ ចិហរតិ ឞាបុក្យំ តាម [ឞាប្បុក្យំ តាម (ឞី· ស្យា· ក· បី·)] កោលិឃាតំ តិកមោ· អថ ខោ ឞម្ពហុលា ឞាបុក្យិយា កោលិឃបុត្តា ឃេតាឃស្ថា អាតន្ទោ តេតុបឞង្កមិំឞុ; ឧបឞង្កមិត្វា អាឃស្ថន្តំ អាតន្ទំ អភិចាទេត្វា ឲកមន្តំ តិឞីជិំឞុ· ឲកមន្តំ តិឞិន្តេ ខោ តេ ឞាបុក្យិយេ កោលិឃបុត្តេ អាឃស្ថា អាតន្ទោ ឲតទចោច –

“ចត្តារិមាតិ, ញ្យក្ឃបជ្ជា, បារិឞុទ្ធិបធាតិឃង្គាតិ តេត ភកចតា ជាតតា បស្សតា អរហតា ឞម្មាឞម្ពុទ្ធេត ឞម្មទក្ខាតាតិ ឞត្តាតំ ចិឞុទ្ធិយា ឞោកបរិទេចាតំ [ឞោកបរិទ្ទចាតំ (ឞី·)] ឞមតិក្កមាឃ ទុក្ខទោមតស្សាតំ អត្ថង្គមាឃ ញាឃស្ស អធិកមាឃ តិព្វាតស្ស ឞច្ឆិកិរិឃាឃ· កតមាតិ ចត្តារិ? ឞីលបារិឞុទ្ធិបធាតិឃង្គំ, ចិត្តបារិឞុទ្ធិបធាតិឃង្គំ , ទិដ្ឋិបារិឞុទ្ធិបធាតិឃង្គំ, ចិមុត្តិបារិឞុទ្ធិបធាតិឃង្គំ·

“កតមញ្ច , ញ្យក្ឃបជ្ជា, ឞីលបារិឞុទ្ធិបធាតិឃង្គំ? ឥធ, ញ្យក្ឃបជ្ជា, ភិក្ខុ ឞីលចា ហោតិ...បេ... ឞមាទាឃ ឞិក្ខតិ ឞិក្ខាបទេឞុ· អឃំ ចុច្ចតិ, ញ្យក្ឃបជ្ជា, ឞីលបារិឞុទ្ធិ· ឥតិ ឲចរូបិំ ឞីលបារិឞុទ្ធិំ អបរិបូរំ ចា បរិបូរេស្សាមិ បរិបូរំ ចា តត្ថ តត្ថ បញ្ញាឃ អនុក្កហេស្សាមីតិ, ឃោ តត្ថ លន្ទោ ច ចាឃាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិចាតី ច ឞតិ ច ឞម្បជញ្ញញ្ច, ឥទំ ចុច្ចតិ, ញ្យក្ឃបជ្ជា, ឞីលបារិឞុទ្ធិបធាតិឃង្គំ·

“កតមញ្ច, ញ្យក្ឃបជ្ជា, ចិត្តបារិឞុទ្ធិបធាតិឃង្គំ? ឥធ, ញ្យក្ឃបជ្ជា, ភិក្ខុ ចិចិច្ចេច កាមេហិ...បេ... ចតុត្ថំ ឈាតំ ឧបឞម្បជ្ជ ចិហរតិ· អឃំ ចុច្ចតិ, ញ្យក្ឃបជ្ជា, ចិត្តបារិឞុទ្ធិ· ឥតិ ឲចរូបិំ ចិត្តបារិឞុទ្ធិំ អបរិបូរំ ចា បរិបូរេស្សាមិ បរិបូរំ ចា តត្ថ តត្ថ បញ្ញាឃ អនុក្កហេស្សាមីតិ,

យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច, ឥទំ វុច្ចតិ, ព្យគ្ឃបជ្ជា, ចិត្តបារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ។

“កតមញ្ច, ព្យគ្ឃបជ្ជា, ទិដ្ឋិបារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ? ឥធ, ព្យគ្ឃបជ្ជា, ភិក្ខុ ‘ឥទំ ទុក្ខ’ន្តិ យថាភូតំ បជានាតិ…បេ… ‘អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ព្យគ្ឃបជ្ជា, ទិដ្ឋិបារិសុទ្ធិ។ ឥតិ ឯវរូបិំ ទិដ្ឋិបារិសុទ្ធិំ អបរិបូរំ វា…បេ… តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមីតិ, យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច, ឥទំ វុច្ចតិ, ព្យគ្ឃបជ្ជា, ទិដ្ឋិបារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ។

“កតមញ្ច, ព្យគ្ឃបជ្ជា, វិមុត្តិបារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ? ស ខោ សោ, ព្យគ្ឃបជ្ជា, អរិយសាវកោ ឥមិនា ច សីលបារិសុទ្ធិបធានិយង្គេន សមន្នាគតោ ឥមិនា ច ចិត្តបារិសុទ្ធិបធានិយង្គេន សមន្នាគតោ ឥមិនា ច ទិដ្ឋិបារិសុទ្ធិបធានិយង្គេន សមន្នាគតោ រជនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ វិរាជេតិ, វិមោចនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ វិមោចេតិ។ សោ រជនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ វិរាជេត្វា, វិមោចនីយេសុ ធម្មេសុ ចិត្តំ វិមោចេត្វា សម្មាវិមុត្តិំ ផុសតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ព្យគ្ឃបជ្ជា, វិមុត្តិបារិសុទ្ធិ។ ឥតិ ឯវរូបិំ វិមុត្តិបារិសុទ្ធិំ អបរិបូរំ វា បរិបូរេស្សាមិ បរិបូរំ វា តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមីតិ, យោ តត្ថ ឆន្ទោ ច វាយាមោ ច ឧស្សាហោ ច ឧស្សោឡ្ហី ច អប្បដិវានី ច សតិ ច សម្បជញ្ញញ្ច, ឥទំ វុច្ចតិ, ព្យគ្ឃបជ្ជា, វិមុត្តិបារិសុទ្ធិបធានិយង្គំ។

“ឥមានិ ខោ, ព្យគ្ឃបជ្ជា, ចត្តារិ បារិសុទ្ធិបធានិយង្គានិ តេន ភគវតា ជានតា បស្សតា អរហតា សម្មាសម្ពុទ្ធេន សម្មទក្ខាតានិ សត្តានំ វិសុទ្ធិយា សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយ ញាយស្ស អធិគមាយ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយា”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. វប្បសុត្ត

១៩៥. ឯកំ សមយំ ភគវា សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ និគ្រោធារាមេ។ អថ ខោ វប្បោ សក្កោ និគណ្ឋសាវកោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ វប្បំ សក្កំ និគណ្ឋសាវកំ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ឯតទវោច –

“ឥធស្ស, វប្ប, កាយេន សំវុតោ វាចាយ សំវុតោ មនសា សំវុតោ អវិជ្ជាវិរាគា វិជ្ជុប្បាទា។ បស្សសិ នោ ត្វំ, វប្ប, តំ ឋានំ យតោនិទានំ បុរិសំ ទុក្ខវេទនិយា អាសវា អស្សវេយ្យុំ [អន្វាស្សវេយ្យុំ (ក.)] អភិសម្បរាយ”ន្តិ? “បស្សាមហំ, ភន្តេ, តំ ឋានំ។ ឥធស្ស, ភន្តេ, បុព្ពេ បាបកម្មំ កតំ អវិបក្កវិបាកំ។ តតោនិទានំ បុរិសំ ទុក្ខវេទនិយា អាសវា អស្សវេយ្យុំ អភិសម្បរាយ”ន្តិ។ អយញ្ចេវ ខោ បន អាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស វប្បេន សក្កេន និគណ្ឋសាវកេន សទ្ធិំ អន្តរាកថា វិប្បកតា ហោតិ។

អឆ ខោ ភកចា សាយតា្ហសមយំ បដិសល្លានា ចុដ្ឋិតោ ឈេត ឧបដ្ឋានសាលា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ តិសីទិ៉ តិសជ្ជ ខោ ភកចា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឲាមន្តេសិ –

“កាយ ត្វា, មោគ្គល្លាន, ឲានហិ កចាយ សន្តិសិន្នា; កា ច បន ខោ អន្តរាកថា ចិប្បកតា”តិ? “ឥធាហំ, ភន្តេ, ចប្បំ សត្តិ តិកណ្ឌសាចកំ ឲាមន្តេចាធិ – ‘ឥធស្ស, ចប្ប, កាយេត សំវុតោ ចាចាយ សំវុតោ មនសា សំវុតោ អចិជ្ជាចិរាកា ចិជ្ជុប្បាទា៉ បស្សសិ នោ ត្វំ, ចប្ប, តំ ឋានំ យតោតិទានំ បុរិសំ ទុក្ខវេទនិយា អាសចា អស្សវេយ្យុំ អភិសម្បរាយ’ន្តិ? ឲចំ វុត្តេ, ភន្តេ, ចប្បោ សក្កោ តិកណ្ឌសាចកោ មំ ឲាមន្តេចាច – ‘បស្សាមហំ, ភន្តេ, តំ ឋានំ៉ ឥធស្ស, ភន្តេ, បុព្វេ បាបកម្មំ កតំ អចិបក្កចិបាកំ៉ តតោតិទានំ បុរិសំ ទុក្ខវេទនិយា អាសចា អស្សវេយ្យុំ អភិសម្បរាយ’ន្តិ ៉ អយំ ខោ នោ, ភន្តេ , ចប្បេន សក្កេន តិកណ្ឌសាចកេន សទ្ធិំ អន្តរាកថា ចិប្បកតា; អឆ ភកចា អនុប្បត្តោ”តិ៉

អឆ ខោ ភកចា ចប្បំ សត្តិ តិកណ្ឌសាចកំ ឲាមន្តេចាច – “សចេ មេ ត្វំ, ចប្ប, អនុញ្ញេយ្យញ្ចេវ អនុជានេយ្យាសិ, បដិក្កោសិតព្ពញ្ច បដិក្កោសេយ្យាសិ, យស្ស ច មេ ភាសិតស្ស អត្ថំ ន ជានេយ្យាសិ មមេវេត្ថ ឧត្តរិ បដិបុច្ឆេយ្យាសិ – ‘ឥទំ, ភន្តេ, កថំ, ឥមស្ស កោ អត្ថោ’តិ, សិយា នោ ឲត្ថ កថាសល្លាបោ”តិ៉ “អនុញ្ញេយ្យញ្ចេចាហំ, ភន្តេ, ភកចតោ អនុជានិស្សាមិ, បដិក្កោសិតព្ពញ្ច បដិក្កោសិស្សាមិ, យស្ស ចាហំ ភកចតោ ភាសិតស្ស អត្ថំ ន ជានិស្សាមិ ភកចន្តំយេវេត្ថ ឧត្តរិ បដិបុច្ឆិស្សាមិ – ‘ឥទំ ភន្តេ, កថំ, ឥមស្ស កោ អត្ថោ’តិ? ហោតុ នោ ឲត្ថ កថាសល្លាបោ”តិ៉

“តំ កិំ មញ្ញសិ, ចប្ប, យេ កាយសមារម្ភបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសចា ចិឃាតបរិឡាហា, កាយសមារម្ភា បដិចិរតស្ស ឲចំស តេ អាសចា ចិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ៉ សោ នចញ្ច កម្មំ ន ករោតិ, បុរាណញ្ច កម្មំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តីករោតិ, សន្ទិដ្ឋិកា តិជ្ជរា អកាលិកា ឲហិបស្សិកា ឱបនេយ្យិកា បច្ចត្តំ វេទិតព្ពា ចិញ្ញូហិ [ចិញ្ញូហីតិ (សី៉ បី៉ ក៉) សំ៉ តិ៉ ៣៉១៩៤ បស្សិតព្ពំ]៉ បស្សសិ នោ ត្វំ, ចប្ប, តំ ឋានំ យតោតិទានំ បុរិសំ ទុក្ខវេទនិយា អាសចា អស្សវេយ្យុំ អភិសម្បរាយ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”៉

“តំ កិំ មញ្ញសិ, ចប្ប, យេ ចចីសមារម្ភបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសចា ចិឃាតបរិឡាហា, ចចីសមារម្ភា បដិចិរតស្ស ឲចំស តេ អាសចា ចិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ៉ សោ នចញ្ច កម្មំ ន ករោតិ, បុរាណញ្ច កម្មំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តីករោតិ៉ សន្ទិដ្ឋិកា តិជ្ជរា អកាលិកា ឲហិបស្សិកា ឱបនេយ្យិកា បច្ចត្តំ វេទិតព្ពា ចិញ្ញូហិ៉ បស្សសិ នោ ត្វំ, ចប្ប, តំ ឋានំ យតោតិទានំ បុរិសំ ទុក្ខវេទនិយា អាសចា អស្សវេយ្យុំ អភិសម្បរាយ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”៉

“តំ កិំ មញ្ញសិ, ចប្ប, យេ មនោសមារម្ភបច្ចយា ឧប្បជ្ជន្តិ អាសចា ចិឃាតបរិឡាហា, មនោសមារម្ភា បដិចិរតស្ស ឲចំស តេ អាសចា ចិឃាតបរិឡាហា ន ហោន្តិ៉ សោ នចញ្ច កម្មំ ន ករោតិ, បុរាណញ្ច កម្មំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តីករោតិ៉ សន្ទិដ្ឋិកា តិជ្ជរា អកាលិកា ឲហិបស្សិកា ឱបនេយ្យិកា បច្ចត្តំ វេទិតព្ពា ចិញ្ញូហិ៉ បស្សសិ នោ ត្វំ, ចប្ប, តំ ឋានំ យតោតិទានំ បុរិសំ ទុក្ខវេទនិយា អាសចា

អប្បុចេយ្យំ អភិសម្បរាយ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”៉

“តំ កិំ មញ្ញសិ, ចប្យ, យេ អចិន្ត្ថាបច្ចយា ក្លប្បជ្ជន្តិ អាសចា ចិឃាតបរិឡាហា, អចិន្ត្ថាចិរាកា ចិន្ត្ថប្បាគា ឧចំស តេ អាសចា ចិឃាតបរិឡាហា ត ហោន្តិ៉ សោ តចញ្ច កម្មំ ត ករោតិ, បុរាណញ្ច កម្មំ ផុស្ស ផុស្ស ព្យន្តិករោតិ៉ សន្ទិដ្ឋិកា និជ្ជរា អកាលិកា ឧហិបស្សិកា ឱបតេយ្យិកា បច្ចត្តំ ចេទិតព្ពា ចិញ្ញូហិ៉ បស្សសិ តោ ត្វំ, ចប្យ, តំ ឋាតំ យតោតិទាតំ បុរិសំ ទុក្ខចេទតិយា អាសចា អប្បុចេយ្យំ អភិសម្បរាយ”ន្តិ? “នោ ហេតំ, ភន្តេ”៉

“ឧចំ សម្មា ចិមុត្តចិត្តស្ស ខោ, ចប្យ, ភិក្ខុនោ ឆ សតតចិហារា អធិកតា ហោន្តិ៉ សោ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា នេច សុមនោ ហោតិ ត ទុម្មនោ; ក្លបេក្ខកោ ចិហរតិ សតោ សម្បជានោ៉ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា...បេ៉៉៉ ជិច្ហាយ រសំ សាយិត្វា...បេ... កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា...បេ... មនសា ធម្មំ ចិញ្ញា នេច សុមនោ ហោតិ ត ទុម្មនោ; ក្លបេក្ខកោ ចិហរតិ សតោ សម្បជានោ៉ សោ កាយបរិយន្តិកំ ចេទនំ ចេទិយមានោ ‘កាយបរិយន្តិកំ ចេទនំ ចេទិយាមី’តិ បជានាតិ; ជីចិតបរិយន្តិកំ ចេទនំ ចេទិយមានោ ‘ជីចិតបរិយន្តិកំ ចេទនំ ចេទិយាមី’តិ បជានាតិ; ‘កាយស្ស ភេទា ក្លទ្ធំ ជីចិតបរិយាទានា ឥធេច សព្ពចេទយិតានិ អតភិនន្ទិតានិ សីតី ភចិស្សន្តី’តិ បជានាតិ”៉

“សេយ្យថាបិ, ចប្យ, ថូណំ បដិច្ច ឆាយា បញ្ញាយតិ៉ អថ បុរិសោ អាគច្ឆេយ្យ កុទ្ទាលបិដកំ អាទាយ៉ សោ តំ ថូណំ មូលេ ឆិន្ទេយ្យ; មូលេ ឆិន្ទិត្វា បលិខណេយ្យ; បលិខណិត្វា មូលានិ ក្លទ្ធរេយ្យ, អន្តមសោ ក្លសីរនាឡិមត្តានិបិ [ក្លសីរនាឡិអមត្តានិបិ (សី៉)]៉ សោ តំ ថូណំ ខណ្ឌាខណ្ឌិកំ ឆិន្ទេយ្យ៉ ខណ្ឌាខណ្ឌិកំ ឆេត្វា ផាលេយ្យ៉ ផាលេត្វា សកលិកំ សកលិកំ ករេយ្យ៉ សកលិកំ សកលិកំ កត្វា ចាតាតបេ ចិសោសេយ្យ៉ ចាតាតបេ ចិសោសេត្វា អគ្គិនា ឌហេយ្យ៉ អគ្គិនា ឌហេត្វា មសិំ ករេយ្យ ៉ មសិំ ករិត្វា មហាចាតេ ចា ឱផុណេយ្យ តទិយា ចា សីឃសោតាយ បចាហេយ្យ៉ ឧចំ ហិស្ស, ចប្យ, យា ថូណំ បដិច្ច ឆាយា សា ក្លច្ឆិន្នមូលា តាលាចត្ថុកតា អតភាចំកតា អាយតិំ អតុប្បាទធម្មា៉

“ឧចមេចំ ខោ, ចប្យ, ឧចំ សម្មា ចិមុត្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឆ សតតចិហារា អធិកតា ហោន្តិ៉ សោ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា នេច សុមនោ ហោតិ ត ទុម្មនោ; ក្លបេក្ខកោ ចិហរតិ សតោ សម្បជានោ៉ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា...បេ... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា...បេ... ជិច្ហាយ រសំ សាយិត្វា...បេ... កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា...បេ... មនសា ធម្មំ ចិញ្ញាយ នេច សុមនោ ហោតិ ត ទុម្មនោ; ក្លបេក្ខកោ ចិហរតិ សតោ សម្បជានោ៉ សោ កាយបរិយន្តិកំ ចេទនំ ចេទិយមានោ ‘កាយបរិយន្តិកំ ចេទនំ ចេទិយាមី’តិ បជានាតិ; ជីចិតបរិយន្តិកំ ចេទនំ ចេទិយមានោ ‘ជីចិតបរិយន្តិកំ ចេទនំ ចេទិយាមី’តិ បជានាតិ; ‘កាយស្ស ភេទា ក្លទ្ធំ ជីចិតបរិយាទានា ឥធេច សព្ពចេទយិតានិ អតភិនន្ទិតានិ សីតី ភចិស្សន្តី’តិ បជានាតិ”៉

ឧចំ ចុត្តេ ចប្យោ សក្កោ និគណ្ឋសាចកោ ភគចន្តំ ឧតទចោច – “សេយ្យថាបិ, ភន្តេ, បុរិសោ ក្លទយត្ថិកោ អស្សបណិយំ បោសេយ្យ៉

ເສາ ອຸທຍຍ຺ເຈວ ນາຘິຄເຈ຺ຉຍ຺ຍ, ອຸຕ຺ຕຣິ ຈ ກິລມຖສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ຠາຄີ ອສ຺ສ. ເອວເມວາຫໍ, ຠເນ຺ຕ, ເຍ ພາເລ ນິຄຓ຺ເຐ ປຍິຣຸປາສິໍ. ສ຺ວາຫໍ ອຸທຍຍ຺ເຈວ ນາຘິຄຈ຺ຉິໍ, ອຸຕ຺ຕຣິ ຈ ກິລມຖສ຺ສ ວິຆາຕສ຺ສ ຠາຄີ ອເຫາສິໍ. ເອສາຫໍ, ຠເນ຺ຕ, ອຊ຺ຊຕເຄ຺ຄ ເຍາ ເມ ພາເລສຸ ນິຄຓ຺ເຐສຸ ປສາເທາ ຕໍ ມຫາວາເຕ ວາ ເອາຜຸຓາມິ ສີຆເສາຕາຍ ວາ ນທິຍາ ປວາເຫມິ. ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ, ຠເນ຺ຕ...ເປ... ອຸປາສກໍ ມໍ, ຠເນ຺ຕ, ຠຄວາ ຘາເຣຕຸ ອຊ຺ຊຕເຄ຺ຄ ປາຓຸເປຕໍ ສຣຓໍ ຄຕ”ນ຺ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ສາຬ຺ຫສຸຕ຺ຕໍ

໑໙໖. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ເວສາລິຍໍ ວິຫຣຕິ ມຫາວເນ ກູຏາຄາຣສາລາຍໍ. ອຖ ເຂາ ສາຬ຺ເຫາ ຈ ລິຉ຺ຉວິ ອຠເຍາ ຈ ລິຉ຺ຉວິ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ເນາ ເຂາ ສາຬ຺ເຫາ ລິຉ຺ຉວິ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທເວາຈ –

“ສນ຺ຕິ, ຠເນ຺ຕ, ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ທ຺ວເຍນ ເອາຆສ຺ສ ນິຕ຺ຖຣຓໍ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ – ສີລວິສຸທ຺ຘິເຫຕຸ ຈ ຕເປາຊິຄຸຉ຺ຉາເຫຕຸ ຈ. ອິຘ, ຠເນ຺ຕ, ຠຄວາ ກິມາຫາ”ຕິ?

“ສີລວິສຸທ຺ຘິໍ ເຂາ ອຫໍ, ສາຬ຺ຫ, ອຎ຺ຎຕຣໍ ສາມຎ຺ຎງ຺ຄນ຺ຕິ ວທາມິ. ເຍ ເຕ, ສາຬ຺ຫ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຕເປາຊິຄຸຉ຺ຉາວາທາ ຕເປາຊິຄຸຉ຺ຉາສາຣາ ຕເປາຊິຄຸຉ຺ຉາອລ຺ລີນາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ເຕ ເອາຆສ຺ສ ນິຕ຺ຖຣຓາຍ. ເຍປິ ເຕ, ສາຬ຺ຫ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອປຣິສຸທ຺ຘກາຍສມາຈາຣາ ອປຣິສຸທ຺ຘວຈີສມາຈາຣາ ອປຣິສຸທ຺ຘມເນາສມາຈາຣາ ອປຣິສຸທ຺ຘາຊີວາ, ອຠພ຺ພາ ເຕ ຎາຓທສ຺ສນາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາຍ ສເມ຺ພາຘາຍ.

“ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສາຬ຺ຫ, ປຸຣິເສາ ນທິໍ ຕຣິຕຸກາເມາ ຕິຓ຺ຫໍ ກຸຐາຣິໍ [ກຸຘາຣິໍ (ກ.)] ອາທາຍ ວນໍ ປວິເສຍ຺ຍ. ເສາ ຕຕ຺ຖ ປເສ຺ສຍ຺ຍ ມຫຕິໍ ສາລລຏ຺ຐິໍ ອຸຊຸໍ ນວໍ ອກຸກ຺ກຸຈ຺ຈກຊາຕໍ. ຕເມນໍ ມູເລ ຉິເນ຺ທຍ຺ຍ; ມູເລ ເຉຕ຺ວາ ອເຄ຺ຄ ຉິເນ຺ທຍ຺ຍ; ອເຄ຺ຄ ເຉຕ຺ວາ ສາຂາປລາສໍ ສຸວິເສາຘິຕໍ ວິເສາເຘຍ຺ຍ; ສາຂາປລາສໍ ສຸວິເສາຘິຕໍ ວິເສາເຘຕ຺ວາ ກຸຐາຣີຫິ ຕເຉ຺ຉຍ຺ຍ; ກຸຐາຣີຫິ ຕເຉ຺ຉຕ຺ວາ ວາສີຫິ ຕເຉ຺ຉຍ຺ຍ; ວາສີຫິ ຕເຉ຺ຉຕ຺ວາ ເລຂຓິຍາ ລິເຂຍ຺ຍ; ເລຂຓິຍາ ລິຂິຕ຺ວາ ປາສາຓຄຸເຬນ ເຘາເວຍ຺ຍ [ເຘາເປຍ຺ຍ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)]; ປາສາຓຄຸເຬນ ເຘາເວຕ຺ວາ ນທິໍ ປຕເຣຍ຺ຍ.

“ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ, ສາຬ຺ຫ, ຠພ຺ເພາ ນຸ ເຂາ ເສາ ປຸຣິເສາ ນທິໍ ຕຣິຕຸ”ນ຺ຕິ? “ເນາ ເຫຕໍ, ຠເນ຺ຕ”. “ຕໍ ກິສ຺ສ ເຫຕຸ”? “ອສຸ ຫິ, ຠເນ຺ຕ, ສາລລຏ຺ຐິ ພຫິທ຺ຘາ ສຸປຣິກມ຺ມກຕາ ອນ຺ຕຣາ ອວິສຸທ຺ຘາ. ຕເສ຺ສຕໍ ປາຏິກງ຺ຂໍ – ສາລລຏ຺ຐິ ສໍສີທິສ຺ສຕິ, ປຸຣິເສາ ອນຍພ຺ຍສນໍ ອາປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ”ຕິ.

“ເອວເມວໍ ເຂາ, ສາຬ຺ຫ, ເຍ ເຕ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຕເປາຊິຄຸຉ຺ຉາວາທາ ຕເປາຊິຄຸຉ຺ຉາສາຣາ ຕເປາຊິຄຸຉ຺ຉາອລ຺ລີນາ ວິຫຣນ຺ຕິ, ອຠພ຺ພາ ເຕ ເອາຆສ຺ສ ນິຕ຺ຖຣຓາຍ. ເຍປິ ເຕ, ສາຬ຺ຫ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອປຣິສຸທ຺ຘກາຍສມາຈາຣາ ອປຣິສຸທ຺ຘວຈີສມາຈາຣາ ອປຣິສຸທ຺ຘມເນາສມາຈາຣາ

អបរិសុទ្ធាជីវា, អភព្វា តេ ញាណទស្សនាយ អនុត្តរាយ សម្ពោធាយ។

“យេ ច ខោ តេ, សាឡ្ហ, សមណព្រាហ្មណា ន តបោជិគុច្ឆាវាទា ន តបោជិគុច្ឆាសារា ន តបោជិគុច្ឆាអល្លីនា វិហរន្តិ, ភព្វា តេ ឱឃស្ស និត្ថរណាយ។ យេបិ តេ, សាឡ្ហ, សមណព្រាហ្មណា បរិសុទ្ធកាយសមាចារា បរិសុទ្ធវចីសមាចារា បរិសុទ្ធមនោសមាចារា បរិសុទ្ធាជីវា, ភព្វា តេ ញាណទស្សនាយ អនុត្តរាយ សម្ពោធាយ។

“សេយ្យថាបិ , សាឡ្ហ, បុរិសោ នទិំ តរិតុកាមោ តិណ្ហំ កុឋារិំ អាទាយ វនំ បវិសេយ្យ។ សោ តត្ថ បស្សេយ្យ មហតិំ សាលលដ្ឋិំ ឧជុំ នវំ អកុក្កុច្ចកជាតំ។ តមេនំ មូលេ ឆិន្ទេយ្យ; មូលេ ឆិន្ទិត្វា អគ្គេ ឆិន្ទេយ្យ; អគ្គេ ឆិន្ទិត្វា សាខាបលាសំ សុវិសោធិតំ វិសោធេយ្យ; សាខាបលាសំ សុវិសោធិតំ វិសោធេត្វា កុឋារីហិ តច្ឆេយ្យ; កុឋារីហិ តច្ឆេត្វា វាសីហិ តច្ឆេយ្យ; វាសីហិ តច្ឆេត្វា លេខណិំ អាទាយ អន្តោ សុវិសោធិតំ វិសោធេយ្យ; អន្តោ សុវិសោធិតំ វិសោធេត្វា លេខណិយា លិខេយ្យ; លេខណិយា លិខិត្វា បាសាណគុឡេន ធោវេយ្យ; បាសាណគុឡេន ធោវេត្វា នាវំ ករេយ្យ; នាវំ កត្វា ផិយារិត្តំ [បិយារិត្តំ (សី॰ បី॰)] ពន្ធេយ្យ; ផិយារិត្តំ ពន្ធិត្វា នទិំ បតារេយ្យ។

“តំ កិំ មញ្ញសិ, សាឡ្ហ, ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ នទិំ តរិតុ”ន្តិ? “ឯវំ, ភន្តេ”។ “តំ កិស្ស ហេតុ”? “អសុ ហិ, ភន្តេ, សាលលដ្ឋិ ពហិទ្ធា សុបរិកម្មកតា, អន្តោ សុវិសុទ្ធា នាវាកតា [សុវិសុទ្ធកតា (ក॰)] ផិយារិត្តពទ្ធា។ តស្សេតំ បាដិកង្ខំ – ‘នាវា ន សំសីទិស្សតិ, បុរិសោ សោត្ថិនា បារំ គមិស្សតី’”តិ។

“ឯវមេវ ខោ , សាឡ្ហ, យេ តេ សមណព្រាហ្មណា ន តបោជិគុច្ឆាវាទា ន តបោជិគុច្ឆាសារា ន តបោជិគុច្ឆាអល្លីនា វិហរន្តិ, ភព្វា តេ ឱឃស្ស និត្ថរណាយ។ យេបិ តេ, សាឡ្ហ, សមណព្រាហ្មណា បរិសុទ្ធកាយសមាចារា បរិសុទ្ធវចីសមាចារា បរិសុទ្ធមនោសមាចារា បរិសុទ្ធាជីវា, ភព្វា តេ ញាណទស្សនាយ អនុត្តរាយ សម្ពោធាយ។ សេយ្យថាបិ, សាឡ្ហ, យោធាជីវោ ពហូនិ ចេបិ កណ្ឌចិត្រកានិ ជានាតិ; អថ ខោ សោ តីហិ ឋានេហិ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ កតមេហិ តីហិ? ទូរេបាតី ច, អក្ខណវេធី ច, មហតោ ច កាយស្ស បទាលេតា។

“សេយ្យថាបិ, សាឡ្ហ, យោធាជីវោ ទូរេបាតី; ឯវមេវ ខោ, សាឡ្ហ, អរិយសាវកោ សម្មាសមាធិ ហោតិ។ សម្មាសមាធិ, សាឡ្ហ, អរិយសាវកោ យំ កិញ្ចិ រូបំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ រូបំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។ យា កាចិ វេទនា...បេ... យា កាចិ សញ្ញា... យេ កេចិ សង្ខារា... យំ កិញ្ចិ វិញ្ញាណំ អតីតានាគតបច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱឡារិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ សន្តិកេ វា, សព្ពំ វិញ្ញាណំ ‘នេតំ មម, នេសោហមស្មិ, ន មេសោ អត្តា’តិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ។

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສາຬ຺ຫ, ໂຍຘາຊີໂວ ອກ຺ຂຓເວຘີ; ເອວເມວ ໂຂ, ສາຬ຺ຫ, ອຣິຍສາວໂກ ສມ຺ມາສມາຘິ ໂຫຕິ. ສມ຺ມາສມາຘິ, ສາຬ຺ຫ, ອຣິຍສາວໂກ 'ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ...ເປ... 'ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ ປຏິປທາ'ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ.

"ເສຍ຺ຍຖາປິ, ສາຬ຺ຫ, ໂຍຘາຊີໂວ ມຫໂຕ ກາຍສ຺ສ ປທາເລຕາ; ເອວເມວ ໂຂ, ສາຬ຺ຫ, ອຣິຍສາວໂກ ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ສມ຺ມາວິມຸຕ຺ຕິ, ສາຬ຺ຫ, ອຣິຍສາວໂກ ມຫນ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊາກ຺ຂນ຺ຘໍ ປທາເລຕີ"ຕິ. ຉຏ຺ຐໍ.

໗. ມລ຺ລິກາເທວີສຸຕ຺ຕໍ

໑໙໗. ເອກໍ ສມຍໍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຊຕວເນ ອນາຖປິຓ຺ຑິກສ຺ສ ອາຣາເມ. ອຖ ໂຂ ມລ຺ລິກາ ເທວີ ເຍນ ຠຄວາ ເຕນຸປສງ຺ກມິ; ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິວາເທຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນາ ໂຂ ມລ຺ລິກາ ເທວີ ຠຄວນ຺ຕໍ ເອຕທໂວຈ –

"ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເຘກຈ຺ໂຈ ມາຕຸຄາໂມ ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ ຈ ໂຫຕິ ທຸຣູປາ ສຸປາປິກາ [ສ຺ຍາ. ປີ. ໂປຕ຺ຖເກສຸ "ທຸພ຺ພຓ຺ໂຓ ຈ ໂຫຕິ ທຸຣູໂປ ສຸປາປໂກ"ຕິ ເອວມາທິກາ ປຸລ຺ລິງ຺ຄວເສນ ທິສ຺ສຕິ] ທສ຺ສນາຍ; ທລິທ຺ທາ ຈ ໂຫຕິ ອປ຺ປສ຺ສກາ ອປ຺ປໂຠຄາ ອເປ຺ປສກ຺ຂາ ຈ?

"ໂກ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເຘກຈ຺ໂຈ ມາຕຸຄາໂມ ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ ຈ ໂຫຕິ ທຸຣູປາ ສຸປາປິກາ ທສ຺ສນາຍ; ອຑ຺ຒາ ຈ ໂຫຕິ ມຫທ຺ຘນາ ມຫາໂຠຄາ ມເຫສກ຺ຂາ ຈ?

"ໂກ ນຸ ໂຂ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເຘກຈ຺ໂຈ ມາຕຸຄາໂມ ອຠິຣູປາ ຈ ໂຫຕິ ທສ຺ສນີຍາ ປາສາທິກາ ປຣມາຍ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ; ທລິທ຺ທາ ຈ ໂຫຕິ ອປ຺ປສ຺ສກາ ອປ຺ປໂຠຄາ ອເປ຺ປສກ຺ຂາ ຈ?

"ໂກ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ເຫຕຸ ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ, ເຍນ ມິເຘກຈ຺ໂຈ ມາຕຸຄາໂມ ອຠິຣູປາ ຈ ໂຫຕິ ທສ຺ສນີຍາ ປາສາທິກາ ປຣມາຍ ວຓ຺ຓໂປກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ, ອຑ຺ຒາ ຈ ໂຫຕິ ມຫທ຺ຘນາ ມຫາໂຠຄາ ມເຫສກ຺ຂາ ຈາ"ຕິ?

"ອິຘ, ມລ຺ລິເກ, ເອກຈ຺ໂຈ ມາຕຸຄາໂມ ໂກຘນາ ໂຫຕິ ອຸປາຍາສພຫຸລາ. ອປ຺ປມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕາ ສມານາ ອຠິສຊ຺ຊຕິ ກຸປ຺ປຕິ ພ຺ຍາປຊ຺ຊຕິ ປຕິຕ຺ຖີຍຕິ, ໂກປຎ຺ຈ ໂທສຎ຺ຈ ອປ຺ປຈ຺ຈຍຎ຺ຈ ປາຕຸກໂຣຕິ. ສາ [ໂສ (ສ຺ຍາ.)] ນ ທາຕາ ໂຫຕິ ສມຓສ຺ສ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວາ ອນ຺ນໍ ປານໍ ວຕ຺ຖໍ ຍານໍ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນໍ ເສຍ຺ຍາວສຖປທີເປຍ຺ຍໍ. ອິສ຺ສາມນິກາ [ອິສ຺ສາມນໂກ (ສ຺ຍາ.)] ໂຂ ປນ ໂຫຕິ; ປຣລາຠສກ຺ກາຣຄຣຸກາຣມານນວນ຺ທນປູຊນາສຸ ອິສ຺ສຕິ ອຸປທຸສ຺ສຕິ ອິສ຺ສໍ ພນ຺ຘຕິ. ສາ ເຈ ຕໂຕ ຈຸຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ສາ [ໂສ (ສ຺ຍາ.)] ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາຊາຍຕິ ທຸພ຺ພຓ຺ຓາ ຈ ໂຫຕິ ທຸຣູປາ ສຸປາປິກາ ທສ຺ສນາຍ; ທລິທ຺ທາ ຈ ໂຫຕິ ອປ຺ປສ຺ສກາ ອປ຺ປໂຠຄາ ອເປ຺ປສກ຺ຂາ ຈ.

“ពុឆ បត, យល្លិកេ, ខុកច្ឆោ យាឮការយោ កោឆតា ហោតិ ក្តបិឃាឃពហុលិ៍ អប្បយ្យិ ទុត្តា ឃយាតា អកិឃឌ្ឈតិ ឮប្បតិ ញ្ញាបឌ្ឈតិ បតិត្តឹឃតិ, កោបញ្ចា ខោឃញ្ចា អប្បញ្ចឃញ្ចា បិឮកទោតិ៍ ឃា ឌាតា ហោតិ ឃយឈយ្យ ចា ព្រាហ្មណយ្យ ចា អត្តិ បិតំ ចត្តិ ឃាតំ យាលិកត្តចិលេបតំ សេឃ្យាចឃឆបឌឹបេឃ្យ៍ អតិយ្យាយតិកា ឈោ បត ហោតិ; បទលិកឃក្ការកក្ការយាតតចក្កតប្បុឌតាឃុ ត ព្ពុយ្យតិ ត ក្តបឌុយ្យតិ ត ព្ពុយ្យំ ពត្តតិ៍ ឃា ឆេ តទោ ទុតា ព្ពុត្តត្តិ អាកច្ឆតិ, ឃា ឃត្ត ឃត្ត បច្ចាឌាឃតិ ទុព្ពណ្ណា ច ហោតិ ទុទ្ធបិ ឃុបិបិកា ឌយ្យតាឃ; អប្ពា ច ហោតិ យហដ្ឋតា យហាកោកា យហោឃក្កា ច៍

“ពុឆ បត, យល្លិកេ, ខុកច្ឆោ យាឮការយោ អក្កោឆតា ហោតិ អតុបិឃាឃពហុលិ៍ ពហុយ្យិ ទុត្តា ឃយាតា តាកិឃឌ្ឈតិ ត ឮប្បតិ ត ញ្ញាបឌ្ឈតិ ត បតិត្តឹឃតិ, ត កោបញ្ចា ខោឃញ្ចា អប្បញ្ចឃញ្ចា បិឮកទោតិ៍ ឃា ត ឌាតា ហោតិ ឃយឈយ្យ ចា ព្រាហ្មណយ្យ ចា អត្តិ បិតំ ចត្តិ ឃាតំ យាលិកត្តចិលេបតំ សេឃ្យាចឃឆបឌឹបេឃ្យ៍ ព្ពុយ្យាយតិកា ឈោ បត ហោតិ; បទលិកឃក្ការកក្ការយាតតចក្កតប្បុឌតាឃុ ព្ពុយ្យតិ ក្តបឌុយ្យតិ ព្ពុយ្យំ ពត្តតិ៍ ឃា ឆេ តទោ ទុតា ព្ពុត្តត្តិ អាកច្ឆតិ, ឃា ឃត្ត ឃត្ត បច្ចាឌាឃតិ អកិទ្ធបិ ច ហោតិ ឌយ្យតឹឃា បិឃាឌិកា បទយាឃ ចណ្ណបេក្កទតាឃ ឃយត្កាកតា; ឌលិក្កា ច ហោតិ អប្បយ្យកា អប្បកោកា អប្បោឃក្កា ច៍

“ពុឆ បត, យល្លិកេ, ខុកច្ឆោ យាឮការយោ អក្កោឆតា ហោតិ អតុបិឃាឃពហុលិ៍ ពហុយ្យិ ទុត្តា ឃយាតា តាកិឃឌ្ឈតិ ត ឮប្បតិ ត ញ្ញាបឌ្ឈតិ ត បតិត្តឹឃតិ, ត កោបញ្ចា ខោឃញ្ចា អប្បញ្ចឃញ្ចា បិឮកទោតិ៍ ឃា ឌាតា ហោតិ ឃយឈយ្យ ចា ព្រាហ្មណយ្យ ចា អត្តិ បិតំ ចត្តិ ឃាតំ យាលិកត្តចិលេបតំ សេឃ្យាចឃឆបឌឹបេឃ្យ៍ អតិយ្យាយតិកា ឈោ បត ហោតិ; បទលិកឃក្ការកក្ការយាតតចក្កតប្បុឌតាឃុ ត ព្ពុយ្យតិ ត ក្តបឌុយ្យតិ ត ព្ពុយ្យំ ពត្តតិ៍ ឃា ឆេ តទោ ទុតា ព្ពុត្តត្តិ អាកច្ឆតិ, ឃា ឃត្ត ឃត្ត បច្ចាឌាឃតិ អកិទ្ធបិ ច ហោតិ ឌយ្យតឹឃា បិឃាឌិកា បទយាឃ ចណ្ណបេក្កទតាឃ ឃយត្កាកតា; អប្ពា ច ហោតិ យហដ្ឋតា យហាកោកា យហោឃក្កា ច៍

“អឃំ ឈោ, យល្លិកេ, ហេតុ អឃំ បច្ចយោ, ឃេត បិឆេកច្ឆោ យាឮការយោ ទុព្ពណ្ណា ច ហោតិ ទុទ្ធបិ ឃុបិបិកា ឌយ្យតាឃ; ឌលិក្កា ច ហោតិ អប្បយ្យកា អប្បកោកា អប្បោឃក្កា ច៍ អឃំ បត, យល្លិកេ, ហេតុ អឃំ បច្ចយោ, ឃេត បិឆេកច្ឆោ យាឮការយោ ទុព្ពណ្ណា ច ហោតិ ទុទ្ធបិ ឃុបិបិកា ឌយ្យតាឃ; អប្ពា ច ហោតិ យហដ្ឋតា យហាកោកា យហោឃក្កា ច៍ អឃំ ឈោ, យល្លិកេ, ហេតុ អឃំ បច្ចយោ, ឃេត បិឆេកច្ឆោ យាឮការយោ អកិទ្ធបិ ច ហោតិ ឌយ្យតឹឃា បិឃាឌិកា បទយាឃ ចណ្ណបេក្កទតាឃ ឃយត្កាកតា; ឌលិក្កា ច ហោតិ អប្បយ្យកា អប្បកោកា អប្បោឃក្កា ច៍ អឃំ បត, យល្លិកេ, ហេតុ អឃំ បច្ចយោ, ឃេត បិឆេកច្ឆោ យាឮការយោ អកិទ្ធបិ ច ហោតិ ឌយ្យតឹឃា បិឃាឌិកា បទយាឃ ចណ្ណបេក្កទតាឃ ឃយត្កាកតា; អប្ពា ច ហោតិ យហដ្ឋតា យហាកោកា យហោឃក្កា ចា”តិ៍

ខុចំ ទុតេ្ត យល្លិកា ឌេឌឹ កកចត្តិ ខុតឌចោច – “ឃា ត្វតាហំ [ឃា ត្វតាហំ (ឃ្យា៍), ឃំ ត្វតាហំ (ក៍)] កតេ្ត, អញ្ញា ឌាតិំ [អញ្ញាឃ ឌាតិឃា (ឃ្យា៍)] កោឆតា អហោឃិំ ក្តបិឃាឃពហុលិ, អប្បយ្យិ ទុត្តា ឃយាតា អកិឃឌ្ឈិំ ឮប្បិំ ញ្ញាបឌ្ឈិំ បតិត្តឹឃិំ កោបញ្ចា ខោឃញ្ចា អប្បញ្ចឃញ្ចា បិត្វាកាឃិំ, ឃាហំ, កតេ្ត, ខុតទហិ ទុព្ពណ្ណា ទុទ្ធបិ ឃុបិបិកា ឌយ្យតាឃ៍

“ᨿᩣ ᨸᨶᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨴᩣᨿᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ ᩈᨾᨱᩈ᩠ᩈ ᩅᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈ᩠ᩈ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩣᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨿᩣᨶᩴ ᨾᩣᩃᩣᨣᨶ᩠ᨵᩅᩥᩃᩮᨸᨶᩴ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᩈᨳᨸᨴᩦᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ, ᨲᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᩣ [ᩋᨯ᩠ᨰᩣ ᨧ (ᩈᩦ᪨ ᨸᩦ᪨ ᨠ᪨)] ᨾᩉᨴ᩠ᨵᨶᩣ ᨾᩉᩣᨽᩮᩣᨣᩣ᪨

“ᨿᩣ ᨸᨶᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᩋᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᨶᩥᨠᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ, ᨸᩁᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᨣᩁᩩᨠᩣᩁᨾᩣᨶᨶᩅᨶ᩠ᨴᨶᨸᩪᨩᨶᩣᩈᩩ ᨶ ᩍᩈ᩠ᩈᩥᩴ ᨶ ᩏᨸᨴᩩᩈ᩠ᩈᩥᩴ ᨶ ᩍᩈ᩠ᩈᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᩴ, ᨲᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨾᩉᩮᩈᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩁᩣᨩᨠᩩᩃᩮ ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥᨠᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ, ᨲᩣᩈᩣᩉᩴ ᩍᩈ᩠ᩈᩁᩣᨵᩥᨸᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩣᩁᩮᨾᩥ᪨ ᩑᩈᩣᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨣ᩠ᨣᩮ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᨵᨶᩣ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ ᩋᨶᩩᨸᩣᨿᩣᩈᨻᩉᩩᩃᩣ, ᨻᩉᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾᩣᨶᩣ ᨶᩣᨽᩥᩈᨩ᩠ᨩᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ ᨶ ᨠᩩᨸ᩠ᨸᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ ᨶ ᨻ᩠ᨿᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ ᨶ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᨳᩦᨿᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ, ᨠᩮᩣᨸᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩣᩈᨬ᩠ᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨬ᩠ᨧ ᨶ ᨸᩣᨲᩩᨠᩁᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ; ᨴᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ ᩈᨾᨱᩈ᩠ᩈ ᩅᩣ ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈ᩠ᩈ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩣᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨿᩣᨶᩴ ᨾᩣᩃᩣᨣᨶ᩠ᨵᩅᩥᩃᩮᨸᨶᩴ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᩅᩈᨳᨸᨴᩦᨸᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨ ᩋᨶᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᨶᩥᨠᩣ ᨽᩅᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ, ᨸᩁᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᨣᩁᩩᨠᩣᩁᨾᩣᨶᨶᩅᨶ᩠ᨴᨶᨸᩪᨩᨶᩣᩈᩩ ᨶ ᩍᩈ᩠ᩈᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ ᨶ ᩏᨸᨴᩩᩈ᩠ᩈᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ ᨶ ᩍᩈ᩠ᩈᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᩈ᩠ᩈᩣᨾᩥ᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ...ᨸᩮ... ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩴ ᨾᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩ ᩋᨩ᩠ᨩᨲᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᩣᨱᩩᨸᩮᨲᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪘᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨸᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪙᪘᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ [ᨸᩩ᪨ ᨸ᪨ ᪑᪗᪔; ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪗; ᨯᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪒᪑᪔; ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑᪔᪗-᪑᪙᪒] ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨲᩣᨸᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨸᩁᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᨸᩁᩥᨲᩣᨸᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨲᩣᨸᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨸᩁᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣ ᨧ ᨸᩁᨸᩁᩥᨲᩣᨸᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨲᩣᨸᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨸᩁᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣ ᨶ ᨸᩁᨸᩁᩥᨲᩣᨸᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣ ᨶ ᨸᩁᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᩈᩦᨲᩦᨽᩪᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨽᩪᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨

“ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨲᩣᨸᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᨧᩮᩃᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧᩣᩁᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨸᩃᩮᨡᨶᩮᩣ ᨶᩑᩉᩥᨽᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᨶᨲᩥᨭ᩠ᨮᨽᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᨶᩣᨽᩥᩉᨭᩴ ᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈ᩠ᩈᨠᨲᩴ ᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨶᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨶ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩥᨾᩩᨡᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨶ ᨠᩊᩮᩣᨸᩥᨾᩩᨡᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨶ ᩑᩊᨠᨾᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨶ ᨴᨱ᩠ᨯᨾᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨶ ᨾᩩᩈᩃᨾᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᨶ ᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᨿᩣ ᨶ ᨸᩣᨿᨾᩣᨶᩣᨿ ᨶ ᨸᩩᩁᩥᩈᨶ᩠ᨲᩁᨣᨲᩣᨿ ᨶ ᩈᨦ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᨶ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣ ᩈᨱ᩠ᨯᩈᨱ᩠ᨯᨧᩣᩁᩥᨶᩦ ᨶ ᨾᨧ᩠ᨨᩴ ᨶ ᨾᩴᩈᩴ ᨶ ᩈᩩᩁᩴ ᨶ ᨾᩮᩁᨿᩴ ᨶ ᨳᩩᩈᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᩥᩅᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᨠᩣᨣᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩣᩃᩮᩣᨸᩥᨠᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨣᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩃᩮᩣᨸᩥᨠᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩃᩮᩣᨸᩥᨠᩮᩣ; ᩑᨠᩥᩈ᩠ᩈᩣᨸᩥ ᨴᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨿᩣᨸᩮᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥᨸᩥ ᨴᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨿᩣᨸᩮᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨲ᩠ᨲᩉᩥᨸᩥ ᨴᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨿᩣᨸᩮᨲᩥ; ᩑᨠᩣᩉᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᩉᩣᩁᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᨾᩣᩈᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ
ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨽᨲ᩠ᨲᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪨

“សោ សាកភក្ខោបិ ហោតិ សាមាកភក្ខោបិ ហោតិ នីវារភក្ខោបិ ហោតិ ទទ្ទុលភក្ខោបិ ហោតិ ហដភក្ខោបិ ហោតិ កណភក្ខោបិ ហោតិ អាចាមភក្ខោបិ ហោតិ បិញ្ញាកភក្ខោបិ ហោតិ តិណភក្ខោបិ ហោតិ គោមយភក្ខោបិ ហោតិ; វនមូលផលាហារោបិ យាបេតិ បវត្តផលភោជី។

“សោ សាណានិបិ ធារេតិ មសាណានិបិ ធារេតិ ឆវទុស្សានិបិ ធារេតិ បំសុកូលានិបិ ធារេតិ តិរីដានិបិ ធារេតិ អជិនម្បិ ធារេតិ អជិនក្ខិបម្បិ ធារេតិ កុសចីរម្បិ ធារេតិ វាកចីរម្បិ ធារេតិ ផលកចីរម្បិ ធារេតិ កេសកម្ពលម្បិ ធារេតិ វាឡកម្ពលម្បិ ធារេតិ ឧលូកបក្ខម្បិ ធារេតិ; កេសមស្សុលោចកោបិ ហោតិ កេសមស្សុលោចនានុយោគមនុយុត្តោ; ឧព្ភដ្ឋកោបិ ហោតិ អាសនបដិក្ខិត្តោ; ឧក្កុដិកោបិ ហោតិ ឧក្កុដិកប្បធានមនុយុត្តោ; កណ្ដកាបស្សយិកោបិ ហោតិ កណ្ដកាបស្សយេ សេយ្យំ កប្បេតិ; សាយតតិយកម្បិ ឧទកោរោហនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ។ ឥតិ ឯវរូបំ អនេកវិហិតំ កាយស្ស អាតាបនបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បរន្តបោ ហោតិ បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ ឱរព្ភិកោ ហោតិ សូករិកោ សាកុណិកោ មាគវិកោ លុទ្ទោ មច្ឆឃាតកោ ចោរោ ចោរឃាតកោ គោឃាតកោ ពន្ធនាគារិកោ, យេ វា បនញ្ញេបិ កេចិ កុរូរកម្មន្តា។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បរន្តបោ ហោតិ បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ច ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ បរន្តបោ ច បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បុគ្គលោ រាជា វា ហោតិ ខត្តិយោ មុទ្ធាវសិត្តោ, ព្រាហ្មណោ វា ហោតិ មហាសាលោ។ សោ បុរត្ថិមេន នគរស្ស នវំ សន្ថាគារំ ការាបេត្វា កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា ខរាជិនំ និវាសេត្វា សប្បិតេលេន កាយំ អព្ភញ្ជិត្វា មគវិសាណេន បិដ្ឋិំ កណ្ឌុវមានោ នវំ សន្ថាគារំ បវិសតិ, សទ្ធិំ មហេសិយា ព្រាហ្មណេន ច បុរោហិតេន។ សោ តត្ថ អនន្តរហិតាយ ភូមិយា ហរិតុបលិត្តាយ សេយ្យំ កប្បេតិ។ ឯកិស្សាយ គាវិយា សរូបវច្ឆាយ យំ ឯកស្មិំ ថនេ ខីរំ ហោតិ តេន រាជា យាបេតិ; យំ ទុតិយស្មិំ ថនេ ខីរំ ហោតិ តេន មហេសី យាបេតិ; យំ តតិយស្មិំ ថនេ ខីរំ ហោតិ តេន ព្រាហ្មណោ បុរោហិតោ យាបេតិ; យំ ចតុត្ថស្មិំ ថនេ ខីរំ ហោតិ តេន អគ្គិំ ជុហតិ [ជុហន្តិ (សី. បី.)]; អវសេសេន វច្ឆកោ យាបេតិ។ សោ ឯវមាហ – ‘ឯត្តកា ឧសភា ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ, ឯត្តកា វច្ឆតរា ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ, ឯត្តកា វច្ឆតរិយោ ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ, ឯត្តកា អជា ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ, ឯត្តកា ឧរព្ភា ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ, (ឯត្តកា អស្សា ហញ្ញន្តុ យញ្ញត្ថាយ,) [( ) នត្ថិ សី. ស្យា. កំ. បី. បោត្ថកេសុ] ឯត្តកា រុក្ខា ឆិជ្ជន្តុ យូបត្ថាយ, ឯត្តកា ទព្ភា លូយន្តុ ពរិហិសត្ថាយា’តិ [បរិក្ខេបត្ថាយាតិ (ក.)]។ យេបិស្ស តេ ហោន្តិ ទាសាតិ វា បេស្សាតិ វា កម្មករាតិ វា តេបិ ទណ្ឌតជ្ជិតា ភយតជ្ជិតា អស្សុមុខា រុទមានា បរិកម្មានិ ករោន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ អត្តន្តបោ ច ហោតិ អត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ បរន្តបោ ច បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ។

“កតមោ ច , ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ នេវត្តន្តបោ ហោតិ នាត្តបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ ន បរន្តបោ ន បរបរិតាបនានុយោគមនុយុត្តោ? សោ អនត្តន្តបោ អបរន្តបោ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និច្ឆាតោ និព្ពុតោ សីតីភូតោ សុខប្បដិសំវេទី ព្រហ្មភូតេន អត្តនា វិហរតិ។ ឥធ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោ សុគតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិ សត្ថា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធោ ភគវា។ សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្រហ្មកំ សស្សមណព្រាហ្មណិំ បជំ សទេវមនុស្សំ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទេតិ។ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សាត្ថំ សព្យញ្ជនំ, កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ បកាសេតិ។ តំ ធម្មំ សុណាតិ គហបតិ វា គហបតិបុត្តោ វា អញ្ញតរស្មិំ វា កុលេ បច្ចាជាតោ។ សោ តំ ធម្មំ សុត្វា តថាគតេ សទ្ធំ បដិលភតិ។ សោ តេន សទ្ធាបដិលាភេន សមន្នាគតោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – ‘សម្ពាធោ ឃរាវាសោ រជាបថោ, អព្ភោកាសោ បព្ពជ្ជា; នយិទំ សុករំ អគារំ អជ្ឈាវសតា ឯកន្តបរិបុណ្ណំ ឯកន្តបរិសុទ្ធំ សង្ខលិខិតំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ; យំនូនាហំ កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជេយ្យ’ន្តិ។ សោ អបរេន សមយេន អប្បំ វា ភោគក្ខន្ធំ បហាយ, មហន្តំ វា ភោគក្ខន្ធំ បហាយ, អប្បំ វា ញាតិបរិវដ្ដំ បហាយ, មហន្តំ វា ញាតិបរិវដ្ដំ បហាយ, កេសមស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្ថានិ អច្ឆាទេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជតិ។

“សោ ឯវំ បព្ពជិតោ សមានោ ភិក្ខូនំ សិក្ខាសាជីវសមាបន្នោ បាណាតិបាតំ បហាយ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ និហិតទណ្ឌោ និហិតសត្ថោ លជ្ជី ទយាបន្នោ, សព្ពបាណភូតហិតានុកម្បី វិហរតិ។ អទិន្នាទានំ បហាយ អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ ទិន្នាទាយី ទិន្នបាដិកង្ខី, អថេនេន សុចិភូតេន អត្តនា វិហរតិ។ អព្រហ្មចរិយំ បហាយ ព្រហ្មចារី ហោតិ អារាចារី វិរតោ មេថុនា គាមធម្មា។ មុសាវាទំ បហាយ មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ សច្ចវាទី សច្ចសន្ធោ ថេតោ បច្ចយិកោ អវិសំវាទកោ លោកស្ស។ បិសុណំ វាចំ បហាយ បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, ឥតោ សុត្វា អមុត្រ អក្ខាតា ឥមេសំ ភេទាយ, អមុត្រ វា សុត្វា ឥមេសំ អក្ខាតា អមូសំ ភេទាយ; ឥតិ ភិន្នានំ វា សន្ធាតា, សហិតានំ វា អនុប្បទាតា, សមគ្គារាមោ សមគ្គរតោ សមគ្គនន្ទី សមគ្គករណិំ វាចំ ភាសិតា ហោតិ។ ផរុសំ វាចំ បហាយ ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ; យា សា វាចា នេលា កណ្ណសុខា បេមនីយា ហទយង្គមា បោរី ពហុជនកន្តា ពហុជនមនាបា តថារូបិំ វាចំ ភាសិតា ហោតិ។ សម្ផប្បលាបំ បហាយ សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ កាលវាទី ភូតវាទី អត្ថវាទី ធម្មវាទី វិនយវាទី; និធានវតិំ វាចំ ភាសិតា ហោតិ កាលេន សាបទេសំ បរិយន្តវតិំ អត្ថសំហិតំ។

“សោ ពីជគាមភូតគាមសមារម្ភា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឯកភត្តិកោ ហោតិ រត្តូបរតោ វិរតោ វិកាលភោជនា។ នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា បដិវិរតោ ហោតិ។ មាលាគន្ធវិលេបនធារណមណ្ឌនវិភូសនដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឧច្ចាសយនមហាសយនា បដិវិរតោ ហោតិ។ ជាតរូបរជតបដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ។ អាមកធញ្ញបដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ។ អាមកមំសបដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឥត្ថិកុមារិកបដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ។ ទាសិទាសបដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ។ អជេឡកបដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ។ កុក្កុដសូករបដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ។ ហត្ថិគវស្សវឡវបដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ។ ខេត្តវត្ថុបដិគ្គហណា បដិវិរតោ ហោតិ។ ទូតេយ្យបហិណគមនានុយោគា បដិវិរតោ ហោតិ។ កយវិក្កយា បដិវិរតោ ហោតិ។ តុលាកូដកំសកូដមានកូដា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឧក្កោដនវញ្ចននិកតិសាចិយោគា បដិវិរតោ ហោតិ។

ឆេទនវធពន្ធនវិបរាមោសអាលោបសហសាការា បដិវិរតោ ហោតិ។

“សោ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ កាយបរិហារិកេន ចីវរេន កុច្ឆិបរិហារិកេន បិណ្ឌបាតេន។ សោ យេន យេនេវ បក្កមតិ សមាទាយេវ បក្កមតិ។ សេយ្យថាបិ នាម បក្ខី សកុណោ យេន យេនេវ ឌេតិ, សបត្តភារោវ ឌេតិ; ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុ សន្តុដ្ឋោ ហោតិ កាយបរិហារិកេន ចីវរេន កុច្ឆិបរិហារិកេន បិណ្ឌបាតេន។ សោ យេន យេនេវ បក្កមតិ , សមាទាយេវ បក្កមតិ។ សោ ឥមិនា អរិយេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ អជ្ឈត្តំ អនវជ្ជសុខំ បដិសំវេទេតិ។

“សោ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី។ យត្វាធិករណមេនំ ចក្ខុន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ; រក្ខតិ ចក្ខុន្ទ្រិយំ; ចក្ខុន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា... ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា... ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា... កាយេន ផោដ្ឋព្ពំ ផុសិត្វា... មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ ន និមិត្តគ្គាហី ហោតិ នានុព្យញ្ជនគ្គាហី។ យត្វាធិករណមេនំ មនិន្ទ្រិយំ អសំវុតំ វិហរន្តំ អភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវេយ្យុំ, តស្ស សំវរាយ បដិបជ្ជតិ; រក្ខតិ មនិន្ទ្រិយំ; មនិន្ទ្រិយេ សំវរំ អាបជ្ជតិ។ សោ ឥមិនា អរិយេន ឥន្ទ្រិយសំវរេន សមន្នាគតោ អជ្ឈត្តំ អព្យាសេកសុខំ បដិសំវេទេតិ។

“សោ អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេ សម្បជានការី ហោតិ, អាលោកិតេ វិលោកិតេ សម្បជានការី ហោតិ, សមិញ្ជិតេ បសារិតេ សម្បជានការី ហោតិ, សង្ឃាដិបត្តចីវរធារណេ សម្បជានការី ហោតិ, អសិតេ បីតេ ខាយិតេ សាយិតេ សម្បជានការី ហោតិ, ឧច្ចារបស្សាវកម្មេ សម្បជានការី ហោតិ, គតេ ឋិតេ និសិន្នេ សុត្តេ ជាគរិតេ ភាសិតេ តុណ្ហីភាវេ សម្បជានការី ហោតិ ។

“សោ ឥមិនា ច អរិយេន សីលក្ខន្ធេន សមន្នាគតោ, (ឥមាយ ច អរិយាយ សន្តុដ្ឋិយា សមន្នាគតោ,) [( ) នត្ថិ សី។ ស្យា។ បោត្ថកេសុ។ ម។ និ។ ១។២៩៦; ម។ និ។ ២។១៣ បស្សិតព្ពំ] ឥមិនា ច អរិយេន ឥន្ទ្រិយសំវរេន សមន្នាគតោ, ឥមិនា ច អរិយេន សតិសម្បជញ្ញេន សមន្នាគតោ [សមន្នាគតោ។ សោ (ក។)] វិវិត្តំ សេនាសនំ ភជតិ អរញ្ញំ រុក្ខមូលំ បព្ពតំ កន្ទរំ គិរិគុហំ សុសានំ វនបត្ថំ អព្ភោកាសំ បលាលបុញ្ជំ។ សោ បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ និសីទតិ បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ឧជុំ កាយំ បណិធាយ បរិមុខំ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា។ សោ អភិជ្ឈំ លោកេ បហាយ វិគតាភិជ្ឈេន ចេតសា វិហរតិ, អភិជ្ឈាយ ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ ព្យាបាទបទោសំ បហាយ អព្យាបន្នចិត្តោ វិហរតិ សព្ពបាណភូតហិតានុកម្បី, ព្យាបាទបទោសា ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ ថិនមិទ្ធំ បហាយ វិគតថិនមិទ្ធោ វិហរតិ អាលោកសញ្ញី សតោ សម្បជានោ, ថិនមិទ្ធា ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហាយ អនុទ្ធតោ វិហរតិ អជ្ឈត្តំ វូបសន្តចិត្តោ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចា ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ វិចិកិច្ឆំ បហាយ តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ វិហរតិ អកថំកថី កុសលេសុ ធម្មេសុ, វិចិកិច្ឆាយ ចិត្តំ បរិសោធេតិ។ សោ ឥមេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ វិវិច្ចេវ កាមេហិ...បេ... ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។

“សោ ឯវំ សមាហិតេ ចិត្តេ បរិសុទ្ធេ បរិយោទាតេ អនង្គណេ វិគតូបក្កិលេសេ មុទុភូតេ កម្មនិយេ ឋិតេ អានេញ្ជប្បត្តេ

ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶᩥᩅᩤᩈᩣᨶᩩᩔᨲᩥᨬᩣᨱᩣᨿ...ᨷᩮ... ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᩩᨲᩪᨷᨷᩤᨲᨬᩣᨱᩣᨿ...ᨷᩮ... (ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩣᩉᩥᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨴᩣᨲᩮ ᩋᨶᨦ᩠ᨣᨱᩮ ᩅᩥᨣᨲᩪᨷᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨾᩩᨴᩩᨽᩪᨲᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮ ᩋᩣᨶᩮᨬ᩠ᨩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ) ᩋᩣᩈᩅᩣᨶᩴ ᨡᨿᨬᩣᨱᩣᨿ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᨲᩥ᪈ ᩈᩮᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪈ ‘ᩍᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᩋᩣᩈᩅᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ , ‘ᩋᨿᩴ ᩋᩣᩈᩅᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ‘ᩋᨿᩴ ᩋᩣᩈᩅᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨣᩣᨾᩥᨶᩦ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪈

“ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨷᩔᨲᩮᩣ ᨠᩣᨾᩣᩈᩅᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩅᩣᩈᩅᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᩅᩣᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ; ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩥᨲᩥ ᨬᩣᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪈ ‘ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩣᨲᩥ, ᩅᩩᩈᩥᨲᩴ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩴ, ᨠᨲᩴ ᨠᩁᨱᩦᨿᩴ, ᨶᩣᨷᩁᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪈ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨷᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨲᩣᨷᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨷᩁᨶ᩠ᨲᨷᩮᩣ ᨶ ᨷᩁᨷᩁᩥᨲᩣᨷᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨾᨶᩩᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪈ ᩈᩮᩣ ᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᨷᩮᩣ ᨶ ᨷᩁᨶ᩠ᨲᨷᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ ᩈᩦᨲᩦᨽᩪᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩦ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨽᩪᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ᪈ ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪈ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪈

᪙᪈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪑᪙᪙᪈ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ – “ᨲᨱ᩠ᩉᩴ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ ᨩᩣᩃᩥᨶᩥᩴ ᩈᩁᩥᨲᩴ ᩅᩥᩈᨭᩴ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ, ᨿᩣᨿ ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩈ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨠᩩᩃᨠᨩᩣᨲᩮᩣ ᨣᩩᩃᩣᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨠᨩᩣᨲᩮᩣ [ᨣᩩᩃᩣᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨠᨩᩣᨲᩮᩣ (ᩈᩦ᪈ ᩈ᩠ᨿᩣ᪈ ᨠᩴ᪈ ᨷᩦ᪈) ᩋ᪈ ᨶᩥ᪈ ᩋᨭ᩠ᨮ᪈ ᪒᪈᪓᪈᪑᪙᪙] ᨾᩩᨬ᩠ᨩᨷᨻ᩠ᨻᨩᨽᩪᨲᩮᩣ ᩋᨷᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪈ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ, ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨳ; ᨽᩣᩈᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ᪈ “ᩑᩅᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᩔᩮᩣᩈᩩᩴ᪈ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨲᨴᩅᩮᩣᨧ –

“ᨠᨲᨾᩣ ᨧ ᩈᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨩᩣᩃᩥᨶᩦ ᩈᩁᩥᨲᩣ ᩅᩥᩈᨭᩣ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᨿᩣᨿ ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩈ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨠᩩᩃᨠᨩᩣᨲᩮᩣ ᨣᩩᩃᩣᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨠᨩᩣᨲᩮᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨩᨷᨻ᩠ᨻᨩᨽᩪᨲᩮᩣ ᩋᨷᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ? ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩔ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ, ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩣᩉᩥᩁᩔ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ᪈

“ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩔ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ? ᩋᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ [ᩑᩅᨾᩈ᩠ᨾᩥ (ᩈᩦ᪈), ᩑᩅᩈ᩠ᨾᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪈ ᨠᩴ᪈ ᨷᩦ᪈) ᩅᩥᨽ᪈ ᪙᪗᪓ ᨷᩔᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ] ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩈᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨲᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨷᩥᩉᩴ [ᩋᨷᩥᩉ (ᩈᩦ᪈ ᨷᩦ᪈), ᩋᨷᩥ (ᩈ᩠ᨿᩣ᪈ ᨠᩴ᪈)] ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨷᩥᩉᩴ [ᩋᨷᩥ (ᩈᩦ᪈ ᩈ᩠ᨿᩣ᪈ ᨠᩴ᪈ ᨷᩦ᪈)] ᩍᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨷᩥᩉᩴ [ᩋᨷᩥ (ᩈᩦ᪈ ᩈ᩠ᨿᩣ᪈ ᨠᩴ᪈ ᨷᩦ᪈)] ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨷᩥᩉᩴ [ᩋᨷᩥ (ᩈᩦ᪈ ᩈ᩠ᨿᩣ᪈ ᨠᩴ᪈ ᨷᩦ᪈)] ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨲ᩠ᨳᩴ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨽᩅᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪈ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩔ ᩏᨷᩣᨴᩣᨿ᪈

"ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩣᩉᩥᩁᩔ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ? ᩍᨾᩥᨶᩣᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩑᩅᩴᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᩈᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᨲᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨷᩥᩉᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨷᩥᩉᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨷᩥᩉᩴ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨷᩥᩉᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩈᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩣᩉᩥᩁᩔ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ᪨

"ᩍᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩔ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ, ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ ᨻᩣᩉᩥᩁᩔ ᩏᨷᩤᨴᩣᨿ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨨᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩑᩅᩁᩪᨷᩤᨶᩥ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩥ ᨨᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨶᩥ ᨨᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ , ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᨨᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨲᩴ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩥᨧᩁᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

"ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᩈᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣ ᨩᩣᩃᩥᨶᩦ ᩈᩁᩥᨲᩣ ᩅᩥᩈᨭᩣ ᩅᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᨿᩣᨿ ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩈ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩣᨠᩩᩃᨠᨩᩣᨲᩮᩣ ᨣᩩᩊᩦᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨠᨩᩣᨲᩮᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨩᨷᨻ᩠ᨻᨩᨽᩪᨲᩮᩣ ᩋᨷᩤᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨷᩤᨲᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨷᩮᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪁᪀᪀᪨ "ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, (ᨷᩮᨾᩣᨶᩥ) [( ) ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩦ᪨ ᩈ᩠ᨿᩣ᪨ ᨠᩴ᪨ ᨷᩦ᪨ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ] ᨩᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᨷᩮᨾᩣ ᨷᩮᨾᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨷᩮᨾᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨷᩮᨾᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ, ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨

"ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩮᨾᩣ ᨷᩮᨾᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩍᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᨶᩣᨷᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨷᩁᩮ ᩍᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨾᨶᩣᨷᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – 'ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨾ᩠ᨿᩣᨿᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩍᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᨶᩣᨷᩮᩣ, ᨲᩴ ᨷᩁᩮ ᩍᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨾᨶᩣᨷᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩦ'ᨲᩥ ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨷᩮᨾᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩮᨾᩣ ᨷᩮᨾᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨

"ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩮᨾᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨩᩣᨿᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩍᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᨶᩣᨷᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨷᩁᩮ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩋᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨾᨶᩣᨷᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – 'ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨾ᩠ᨿᩣᨿᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩍᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᨶᩣᨷᩮᩣ, ᨲᩴ ᨷᩁᩮ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩋᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨾᨶᩣᨷᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩦ'ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩮᨾᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨

"ᨠᨳᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨷᩮᨾᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨾᨶᩣᨷᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨷᩁᩮ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩋᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨾᨶᩣᨷᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – 'ᨿᩮᩣ ᨡᩮᩣ ᨾ᩠ᨿᩣᨿᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨾᨶᩣᨷᩮᩣ, ᨲᩴ ᨷᩁᩮ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩋᨠᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨾᨶᩣᨷᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩦ'ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨷᩮᨾᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨷᩮᨾᩴ ᨩᩣᨿᨲᩥ᪨

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ទោសា ទោសោ ជាយតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, បុគ្គលោ បុគ្គលស្ស អនិដ្ឋោ ហោតិ អកន្តោ អមនាបោ។ តំ បរេ ឥដ្ឋេន កន្តេន មនាបេន សមុទាចរន្តិ។ តស្ស ឯវំ ហោតិ – ‘យោ ខោ ម្យាយំ បុគ្គលោ អនិដ្ឋោ អកន្តោ អមនាបោ, តំ បរេ ឥដ្ឋេន កន្តេន មនាបេន សមុទាចរន្តី’តិ។ សោ តេសុ ទោសំ ជនេតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ទោសា ទោសោ ជាយតិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ បេមានិ ជាយន្តិ។

“យស្មិំ, ភិក្ខវេ, សមយេ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ…បេ… បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, យម្បិស្ស បេមា បេមំ ជាយតិ តម្បិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, យោបិស្ស បេមា ទោសោ ជាយតិ សោបិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, យម្បិស្ស ទោសា បេមំ ជាយតិ តម្បិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, យោបិស្ស ទោសា ទោសោ ជាយតិ សោបិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ។

“យស្មិំ, ភិក្ខវេ, សមយេ ភិក្ខុ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា…បេ… ទុតិយំ ឈានំ…បេ… តតិយំ ឈានំ…បេ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, យម្បិស្ស បេមា បេមំ ជាយតិ តម្បិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, យោបិស្ស បេមា ទោសោ ជាយតិ សោបិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, យម្បិស្ស ទោសា បេមំ ជាយតិ តម្បិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ, យោបិស្ស ទោសា ទោសោ ជាយតិ សោបិស្ស តស្មិំ សមយេ ន ហោតិ។

“យស្មិំ, ភិក្ខវេ, សមយេ ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិំ បញ្ញាវិមុត្តិំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ, យម្បិស្ស បេមា បេមំ ជាយតិ តម្បិស្ស បហីនំ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ, យោបិស្ស បេមា ទោសោ ជាយតិ សោបិស្ស បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ, យម្បិស្ស ទោសា បេមំ ជាយតិ តម្បិស្ស បហីនំ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលំ តាលាវត្ថុកតំ អនភាវកតំ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មំ, យោបិស្ស ទោសា ទោសោ ជាយតិ សោបិស្ស បហីនោ ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវកតោ អាយតិំ អនុប្បាទធម្មោ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ នេវ ឧស្សេនេតិ ន បដិសេនេតិ [ន បដិស្សេនេតិ (សី។ បី។)] ន ធូបាយតិ ន បជ្ជលតិ ន សម្បជ្ឈាយតិ [ន អបជ្ឈាយតិ (សី។), ន បជ្ឈាយតិ (ស្យា។ កំ។ បី។)]។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧស្សេនេតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, រូបវន្តំ វា អត្តានំ, អត្តនិ វា រូបំ, រូបស្មិំ វា អត្តានំ; វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វេទនាវន្តំ វា អត្តានំ , អត្តនិ វា វេទនំ, វេទនាយ វា អត្តានំ; សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, សញ្ញាវន្តំ វា អត្តានំ, អត្តនិ វា សញ្ញំ, សញ្ញាយ វា អត្តានំ; សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, សង្ខារវន្តំ វា អត្តានំ, អត្តនិ វា សង្ខារេ, សង្ខារេសុ វា អត្តានំ; វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ, អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណស្មិំ វា អត្តានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឧស្សេនេតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន ឧស្សេនេតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន រូបំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន រូបវន្តំ វា អត្តានំ, ន អត្តនិ វា រូបំ, ន រូបស្មិំ

វា អត្តានំ; ន វេទនំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វេទនាវន្តំ វា អត្តានំ, ន អត្តនិ វា វេទនំ, ន វេទនាយ វា អត្តានំ; ន សញ្ញំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន សញ្ញាវន្តំ វា អត្តានំ, ន អត្តនិ វា សញ្ញំ , ន សញ្ញាយ វា អត្តានំ; ន សង្ខារេ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន សង្ខារវន្តំ វា អត្តានំ, ន អត្តនិ វា សង្ខារេ, ន សង្ខារេសុ វា អត្តានំ; ន វិញ្ញាណំ អត្តតោ សមនុបស្សតិ, ន វិញ្ញាណវន្តំ វា អត្តានំ, ន អត្តនិ វា វិញ្ញាណំ, ន វិញ្ញាណស្មឹ វា អត្តានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន ឧស្សេនេតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បដិសេនេតិ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អក្កោសន្តំ បច្ចក្កោសតិ, រោសន្តំ បដិរោសតិ, ភណ្ឌន្តំ បដិភណ្ឌតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បដិសេនេតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន បដិសេនេតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អក្កោសន្តំ ន បច្ចក្កោសតិ, រោសន្តំ ន បដិរោសតិ, ភណ្ឌន្តំ ន បដិភណ្ឌតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន បដិសេនេតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធូបាយតិ? អស្មីតិ, ភិក្ខវេ, សតិ ឥត្ថស្មីតិ ហោតិ, ឯវំស្មីតិ ហោតិ, អញ្ញថាស្មីតិ ហោតិ, អសស្មីតិ ហោតិ, សតស្មីតិ ហោតិ, សន្តិ ហោតិ, ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ, ឯវំ សន្តិ ហោតិ, អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ, អបិហំ សន្តិ ហោតិ, អបិហំ ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ, អបិហំ ឯវំ សន្តិ ហោតិ, អបិហំ អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ, ភវិស្សន្តិ ហោតិ, ឥត្ថំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ, ឯវំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ, អញ្ញថា ភវិស្សន្តិ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ធូបាយតិ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន ធូបាយតិ? អស្មីតិ, ភិក្ខវេ, អសតិ ឥត្ថស្មីតិ ន ហោតិ, ឯវំស្មីតិ ន ហោតិ, អញ្ញថាស្មីតិ ន ហោតិ, អសស្មីតិ ន ហោតិ, សតស្មីតិ ន ហោតិ, សន្តិ ន ហោតិ, ឥត្ថំ សន្តិ ន ហោតិ, ឯវំ សន្តិ ន ហោតិ, អញ្ញថា សន្តិ ន ហោតិ, អបិហំ សន្តិ ន ហោតិ, អបិហំ ឥត្ថំ សន្តិ ន ហោតិ, អបិហំ ឯវំ សន្តិ ន ហោតិ, អបិហំ អញ្ញថា សន្តិ ន ហោតិ, ភវិស្សន្តិ ន ហោតិ, ឥត្ថំ ភវិស្សន្តិ ន ហោតិ, ឯវំ ភវិស្សន្តិ ន ហោតិ, អញ្ញថា ភវិស្សន្តិ ន ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន ធូបាយតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បជ្ជលតិ? ឥមិនា អស្មីតិ, ភិក្ខវេ, សតិ ឥមិនា ឥត្ថស្មីតិ ហោតិ, ឥមិនា ឯវំស្មីតិ ហោតិ, ឥមិនា អញ្ញថាស្មីតិ ហោតិ, ឥមិនា អសស្មីតិ ហោតិ, ឥមិនា សតស្មីតិ ហោតិ, ឥមិនា សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា ឯវំ សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា អបិហំ សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា អបិហំ ឥត្ថំ សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា អបិហំ ឯវំ សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា អបិហំ អញ្ញថា សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា ភវិស្សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា ឥត្ថំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា ឯវំ ភវិស្សន្តិ ហោតិ, ឥមិនា អញ្ញថា ភវិស្សន្តិ ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ បជ្ជលតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ន បជ្ជលតិ? ឥមិនា អស្មីតិ, ភិក្ខវេ, អសតិ ឥមិនា ឥត្ថស្មីតិ ន ហោតិ, ឥមិនា ឯវំស្មីតិ ន ហោតិ, ឥមិនា អញ្ញថាស្មីតិ ន ហោតិ, ឥមិនា អសស្មីតិ ន ហោតិ, ឥមិនា សតស្មីតិ ន ហោតិ, ឥមិនា សន្តិ ន ហោតិ, ឥមិនា ឥត្ថំ សន្តិ ន ហោតិ, ឥមិនា

ឲចំ ឃត្តិ ភ ហោតិ, ព្ទយិភា អញ្ញាឆា ឃត្តិ ភ ហោតិ, ព្ទយិភា អបិហ៌ ឃត្តិ ភ ហោតិ, ព្ទយិភា អបិហ៌ ព្ទត្ទំ ឃត្តិ ភ ហោតិ, ព្ទយិភា អបិហ៌ ឲចំ ឃត្តិ ភ ហោតិ, ព្ទយិភា អបិហ៌ អញ្ញាឆា ឃត្តិ ភ ហោតិ, ព្ទយិភា កចិឃ្សត្តិ ភ ហោតិ, ព្ទយិភា ព្ទត្ទំ កចិឃ្សត្តិ ភ ហោតិ, ព្ទយិភា ឲចំ កចិឃ្សត្តិ ភ ហោតិ, ព្ទយិភា អញ្ញាឆា កចិឃ្សត្តិ ភ ហោតិ៍ ឲចំ ឍោ, កិក្ខចេ, កិក្ឡ ភ បជ្ជលតិ៍

“កឆញ្ញា , កិក្ខចេ, កិក្ឡ ឃយ្យញ្ញាឃតិ? ព្ទឆ, កិក្ខចេ, កិក្ឡភោ អឃ្វិយាភោ បហឹភោ ភ ហោតិ ដ្ឋិត្តប្បលៅ តាលិចត្វកតោ អតកាចំកតោ អាឃតិ៍ អត្យប្យាងឆយ្ខោ៍ ឲចំ ឍោ, កិក្ខចេ, កិក្ឡ ឃយ្យញ្ញាឃតិ៍

“កឆញ្ញា, កិក្ខចេ, កិក្ឡ ភ ឃយ្យញ្ញាឃតិ? ព្ទឆ, កិក្ខចេ, កិក្ឡភោ អឃ្វិយាភោ បហឹភោ ហោតិ ដ្ឋិត្តប្បលៅ តាលិចត្វកតោ អតកាចំកតោ អាឃតិ៍ អត្យប្យាងឆយ្ខោ៍ ឲចំ ឍោ, កិក្ខចេ, កិក្ឡ ភ ឃយ្យញ្ញាឃតី”តិ៍ ងឃយំ៍

យហាចក្កោ បញ្ញាយោ៍

តឃ្យុទ្ធាតំ –

ឃោតាត្យកតំ ជាតំ, កឌ្ឍិឃ ឃាយ្យកិឃ ចប្យ ឃាឡហា ច;

យល្លិក អត្តត្តាបេិ, តឈ្យា បេយេភ ច ងឃា តេតិ៍

ចត្យត្វយហាបណ្ណាឃកំ ឃយត្តំ៍

៥៍ បញ្ញាយបណ្ណាឃកំ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(២១) ១. សប្បុរិសវគ្គោ

១. សិក្ខាបទសុត្តំ

២០១. “អសប្បុរិសញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច; សប្បុរិសញ្ច, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច។ តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិ ករោថ; ភាសិស្សាមី”តិ។ “ឯវំ, ភន្តេ”តិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ។ ភគវា ឯតទវោច –

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ, អទិន្នាទាយី ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, មុសាវាទី ហោតិ, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយី ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច អទិន្នាទាយី ហោតិ, បរញ្ច អទិន្នាទានេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, បរញ្ច កាមេសុមិច្ឆាចារេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មុសាវាទី ហោតិ, បរញ្ច មុសាវាទេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាយី ហោតិ, បរញ្ច សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានេ សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច អទិន្នាទានា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច មុសាវាទា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋានា វេរមណិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ”តិ [បុ. ប. ១៩៣]។ បឋមំ។

២. អស្សទ្ធសុត្តំ

២០២. “អសប្បុរិសញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច; សប្បុរិសញ្ច, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច។ តំ សុណាថ...

បេ...។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អស្សទ្ធោ ហោតិ, អហិរិកោ ហោតិ, អនោត្តប្បី ហោតិ, អប្បស្សុតោ ហោតិ, កុសីតោ ហោតិ, មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច អស្សទ្ធោ ហោតិ, បរញ្ច អស្សទ្ធិយេ [អសទ្ធាយ (ក។)] សមាទបេតិ; អត្តនា ច អហិរិកោ ហោតិ, បរញ្ច អហិរិកតាយ សមាទបេតិ; អត្តនា ច អនោត្តប្បី ហោតិ, បរញ្ច អនោត្តប្បេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច អប្បស្សុតោ ហោតិ, បរញ្ច អប្បស្សុតេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច កុសីតោ ហោតិ, បរញ្ច កោសជ្ជេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ, បរញ្ច មុដ្ឋស្សច្ចេ [មុដ្ឋសច្ចេ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] សមាទបេតិ; អត្តនា ច ទុប្បញ្ញោ ហោតិ, បរញ្ច ទុប្បញ្ញតាយ សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សទ្ធោ ហោតិ, ហិរិមា ហោតិ, ឱត្តប្បី ហោតិ, ពហុស្សុតោ ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, សតិមា ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច សទ្ធាសម្បន្នោ ហោតិ, បរញ្ច សទ្ធាសម្បទាយ សមាទបេតិ ; អត្តនា ច ហិរិមា ហោតិ, បរញ្ច ហិរិមតាយ [ហិរិសម្បទាយ (ក។)] សមាទបេតិ; អត្តនា ច ឱត្តប្បី ហោតិ, បរញ្ច ឱត្តប្បេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច ពហុស្សុតោ ហោតិ, បរញ្ច ពាហុសច្ចេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, បរញ្ច វីរិយារម្ភេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ, បរញ្ច សតិឧបដ្ឋានេ [សតិបដ្ឋានេ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] សមាទបេតិ; អត្តនា ច បញ្ញាសម្បន្នោ ហោតិ, បរញ្ច បញ្ញាសម្បទាយ សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ សត្តកម្មសុត្តំ

១០៣។ “អសប្បុរិសញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច ; សប្បុរិសញ្ច, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច។ តំ សុណាថ...បេ...។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ, អទិន្នាទាយី ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, មុសាវាទី ហោតិ, បិសុណាវាចោ ហោតិ, ផរុសវាចោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបី ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតេ

សមាទបេតិ; អត្តនា ច អទិន្នាទាយី ហោតិ, បរញ្ច អទិន្នាទានេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, បរញ្ច កាមេសុមិច្ឆាចារេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មុសាវាទី ហោតិ, បរញ្ច មុសាវាទេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច បិសុណវាចោ ហោតិ, បរញ្ច បិសុណាយ វាចាយ សមាទបេតិ; អត្តនា ច ផរុសវាចោ ហោតិ, បរញ្ច ផរុសាយ វាចាយ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្ផប្បលាបី ហោតិ, បរញ្ច សម្ផប្បលាបេ សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ, ហោតិ, សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ? ឥធ ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច អទិន្នាទានា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច មុសាវាទា វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច បិសុណាយ វាចាយ វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច ផរុសាយ វាចាយ វេរមណិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ”តិ។ តតិយំ។

៣។ ទសកម្មសុត្តំ

១០៣។ “អសប្បុរិសញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច ; សប្បុរិសញ្ច, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច។ តំ សុណាថ...បេ...។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ, អទិន្នាទាយី ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, មុសាវាទី ហោតិ, បិសុណវាចោ ហោតិ, ផរុសវាចោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបី ហោតិ, អភិជ្ឈាលុ ហោតិ, ព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ, មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ...បេ... អត្តនា ច អភិជ្ឈាលុ ហោតិ, បរញ្ច អភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ; អត្តនា ច ព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ, បរញ្ច ព្យាបាទេ សមាទបេតិ, អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ...បេ... អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ, អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ, សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ...បេ... អត្តនា ច អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ, បរញ្ច អនភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ; អត្តនា ច អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ, បរញ្ច អព្យាបាទេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥។ អដ្ឋង្គិកសុត្តំ

២០៥។ “អសប្បុរិសញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច; សប្បុរិសញ្ច, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច។ តំ សុណាថ...បេ...។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, មិច្ឆាសង្កប្បោ ហោតិ, មិច្ឆាវាចោ ហោតិ, មិច្ឆាកម្មន្តោ ហោតិ, មិច្ឆាអាជីវោ ហោតិ, មិច្ឆាវាយាមោ ហោតិ, មិច្ឆាសតិ ហោតិ, មិច្ឆាសមាធិ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ? ឥធ ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាសង្កប្បោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាសង្កប្បេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាវាចោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាវាចាយ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាកម្មន្តោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាកម្មន្តេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាអាជីវោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាអាជីវេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាវាយាមោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាវាយាមេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាសតិ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាសតិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាសមាធិ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាសមាធិម្ហិសមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ, សម្មាវាចោ ហោតិ, សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ, សម្មាអាជីវោ ហោតិ, សម្មាវាយាមោ ហោតិ, សម្មាសតិ ហោតិ, សម្មាសមាធិ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា

សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាសង្កប្បេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាវាចោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាវាចាយ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាកម្មន្តេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាអាជីវោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាអាជីវេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាវាយាមោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាវាយាមេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាសតិ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាសតិយា សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាសមាធិ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាសមាធិម្ហិ សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ”តិ។ បញ្ចមំ។

៦. ទសមគ្គសុត្តំ

១០៦. “អសប្បុរិសញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច; សប្បុរិសញ្ច, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច។ តំ សុណាថ…បេ… ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ …បេ… មិច្ឆាញាណី ហោតិ, មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ…បេ… អត្តនា ច មិច្ឆាញាណី ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាញាណេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ…បេ… សម្មាញាណី ហោតិ, សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ…បេ… អត្តនា ច សម្មាញាណី ហោតិ, បរញ្ច សម្មាញាណេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ”តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. បឋមបាបធម្មសុត្តំ

១០៧. “បាបញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, បាបេន បាបតរញ្ច; កល្យាណញ្ច, កល្យាណេន កល្យាណតរញ្ច។ តំ សុណាថ…បេ…។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បាបោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ...បេ... មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បាបោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បាបេន បាបតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ...បេ... អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បាបេន បាបតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កល្យាណោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ...បេ... សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កល្យាណោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កល្យាណេន កល្យាណតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ...បេ... អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កល្យាណេន កល្យាណតរោ”តិ។ សត្តមំ។

៥។ ទុតិយបាបធម្មសុត្តំ

១០៥។ “បាបញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, បាបេន បាបតរញ្ច; កល្យាណញ្ច, កល្យាណេន កល្យាណតរញ្ច។ តំ សុណាថ, សាធុកំ មនសិ ករោថ; ភាសិស្សាមី”តិ។ ឯវំ...បេ... ឯតទវោច –

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បាបោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ...បេ... មិច្ឆាញាណី ហោតិ, មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បាបោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បាបេន បាបតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ...បេ... អត្តនា ច មិច្ឆាញាណី ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាញាណេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បាបេន បាបតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កល្យាណោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ...បេ... សម្មាញាណី ហោតិ, សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កល្យាណោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កល្យាណេន កល្យាណតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ...បេ... អត្តនា ច សម្មាញាណី ហោតិ , បរញ្ច សម្មាញាណេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ, បរញ្ច

សម្មាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កល្យាណេន កល្យាណតរោ”តិ។ អដ្ឋមំ។

៩. តតិយបាបធម្មសុត្តំ

១០៩. “បាបធម្មញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, បាបធម្មេន បាបធម្មតរញ្ច; កល្យាណធម្មញ្ច, កល្យាណធម្មេន កល្យាណធម្មតរញ្ច។ តំ សុណាថ...បេ...។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បាបធម្មោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ...បេ... មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បាបធម្មោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បាបធម្មេន បាបធម្មតរោ? ឥធ ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ...បេ... អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បាបធម្មេន បាបធម្មតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កល្យាណធម្មោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ...បេ... សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កល្យាណធម្មោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កល្យាណធម្មេន កល្យាណធម្មតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ...បេ... អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កល្យាណធម្មេន កល្យាណធម្មតរោ”តិ។ នវមំ។

១០. ចតុត្ថបាបធម្មសុត្តំ

១១០. “បាបធម្មញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ, បាបធម្មេន បាបធម្មតរញ្ច; កល្យាណធម្មញ្ច, កល្យាណធម្មេន កល្យាណធម្មតរញ្ច។ តំ សុណាថ...បេ...។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បាបធម្មោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ...បេ... មិច្ឆាញាណី ហោតិ, មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បាបធម្មោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, បាបធម្មេន បាបធម្មតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា

សមាទបេតិ…បេ… អត្តនា ច មិច្ឆាញាណី ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាញាណេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច មិច្ឆាវិមុត្តិ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បាបេន បាបតរោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កល្យាណោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ…បេ… សម្មាញាណី ហោតិ, សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កល្យាណោ។

“កតមោ ច, ភិក្ខវេ, កល្យាណេន កល្យាណតរោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ…បេ… អត្តនា ច សម្មាញាណី ហោតិ, បរញ្ច សម្មាញាណេ សមាទបេតិ; អត្តនា ច សម្មាវិមុត្តិ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាវិមុត្តិយា សមាទបេតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កល្យាណេន កល្យាណតរោ”តិ។ នវមំ។

សប្បុរិសវគ្គោ បឋមោ។

តស្សុទ្ទានំ –

សិក្ខាបទញ្ច អស្សទ្ធំ, សត្តកម្មំ អថោ ច ទសកម្មំ;

អដ្ឋង្គិកញ្ច ទសមគ្គំ, ទ្វេ បាបធម្មា អបរេ ទ្វេតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(២២) ២។ បរិសាវគ្គោ

១។ បរិសាសុត្តំ

២១១។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, បរិសទូសនា។ កតមេ ចត្តារោ? ភិក្ខុ, ភិក្ខវេ [ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ (បី។ ក។)], ទុស្សីលោ បាបធម្មោ បរិសទូសនោ; ភិក្ខុនី, ភិក្ខវេ, ទុស្សីលា បាបធម្មា បរិសទូសនា; ឧបាសកោ, ភិក្ខវេ, ទុស្សីលោ បាបធម្មោ បរិសទូសនោ; ឧបាសិកា, ភិក្ខវេ, ទុស្សីលា បាបធម្មា បរិសទូសនា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បរិសទូសនា។

“ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, បរិសសោភនា។ កតមេ ចត្តារោ? ភិក្ខុ, ភិក្ខវេ, សីលវា កល្យាណធម្មោ បរិសសោភនោ ; ភិក្ខុនី, ភិក្ខវេ, សីលវតី កល្យាណធម្មា បរិសសោភនា; ឧបាសកោ, ភិក្ខវេ, សីលវា កល្យាណធម្មោ បរិសសោភនោ; ឧបាសិកា, ភិក្ខវេ, សីលវតី កល្យាណធម្មា បរិសសោភនា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ បរិសសោភនា”តិ។ បឋមំ។

២។ ទិដ្ឋិសុត្តំ

២១២។ “ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។ កតមេហិ ចតូហិ? កាយទុច្ចរិតេន, វចីទុច្ចរិតេន, មនោទុច្ចរិតេន, មិច្ឆាទិដ្ឋិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ។ កតមេហិ ចតូហិ ? កាយសុចរិតេន, វចីសុចរិតេន, មនោសុចរិតេន, សម្មាទិដ្ឋិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ អកតញ្ញុតាសុត្តំ

២១៣។ “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។ កតមេហិ ចតូហិ? កាយទុច្ចរិតេន, វចីទុច្ចរិតេន, មនោទុច្ចរិតេន, អកតញ្ញុតា អកតវេទិតា [អកតញ្ញុតាអកតវេទិតាយ (សី។)] – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ។ កតមេហិ ចតូហិ? កាយសុចរិតេន, វចីសុចរិតេន, មនោសុចរិតេន, កតញ្ញុតាកតវេទិតា [កតញ្ញុតាកតវេទិតាយ (សី។)] – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ

យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ។ តតិយំ។

៣។ បាណាតិបាតីសុត្តំ

២១៣។ ...បេ... បាណាតិបាតី ហោតិ, អទិន្នាទាយី ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, មុសាវាទី ហោតិ...បេ... បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ។ ចតុត្ថំ។

៤។ បឋមមគ្គសុត្តំ

២១៤។ ...បេ... មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, មិច្ឆាសង្កប្បោ ហោតិ, មិច្ឆាវាចោ ហោតិ, មិច្ឆាកម្មន្តោ ហោតិ...បេ... សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ, សម្មាវាចោ ហោតិ, សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ។ បញ្ចមំ។

៥។ ទុតិយមគ្គសុត្តំ

២១៥។ ...បេ... មិច្ឆាអាជីវោ ហោតិ, មិច្ឆាវាយាមោ ហោតិ, មិច្ឆាសតិ ហោតិ, មិច្ឆាសមាធិ ហោតិ...បេ... សម្មាអាជីវោ ហោតិ, សម្មាវាយាមោ ហោតិ, សម្មាសតិ ហោតិ, សម្មាសមាធិ ហោតិ។ ឆដ្ឋំ។

៦។ បឋមវោហារបថសុត្តំ

២១៦។ ...បេ... អទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទី ហោតិ, អសុតេ សុតវាទី ហោតិ, អមុតេ មុតវាទី ហោតិ, អវិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវាទី ហោតិ...បេ... អទិដ្ឋេ អទិដ្ឋវាទី ហោតិ, អសុតេ អសុតវាទី ហោតិ, អមុតេ អមុតវាទី ហោតិ, អវិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតវាទី ហោតិ។ សត្តមំ។

៧។ ទុតិយវោហារបថសុត្តំ

២១៧។ ...បេ... ទិដ្ឋេ អទិដ្ឋវាទី ហោតិ, សុតេ អសុតវាទី ហោតិ, មុតេ អមុតវាទី ហោតិ, វិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតវាទី ហោតិ...បេ... ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទី ហោតិ, សុតេ សុតវាទី ហោតិ, មុតេ មុតវាទី ហោតិ, វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវាទី ហោតិ។ អដ្ឋមំ។

៨។ អហិរិកសុត្តំ

១០៩។ ...បេ... អស្សទ្ធោ ហោតិ, ទុស្សីលោ ហោតិ, អហិរិកោ ហោតិ, អនោត្តប្បី ហោតិ...បេ... សទ្ធោ ហោតិ, សីលវា ហោតិ, ហិរិមា ហោតិ, ឱត្តប្បី ហោតិ។ នវមំ។

១០។ ទុស្សីលសុត្តំ

១១០។ “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។ កតមេហិ ចតូហិ? អស្សទ្ធោ ហោតិ, ទុស្សីលោ ហោតិ, កុសីតោ ហោតិ, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ។

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ។ កតមេហិ ចតូហិ ? សទ្ធោ ហោតិ, សីលវា ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ។ ទសមំ។

បរិសាវគ្គោ [សោភនវគ្គោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] ទុតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

បរិសា ទិដ្ឋិ អកតញ្ញុតា, បាណាតិបាតាបិ ទ្វេ មគ្គា;

ទ្វេ វោហារបថា វុត្តា, អហិរិកំ ទុប្បញ្ញេន ចាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(໒໓) ໓. ທຸຈ຺ຈຣິຕວຄ຺ໂຄ

໑. ທຸຈ຺ຈຣິຕສຸຕ຺ຕໍ

໒໒໑. “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ , ຠິກ຺ຂເວ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ມຸສາວາໂທ, ປິສຸຓາ ວາຈາ, ຜຣຸສາ ວາຈາ, ສມ຺ຜປ຺ປລາໂປ – ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕານິ. ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ຠິກ຺ຂເວ, ວຈີສຸຈຣິຕານິ. ກຕມານິ ຈຕ຺ຕາຣິ? ສຈ຺ຈວາຈາ, ອປິສຸຓາ ວາຈາ, ສຓ຺ຫາ ວາຈາ, ມນ຺ຕວາຈາ [ມນ຺ຕາ ວາຈາ (ສີ. ສ຺ຍາ. ກໍ. ປີ.)] – ອິມານິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕ຺ຕາຣິ ວຈີສຸຈຣິຕານີ”ຕິ. ປຖມໍ.

໒. ທິຏ຺ຐິສຸຕ຺ຕໍ

໒໒໒. “ຈຕູຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ; ພຫຸຎ຺ຈ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຍາ – ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ຈ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ.

“ຈຕູຫິ, ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ກາຍສຸຈຣິເຕນ, ວຈີສຸຈຣິເຕນ, ມໂນສຸຈຣິເຕນ, ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ – ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ປຓ຺ຑິໂຕ ວິຍຕ຺ໂຕ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອກ຺ຂຕໍ ອນຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ອນວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ອນນຸວຊ຺ໂຊ ວິຎ຺ຎູນໍ; ພຫຸຎ຺ຈ ປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕີ”ຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ອກຕຎ຺ຎຸຕາສຸຕ຺ຕໍ

໒໒໓. “ຈຕູຫິ , ຠິກ຺ຂເວ, ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພາໂລ ອພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອສປ຺ປຸຣິໂສ ຂຕໍ ອຸປຫຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິຫຣຕິ, ສາວຊ຺ໂຊ ຈ ໂຫຕິ ສານຸວຊ຺ໂຊ ວິຎ຺ຎູນໍ, ພຫຸຎ຺ຈ ອປຸຎ຺ຎໍ ປສວຕິ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ກາຍທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ມໂນທຸຈ຺ຈຣິເຕນ, ອກຕຎ຺ຎຸຕາ ອກຕເວທິຕາ – ອິເມຫິ…ເປ… ປຓ຺ຑິໂຕ… ກາຍສຸຈຣິເຕນ, ວຈີສຸຈຣິເຕນ, ມໂນສຸຈຣິເຕນ ກຕຎ຺ຎຸຕາກຕເວທິຕາ…ເປ…. ຕຕິຍໍ.

໔. ປາຓາຕິປາຕີສຸຕ຺ຕໍ

១១៤. … បាណាតិបាតី ហោតិ, អទិន្នាទាយី ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, មុសាវាទី ហោតិ…បេ… បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ…បេ… ចតុត្ថំ.

៥. បឋមមគ្គសុត្ត

១១៥. … មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, មិច្ឆាសង្កប្បោ ហោតិ, មិច្ឆាវាចោ ហោតិ, មិច្ឆាកម្មន្តោ ហោតិ…បេ… សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, សម្មាសង្កប្បោ ហោតិ, សម្មាវាចោ ហោតិ, សម្មាកម្មន្តោ ហោតិ…បេ… បញ្ចមំ.

៦. ទុតិយមគ្គសុត្ត

១១៦. … មិច្ឆាអាជីវោ ហោតិ, មិច្ឆាវាយាមោ ហោតិ, មិច្ឆាសតិ ហោតិ, មិច្ឆាសមាធិ ហោតិ…បេ… សម្មាអាជីវោ ហោតិ, សម្មាវាយាមោ ហោតិ, សម្មាសតិ ហោតិ, សម្មាសមាធិ ហោតិ…បេ… ឆដ្ឋំ.

៧. បឋមវោហារបថសុត្ត

១១៧. … អទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទី ហោតិ, អសុតេ សុតវាទី ហោតិ, អមុតេ មុតវាទី ហោតិ, អវិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវាទី ហោតិ…បេ… អទិដ្ឋេ អទិដ្ឋវាទី ហោតិ, អសុតេ អសុតវាទី ហោតិ, អមុតេ អមុតវាទី ហោតិ, អវិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតវាទី ហោតិ…បេ… សត្តមំ.

៨. ទុតិយវោហារបថសុត្ត

១១៨. … ទិដ្ឋេ អទិដ្ឋវាទី ហោតិ, សុតេ អសុតវាទី ហោតិ, មុតេ អមុតវាទី ហោតិ, វិញ្ញាតេ អវិញ្ញាតវាទី ហោតិ…បេ… ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទី ហោតិ, សុតេ សុតវាទី ហោតិ, មុតេ មុតវាទី ហោតិ, វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវាទី ហោតិ…បេ… អដ្ឋមំ.

៩. អហិរិកសុត្ត

១១៩. … អស្សទ្ធោ ហោតិ, ទុស្សីលោ ហោតិ, អហិរិកោ ហោតិ, អនោត្តប្បី ហោតិ…បេ… សទ្ធោ ហោតិ, សីលវា ហោតិ, ហិរិមា ហោតិ, ឱត្តប្បី ហោតិ…បេ… នវមំ.

១០. ទុប្បញ្ញសុត្ត

២៣០។ ... អស្សទ្ធោ ហោតិ, ទុស្សីលោ ហោតិ, កុសីតោ ហោតិ, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ...បេ... សទ្ធោ ហោតិ, សីលវា ហោតិ, អារទ្ធវីរិយោ ហោតិ, បញ្ញវា ហោតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតី”តិ។ ទសមំ។

១១។ កវិសុត្តំ

២៣១។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, កវី។ កតមេ ចត្តារោ? ចិន្តាកវិ, សុតកវិ, អត្ថកវិ, បដិភានកវិ – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ កវី”តិ។ ឯកាទសមំ។

ទុច្ចរិតវគ្គោ តតិយោ។

តស្សុទ្ទានំ –

ទុច្ចរិតំ ទិដ្ឋិ អកតញ្ញុតា ច, បាណាតិបាតាបិ ទ្វេ មគ្គា;

ទ្វេ វោហារបថា វុត្តា, អហិរិកំ ទុប្បញ្ញកវិនា ចាតិ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(២៤) ៤. កម្មវគ្គោ

១. សំខិត្តសុត្តំ

២៣១. “ចត្តារិមានិ , ភិក្ខវេ, កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ. កតមានិ ចត្តារិ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ [អកណ្ហមសុក្កំ (សី· ស្យា· បី·) (ទី· និ· ៣·៣១២; ម· និ· ២·៨១)] អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ. ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានី”តិ. បឋមំ.

២. វិត្ថារសុត្តំ

២៣២. “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ. កតមានិ ចត្តារិ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ , កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ.

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សព្យាពជ្ឈំ[សព្យាបជ្ឈំ(សព្ពត្ថ)] កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, សព្យាពជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, សព្យាពជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ. សោ សព្យាពជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, សព្យាពជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, សព្យាពជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាពជ្ឈំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ. តមេនំ សព្យាពជ្ឈំ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ សព្យាពជ្ឈា ផស្សា ផុសន្តិ. សោ សព្យាពជ្ឈេហិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ សព្យាពជ្ឈំ វេទនំ វេទេតិ [វេទយតិ (ក·) អ· និ· ៩·១៣] ឯកន្តទុក្ខំ, សេយ្យថាបិ សត្តា នេរយិកា. ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ.

“កតមញ្ច , ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អព្យាពជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, អព្យាពជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, អព្យាពជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ. សោ អព្យាពជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, អព្យាពជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, អព្យាពជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា អព្យាពជ្ឈំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ. តមេនំ អព្យាពជ្ឈំ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ អព្យាពជ្ឈា ផស្សា ផុសន្តិ. សោ អព្យាពជ្ឈេហិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ អព្យាពជ្ឈំ វេទនំ វេទេតិ ឯកន្តសុខំ, សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា. ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ.

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ,

សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ។ សោ សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ តមេនំ សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ សព្យាពជ្ឈាបិ អព្យាពជ្ឈាបិ ផស្សា ផុសន្តិ។ សោ សព្យាពជ្ឈេហិបិ អព្យាពជ្ឈេហិបិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ វេទនំ វេទេតិ វោកិណ្ណសុខទុក្ខំ, សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច ទេវា ឯកច្ចេ ច វិនិបាតិកា។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ? តត្រ, ភិក្ខវេ, យមិទំ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា, យមិទំ [យម្បិទំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា, យមិទំ [យម្បិទំ (សី. ស្យា. កំ. បី.)] កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ , កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានី”តិ។ ទុតិយំ។

៣. សោណកាយនសុត្តំ

២៣៣. អថ ខោ សិខាមោគ្គល្លានោ ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធិំ សម្មោទិ។ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សិខាមោគ្គល្លានោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“បុរិមានិ, ភោ គោតម, ទិវសានិ បុរិមតរានិ សោណកាយនោ មាណវោ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា មំ ឯតទវោច – ‘សមណោ គោតមោ សព្ពកម្មានំ អកិរិយំ បញ្ញបេតិ, សព្ពកម្មានំ ខោ បន អកិរិយំ បញ្ញបេន្តោ ឧច្ឆេទំ អាហ លោកស្ស – កម្មសច្ចាយំ [កម្មសច្ចាយី (ក.)], ភោ, លោកោ កម្មសមារម្ភដ្ឋាយី’”តិ។

“ទស្សនម្បិ ខោ អហំ, ព្រាហ្មណ, សោណកាយនស្ស មាណវស្ស នាភិជានាមិ; កុតោ បនេវរូបោ កថាសល្លាបោ! ចត្តារិមានិ, ព្រាហ្មណ, កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? អត្ថិ, ព្រាហ្មណ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ; អត្ថិ, ព្រាហ្មណ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ; អត្ថិ, ព្រាហ្មណ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ; អត្ថិ , ព្រាហ្មណ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ។

“កតមញ្ច, ព្រាហ្មណ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ? ឥធ, ព្រាហ្មណ, ឯកច្ចោ សព្យាពជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, សព្យាពជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, សព្យាពជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ។ សោ សព្យាពជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, សព្យាពជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, សព្យាពជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាពជ្ឈំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ តមេនំ សព្យាពជ្ឈំ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ សព្យាពជ្ឈា ផស្សា ផុសន្តិ។ សោ សព្យាពជ្ឈេហិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ សព្យាពជ្ឈំ វេទនំ វេទេតិ ឯកន្តទុក្ខំ, សេយ្យថាបិ សត្តា នេរយិកា។ ឥទំ វុច្ចតិ,

រាហុល, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ។

“កតមញ្ច , រាហុល, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ? ឥធ, រាហុល, ឯកច្ចោ អព្យាពជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, អព្យាពជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, អព្យាពជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ។ សោ អព្យាពជ្ឈំ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, អព្យាពជ្ឈំ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា , អព្យាពជ្ឈំ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា អព្យាពជ្ឈំ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ តមេនំ អព្យាពជ្ឈំ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ អព្យាពជ្ឈា ផស្សា ផុសន្តិ។ សោ អព្យាពជ្ឈេហិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ អព្យាពជ្ឈំ វេទនំ វេទេតិ ឯកន្តសុខំ, សេយ្យថាបិ ទេវា សុភកិណ្ហា។ ឥទំ វុច្ចតិ, រាហុល, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ។

“កតមញ្ច, រាហុល, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ? ឥធ, រាហុល, ឯកច្ចោ សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ, សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ។ សោ សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ វចីសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា, សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ មនោសង្ខារំ អភិសង្ខរិត្វា សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ លោកំ ឧបបជ្ជតិ។ តមេនំ សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ លោកំ ឧបបន្នំ សមានំ សព្យាពជ្ឈាបិ អព្យាពជ្ឈាបិ ផស្សា ផុសន្តិ។ សោ សព្យាពជ្ឈេហិបិ អព្យាពជ្ឈេហិបិ ផស្សេហិ ផុដ្ឋោ សមានោ សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ វេទនំ វេទេតិ វោកិណ្ណសុខទុក្ខំ, សេយ្យថាបិ មនុស្សា ឯកច្ចេ ច ទេវា ឯកច្ចេ ច វិនិបាតិកា។ ឥទំ វុច្ចតិ, រាហុល, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ។

“កតមញ្ច, រាហុល, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ? តត្រ, រាហុល, យមិទំ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា, យមិទំ កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា, យមិទំ កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ តស្ស បហានាយ យា ចេតនា – ឥទំ វុច្ចតិ, រាហុល, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ។ ឥមានិ ខោ, រាហុល, ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានី”តិ។ នវមំ។

៣។ បឋមសិក្ខាបទសុត្តំ

១១៣។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? អត្ថិ , ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ។ កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតី ហោតិ, អទិន្នាទាយី ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, មុសាវាទី ហោតិ, សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋាយី ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ,

កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, សុរាមេរយមជ្ជបមាទដ្ឋានា បដិវិរតោ ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈម្បិ អព្យាបជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ…បេ… ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ? តត្រ, ភិក្ខវេ, យមិទំ កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ…បេ… ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានី”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. ទុតិយសិក្ខាបទសុត្តំ

១១៩. “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចេន មាតា [ឯកច្ចោ មាតរំ (ក.)] ជីវិតា វោរោបិតា ហោតិ, បិតា [បិតរំ (ក.)] ជីវិតា វោរោបិតោ [វោរោបិតា (ក.)] ហោតិ, អរហំ [អរហន្តំ (ក.)] ជីវិតា វោរោបិតោ [វោរោបិតា (ក.)] ហោតិ , តថាគតស្ស ទុដ្ឋេន ចិត្តេន លោហិតំ ឧប្បាទិតំ [ឧប្បាទិតា (ក.)] ហោតិ, សង្ឃោ ភិន្នោ ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហំ កណ្ហវិបាកំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, មុសាវាទា បដិវិរតោ ហោតិ, បិសុណាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, ផរុសាយ វាចាយ បដិវិរតោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ, អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ, អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ, សម្មាទិដ្ឋិ [សម្មាទិដ្ឋិកោ (សី. ស្យា. កំ.)] ហោតិ។ ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ សុក្កំ សុក្កវិបាកំ។

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សព្យាបជ្ឈម្បិ អព្យាបជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ…បេ… ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ។

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᨲᨲᩕ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨿᨾᩥᨴᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩴᨠᨱ᩠ᩉᩅᩥᨷᩣᨠᩴ...ᨷᩮ... ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨾᨿᩣ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩮᨴᩥᨲᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪖᪨ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪓᪗᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨾᨿᩣ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩮᨴᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩴᨠᨱ᩠ᩉᩅᩥᨷᩣᨠᩴ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ; ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩴᨠᨱ᩠ᩉᩅᩥᨷᩣᨠᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᩴᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩴᨠᨱ᩠ᩉᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ? ᩍᨵ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᩴᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ? ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ...ᨷᩮ... ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨠᨱ᩠ᩉᩋᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨾᨿᩣ ᩈᨿᩴ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩮᨴᩥᨲᩣᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪗᪨ ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪒᪓᪘᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ...ᨷᩮ... ᨠᨱ᩠ᩉᩴᨠᨱ᩠ᩉᩅᩥᨷᩣᨠᩴ...ᨷᩮ... ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᩴᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨱ᩠ᩉᩴᨠᨱ᩠ᩉᩅᩥᨷᩣᨠᩴ᪨

“ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᨷᩣᨠᩴ? ᩍᨵ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨷᨩ᩠ᨫᩴᨠᩣᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩋᨽᩥᩈᨦ᩠ᨡᩁᩮᩣᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ

សុក្កំ សុក្កវិបាកំ.

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ? ឥធ , ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ សព្យាពជ្ឈម្បិ អព្យាពជ្ឈម្បិ កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ...បេ... ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ កណ្ហសុក្កំ កណ្ហសុក្កវិបាកំ.

“កតមញ្ច, ភិក្ខវេ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ? សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ, វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ, បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ, ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ – ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កម្មំ អកណ្ហអសុក្កំ អកណ្ហអសុក្កវិបាកំ កម្មក្ខយាយ សំវត្តតិ. ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ កម្មានិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា បវេទិតានី”តិ. សត្តមំ.

៨. សាវជ្ជសុត្តំ

២៣៩. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ. កតមេហិ ចតូហិ? សាវជ្ជេន កាយកម្មេន, សាវជ្ជេន វចីកម្មេន, សាវជ្ជេន មនោកម្មេន, សាវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ.

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ. កតមេហិ ចតូហិ? អនវជ្ជេន កាយកម្មេន, អនវជ្ជេន វចីកម្មេន, អនវជ្ជេន មនោកម្មេន, អនវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ. អដ្ឋមំ.

៩. អព្យាពជ្ឈសុត្តំ

២៤០. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ. កតមេហិ ចតូហិ? សព្យាពជ្ឈេន កាយកម្មេន, សព្យាពជ្ឈេន វចីកម្មេន, សព្យាពជ្ឈេន មនោកម្មេន, សព្យាពជ្ឈាយ ទិដ្ឋិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ.

“ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ. កតមេហិ ចតូហិ? អព្យាពជ្ឈេន កាយកម្មេន, អព្យាពជ្ឈេន វចីកម្មេន, អព្យាពជ្ឈេន មនោកម្មេន, អព្យាពជ្ឈាយ ទិដ្ឋិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ. នវមំ.

໑໐. ສມຓສຸຕ຺ຕໍ

໒໔໑. “‘ອິເຘວ, ຠິກ຺ຂເວ, (ປຐເມາ) ສມເຓາ, ອິຘ ທຸຕິເຍາ ສມເຓາ, ອິຘ ຕຕິເຍາ ສມເຓາ, ອິຘ ຈຕຸຕ຺ເຖາ ສມເຓາ; ສຸເຎ຺ຎາ ປຣປ຺ປວາທາ ສມເຓຠິ ອເຎ຺ຎຫີ’ຕິ [ສມເຓຫິ ອເຎ຺ຎຕິ (ສີ. ປີ. ກ.) ເອຕ຺ຖ ອເຎ຺ຎຫີຕິ ສກາຍ ປຏິເຎ຺ຎາຍ ສຈ຺ຈາຠິເຎ຺ຎຫີຕິ ອຕ຺ເຖາ ເວທິຕເພ຺ພາ. ທີ. ນິ. ໒.໒໑໔; ມ. ນິ. ໑.໑໓໙] – ເອວເມຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ ສີຫນາທໍ ນທຖ.

“ກຕເມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຐເມາ ສມເຓາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍເຍາຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ເສາຕາປເນ຺ນາ ເຫາຕິ ອວິນິປາຕຘເມ຺ມາ ນິຍເຕາ ສມ຺ເພາຘິປຣາຍເຓາ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຐເມາ ສມເຓາ.

“ກຕເມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຕິເຍາ ສມເຓາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍເຍາຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄເທາສເມາຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ ສກທາຄາມີ ເຫາຕິ, ສກິເທວ ອິມໍ ເລາກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕໍ ກເຣາຕິ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ທຸຕິເຍາ ສມເຓາ.

“ກຕເມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຕິເຍາ ສມເຓາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ເອາຣມ຺ຠາຄິຍານໍ ສໍເຍາຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ເອາປປາຕິເກາ ເຫາຕິ ຕຕ຺ຖ ປຣິນິພ຺ພາຍີ ອນາວຕ຺ຕິຘເມ຺ມາ ຕສ຺ມາ ເລາກາ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຕິເຍາ ສມເຓາ.

“ກຕເມາ ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕຸຕ຺ເຖາ ສມເຓາ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈເຕາວິມຸຕ຺ຕິໍ ປເຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິໍ ທິເຏ຺ຐວ ຘເມ຺ມ ສຍໍ ອຠິເຎ຺ຎາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ. ອຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕຸຕ຺ເຖາ ສມເຓາ.

“‘ອິເຘວ, ຠິກ຺ຂເວ, ປຐເມາ ສມເຓາ, ອິຘ ທຸຕິເຍາ ສມເຓາ, ອິຘ ຕຕິເຍາ ສມເຓາ, ອິຘ ຈຕຸຕ຺ເຖາ ສມເຓາ; ສຸເຎ຺ຎາ ປຣປ຺ປວາທາ ສມເຓຠິ ອເຎ຺ຎຫີ’ຕິ – ເອວເມຕໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ສມ຺ມາ ສີຫນາທໍ ນທຖາ”ຕິ. ທສມໍ.

໑໑. ສປ຺ປຸຣິສານິສໍສສຸຕ຺ຕໍ

໒໔໒. “ສປ຺ປຸຣິສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິສ຺ສາຍ ຈຕ຺ຕາເຣາ ອານິສໍສາ ປາຏິກງ຺ຂາ. ກຕເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ? ອຣິເຍນ ສີເລນ ວທ຺ຒຕິ, ອຣິເຍນ ສມາຘິນາ ວທ຺ຒຕິ, ອຣິຍາຍ ປເຎ຺ຎາຍ ວທ຺ຒຕິ, ອຣິຍາຍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ວທ຺ຒຕິ – ສປ຺ປຸຣິສໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ນິສ຺ສາຍ ອິເມ ຈຕ຺ຕາເຣາ ອານິສໍສາ ປາຏິກງ຺ຂາ”ຕິ. ເອກາທສມໍ.

ກມ຺ມວເຄ຺ຄາ ຈຕຸຕ຺ເຖາ.

តស្សុទ្ទានំ –

សំលិត្ត ចិត្ទារ សោលកាឃត,

សិក្ខាបទំ អទិឃយេក្កា ពោណ្ណុំ;

សាចទ្ធេព្ហាច អញ្ញាតណ្ណិ

សបេលា ច សប្បុរិសាតិសំសោតិ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១៣៥) ៥. អាបត្តិភយវគ្គោ

១. សង្ឃភេទកសុត្តំ

១៣១. ឯកំ សមយំ ភកចា កោសម្ពិយំ ចិហរតិ ឃោសិតារាមេ. អថ ខោ អាយស្មា អាតន្ទោ យេត ភកចា តេតុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភកចន្តំ អភិចាទេត្វា ឯកមន្តំ តិសីទិ. ឯកមន្តំ តិសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ អាតន្ទំ ភកចា ឯតទវោច – “អបិ ត្ តំ, អាតន្ទ, អធិករណំ ចូបសន្ត”ន្តិ? “កុតោ តំ, ភន្តេ, អធិករណំ ចូបសមិស្សតិ [ចូបសមេស្សតិ (?)]! អាយស្មតោ , ភន្តេ, អត្ុរុទ្ធស្ស ពាហិយោ តាម សទ្ធិចិហារិកោ កេចលកប្បំ សង្ឃភេទាយ ឋិតោ. តត្រាយស្មា អត្ុរុទ្ធោ ត ឯកចាចិកម្បិ ភណិតព្ពំ មញ្ញតី”តិ.

“កទា បតាតន្ទ, អត្ុរុទ្ធោ សង្ឃមជ្ឈេអធិករណេសុ [អធិករណេសុ តេសុ (ក.)] ចោយុញ្ជតិ! តត្, អាតន្ទ, យានិ កានិចិ អធិករណានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, សព្ពានិ តានិ តុម្ហេចេច ចូបសមេថ សារិបុត្តមោគ្គល្លាតា ច.

“ចត្តារោមេ, អាតន្ទ, អត្ថចសេ សម្បស្សមាតោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេត តន្ទតិ. កតមេ ចត្តារោ? ឥធាតន្ទ, បាបភិក្ខុ ទុស្សីលោ ហោតិ បាបធម្មោ អសុចិ សង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អចស្សុតោ កសម្ពុជាតោ. តស្ស ឯចំ ហោតិ – ‘សចេ ខោ មំ ភិក្ខូ ជាតិស្សន្តិ – ទុស្សីលោ បាបធម្មោ អសុចិ សង្កស្សរសមាចារោ បដិច្ឆន្នកម្មន្តោ អស្សមណោ សមណបដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិបដិញ្ញោ អន្តោបូតិ អចស្សុតោ កសម្ពុជាតោតិ, សមក្កា មំ សន្តា តាសេស្សន្តិ; ចក្កា បត មំ ត តាសេស្សន្តី’តិ. ឥទំ, អាតន្ទ, បឋមំ អត្ថចសំ សម្បស្សមាតោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេត តន្ទតិ.

“បុត ចបរំ, អាតន្ទ, បាបភិក្ខុ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, អន្តក្កាហិកាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាកតោ. តស្ស ឯចំ ហោតិ – ‘សចេ ខោ មំ ភិក្ខូ ជាតិស្សន្តិ – មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ អន្តក្កាហិកាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាកតោតិ, សមក្កា មំ សន្តា តាសេស្សន្តិ; ចក្កា បត មំ ត តាសេស្សន្តី’តិ. ឥទំ, អាតន្ទ, ទុតិយំ អត្ថចសំ សម្បស្សមាតោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេត តន្ទតិ.

“បុត ចបរំ, អាតន្ទ, បាបភិក្ខុ មិច្ឆាអាជីចោ ហោតិ, មិច្ឆាអាជីចេត ជីចិកំ [ជីចិតំ (ស្យា. កំ. បី. ក.)] កប្បេតិ. តស្ស ឯចំ ហោតិ – ‘សចេ ខោ មំ ភិក្ខូ ជាតិស្សន្តិ – មិច្ឆាអាជីចោ មិច្ឆាអាជីចេត ជីចិកំ កប្បេតីតិ, សមក្កា មំ សន្តា តាសេស្សន្តិ; ចក្កា បត មំ ត តាសេស្សន្តី’តិ. ឥទំ, អាតន្ទ, តតិយំ អត្ថចសំ សម្បស្សមាតោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេត តន្ទតិ.

“បុត ចបរំ, អាតន្ទ, បាបភិក្ខុ លាភកាមោ ហោតិ សក្ការកាមោ អតចញ្ញត្តិកាមោ. តស្ស ឯចំ ហោតិ – ‘សចេ ខោ មំ ភិក្ខូ ជាតិស្សន្តិ – លាភកាមោ សក្ការកាមោ អតចញ្ញត្តិកាមោតិ, សមក្កា មំ សន្តា ត សក្ករិស្សន្តិ ត កុរុំ ករិស្សន្តិ ត មានេស្សន្តិ ត បូជេស្សន្តិ; ចក្កា បត មំ

សក្ករិស្សន្តិ គរុំ ករិស្សន្តិ មានេស្សន្តិ បូជេស្សន្តី’តិ។ ឥមំ, អានន្ទ, ចតុត្ថំ អត្ថវសំ សម្បស្សមានោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេន នន្ទតិ។ ឥមេ ខោ, អានន្ទ, ចត្តារោ អត្ថវសេ សម្បស្សមានោ បាបភិក្ខុ សង្ឃភេទេន នន្ទតី”តិ។ បឋមំ។

២។ អាបត្តិភយសុត្តំ

២៣៣។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, អាបត្តិភយានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, ចោរំ អាគុចារិំ គហេត្វា រញ្ញោ ទស្សេយ្យុំ – ‘អយំ តេ, ទេវ, ចោរោ អាគុចារី។ ឥមស្ស ទេវោ ទណ្ឌំ បណេតូ’តិ។ តមេនំ រាជា ឯវំ វទេយ្យ – ‘គច្ឆថ, ភោ, ឥមំ បុរិសំ ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខាមេត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស សីសំ ឆិន្ទថា’តិ។ តមេនំ រញ្ញោ បុរិសា ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខាមេត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស សីសំ ឆិន្ទេយ្យុំ។ តត្រញ្ញតរស្ស ថលដ្ឋស្ស បុរិសស្ស ឯវមស្ស – ‘បាបកំ វត, ភោ, អយំ បុរិសោ កម្មំ អកាសិ គារយ្ហំសីសច្ឆេជ្ជំ។ យត្រ ហិ នាម រញ្ញោ បុរិសា ទឡ្ហាយ រជ្ជុយា បច្ឆាពាហំ គាឡ្ហពន្ធនំ ពន្ធិត្វា ខុរមុណ្ឌំ ករិត្វា ខរស្សរេន បណវេន រថិកាយ រថិកំ សិង្ឃាដកេន សិង្ឃាដកំ បរិនេត្វា ទក្ខិណេន ទ្វារេន និក្ខាមេត្វា ទក្ខិណតោ នគរស្ស សីសំ ឆិន្ទិស្សន្តិ! សោ វតស្សាហំ [សោ វតស្សាយំ (សី។)] ឯវរូបំ បាបកម្មំ [បាបំ កម្មំ (សី។ បី។)] ន ករេយ្យំ [ន ករេយ្យ (សី។) ដី។ និ។ ១។១៤៤ បាឡិយា តទដ្ឋកថាយ ច សំសន្ទេតព្ពំ] គារយ្ហំសីសច្ឆេជ្ជ’ន្តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា ឯវំ តិព្ពា ភយសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ បារាជិកេសុ ធម្មេសុ, តស្សេតំ បាដិកង្ខំ – អនាបន្នោ វា បារាជិកំ ធម្មំ ន អាបជ្ជិស្សតិ, អាបន្នោ វា បារាជិកំ ធម្មំ យថាធម្មំ បដិករិស្សតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ កាឡវត្ថំ [កាឡកំ វត្ថំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] បរិធាយ កេសេ បកិរិត្វា មុសលំ ខន្ធេ អារោបេត្វា មហាជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ, ភន្តេ, បាបកម្មំ អកាសិំ គារយ្ហំមោសល្លំ, យេន វោ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមី’តិ។ តត្រញ្ញតរស្ស ថលដ្ឋស្ស បុរិសស្ស ឯវមស្ស – ‘បាបកំ វត, ភោ, អយំ បុរិសោ កម្មំ អកាសិ គារយ្ហំមោសល្លំ។ យត្រ ហិ នាម កាឡវត្ថំ បរិធាយ កេសេ បកិរិត្វា មុសលំ ខន្ធេ អារោបេត្វា មហាជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វក្ខតិ – ‘អហំ, ភន្តេ, បាបកម្មំ អកាសិំ គារយ្ហំមោសល្លំ, យេន វោ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមីតិ។ សោ វតស្សាហំ ឯវរូបំ បាបកម្មំ ន ករេយ្យំ គារយ្ហំមោសល្ល’ន្តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា ឯវំ តិព្ពា ភយសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ សង្ឃាទិសេសេសុ ធម្មេសុ, តស្សេតំ បាដិកង្ខំ – អនាបន្នោ វា សង្ឃាទិសេសំ ធម្មំ ន អាបជ្ជិស្សតិ, អាបន្នោ វា សង្ឃាទិសេសំ ធម្មំ យថាធម្មំ បដិករិស្សតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ កាឡវត្ថំ បរិធាយ កេសេ បកិរិត្វា ភស្មបុដំ [អស្សបុដំ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] ខន្ធេ អារោបេត្វា មហាជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ, ភន្តេ, បាបកម្មំ អកាសិំ គារយ្ហំភស្មបុដំ។ យេន វោ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមី’តិ។ តត្រញ្ញតរស្ស ថលដ្ឋស្ស បុរិសស្ស ឯវមស្ស – ‘បាបកំ វត, ភោ, អយំ បុរិសោ កម្មំ អកាសិ គារយ្ហំភស្មបុដំ។ យត្រ ហិ នាម

កាឡវត្ថំ បរិធាយ កេសេ បកិរិត្វា ភស្មបុដំ ខន្ធេ អារោបេត្វា មហាជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វក្ខតិ – អហំ, ភន្តេ, បាបកំ អកាសិំ គារយ្ហភស្មបុដំ; យេន មេ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមីតិ។ សោ វតស្សាហំ ឯវរូបំ បាបកំ ន ករេយ្យំ គារយ្ហភស្មបុដ’ន្តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា ឯវំ តិព្វា ភយសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ បាចិត្តិយេសុ ធម្មេសុ , តស្សេតំ បាដិកង្ខំ – អនាបន្នោ វា បាចិត្តិយំ ធម្មំ ន អាបជ្ជិស្សតិ, អាបន្នោ វា បាចិត្តិយំ ធម្មំ យថាធម្មំ បដិករិស្សតិ។

“សេយ្យថាបិ, ភិក្ខវេ, បុរិសោ កាឡវត្ថំ បរិធាយ កេសេ បកិរិត្វា មហាជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេយ្យ – ‘អហំ, ភន្តេ, បាបកំ អកាសិំ គារយ្ហូបវជ្ជំ; យេន មេ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមី’តិ។ តមញ្ញតរស្ស ថលដ្ឋស្ស បុរិសស្ស ឯវមស្ស – ‘បាបកំ វត, ភោ, អយំ បុរិសោ កម្មំ អកាសិ គារយ្ហូបវជ្ជំ។ យត្រ ហិ នាម កាឡវត្ថំ បរិធាយ កេសេ បកិរិត្វា មហាជនកាយំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វក្ខតិ – អហំ, ភន្តេ, បាបកំ អកាសិំ គារយ្ហូបវជ្ជំ; យេន មេ អាយស្មន្តោ អត្តមនា ហោន្តិ តំ ករោមីតិ។ សោ វតស្សាហំ ឯវរូបំ បាបកំ ន ករេយ្យំ គារយ្ហូបវជ្ជ’ន្តិ។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, យស្ស កស្សចិ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា ឯវំ តិព្វា ភយសញ្ញា បច្ចុបដ្ឋិតា ហោតិ បាដិទេសនីយេសុ ធម្មេសុ, តស្សេតំ បាដិកង្ខំ – អនាបន្នោ វា បាដិទេសនីយំ ធម្មំ ន អាបជ្ជិស្សតិ, អាបន្នោ វា បាដិទេសនីយំ ធម្មំ យថាធម្មំ បដិករិស្សតិ។ ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ អាបត្តិភយានី”តិ។ ទុតិយំ។

៣. សិក្ខានិសំសសុត្តំ

២៤៣. “សិក្ខានិសំសមិទំ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ បញ្ញុត្តរំ វិមុត្តិសារំ សតាធិបតេយ្យំ។ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, សិក្ខានិសំសំ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, មយា សាវកានំ អាភិសមាចារិកា សិក្ខា បញ្ញត្តា អប្បសន្នានំ បសាទាយ បសន្នានំ ភិយ្យោភាវាយ។ យថា យថា, ភិក្ខវេ, មយា សាវកានំ អាភិសមាចារិកា សិក្ខា បញ្ញត្តា អប្បសន្នានំ បសាទាយ បសន្នានំ ភិយ្យោភាវាយ តថា តថា សោ តស្សា សិក្ខាយ អខណ្ឌការី ហោតិ អច្ឆិទ្ទការី អសពលការី អកម្មាសការី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, មយា សាវកានំ អាទិព្រហ្មចរិយិកា សិក្ខា បញ្ញត្តា សព្វសោ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ។ យថា យថា, ភិក្ខវេ, មយា សាវកានំ អាទិព្រហ្មចរិយិកា សិក្ខា បញ្ញត្តា សព្វសោ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ តថា តថា សោ តស្សា សិក្ខាយ អខណ្ឌការី ហោតិ អច្ឆិទ្ទការី អសពលការី អកម្មាសការី, សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, សិក្ខានិសំសំ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, បញ្ញុត្តរំ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, មយា សាវកានំ ធម្មា ទេសិតា សព្វសោ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ។ យថា យថា, ភិក្ខវេ, មយា សាវកានំ ធម្មា ទេសិតា សព្វសោ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ តថា តថាស្ស តេ ធម្មា បញ្ញាយ សមវេក្ខិតា ហោន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, បញ្ញុត្តរំ ហោតិ។

“កថញ្ច , ភិក្ខវេ, វិមុត្តិសារំ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, មយា សាវកានំ ធម្មា ទេសិតា សព្វសោ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ។ យថា យថា, ភិក្ខវេ,

យថា សាវកានំ ធម្មា ទេសិតា សព្ពសោ សម្មា ទុក្ខក្ខយាយ តថា តថាស្ស តេ ធម្មា វិមុត្តិយា ផុសិតា ហោន្តិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, វិមុត្តិសារំ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, សតាធិបតេយ្យំ ហោតិ? ‘ឥតិ អបរិបូរំ វា អាភិសមាចារិកំ សិក្ខំ បរិបូរេស្សាមិ, បរិបូរំ វា អាភិសមាចារិកំ សិក្ខំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមី’តិ – អជ្ឈត្តំយេវ សតិ សូបដ្ឋិតា ហោតិ។ ‘ឥតិ អបរិបូរំ វា អាទិព្រហ្មចរិយិកំ សិក្ខំ បរិបូរេស្សាមិ, បរិបូរំ វា អាទិព្រហ្មចរិយិកំ សិក្ខំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមី’តិ – អជ្ឈត្តំយេវ សតិ សូបដ្ឋិតា ហោតិ។ ‘ឥតិ អសមវេក្ខិតំ វា ធម្មំ បញ្ញាយ សមវេក្ខិស្សាមិ, សមវេក្ខិតំ វា ធម្មំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមី’តិ – អជ្ឈត្តំយេវ សតិ សូបដ្ឋិតា ហោតិ។ ‘ឥតិ អផុសិតំ វា ធម្មំ វិមុត្តិយា ផុសិស្សាមិ, ផុសិតំ វា ធម្មំ តត្ថ តត្ថ បញ្ញាយ អនុគ្គហេស្សាមី’តិ – អជ្ឈត្តំយេវ សតិ សូបដ្ឋិតា ហោតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, សតាធិបតេយ្យំ ហោតិ។ ‘សិក្ខានិសំសមិទំ, ភិក្ខវេ, ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ បញ្ញុត្តរំ វិមុត្តិសារំ សតាធិបតេយ្យ’ន្តិ, ឥតិ យំ តំ វុត្តំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្ត”ន្តិ។ តតិយំ។

៤. សេយ្យាសុត្តំ

២៤៦. “ចតស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, សេយ្យា។ កតមា ចតស្សោ? បេតសេយ្យា, កាមភោគិសេយ្យា , សីហសេយ្យា, តថាគតសេយ្យា។ កតមា ច, ភិក្ខវេ, បេតសេយ្យា? យេភុយ្យេន, ភិក្ខវេ, បេតា ឧត្តានា សេន្តិ; អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, បេតសេយ្យា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, កាមភោគិសេយ្យា? យេភុយ្យេន, ភិក្ខវេ, កាមភោគី វាមេន បស្សេន សេន្តិ; អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, កាមភោគិសេយ្យា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, សីហសេយ្យា? សីហោ , ភិក្ខវេ, មិគរាជា ទក្ខិណេន បស្សេន សេយ្យំ កប្បេតិ, បាទេ បាទំ អច្ចាធាយ, អន្តរសត្ថិម្ហិ នង្គុដ្ឋំ អនុបក្ខិបិត្វា។ សោ បដិពុជ្ឈិត្វា បុរិមំ កាយំ អព្ភុន្នាមេត្វា បច្ឆិមំ កាយំ អនុវិលោកេតិ។ សចេ, ភិក្ខវេ, សីហោ មិគរាជា កិញ្ចិ បស្សតិ កាយស្ស វិក្ខិត្តំ វា វិសដំ វា, តេន, ភិក្ខវេ, សីហោ មិគរាជា អនត្តមនោ ហោតិ។ សចេ បន, ភិក្ខវេ, សីហោ មិគរាជា ន កិញ្ចិ បស្សតិ កាយស្ស វិក្ខិត្តំ វា វិសដំ វា, តេន , ភិក្ខវេ, សីហោ មិគរាជា អត្តមនោ ហោតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, សីហសេយ្យា។

“កតមា ច, ភិក្ខវេ, តថាគតសេយ្យា? ឥធ, ភិក្ខវេ, តថាគតោ វិវិច្ចេវ កាមេហិ…បេ… ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, តថាគតសេយ្យា។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ចតស្សោ សេយ្យា”តិ។ ចតុត្ថំ។

៥. ថូបារហសុត្តំ

᪂᪄᪇᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨳᩪᨷᩣᩁᩉᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨳᩪᨷᩣᩁᩉᩮᩣ, ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨳᩪᨷᩣᩁᩉᩮᩣ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨳᩪᨷᩣᩁᩉᩮᩣ, ᩁᩣᨩᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᨲ᩠ᨲᩦ ᨳᩪᨷᩣᩁᩉᩮᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨳᩪᨷᩣᩁᩉᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪆᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪄᪈᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨿᩣ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩈᩴᩈᩮᩅᩮᩣ, ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩔᩅᨶᩴ, ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨿᩣ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪇᪨ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪄᪉᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩔ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩈᨷ᩠ᨷᩩᩁᩥᩈᩈᩴᩈᩮᩅᩮᩣ, ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᩔᩅᨶᩴ, ᨿᩮᩣᨶᩥᩈᩮᩣᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨾᨶᩩᩔᨽᩪᨲᩔ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪈᪨ ᨷᨮᨾᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪅᪀᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩁᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩅᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩋᩈᩩᨲᩮ ᩈᩩᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩋᨾᩩᨲᩮ ᨾᩩᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩁᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪉᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪅᪁᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩁᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩅᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩋᩈᩩᨲᩮ ᩋᩈᩩᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩋᨾᩩᨲᩮ ᩋᨾᩩᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪁᪀᪨ ᨲᨲᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

᪂᪅᪂᪨ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶᩁᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ? ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩅᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩈᩩᨲᩮ ᩋᩈᩩᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩣ, ᨾᩩᨲᩮ ᩋᨾᩩᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩅᩣᨴᩥᨲᩣ – ᩍᨾᩮ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩋᨶᩁᩥᨿᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

᪁᪁᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ

២៤៩. “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, អរិយវោហារា. កតមេ ចត្តារោ? ទិដ្ឋេ ទិដ្ឋវាទិតា, សុតេ សុតវាទិតា, មុតេ មុតវាទិតា, វិញ្ញាតេ វិញ្ញាតវាទិតា – ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ អរិយវោហារា”តិ. នវមំ.

អាបត្តិភយវគ្គោ បញ្ចមោ.

តស្សុទ្ទានំ –

ភេទអាបត្តិ សិក្ខា ច, សេយ្យា ថូបារហេន ច;

បញ្ញាវុឌ្ឍិ ពហុការា, វោហារា ចតុរោ ឋិតាតិ.

បញ្ចមបណ្ណាសកំ សមត្តំ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(២៦) ៦។ អភិញ្ញាវគ្គោ

១។ អភិញ្ញាសុត្តំ

២៥៤។ “ចត្តារោមេ , ភិក្ខវេ, ធម្មា។ កតមេ ចត្តារោ? អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា; អត្ថិ, ភិក្ខវេ , ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា; អត្ថិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពា។

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា? បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា [បញ្ចុបាទានក្ខន្ធាតិស្ស វចនីយំ (ក។)] – ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ , ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា។

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា? អវិជ្ជា ច ភវតណ្ហា ច – ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្ពា។

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា? សមថោ ច វិបស្សនា ច – ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្ពា។

“កតមេ ច, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពា? វិជ្ជា ច វិមុត្តិ ច – ឥមេ វុច្ចន្តិ, ភិក្ខវេ, ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្ពា។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារោ ធម្មា”តិ។ បឋមំ។

២។ បរិយេសនាសុត្តំ

២៥៥។ “ចតស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, អនរិយបរិយេសនា។ កតមា ចតស្សោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ជរាធម្មោ សមានោ ជរាធម្មំយេវ បរិយេសតិ; អត្តនា ព្យាធិធម្មោ សមានោ ព្យាធិធម្មំយេវ បរិយេសតិ; អត្តនា មរណធម្មោ សមានោ មរណធម្មំយេវ បរិយេសតិ; អត្តនា សំកិលេសធម្មោ សមានោ សំកិលេសធម្មំយេវ បរិយេសតិ។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ, ចតស្សោ អនរិយបរិយេសនា។

“ចតស្សោ ឥមា, ភិក្ខវេ, អរិយបរិយេសនា។ កតមា ចតស្សោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ឯកច្ចោ អត្តនា ជរាធម្មោ សមានោ ជរាធម្មេ អាទីនវំ វិទិត្វា អជរំ អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ និព្ពានំ បរិយេសតិ; អត្តនា ព្យាធិធម្មោ សមានោ ព្យាធិធម្មេ អាទីនវំ វិទិត្វា អព្យាធិំ អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ និព្ពានំ បរិយេសតិ; អត្តនា មរណធម្មោ សមានោ មរណធម្មេ អាទីនវំ វិទិត្វា អមតំ អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ និព្ពានំ បរិយេសតិ; អត្តនា សំកិលេសធម្មោ សមានោ សំកិលេសធម្មេ អាទីនវំ វិទិត្វា អសំកិលិដ្ឋំ អនុត្តរំ យោគក្ខេមំ និព្ពានំ បរិយេសតិ។ ឥមា ខោ, ភិក្ខវេ , ចតស្សោ អរិយបរិយេសនា”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ សង្គហវត្ថុសុត្តំ

២៥៦។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, សង្គហវត្ថូនិ។ កតមានិ ចត្តារិ? ទានំ, បេយ្យវជ្ជំ [បិយវាចា (ក។) អ។ និ។ ៤។៣២ បស្សិតព្ពំ], អត្ថចរិយា, សមានត្តតា – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ សង្គហវត្ថូនី”តិ។

៤។ មាលុក្យបុត្តសុត្តំ

២៥៧។ អថ ខោ អាយស្មា មាលុក្យបុត្តោ [មាលុង្ក្យបុត្តោ (សី។ ស្យា។ កំ។ បី។)] យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ; ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មាលុក្យបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច –

“សាធុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ ទេសេតុ, យមហំ ភគវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរេយ្យ”ន្តិ។ “ឯត្ថ ទានិ, មាលុក្យបុត្ត, កិំ ទហរេ ភិក្ខូ វក្ខាម; យត្រ ហិ នាម ត្វំ ជិណ្ណោ វុឌ្ឍោ មហល្លកោ តថាគតស្ស សំខិត្តេន ឱវាទំ យាចសី”តិ! “ទេសេតុ មេ, ភន្តេ, ភគវា សំខិត្តេន ធម្មំ; ទេសេតុ សុគតោ សំខិត្តេន ធម្មំ។ អប្បេវ នាមាហំ ភគវតោ ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានេយ្យំ; អប្បេវ នាមាហំ ភគវតោ ភាសិតស្ស ទាយាទោ [ភគវតោ សាវកោ (ក។)] អស្ស”ន្តិ។

“ចត្តារោមេ , មាលុក្យបុត្ត, តណ្ហុប្បាទា យត្ថ ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ។ កតមេ ចត្តារោ? ចីវរហេតុ វា, មាលុក្យបុត្ត, ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ។ បិណ្ឌបាតហេតុ វា, មាលុក្យបុត្ត, ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ។ សេនាសនហេតុ វា, មាលុក្យបុត្ត, ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ។ ឥតិភវាភវហេតុ វា, មាលុក្យបុត្ត, ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ។ ឥមេ ខោ, មាលុក្យបុត្ត, ចត្តារោ តណ្ហុប្បាទា យត្ថ ភិក្ខុនោ តណ្ហា ឧប្បជ្ជមានា ឧប្បជ្ជតិ។ យតោ ខោ, មាលុក្យបុត្ត , ភិក្ខុនោ តណ្ហា បហីនា ហោតិ ឧច្ឆិន្នមូលា តាលាវត្ថុកតា អនភាវង្កតា អាយតិំ អនុប្បាទធម្មា, អយំ វុច្ចតិ, មាលុក្យបុត្ត, ‘ភិក្ខុ អច្ឆេច្ឆិ តណ្ហំ វិវត្តយិ សំយោជនំ, សម្មា មានាភិសមយា អន្តមកាសិ ទុក្ខស្ស’”តិ។

អថ ខោ អាយស្មា មាលុក្យបុត្តោ ភគវតា ឥមិនា ឱវាទេន ឱវទិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ។ អថ ខោ អាយស្មា មាលុក្យបុត្តោ ឯកោ វូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរន្តោ នចិរស្សេវ – យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អគារស្មា អនគារិយំ បព្ពជន្តិ, តទនុត្តរំ – ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហាសិ។ “ខីណា ជាតិ, វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ, កតំ ករណីយំ, នាបរំ ឥត្ថត្តាយា”តិ អព្ភញ្ញាសិ។ អញ្ញតរោ ច បនាយស្មា មាលុក្យបុត្តោ អរហតំ អហោសីតិ។

ចតុត្ថំ។

໕. ກຸລສຸຕ຺ຕ

໒໕໕. “ຍານິ ການິຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸລານິ ໂຠເຄສຸ ມຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕານິ ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິການິ ຠວນ຺ຕິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ຈຕູຫິ ຐາເນຫິ, ເອເຕສໍ ວາ ອຎ຺ຎຕເຣນ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ນຏ຺ຐໍ ນ ຄເວສນ຺ຕິ, ຊິຓ຺ຓໍ ນ ປຏິສງ຺ຂໂຣນ຺ຕິ, ອປຣິມິຕປານໂຠຊນາ ໂຫນ຺ຕິ, ທຸສ຺ສີລໍ ອິຕ຺ຖິໍ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ອາຘິປຈ຺ເຈ ຐເປນ຺ຕິ. ຍານິ ການິຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸລານິ ໂຠເຄສຸ ມຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕານິ ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິການິ ຠວນ຺ຕິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ຐາເນຫິ , ເອເຕສໍ ວາ ອຎ຺ຎຕເຣນ.

“ຍານິ ການິຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸລານິ ໂຠເຄສຸ ມຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕານິ ຈິຣຏ຺ຐິຕິການິ ຠວນ຺ຕິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ຈຕູຫິ ຐາເນຫິ, ເອເຕສໍ ວາ ອຎ຺ຎຕເຣນ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ນຏ຺ຐໍ ຄເວສນ຺ຕິ, ຊິຓ຺ຓໍ ປຏິສງ຺ຂໂຣນ຺ຕິ, ປຣິມິຕປານໂຠຊນາ ໂຫນ຺ຕິ, ສີລວນ຺ຕໍ ອິຕ຺ຖິໍ ວາ ປຸຣິສໍ ວາ ອາຘິປຈ຺ເຈ ຐເປນ຺ຕິ. ຍານິ ການິຈິ, ຠິກ຺ຂເວ, ກຸລານິ ໂຠເຄສຸ ມຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕານິ ຈິຣຏ຺ຐິຕິການິ ຠວນ຺ຕິ, ສພ຺ພານິ ຕານິ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ຐາເນຫິ, ເອເຕສໍ ວາ ອຎ຺ຎຕເຣນາ”ຕິ. ປຎ຺ຈມໍ.

໖. ປຐມອາຊານີຍສຸຕ຺ຕ

໒໕໖. “ຈຕູຫິ , ຠິກ຺ຂເວ, ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠຄ຺ໂຄ, ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣຎ຺ໂຎ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ. ອິເມຫິ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຣຎ຺ໂຎ ຠທ຺ໂຣ ອສ຺ສາຊານີໂຍ ຣາຊາຣໂຫ ໂຫຕິ ຣາຊໂຠຄ຺ໂຄ, ຣຎ຺ໂຎ ອງ຺ຄນ຺ຕ຺ເວວ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉຕິ.

“ເອວເມວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຈຕູຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ...ເປ... ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຎ຺ຎກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ. ກຕເມຫິ ຈຕູຫິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອາໂຣຫປຣິຓາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ສີລວາ ໂຫຕິ...ເປ... ສມາທາຍ ສິກ຺ຂຕິ ສິກ຺ຂາປເທສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ວຓ຺ຓສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ອາຣທ຺ຘວີຣິໂຍ ວິຫຣຕິ ອກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ປຫານາຍ, ກຸສລານໍ ຘມ຺ມານໍ ອຸປສມ຺ປທາຍ, ຖາມວາ ທຬ຺ຫປຣກ຺ກໂມ ອນິກ຺ຂິຕ຺ຕຘຸໂຣ ກຸສເລສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ເອວໍ ໂຂ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ.

“ກຖຎ຺ຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕິ? ອິຘ, ຠິກ຺ຂເວ, ຠິກ຺ຂຸ ‘ອິທໍ ທຸກ຺ຂ’ນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕິ...ເປ... ‘ອຍໍ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘຄາມິນີ

បដិបទា’តិ យថាភូតំ បជានាតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជវនសម្បន្នោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ លាភី ហោតិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ហោតិ ។

“ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ…បេ… អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា”តិ។ នវមំ។

១០. ទុតិយអាជានីយសុត្តំ

១៩០។ “ចតូហិ, ភិក្ខវេ, អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ, ពលសម្បន្នោ ច, ជវនសម្បន្នោ ច, អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច។ ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ អង្គេហិ សមន្នាគតោ រញ្ញោ ភទ្រោ អស្សាជានីយោ រាជារហោ ហោតិ រាជភោគ្គោ, រញ្ញោ អង្គន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ។

“ឯវមេវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ…បេ… អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស។ កតមេហិ ចតូហិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ច ហោតិ, ពលសម្បន្នោ ច, ជវនសម្បន្នោ ច, អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ច។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ សីលវា ហោតិ…បេ… សមាទាយ សិក្ខតិ សិក្ខាបទេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ វណ្ណសម្បន្នោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អារទ្ធវីរិយោ វិហរតិ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ, កុសលានំ ធម្មានំ ឧបសម្បទាយ, ថាមវា ទឡ្ហបរក្កមោ អនិក្ខិត្តធុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ពលសម្បន្នោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជវនសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អាសវានំ ខយា…បេ… សច្ឆិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ជវនសម្បន្នោ ហោតិ។

“កថញ្ច, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ហោតិ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ លាភី ហោតិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារានំ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ , ភិក្ខុ អារោហបរិណាហសម្បន្នោ ហោតិ។

“ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ...បេ... អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្សា”តិ។ សត្តមំ។

៨។ ពលសុត្តំ

១៤៧។ “ចត្តារិមានិ, ភិក្ខវេ, ពលានិ។ កតមានិ ចត្តារិ? វីរិយពលំ, សតិពលំ, សមាធិពលំ, បញ្ញាពលំ – ឥមានិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចត្តារិ ពលានី”តិ ។ អដ្ឋមំ។

៩។ អរញ្ញសុត្តំ

១៤១។ “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ នាលំ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ។ កតមេហិ ចតូហិ? កាមវិតក្កេន, ព្យាបាទវិតក្កេន, វិហិំសាវិតក្កេន, ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ជឡោ ឯឡមូគោ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ នាលំ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ។

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អលំ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវិតុំ។ កតមេហិ ចតូហិ? នេក្ខម្មវិតក្កេន, អព្យាបាទវិតក្កេន, អវិហិំសាវិតក្កេន , បញ្ញវា ហោតិ អជឡោ អនេឡមូគោ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អលំ អរញ្ញវនបត្ថានិ បន្តានិ សេនាសនានិ បដិសេវិតុ”ន្តិ។ នវមំ។

១០។ កម្មសុត្តំ

១៤២។ “ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេហិ ចតូហិ? សាវជ្ជេន កាយកម្មេន, សាវជ្ជេន វចីកម្មេន, សាវជ្ជេន មនោកម្មេន, សាវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ពាលោ អព្យត្តោ អសប្បុរិសោ ខតំ ឧបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, សាវជ្ជោ ច ហោតិ សានុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវតិ។

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតិ។ កតមេហិ ចតូហិ? អនវជ្ជេន កាយកម្មេន, អនវជ្ជេន វចីកម្មេន, អនវជ្ជេន មនោកម្មេន, អនវជ្ជាយ ទិដ្ឋិយា – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ បណ្ឌិតោ វិយត្តោ សប្បុរិសោ អក្ខតំ អនុបហតំ អត្តានំ បរិហរតិ, អនវជ្ជោ ច ហោតិ អននុវជ្ជោ វិញ្ញូនំ, ពហុញ្ច បុញ្ញំ បសវតី”តិ។ ទសមំ។

អភិញ្ញាវគ្គោ ឆដ្ឋោ

តស្សុទ្ទានំ –

អភិញ្ញា បរិយេសនា, សង្គហំ មាលុក្យបុត្តោ;

កុលំ ទ្វេ ច អាជានីយា, ពលំ អរញ្ញកម្មុនាតិ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(២៧) ៧. កម្មបថវគ្គោ

១. បាណាតិបាតីសុត្តំ

២៦៤. “ចតូហិ , ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ. កតមេហិ ចតូហិ? អត្តនា ច បាណាតិបាតី ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតេ សមាទបេតិ, បាណាតិបាតេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, បាណាតិបាតស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ.

“ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ. កតមេហិ ចតូហិ? អត្តនា ច បាណាតិបាតា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច បាណាតិបាតា វេរមណិយា សមាទបេតិ, បាណាតិបាតា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, បាណាតិបាតា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេ”តិ. បឋមំ.

២. អទិន្នាទាយីសុត្តំ

២៦៥. “ចតូហិ, ភិក្ខវេ, ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ និរយេ. កតមេហិ ចតូហិ? អត្តនា ច អទិន្នាទាយី ហោតិ, បរញ្ច អទិន្នាទានេ សមាទបេតិ, អទិន្នាទានេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, អទិន្នាទានស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ…បេ.…

“អត្តនា ច អទិន្នាទានា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច អទិន្នាទានា វេរមណិយា សមាទបេតិ, អទិន្នាទានា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, អទិន្នាទានា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ.… ទុតិយំ.

៣. មិច្ឆាចារីសុត្តំ

២៦៦. … អត្តនា ច កាមេសុមិច្ឆាចារី ហោតិ, បរញ្ច កាមេសុមិច្ឆាចារេ សមាទបេតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ…បេ.…

អត្តនា ច កាមេសុមិច្ឆាចារា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា សមាទបេតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, កាមេសុមិច្ឆាចារា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ…បេ.… តតិយំ.

໗ ຍຸນາຈາຊີສຸຕ຺ຕ

໑໙ລ໌ ... ອຕ຺ຕາ ຈ ຍຸນາຈາຊີ ເຫາຕິ, ປເຣ຺ຌາ ຍຸນາຈາເຊ ນຍາຄເປຕິ, ຍຸນາຈາເຊ ຈ ນຍຕຸເຌ຺ຌາ ເຫາຕິ, ຍຸນາຈາຊຸສ຺ສ ຈ ຈຌ຺ຌ ການຕິ – ຊ຺ເຍຫິ ເຕາ...ເປ...

ອຕ຺ຕາ ຈ ຍຸນາຈາຄາ ປຊິຊິຣເຕາ ເຫາຕິ, ປເຣ຺ຌາ ຍຸນາຈາຄາ ເຈຣຍໜີຍາ ນຍາຄເປຕິ, ຍຸນາຈາຄາ ເຈຣຍໜີຍາ ຈ ນຍຕຸເຌ຺ຌາ ເຫາຕິ, ຍຸນາຈາຄາ ເຈຣຍໜີຍາ ຈ ຈຌ຺ຌ ການຕິ – ຊ຺ເຍຫິ...ເປ... ຈຕຸຕ຺ຕ

໘ ປິສຸໜຈາຈາສຸຕ຺ຕ

໑໙ປ໌ ... ອຕ຺ຕາ ຈ ປິສຸໜຈາເຈາ ເຫາຕິ, ປເຣ຺ຌາ ປິສຸໜາຍ ຈາຈາຍ ນຍາຄເປຕິ, ປິສຸໜາຍ ຈາຈາຍ ຈ ນຍຕຸເຌ຺ຌາ ເຫາຕິ, ປິສຸໜາຍ ຈາຈາຍ ຈ ຈຌ຺ຌ ການຕິ – ຊ຺ເຍຫິ...ເປ...

ອຕ຺ຕາ ຈ ປິສຸໜາຍ ຈາຈາຍ ປຊິຊິຣເຕາ ເຫາຕິ, ປເຣ຺ຌາ ປິສຸໜາຍ ຈາຈາຍ ເຈຣຍໜີຍາ ນຍາຄເປຕິ, ປິສຸໜາຍ ຈາຈາຍ ເຈຣຍໜີຍາ ຈ ນຍຕຸເຌ຺ຌາ ເຫາຕິ, ປິສຸໜາຍ ຈາຈາຍ ເຈຣຍໜີຍາ ຈ ຈຌ຺ຌ ການຕິ – ຊ຺ເຍຫິ...ເປ... ປຌ຺ຌາຍ

໙ ຜຣຸນຈາຈາສຸຕ຺ຕ

໑໙ຜ໌ ... ອຕ຺ຕາ ຈ ຜຣຸນຈາເຈາ ເຫາຕິ, ປເຣ຺ຌາ ຜຣຸນາຍ ຈາຈາຍ ນຍາຄເປຕິ, ຜຣຸນາຍ ຈາຈາຍ ຈ ນຍຕຸເຌ຺ຌາ ເຫາຕິ, ຜຣຸນາຍ ຈາຈາຍ ຈ ຈຌ຺ຌ ການຕິ...ເປ...

ອຕ຺ຕາ ຈ ຜຣຸນາຍ ຈາຈາຍ ປຊິຊິຣເຕາ ເຫາຕິ, ປເຣ຺ຌາ ຜຣຸນາຍ ຈາຈາຍ ເຈຣຍໜີຍາ ນຍາຄເປຕິ, ຜຣຸນາຍ ຈາຈາຍ ເຈຣຍໜີຍາ ຈ ນຍຕຸເຌ຺ຌາ ເຫາຕິ, ຜຣຸນາຍ ຈາຈາຍ ເຈຣຍໜີຍາ ຈ ຈຌ຺ຌ ການຕິ – ຊ຺ເຍຫິ ເຕາ...ເປ... ໜຊ຺ຊ

ລ໌ ນຍຸປຸຍໜີປສຸຕ຺ຕ

໑ລ໌໐ ... ອຕ຺ຕາ ຈ ນຍຸປຸຍໜີປີ ເຫາຕິ, ປເຣ຺ຌາ ນຍຸປຸຍໜີເປ ນຍາຄເປຕິ, ນຍຸປຸຍໜີເປ ຈ ນຍຕຸເຌ຺ຌາ ເຫາຕິ, ນຍຸປຸຍໜີປສ຺ສ ຈ ຈຌ຺ຌ ການຕິ – ຊ຺ເຍຫິ...ເປ...

អត្តនា ច សម្ផប្បលាបា បដិវិរតោ ហោតិ, បរញ្ច សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា សមាទបេតិ, សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, សម្ផប្បលាបា វេរមណិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ…បេ…។ សត្តមំ។

៨. អភិជ្ឈាលុសុត្តំ

២៧១. … អត្តនា ច អភិជ្ឈាលុ ហោតិ, បរញ្ច អភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ, អភិជ្ឈាយ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, អភិជ្ឈាយ ច វណ្ណំ ភាសតិ…បេ…។

“អត្តនា ច អនភិជ្ឈាលុ ហោតិ, បរញ្ច អនភិជ្ឈាយ សមាទបេតិ, អនភិជ្ឈាយ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, អនភិជ្ឈាយ ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ…បេ…។ អដ្ឋមំ។

៩. ព្យាបន្នចិត្តសុត្តំ

២៧២. … អត្តនា ច ព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ, បរញ្ច ព្យាបាទេ សមាទបេតិ, ព្យាបាទេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, ព្យាបាទស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ…បេ…។

អត្តនា ច អព្យាបន្នចិត្តោ ហោតិ, បរញ្ច អព្យាបាទេ សមាទបេតិ, អព្យាបាទេ ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, អព្យាបាទស្ស ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ…បេ…។ នវមំ។

១០. មិច្ឆាទិដ្ឋិសុត្តំ

២៧៣. … អត្តនា ច មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច មិច្ឆាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ, មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, មិច្ឆាទិដ្ឋិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ…បេ…។

អត្តនា ច សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ, បរញ្ច សម្មាទិដ្ឋិយា សមាទបេតិ, សម្មាទិដ្ឋិយា ច សមនុញ្ញោ ហោតិ, សម្មាទិដ្ឋិយា ច វណ្ណំ ភាសតិ – ឥមេហិ ខោ, ភិក្ខវេ, ចតូហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ យថាភតំ និក្ខិត្តោ ឯវំ សគ្គេតិ។ ទសមំ។

កម្មបថវគ្គោ សត្តមោ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

(១៦) ៦។ រាគបេយ្យាលំ

១។ សតិបដ្ឋានសុត្តំ

២៧៤។ “រាគស្ស , ភិក្ខវេ, អភិញ្ញាយ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ; វេទនាសុ…បេ… ចិត្តេ…បេ… ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ។ រាគស្ស, ភិក្ខវេ, អភិញ្ញាយ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា”តិ។ បឋមំ។

២។ សម្មប្បធានសុត្តំ

២៧៥។ “រាគស្ស, ភិក្ខវេ, អភិញ្ញាយ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ; ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ…បេ… អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ…បេ… ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ។ រាគស្ស, ភិក្ខវេ, អភិញ្ញាយ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា”តិ។ ទុតិយំ។

៣។ ឥទ្ធិបាទសុត្តំ

២៧៦។ “រាគស្ស, ភិក្ខវេ, អភិញ្ញាយ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា។ កតមេ ចត្តារោ? ឥធ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ ឆន្ទសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ; វីរិយសមាធិ…បេ… ចិត្តសមាធិ…បេ… វីមំសាសមាធិបធានសង្ខារសមន្នាគតំ ឥទ្ធិបាទំ ភាវេតិ។ រាគស្ស, ភិក្ខវេ, អភិញ្ញាយ ឥមេ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា”តិ។ តតិយំ។

៤-៣០។ បរិញ្ញាទិសុត្តានិ

២៧៧-៣០៣។ “រាគស្ស , ភិក្ខវេ, បរិញ្ញាយ…បេ… បរិក្ខយាយ… បហានាយ… ខយាយ … វយាយ… វិរាគាយ… និរោធាយ… ចាគាយ… បដិនិស្សគ្គាយ ចត្តារោ ធម្មា ភាវេតព្ពា…បេ…។ តិំសតិមំ។

៣១-៥១០។ ទោសអភិញ្ញាទិសុត្តានិ

១០៣-សិប័ទ្ធ៍ “េគារស្ស...េប... េយាហស្ស... េពាឆស្ស... ក្ខបតាហស្ស... យក្លស្ស... បញ្ញអារស្ស... ព្ញស្សាឃ... យឆ្នទិឃស្ស... យាឃាឃ...

សាេឍ្យស្ស... ឧប្កស្ស... សារប្កស្ស... យាតស្ស... អតិយាតស្ស... យឝស្ស... បយាឝស្ស អកិញ្ញាឃ... បទិញ្ញាឃ... បទិក្លឃាឃ... បហាតាឃ...

ឲឃាឃ... ចឃាឃ... ចិទាកាឃ... តិេទាឆាឃ... ចាកាឃ... បជិតិស្សក្កាឃ ព្ញេយ ចត្តាេទា ឆយ្ទា កាេចតញ្ញា”តិៈ ឝស្សុត្តទបញ្ចាសតិយិៈ

ទាកេបយ្យាលំ តិដ្ឋិតំ

ចត្យក្កតិបិតបិញ្ញត្ត តិដ្ឋិតាៈ